

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

مجموعه اهداف، سیاستها و برنامه های اقتصاد مقاومتی

مصوبات شورای اقتصاد

معاونت برنامه ریزی
امور کمیسیون ها، دبیرخانه ها و شوراهای اقتصادی
(دبیرخانه شورای اقتصاد)

عنوان و نام پدیدآور	: مجموعه اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصاد مقاومتی (مصوبات شورای اقتصاد) / امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی (دبیرخانه شورای اقتصاد).
مشخصات نشر	: تهران: ریاست جمهوری، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۳۹۵ص: جدول.
فروست	: انتشارات معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور؛ ۹۳/۰۰/۴۵.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۹-۵۷۹-۷
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- نظریه درباره اقتصاد
موضوع	: رشد اقتصادی -- ایران
موضوع	: ایران -- سیاست اقتصادی -- قرن ۱۴
موضوع	: ایران -- سیاست اقتصادی -- آینده‌نگری
شناسه افزوده	: ایران. ریاست جمهوری. معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور. امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی
شناسه افزوده	: ایران. ریاست جمهوری. معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
رده‌بندی کنگره	: DSR ۱۶۹۲/الف۳ ۱۳۹۳
رده‌بندی دیویی	: ۹۵۵/۰۸۴۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۵۸۷۹۲۵

مجموعه اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصاد مقاومتی (مصوبات شورای اقتصاد)

ناشر: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات
تهیه و تدوین: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای
اقتصادی (دبیرخانه شورای اقتصاد)

چاپ اول: ۱۵۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

تاریخ انتشار: سال ۱۳۹۳

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: ماه منظر

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

مقدمه

خلاصه اجرایی

۱ طلبه- ابلاغیه و بیانات رهبر معظم انقلاب در خصوص اقتصاد مقاومتی

۳ قسمت اول- ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹ ۵
دستور شماره ۱۷۹۰۶۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱ ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران برای اجرای
سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ۱۱

۱۳ قسمت دوم- بیانات رهبر معظم انقلاب قبل از ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

بیانات رهبر معظم انقلاب در خصوص اقتصاد مقاومتی قبل از ابلاغیه سیاست‌های کلی
اقتصاد مقاومتی ۱۵
بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان مورخ ۱۳۹۰/۵/۱۹ ۱۵
بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار مسوولان و کارگزاران نظام مورخ ۱۳۹۱/۵/۳ ۱۵
بیانات در دیدار جمعی از پژوهشگران و مسئولان شرکت‌های دانش‌بنیان مورخ ۱۳۹۱/۵/۸ ۱۷
بیانات در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیئت دولت مورخ ۱۳۹۱/۶/۲ ۱۸
بیانات در حرم مطهر رضوی در اولین روز سال ۱۳۹۲ مورخ ۱۳۹۲/۱/۱ ۲۰
بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگران و فعالان بخش تولید کشور به مناسبت هفته کارگر
مورخ ۱۳۹۲/۲/۷ ۲۲
بیانات در دیدار دانشجویان مورخ ۱۳۹۲/۵/۶ ۲۳
بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت مورخ ۱۳۹۲/۶/۶ ۲۴
بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی ارتش مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۹ ۲۵
بیانات در دیدار مردم آذربایجان به مناسبت قیام بیست و نهم بهمن مردم تبریز
مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۸ ۲۶

بیانات رهبر معظم انقلاب در خصوص اقتصاد مقاومتی بعد از ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ۳۱

بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۵ ۳۱

بیانات در جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۰ ۳۱

پیام نوروزی رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت حلول سال نو مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۹ ۴۱

بیانات در حرم مطهر رضوی در اولین روز سال ۱۳۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۱/۱ ۴۲

بیانات در دیدار کارگران گروه صنعتی مینا مورخ ۱۳۹۳/۲/۱۰ ۴۷

دیدار اقشار مختلف مردم به‌ویژه مردم استان ایلام مورخ ۱۳۹۳/۲/۲۳ ۴۸

بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۹۳/۳/۴ ۴۹

بیانات در دیدار مسئولان نظام مورخ ۱۳۹۳/۴/۱۶ ۵۰

بخش اول - حوزه اقتصاد کلان ۵۳

فصل اول- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور ۵۵

هدف‌مندی‌سازی یارانه‌ها و عدالت اجتماعی مصوبه شماره ۵۵۳۹۲ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۹ ۵۷

شورای اقتصاد ۵۷

ماده ۱- مبانی و مستندات ۵۷

الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب ۵۷

ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور ۵۷

ماده ۲- اهداف ۵۷

ماده ۳- سیاست‌ها ۵۸

ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۵۸

۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «مدیریت مصرف انرژی و کاهش شدت انرژی» ۵۸

۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «استفاده بهینه از منابع حاصل از حذف یارانه‌ها با هدف افزایش رفاه کل جامعه و بهبود شاخص‌های عدالت» ۵۸

۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه بازار انرژی و تقویت حضور بخش غیردولتی در این بازار» ۵۸

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارایه سیاست‌های تشویقی و تنبیهی در جهت کاهش آلاینده‌گی و حمایت از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر» ۵۹

- ماده ۵ - شیوه اجرا..... ۵۹
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۶۱
- توازن منطقه‌ای مصوبه شماره ۵۴۹۳۳ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۹ شورای اقتصاد ۶۵
- ماده ۱- مبانی و مستندات..... ۶۵
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب..... ۶۵
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رئیس‌جمهور ۶۵
- ماده ۲- اهداف ۶۵
- ماده ۳- سیاست‌ها ۶۵
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۶۶
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «تعریف مناطق همگن» ۶۶
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «ایجاد بستر مناسب برای توسعه درون‌زای هر منطقه» ۶۶
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح نظام تخصیص منابع ملی» ۶۷
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای ظرفیت سرمایه انسانی استان‌ها» ۶۷
- ماده ۵ - شیوه اجرا..... ۶۷
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۶۹
- ارتقای بهره‌وری و رقابت‌پذیری اقتصاد مصوبه شماره ۵۴۹۶۶ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد..... ۷۳
- ماده ۱- مبانی و مستندات..... ۷۳
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب..... ۷۳
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رئیس‌جمهور ۷۳
- ماده ۲- اهداف ۷۳
- ماده ۳- سیاست‌ها ۷۳
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۷۴
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت عوامل تولید با تاکید بر گسترش بهره‌وری دانش بنیان» ۷۴
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «توانمندسازی عامل کار» ۷۴
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای کارایی فنی و تخصیصی عوامل تولید» ۷۴
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «برقراری ثبات در سطح کلان اقتصاد» ۷۴
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای بهره‌وری ارائه خدمات عمومی» ۷۵
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبود کیفیت و گسترش زیرساخت‌ها» ۷۵
- ماده ۵ - شیوه اجرا..... ۷۵

کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی	۷۷
انضباط مالی و بودجه مصوبه شماره ۵۴۹۴۵ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد	۸۱
ماده ۱- مبانی و مستندات	۸۱
الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب	۸۱
ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور	۸۱
ماده ۲- اهداف	۸۱
ماده ۳- سیاست‌ها	۸۲
ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی	۸۲
۱- برنامه متناظر با سیاست «تقویت ارتباط بودجه با برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مصوب»	۸۲
۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای کارایی و اثربخشی منابع و مصارف بخش عمومی»	۸۲
۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه سازوکارهای افزایش انضباط مالی در دستگاه‌های اجرایی»	۸۲
۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «تنوع بخشی منابع درآمدی و روش‌های تأمین مالی»	۸۳
۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسریع در ایجاد تحول اساسی در ساختارهای بخش عمومی و دستگاه‌های اجرایی»	۸۳
۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه و یکپارچه‌سازی الکترونیکی امور مالی، بودجه‌ای و اموال بخش عمومی»	۸۳
۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبود کردن اندازه بخش عمومی و دستگاه اجرایی»	۸۴
ماده ۵- شیوه اجرا	۸۴
کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی	۸۵

فصل دوم- وزارت امور اقتصادی و دارایی

اصلاح نظام درآمدی دولت مصوبه ۵۵۳۹۷ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۹ شورای اقتصاد	۹۱
ماده ۱- مبانی و مستندات	۹۱
الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب	۹۱
ب- نامه شماره ۱۸۲۹۵۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور	۹۱
ماده ۲- اهداف	۹۱
ماده ۳- سیاست‌ها	۹۲
ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی	۹۲

- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبود فضای کسب و کار» ۹۲
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «اعتمادآفرینی از طریق افزایش شفافیت، سلامت و انضباط اقتصادی» ۹۳
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش و توسعه بخش خصوصی و تعاونی» ۹۳
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش نظام تأمین مالی» ۹۳
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش مالکیت و نقش طبقات متوسط و کم‌درآمد» ۹۳
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش درآمدهای مالیاتی» ۹۳
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش توان سازمان‌های وصول‌کننده درآمدها و افزایش دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی» ۹۴
- ۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش مالیات بر مصرف به جای مالیات بر درآمد و تولید» ۹۴
- ۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش رضایت‌مندی مودیان و کاهش هزینه‌های اخذ مالیات» ۹۴
- ۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «روزآمدسازی قوانین مالیاتی و هدفمندسازی معافیت‌ها و مشوق‌های مالیاتی» ۹۴
- ماده ۵- شیوه اجرا ۹۴
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۹۷

۱۰۱

فصل سوم- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سیاست‌های پولی و اعتباری مصوبه شماره ۵۴۹۲۲ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸

- ۱۰۳ شورای اقتصاد
- ماده ۱- میانی و مستندات ۱۰۳
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب ۱۰۳
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۶۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور ۱۰۳
- ماده ۲- اهداف ۱۰۳
- ماده ۳- سیاست‌ها ۱۰۴
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۱۰۴
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «رعایت هماهنگی در سیاست‌گذاری پولی، ارزی، اعتباری و بودجه‌ای جهت حفظ ثبات اقتصاد کلان» ۱۰۴
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «حذف زمینه‌های سرکوب مالی و تقویت فرآیند واسطه‌گری مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری» ۱۰۵

- ۳- برنامه‌های مناظر با سیاست «ارتقای سلامت نظام مالی و بهبود کیفیت ترازنامه بانک‌های کشور متناسب با استانداردها» ۱۰۵
- ۴- برنامه‌های مناظر با سیاست «ارتقای نظام نظارت بر بخش پولی و بانکی» ۱۰۵
- ۵- برنامه‌های مناظر با سیاست «اصلاح و روزآمد نمودن چارچوب بازار بین‌بانکی» ۱۰۵
- ۶- برنامه‌های مناظر با سیاست «ارتقای تعاملات و بهبود توازن بازارهای پول و سرمایه در حوزه تأمین مالی» ۱۰۶
- ۷- برنامه‌های مناظر با سیاست «بهبود وضعیت دسترسی عموم به تأمین مالی خرد» ۱۰۶
- ۸- برنامه‌های مناظر با سیاست «شفاف‌سازی عملیات بانکی و کاهش زمینه‌های فساد» ۱۰۶
- ۹- برنامه‌های مناظر با سیاست «ایجاد ثبات پایدار در بازار ارز، مهار تلاطم‌های ارزی و گذر به نظام نرخ ارز یکسان (شناور مدیریت شده) پس از تأمین پیش‌نیازهای ضروری» ۱۰۶
- ۱۰- برنامه‌های مناظر با سیاست «تسهیل نقل و انتقالات ارزی و روان‌سازی جریان صادرات و واردات کالا و خدمت با هدف کاهش تمرکز الگوی تجاری» ۱۰۷
- ۱۱- برنامه‌های مناظر با سیاست «افزایش تنوع روش‌های تأمین منابع ارزی اقتصاد به منظور کاهش آسیب‌های این حوزه» ۱۰۷
- ماده ۵ - شیوه اجرا ۱۰۷
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۱۰۹

۱۱۵

فصل چهارم- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

- تقویت سرمایه انسانی، اجتماعی و توسعه کارآفرینی مصوبه شماره ۵۴۹۸۱ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸
- شورای اقتصاد ۱۱۷
- ماده ۱- مبانی و مستندات ۱۱۷
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب ۱۱۷
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور ۱۱۷
- ماده ۲- اهداف ۱۱۸
- ماده ۳- سیاست‌ها ۱۱۸
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۱۱۹
- ۱- برنامه‌های مناظر با سیاست «ارتقاء سطح مهارتی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی» ۱۱۹
- ۲- برنامه‌های مناظر با سیاست «اصلاح نظام آموزشی متناسب با نیازهای بازار کار» ۱۱۹
- ۳- برنامه‌های مناظر با سیاست «توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در تعاونی‌ها به منظور افزایش سهم تعاون» ۱۱۹

- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «توانمندسازی مددجویان و زنان سرپرست خانوار» ۱۱۹
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه سرمایه انسانی در زنجیره تولید تا مصرف» ۱۱۹
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «منطقی نمودن سهم هزینه نیروی کار در قیمت تمام شده» ۱۲۰
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «کاهش هزینه‌های سربار در فرایند تولید» ۱۲۰
- ۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه مهارت، دانش و انگیزه نیروی کار» ۱۲۰
- ۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسهیل دسترسی به سرمایه و فناوری مناسب» ۱۲۰
- ۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح نظام آموزش فنی و حرفه‌ای در راستای بهبود کارکردها» ۱۲۱
- ۱۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «دسترسی مناسب به اطلاعات مهارتی و توسعه خدمات مشاوره‌ای» ۱۲۱
- ۱۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «پایدارسازی کسب و کارهای خرد» ۱۲۱
- ۱۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت فرهنگ کار، تعاون و کارآفرینی» ۱۲۲
- ۱۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «بازنگری مقررات و رویه‌های مرتبط با فعالیت‌ها با رویکرد شفاف‌سازی و تولید آمار و اطلاعات به موقع و دسترسی آزاد به اطلاعات» ۱۲۲
- ماده ۵- شیوه اجرا ۱۲۲
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۱۲۵

۱۳۱

بخش دوم - حوزه بخش‌های اقتصادی

۱۳۳

فصل اول - وزارت نفت

- مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز مصوبه شماره ۵۴۹۹۲ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد ۱۳۵
- ماده ۱- مبانی و مستندات ۱۳۵
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب ۱۳۵
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۷۱ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور ۱۳۵
- ماده ۲- اهداف ۱۳۶
- ماده ۳- سیاست‌ها ۱۳۶
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۱۳۷
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش ظرفیت تولید نفت‌خام و میعانات گازی با تأکید بر برداشت از میدان‌های مشترک» ۱۳۷

- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش تولید و صادرات گاز طبیعی با تأکید بر برداشت از میدان‌های مشترک»..... ۱۳۷.
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «جهش دوم برای افزایش تولید و صادرات محصولات پتروشیمی»..... ۱۳۷.
- ۴- برنامه متناظر با سیاست «افزایش تولید و صادرات فرآورده‌های نفتی»..... ۱۳۸.
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبودسازی مصرف سوخت (با هدف کاهش شدت انرژی و بالا بردن بهره‌وری انرژی)»..... ۱۳۸.
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «برنامه ایمن‌سازی تقاضا و بازارهای فروش نفت خام و فرآورده‌های نفتی»..... ۱۳۸.
- ماده ۵ - شیوه اجرا ۱۳۸.
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۱۴۱.

فصل دوم- وزارت جهادکشاورزی ۱۴۵

- امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی مصوبه شماره ۵۴۸۹۲ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸
- شورای اقتصاد ۱۴۷.
- ماده ۱- مبانی و مستندات ۱۴۷.
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب ۱۴۷.
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۱ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور ۱۴۷.
- ماده ۲- اهداف ۱۴۸.
- ماده ۳- سیاست‌ها ۱۴۸.
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۱۴۹.
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش کمی و کیفی تولید به ویژه در محصولات راهبردی و ارتقای ضریب خودکفایی»..... ۱۴۹.
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش تولید و ارتقای بهره‌وری منابع و عوامل تولید»..... ۱۴۹.
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تأمین ذخایر مطمئن راهبردی و تنظیم بازار داخلی»..... ۱۴۹.
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه صادرات محصولات کشاورزی و گیاهان دارویی، صنعتی، خوراکی و فرآورده‌ها»..... ۱۵۰.
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع طبیعی و پایه»..... ۱۵۰.
- ماده ۵ - شیوه اجرا ۱۵۰.
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۱۵۳.

بهبودسازی مصرف آب و صادرات برق مصوبه شماره ۵۴۹۸۷ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸

۱۵۹	شورای اقتصاد
۱۵۹	ماده ۱- مبانی و مستندات
۱۵۹	الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب
۱۵۹	ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رئیس جمهور
۱۵۹	ماده ۲- اهداف
۱۶۰	ماده ۳- سیاستها
۱۶۰	ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی
۱۶۰	۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «مدیریت تقاضای آب»
۱۶۰	۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح ساختار تأمین منابع آب»
۱۶۱	۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح الگوی مصارف آب»
۱۶۱	۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه بازار آب و ارتقای بهره‌وری آب»
۱۶۱	۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش راندمان نیروگاه‌ها، کاهش تلفات انتقال و توزیع و بهبودسازی مصرف انرژی برق»
۱۶۲	۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه صادرات برق و مبادلات منطقه‌ای»
۱۶۲	۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاحات اقتصادی و مدیریتی بخش برق»
۱۶۲	۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش سهم انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر در سبد انرژی کشور»
۱۶۳	ماده ۵- شیوه اجرا
۱۶۵	کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

توسعه زیرساخت‌های تجارت خارجی و ترانزیت مصوبه شماره ۵۴۹۸۴ مورخ

۱۷۳	شورای اقتصاد ۱۳۹۳/۵/۱۸
۱۷۳	ماده ۱- مبانی و مستندات
۱۷۳	الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب
۱۷۳	ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۸ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رئیس جمهور
۱۷۴	ماده ۲- هدف
۱۷۴	ماده ۳- سیاستها

- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۱۷۴
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبود بازرگانی و بازاریابی ترانزیت و گسترش مناسبات و مبادلات حمل و نقلی با سایر کشورها» ۱۷۴
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش شبکه‌های حمل و نقل به ویژه ریلی و اتصال به کریدورهای ترانزیتی بین‌المللی» ۱۷۵
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسهیل قوانین و مقررات و فرایندهای مرتبط» ۱۷۵
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای ایمنی ترانزیت کشور» ۱۷۵
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه ترانزیت محموله‌های کانتینری» ۱۷۵
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «کاهش شدت مصرف سوخت از طریق افزایش سهم حمل و نقل ریلی در جابجایی کالا و مسافر» ۱۷۵
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «کاهش شدت مصرف سوخت از طریق نوسازی انواع ناوگان عمومی حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی» ۱۷۶
- ۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «احداث زیرساخت‌های حمل و نقل مبتنی بر تقاضای ترافیک و ملاحظات اقتصادی» ۱۷۶
- ۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «استفاده از فناوری‌های نوین ساختمانی با رویکرد کاهش شدت مصرف انرژی» ۱۷۶
- ۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «تأکید بر رعایت مقررات ملی ساختمان و تدوین و اجرای ضوابط معماری و شهرسازی به منظور کاهش شدت مصرف انرژی» ۱۷۶
- ۱۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «صرفه‌جویی در مصرف انرژی از طریق بهسازی و بازسازی ساختمان‌های موجود» ۱۷۷
- ماده ۵- شیوه اجرا ۱۷۷
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۱۷۹

۱۸۳

فصل پنجم- سازمان ملی استاندارد ایران

- گسترش پوشش استاندارد ملی مصوبه شماره ۵۵۳۹۴ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۹
- ۱۸۵- شورای اقتصاد ۱۸۵
- ماده ۱- مبانی و مستندات ۱۸۵
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب ۱۸۵
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۵ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رئیس‌جمهور ۱۸۵
- ماده ۲- اهداف ۱۸۵

- ماده ۳- سیاست‌ها ۱۸۵
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۱۸۶
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «تدوین استانداردهای ملی براساس نیازسنجی و مزیت‌های اقتصادی، علمی و فناوری کشور» ۱۸۶
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «انتشار و ترویج استانداردهای ملی موردنیاز محصولات داخلی؛ متناسب با نوع، درجه اهمیت و حساسیت آنها» ۱۸۶
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح رویکرد نظارت بر اجرای استانداردهای ملی موردنیاز کالاها و خدمات داخلی در جهت استفاده حداکثر از روش‌های خوداظهاری و برون‌سپاری عملیات» .. ۱۸۷
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «هدایت و اجرای پژوهش‌های کاربردی به منظور توسعه استانداردهای اولویت‌دار ملی بر اساس اسناد بالادستی» ۱۸۷
- ۵- برنامه متناظر با سیاست «هماهنگی با وزارت‌خانه تولیدی (صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و....) در جهت استفاده مناسب و موثر از عوامل فنی در اعمال سیاست‌های تجاری- صنعتی برای حمایت از تولید داخلی و واردات و صادرات کالا و خدمات» ۱۸۷
- ماده ۵ - شیوه اجرا ۱۸۸
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۱۸۹

فصل ششم- وزارت صنعت، معدن و تجارت ۱۹۳

- کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص در تأمین نیازهای کالایی کشور مصوبه شماره ۵۴۹۰۹ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد ۱۹۵
- ماده ۱- میانی و مستندات ۱۹۵
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب ۱۹۵
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۱۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور ۱۹۶
- ماده ۲- اهداف ۱۹۶
- ماده ۳- سیاست‌ها ۱۹۶
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۱۹۷
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی موردنیاز بخش» ۱۹۷
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «رشد تولید نهاده‌ها و کالاهای حساس، ضروری و اساسی» . ۱۹۷
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم و ایجاد ثبات روبه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش سهم پایدار ایران در بازارهای هدف» ۱۹۷

- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های موردنیاز»..... ۱۹۷.
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «تشویق سرمایه‌گذاری خارجی در جهت توسعه صادرات»..... ۱۹۸.
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای خارجی و تنوع پیوندهای اقتصادی با کشورهای منطقه به ویژه کشورهای همسایه»..... ۱۹۸.
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «استفاده از سازوکارهای مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت لزوم»..... ۱۹۸.
- ۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «بازنگری مقررات و رویه‌های مرتبط با فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری با رویکرد شفاف‌سازی و تهیه و تولید اطلاعات نظام‌مند، صحیح و دسترسی آزاد به اطلاعات»..... ۱۹۹.
- ۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح شبکه‌های توزیع در جهت کاهش هزینه‌های مبادله و قیمت نهایی مصرف‌کننده»..... ۱۹۹.
- ۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «بازطراحی شیوه‌های نظارت بر بازار»..... ۲۰۰.
- ماده ۵- شیوه اجرا..... ۲۰۰.
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی..... ۲۰۱.

فصل هفتم- شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی ۲۰۷

- توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور مصوبه شماره ۵۴۹۷۱ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد..... ۲۰۹.
- ماده ۱- مبانی و مستندات..... ۲۰۹.
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب..... ۲۰۹.
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور..... ۲۰۹.
- ماده ۲- اهداف..... ۲۰۹.
- ماده ۳- سیاست‌ها..... ۲۱۰.
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی..... ۲۱۱.
- ۱- برنامه‌های متناظر با «سیاست مشارکت هوشمندانه با بنگاه‌های صاحب فناوری»..... ۲۱۱.
- ۲- برنامه‌های متناظر با «سیاست فراهم کردن فضا برای شرکت‌ها جهت ایجاد نمایندگی»..... ۲۱۱.
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان»..... ۲۱۱.
- ۴- برنامه‌های متناظر با «سیاست جلب متخصصین برجسته برای کار و اقامت در مناطق»..... ۲۱۱.
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «فراهم نمودن امکان تأمین مستقیم مواد اولیه از مبادی اصلی»..... ۲۱۱.

- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «فراهم نمودن تسهیلات بانکی ارزی و ریالی» ۲۱۱
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «فراهم نمودن تأمین مالی از فرابورس برای تولیدکنندگان» ۲۱۲
- ۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «آسان کردن معاملات ارزی در مناطق» ۲۱۲
- ۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «تمرکز بر کسب و کار محوری هر منطقه برحسب مزیت» ۲۱۲
- ۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «تمرکز بر مبادلات اقتصادی با کشورهای همسایه» ۲۱۲
- ۱۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از تولیدات فناوری اطلاعات و نرم‌افزاری و محصولات تصویری و رسانه‌ای» ۲۱۲
- ۱۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح جغرافیای مناطق» ۲۱۲
- ۱۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «هدایت فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی مستقر در منطقه به سوی اهداف توسعه» ۲۱۳
- ۱۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «تشویق صنایع بسته‌بندی» ۲۱۳
- ۱۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از صادرات مجدد» ۲۱۳
- ۱۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «تعرفه ترجیحی خدمات بندری و انبارداری برای کالای صادراتی» ۲۱۳
- ۱۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «تشکیل نمایشگاه‌های فصلی و دائمی صادراتی» ۲۱۳
- ۱۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت ظرفیت مبادلاتی با فضای مجازی جهت فراهم کردن بستر صادرات تولید نرم» ۲۱۳
- ۱۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از تاسیس شرکت‌های مهندسی و طراحی در مناطق» ۲۱۳
- ۲۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از تاسیس نمایندگی و شعب شرکت‌های مهندسی معتبر خارجی در مناطق» ۲۱۳
- ۲۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت گردشگری حلال برای ایرانیان و سایر مسلمانان در مناطق» ۲۱۳
- ۲۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه ظرفیت گردشگری تفریحی، درمانی، آموزشی، نمایشگاهی، هنری، برای مسلمانان» ۲۱۴
- ۲۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «ایجاد گردشگری توأم زیارتی و سیاحتی در مناطق» ۲۱۴
- ۲۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ایجاد پایگاه لجستیکی برای صنعت نفت و گاز و پتروشیمی و صنعت برق» ۲۱۴
- ۲۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از شکل‌گیری صنایع گروه فناوری اطلاعات، برق، الکترونیک، نرم‌افزار، سخت‌افزار» ۲۱۴
- ۲۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «تدوین و تصویب ضوابط و مقررات پولی ویژه مناطق آزاد» ۲۱۴

- ۲۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسهیل سرمایه‌گذاری ایرانیان خارج از کشور در مناطق» ۲۱۴..
- ۲۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «استقرار بانک فراساحلی در مناطق آزاد برای عملیات ارزی» ۲۱۴
- ۲۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «شکل دادن صندوق‌های ویژه تأمین مالی برای طرح‌های معین» ۲۱۵.....
- ۳۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «آسان‌سازی فرآیندهای انجام کارهای اداری» ۲۱۵.....
- ۳۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «اطلاع‌رسانی همگانی برای بهبود فضای کسب و کار» ۲۱۵.....
- ماده ۵ - شیوه اجرا ۲۱۵.....
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۲۱۷.....

۲۲۳

بخش سوم- حوزه بخش‌های اجتماعی و فرهنگی

۲۲۵

فصل اول- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

- ساماندهی نظام ملی نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان مصوبه شماره ۵۴۹۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد ۲۲۷.....
- ماده ۱- مبانی و مستندات ۲۲۷.....
- الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب ۲۲۷.....
- ب- نامه شماره ۱۸۲۹۵۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور ۲۲۷.....
- ماده ۲- اهداف ۲۲۷.....
- ماده ۳- سیاست‌ها ۲۲۸.....
- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی ۲۲۸.....
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقاء کیفیت دوره‌های آموزشی با تکیه بر دو بعد روزآمدی علمی و مهارت‌آموزی» ۲۲۸.....
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «چابک‌سازی ساختارهای اداری - اجرایی و حذف ساختارهای زاید» ۲۲۸.....
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «کاهش اتکاء به درآمد نفت و منابع ارزی در اقتصاد آموزش عالی» ۲۲۹.....
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ثروت‌آفرینی در حوزه علوم، تحقیقات و فناوری» ۲۲۹.....
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتباط موثر با بخش‌های اقتصادی» ۲۲۹.....
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «بسترسازی و حمایت از صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان» ۲۲۹.....

۲۳۰	بین‌المللی»
۲۳۰	ماده ۵ - شیوه اجرا
۲۳۱	کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی
۲۳۵	فصل دوم - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

گفتمان‌سازی اقتصاد مقاومتی مصوبه شماره ۵۴۹۹۴ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸

۲۳۷	شورای اقتصاد
۲۳۷	ماده ۱- مبانی و مستندات
۲۳۷	الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب
۲۳۷	ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور
۲۳۷	ماده ۲- اهداف
۲۳۸	ماده ۳- سیاست‌ها
۲۳۸	ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی
۲۳۸	۱- برنامه متناظر با سیاست «چابک‌سازی ساختار و تشکیلات دستگاه‌های بخش فرهنگ»
۲۳۸	۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «شفاف‌سازی سازوکار توزیع منابع دولتی در بخش فرهنگ»
۲۳۸	۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تدوین، اصلاح و بازنگری قوانین و مقررات در راستای سالم‌سازی و رفع موانع اقتصادی در بخش فرهنگ و هنر»
۲۳۹	۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت و ترویج فرهنگ جهادی در تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی و سرمایه‌گذاری با استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای»
۲۳۹	۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «فراهم کردن زمینه‌ها و فرهنگ‌سازی برای اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه»
۲۳۹	۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «تبیین مفهوم اقتصاد مقاومتی و ابعاد فرهنگی آن»
۲۳۹	۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «گفتمان‌سازی و ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی با استفاده از ظرفیت‌ها و ابزارهای فرهنگی و هنری و رسانه‌ای»
۲۴۰	۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «همکاری با نهادها و مراکز فرهنگی کشور برای بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های فرهنگی موجود»
۲۴۰	ماده ۵ - شیوه اجرا
۲۴۱	کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

ساماندهی نظام ملی نوآوری مصوبه شماره ۵۴۹۳۸ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸

۲۴۷.....	شورای اقتصاد
۲۴۷.....	ماده ۱- مبانی و مستندات
۲۴۷.....	الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب
۲۴۷.....	ب- نامه شماره ۱۸۲۹۳۱ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور
۲۴۷.....	ماده ۲- اهداف
۲۴۸.....	ماده ۳- سیاست‌ها
۲۴۸.....	ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی
۲۴۸.....	۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «ساماندهی نظام نوآوری متناظر با اولویت‌های ملی»
	۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «طراحی سازوکارهای اقتصادی ارتقای کیفیت تولیدات
۲۴۸.....	داخل»
	۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت رابطه علم و فناوری با دیگر نظام‌های کشور (اقتصاد،
۲۴۹.....	محیط زیست، سیاست، اجتماع و ارزش‌ها)»
	۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «بسترسازی برای انجام فعالیت‌های اقتصادی در قالب برندهای
۲۴۹.....	معتبر»
۲۴۹.....	۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «نظارت و ارزشیابی سیستمی اقتصاد دانش‌بنیان»
۲۵۰.....	ماده ۵- شیوه اجرا
۲۵۱.....	کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

فصل چهارم- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور

شفاف‌سازی بودجه هزینه‌ای و سرمایه‌ای دولت مصوبه شماره ۵۴۹۵۳ مورخ

۲۵۷.....	شورای اقتصاد ۱۳۹۳/۵/۱۸
۲۵۷.....	ماده ۱- مبانی و مستندات
۲۵۷.....	الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب
۲۵۷.....	ب- نامه شماره ۱۸۲۹۱۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور
۲۵۷.....	ماده ۲- اهداف
۲۵۸.....	ماده ۳- سیاست‌ها

- ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی..... ۲۵۸
- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «جهت‌دهی هزینه‌های جاری دستگاه‌های اجرایی به سمت وظایف و فعالیت‌های اصلی حاکمیتی و حذف فعالیت‌های غیر ضرور» ۲۵۸
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «مقایسه مستمر نتایج واقعی با ارقام بودجه و تعیین مغایرت یا تفاوت‌ها بین نتایج واقعی و استانداردها» ۲۵۸
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش بهره‌وری و استفاده کارآتر از منابع فیزیکی، مالی و انسانی» ۲۵۹
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «به‌کارگیری فناوری‌های نو به‌ویژه فناوری اطلاعات در انجام امور» ۲۵۹
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «تهیه بودجه به روش عملیاتی در اجرای ماده (۲۱۹) قانون برنامه پنجم توسعه» ۲۵۹
- ۶- برنامه متناظر با سیاست «ایجاد شفافیت و رقابت در معاملات دولتی» ۲۵۹
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «اطلاع‌رسانی از محتوا و وضعیت قراردادهای دولت» ۲۵۹
- ۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «اطلاع‌رسانی از وضعیت پروژه‌های عمرانی دولت و تعیین تکلیف فعالان اقتصادی درگیر» ۲۵۹
- ۹- برنامه متناظر با سیاست «ایجاد زمینه و فرصت مناسب برای نقش‌آفرینی مردم و فعالان اقتصادی در ارائه خدمات عمومی» ۲۶۰
- ۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «استفاده از سازوکارهای پرداخت‌ها از طریق گشایش اعتبار» ۲۶۰
- ماده ۵- شیوه اجرا ۲۶۰
- کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۲۶۱

۲۶۵

پیوست‌ها

- ۱- اسامی مشارکت کنندگان..... ۲۶۷
- ۲- راهنمای تکمیل جداول مندرج در کاربرگ‌های برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی ۲۷۱
- ۳- نمایه ۲۷۵

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، نسخه مناسبی برای پیشرفت و تعالی کشور است. هدف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز می‌باشد. «اقتصاد مقاومتی» بر مقابله و مقاومت اقتصاد در برابر تکانه‌ها و مخاطرات مختلف، عدم آسیب‌پذیری و سرعت بخشیدن به رشد و پیشرفت اقتصاد کشور تأکید دارد. سیاست‌های مذکور، جهت حرکت کشور را نشان می‌دهند که اجرای آنها نیازمند عزم ملی و وفاق روسای قوا می‌باشد. اجرای سیاست‌های مزبور نیازمند رویکردی کلان، نظام‌مند و همراه با تقویم اجرایی مشخص است. اجرای این سیاست‌ها فقط مربوط به سال جاری و سال آینده نیست بلکه باید قابلیت‌های آن در برنامه ششم توسعه نیز عملیاتی شود.

با توجه به وظایف و اختیارات شورای اقتصاد مندرج در قانون برنامه و بودجه، ظرفیت قانونی شورای اقتصاد برای ساماندهی اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در دستور کار معاونت قرار گرفت و ساختار و سازوکارهای منسجمی برای مشارکت کلیه دستگاه‌های اجرایی، طراحی و عملیاتی شد.

وظیفه خود می‌دانم از جناب آقای دکتر اسحاق جهانگیری، معاون اول محترم رئیس‌جمهور، اعضای محترم شورای اقتصاد و روسای دستگاه‌های اجرایی که با همکاری و مشارکت موثر خود در پیشبرد این مهم نقش بسزایی ایفا نموده‌اند، سپاسگزاری نمایم. همچنین از اعضای کمیسیون تخصصی شورای اقتصاد، نمایندگان دستگاه‌های اجرایی و دفاتر تخصصی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، به‌ویژه امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی (دبیرخانه شورای اقتصاد)، که در مراحل تهیه، تدوین، تصویب و ابلاغ مصوبات شورای اقتصاد نقش ارزنده‌ای داشته‌اند، صمیمانه قدردانی می‌نمایم.

از آنجایی که براساس مصوبه شورا، هر یک از دستگاه‌های اجرایی مکلف‌اند نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی و ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب اقدام نمایند، انتظار می‌رود دستگاه‌های اجرایی در راستای ایفای نقش موثر و سازنده خود در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، به وظیفه خطیر خود اهتمام نمایند.

محمد باقر نوبخت

معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور

◀ خلاصه اجرایی

کشور ایران علی‌رغم برخورداری از ظرفیت‌های فراوان مادی و معنوی، منابع انسانی، سرمایه‌های طبیعی و موقعیت ممتاز جغرافیایی، درگیر مشکلات مزمن و دیرپای اقتصادی شامل تورم، بیکاری، وابستگی به نفت، واردات بی‌رویه، معیوب بودن برخی ساختارها، پایین بودن بهره‌وری و الگوی ناصحیح مصرف می‌باشد، به همین دلایل اقتصاد ایران با اقتصاد دارای ویژگی‌های رشد پایدار، پویا و مستمر، توانمند در رقابت، نیرومند، انعطاف‌پذیر و تأمین‌کننده عدالت فاصله دارد. بنابراین برای فائق آمدن بر مشکلات و چالش‌های یادشده، باید به دنبال رویکردهای جدید رفت.

«اقتصاد مقاومتی» مبحثی جدید در اقتصاد است که چگونگی مقابله و مقاومت اقتصاد در برابر تکانه‌ها و مخاطرات مختلف را بررسی می‌کند و در عین حال عدم آسیب‌پذیری و ادامه پیشرفت اقتصاد را نیز مورد توجه قرار می‌دهد. با اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که در تاریخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹ توسط رهبر معظم انقلاب ابلاغ شد، می‌توان انتظار داشت که اقتصاد کشور در این مسیر قرار گیرد.

هدف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز می‌باشد. ابلاغ این سیاست‌ها گامی نو و بدیع در عرصه حکمرانی کشور به شمار می‌آید. سیاست‌های مذکور، نشان‌دهنده جهت حرکت می‌باشد و هنگامی اجرایی می‌شوند که با وفاق ملی همراه شود. لازم است نگاهی نظام‌مند توأم با تقویم اجرایی مشخص برای اجرایی شدن این سیاست‌ها وجود داشته باشد و از طرف دیگر مسئولان عالی کشور (سه قوه) نیز عزم راسخ و جدی برای اجرای آن‌ها داشته باشند.

در پی ابلاغ این سیاست‌ها، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور در راستای ایفای وظایف خود، مطابق ابلاغیه معاون اول محترم رئیس‌جمهور، اهتمام خود را برای عملیاتی شدن سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به کار بست. معاونت با بهره‌گیری از تجارب خود در امر تهیه و تدوین برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت (بودجه سالانه) و با رویکردی کلان، نظام‌مند و عملیاتی، اجرایی نمودن سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را در دستور کار خود قرار داد.

اقدام‌های اجرایی در قوه مجریه برای ساماندهی اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران طی نامه شماره ۱۷۹۰۶۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱، معاون اول رئیس‌جمهور را مسئول ساماندهی اقدامات بایسته در رابطه با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی نمودند.
- ۲- معاون اول محترم رئیس‌جمهور در مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ طی ۱۵ ابلاغ به دستگاه‌های مرتبط و شورای عالی امنیت ملی، تکالیف هر دستگاه را تعیین و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور را مسئول تلفیق و تهیه برنامه‌های اجرایی نمودند.

۳- به منظور تهیه و تدوین «برنامه‌های اجرایی» اقتصاد مقاومتی دستگاه‌ها، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (دبیرخانه شورای اقتصاد) چارچوبی را طراحی و در مورخه ۱۳۹۲/۱۲/۱۴ برای دستگاه‌های مرتبط ارسال نمود.

۴- شورای اقتصاد به عنوان مسئول تلفیق و تصویب نهایی برنامه‌های اجرایی پیشنهادی دستگاه‌های مسئول تعیین شد و به طور منظم بررسی برنامه‌های اجرایی اقتصاد مقاومتی دستگاه‌ها را در دستور کار خود قرار داد.

۵- کمیسیون تخصصی شورای اقتصاد با حضور معاونین وزرای عضو شورای اقتصاد به صورت هفتگی به بررسی برنامه‌های اجرایی مرتبط با سیاست‌ها پرداخت.

۶- کمیته‌ای با تصویب کمیسیون تخصصی شورای اقتصاد با عضویت نمایندگان دستگاه‌های اجرایی، امور بخشی مرتبط معاونت، امور برنامه‌ریزی اقتصاد کلان و ارزیابی برنامه و امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی (دبیرخانه شورای اقتصاد) تشکیل شد تا با بررسی‌های کارشناسی در معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، کمیسیون تخصصی و شورای اقتصاد را تغذیه کارشناسی نماید.

۷- کمیته تلفیق به منظور تهیه چارچوب برنامه‌های اجرایی و نیز جمع‌بندی آن‌ها در معاونت برنامه‌ریزی ایجاد شد.
۸- دبیرخانه شورای اقتصاد پس از دریافت نظرات دستگاه‌های اجرایی، ویرایش‌های اولیه برنامه‌های اجرایی اقتصاد مقاومتی پیشنهادی دستگاه‌ها را در مجموعه‌ای تحت عنوان «مجموعه اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصاد مقاومتی» (ویرایش اول) تنظیم نمود و آن را برای کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط برای اعلام نظر ارسال کرد.

۹- پس از اخذ نظرات دستگاه‌های اجرایی در خصوص ویرایش اول «مجموعه اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصاد مقاومتی»، مراتب در کمیته‌ای متشکل از امور بخشی مرتبط معاونت، امور برنامه‌ریزی اقتصاد کلان و ارزیابی برنامه و امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی (دبیرخانه شورای اقتصاد) مورد بررسی قرار گرفت (که نقش مهمی در تغذیه کارشناسی شورای اقتصاد ایفا نمود) و متعاقب آن به ترتیب هر یک از آن‌ها در دستور کار کمیسیون تخصصی شورای اقتصاد قرار داده شد و پس از تأیید کمیسیون، در شورای اقتصاد مطرح و پس از تصویب توسط معاون محترم برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (دبیر شورای اقتصاد) ابلاغ شد.

با توجه به اهمیت موضوع، دبیرخانه شورای اقتصاد در راستای مستندسازی برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی هر یک از دستگاه‌ها، مجموعه هجده‌گانه‌ای تحت عنوان «مجموعه اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصاد مقاومتی» برای مصوبات شورای اقتصاد در رابطه با برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی هر یک از دستگاه‌های اجرایی تهیه نموده است که اینک یکی از آن مجلدات در اختیار شما قرار دارد. **مسئول تهیه و تدوین این مجموعه مجلدات جناب آقای دکتر مجتبی خالصی، رئیس محترم امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی (دبیرخانه شورای اقتصاد)** بوده است که در اجرای فرایند فوق‌الذکر و بر اساس سیاست‌گذاری‌های تعیین شده توسط معاونت برنامه‌ریزی، این مهم زیر نظر ایشان و با جد و جهد همکاران امور کمیسیون‌ها دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی و نیز با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، معاونت‌ها و امور

تخصصی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور از ابتدای سال جاری، در بازه زمانی کوتاهی با موفقیت انجام شد

امید است با تکمیل هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب شورای اقتصاد مندرج در این مجلد توسط دستگاه اجرایی ذی‌ربط و با مشارکت سازنده دستگاه‌های همکار، به یاری خداوند متعال گامی موثر و کارآمد برای عملیاتی نمودن سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی برداشته شود.

اقدامات پیش‌رو به استناد مصوبه شورای اقتصاد، توسط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور در دست پیگیری است. بر اساس مصوبه شورا هر یک از دستگاه‌های اجرایی مکلف‌اند نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده چهار (۴) مصوبات در چارچوب کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی اقدام نمایند. همچنین دستگاه‌های مزبور ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب)، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، می‌باشند.

وظیفه خود می‌دانم از جناب آقای دکتر جهانگیری، معاون اول محترم رئیس‌جمهور و نیز جناب آقای دکتر نوبخت، معاون محترم برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور و اعضای محترم شورای اقتصاد که با حمایت، راهنمایی‌ها و حضور موثر و کارآمد خود باعث پیشبرد این امر خطیر شده‌اند و نیز اعضای کمیسیون تخصصی شورای اقتصاد، دستگاه‌های اجرایی و دفاتر تخصصی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور، اعضای کمیته‌های مشترک و کمیته تلفیق که در تحقق این مهم، اهتمام ویژه و سعی بلیغ معمول داشته‌اند، سپاسگزاری و قدردانی نمایم.

این مجلد تحت عنوان «مجموعه اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصاد مقاومتی» شامل طلیعه (ابلاغیه و بیانات رهبر معظم انقلاب در خصوص اقتصاد مقاومتی) و سه بخش حوزه اقتصاد کلان، حوزه بخش‌های اقتصادی و حوزه بخش‌های اجتماعی و فرهنگی می‌باشد و شامل کلیه مصوبات شورای اقتصاد در خصوص اقتصاد مقاومتی به همراه نمایه بوده و تهیه، تدوین و انتشار این مجلد توسط امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی (دبیرخانه شورای اقتصاد) انجام شده است. این مهم، مرهون مشارکت همکاران معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور به شرح پیوست یک، بوده که سپاس و تقدیر از این تلاش‌های شایسته به عمل آمده برای تهیه و تدوین این مجلد را وظیفه خود می‌دانم.

در پایان از کلیه عزیزان تقاضا دارد نقطه نظرها و پیشنهادهای خود را در رابطه با این مجموعه و مصوبه شورای اقتصاد به امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی (دبیرخانه شورای اقتصاد) منعکس نمایند تا پس از جمع‌بندی به نحو مقتضی اصلاحات لازم به عمل آید و همچنین در تهیه و تنظیم هر چه بهتر برنامه‌های عملیاتی مورد توجه قرار گیرد.

سیدحمید پورمحمدی

معاون برنامه‌ریزی

طلیعه

ابلاغیه و بیانات

رهبر معظم انقلاب

در خصوص

اقتصاد مقاومتی

قسمت اول

ابلاغیه سیاست‌های کلی

اقتصاد مقاومتی

◀ ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی رهبر معظم انقلاب مورخ

۱۳۹۲/۱۱/۲۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ایران اسلامی با استعداد‌های سرشار معنوی و مادی و ذخائر و منابع غنی و متنوع و زیرساخت‌های گسترده و مهم‌تر از همه، برخورداری از نیروی انسانی متعهد و کارآمد و دارای عزم راسخ برای پیشرفت، اگر از الگوی اقتصادی بومی و علمی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی که همان اقتصاد مقاومتی است، پیروی کند نه تنها بر همه مشکلات اقتصادی فائق می‌آید و دشمن را که با تحمیل یک جنگ اقتصادی تمام‌عیار در برابر این ملت بزرگ صفا‌آرایی کرده، به شکست و عقب‌نشینی وا می‌دارد، بلکه خواهد توانست در جهانی که مخاطرات و بی‌اطمینانی‌های ناشی از تحولات خارج از اختیار، مانند بحران‌های مالی، اقتصادی، سیاسی و ... در آن رو به افزایش است، با حفظ دستاوردهای کشور در زمینه‌های مختلف و تداوم پیشرفت و تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی و سند چشم‌انداز بیست‌ساله، اقتصاد متکی به دانش و فناوری، عدالت بنیان، درون‌زا و برون‌گرا، پویا و پیشرو را محقق سازد و الگویی الهام‌بخش از نظام اقتصادی اسلام را عینیت بخشد.

اکنون با مذاقه لازم و پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که در ادامه و تکمیل سیاست‌های گذشته، خصوصاً سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و با چنین نگاهی تدوین شده و راهبرد حرکت صحیح اقتصاد کشور به سوی این اهداف عالی است، ابلاغ می‌گردد.

لازم است قوای کشور بی‌درنگ و با زمان‌بندی مشخص، اقدام به اجرای آن کنند و با تهیه قوانین و مقررات لازم و تدوین نقشه راه برای عرصه‌های مختلف، زمینه و فرصت مناسب برای نقش‌آفرینی مردم و همه فعالان اقتصادی را در این جهاد مقدس فراهم آورند تا به فضل الهی حماسه اقتصادی ملت بزرگ ایران نیز همچون حماسه سیاسی در برابر چشم جهانیان رخ نماید. از خداوند متعال توفیق همگان را در این امر مهم خواستارم.

سیدعلی خامنه‌ای

۲۹ / بهمن ماه / ۱۳۹۲

بسم الله الرحمن الرحيم

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

با هدف تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با رویکردی جهادی، انعطاف‌پذیر، فرصت‌ساز، مولد، درون‌زا، پیشرو و برون‌گرا ابلاغ می‌گردد:

۱- تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط.

۲- پیشتازی اقتصاد دانش‌بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه.

۳- محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.

۴- استفاده از ظرفیت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی.

۵- سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف متناسب با نقش آن‌ها در ایجاد ارزش، به‌ویژه با افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق ارتقاء آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه.

۶- افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (به ویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.

۷- تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید (مواد اولیه و کالا).

۸- مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقاء کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید.

۹- اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور با هدف پاسخگویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیشگامی در تقویت بخش واقعی.

۱۰- حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق:

- تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم.
- گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های مورد نیاز.
- تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات.
- برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید، و تنوع‌بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه با کشورهای منطقه.
- استفاده از سازوکار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز.
- ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.
- ۱۱- توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به منظور انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج.
- ۱۲- افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور از طریق:
 - توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان به‌ویژه همسایگان.
 - استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدف‌های اقتصادی.
 - استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای.
- ۱۳- مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق:
 - انتخاب مشتریان راهبردی.
 - ایجاد تنوع در روش‌های فروش.
 - مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش.
 - افزایش صادرات گاز.
 - افزایش صادرات برق.
 - افزایش صادرات پتروشیمی.
 - افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی.
- ۱۴- افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز، به ویژه در میدان مشترک.
- ۱۵- افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالابردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع.
- ۱۶- صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زائد.
- ۱۷- اصلاح نظام درآمدی دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی.

- ۱۸- افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.
- ۱۹- شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...
- ۲۰- تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه.
- ۲۱- تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان‌سازی آن به ویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی.
- ۲۲- دولت مکلف است برای تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با هماهنگ‌سازی و بسیج پویای همه امکانات کشور، اقدامات زیر را معمول دارد:
- شناسایی و به‌کارگیری ظرفیت‌های علمی، فنی و اقتصادی برای دسترسی به توان آفندی و اقدامات مناسب.
 - رصد برنامه‌های تحریم و افزایش هزینه برای دشمن.
 - مدیریت مخاطرات اقتصادی از طریق تهیه طرح‌های واکنش هوشمند، فعال، سریع و به‌هنگام در برابر مخاطرات و اختلال‌های داخلی و خارجی.
- ۲۳- شفاف و روان‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری و روزآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار.
- ۲۴- افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن.

« دستور شماره ۱۷۹۰۶۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱ ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران برای اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

جناب آقای اسحاق جهانگیری
معاون اول رییس جمهور

- با عنایت به ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی، لازم است بی‌درنگ، اقدامات بایسته در جهت جلب مشارکت گسترده همه نهادها و آحاد جامعه در فعالیتهای اقتصادی برای دستیابی به رشد پویا و تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله ساماندهی شود. از این‌رو ضروری است:
- ۱- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و وزارت امور اقتصادی و دارایی، پیشنهادهای لازم، نقشه راه و زمان بندی اجرای مواد ۲۴گانه را تهیه و ارائه نمایند.
 - ۲- کمیسیون‌های ذی‌ربط دولت، طرح‌ها و پیشنهادهای لازم رادر اولویت رسیدگی قرار داده برای تصویب به هیئت‌وزیران ارایه دهند.
 - ۳- بانک مرکزی، تدابیر پولی، اعتباری و ارزی متناسب با این سیاست‌ها را تهیه و در دستور کار شورای پول و اعتبار قرار دهد.
 - ۴- وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت نفت، وزارت جهاد کشاورزی و وزارت نیرو زمینه‌های لازم برای رشد بهره‌وری، حفظ و توسعه ظرفیتهای تولید و حمایت همه جانبه از صادرات کالاها و خدمات را فراهم کنند.
 - ۵- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم و آموزش عالی، رسانه‌های کشور به ویژه رسانه ملی، با جلب مشارکت اندیشمندان، نویسندگان، هنرمندان در جهت تبیین اقتصاد مقاومتی و گفتمان سازی لازم برنامه‌ریزی و اقدام نمایند.
 - ۶- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت علوم و آموزش عالی و دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورد ساماندهی نظام ملی نوآوری و اجرای نقشه علمی کشور در جهت توسعه اقتصاد دانش‌بنیان، پیگیری و هماهنگی لازم را معمول دارند.
 - ۷- ستاد مبارزه با فساد با همکاری دیگر قوا، اقدامات خود را در جهت شفاف‌سازی اقتصاد و جلوگیری از زمینه‌های فسادزا با جدیت دنبال کند.

- ۸- در طراحی گام‌های اجرایی هدفمندسازی یارانه‌ها، افزایش تولید و بهره‌وری و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی و تأمین امنیت غذا و درمان در اولویت قرار گیرد.
- ۹- وزارت امور خارجه تلاش‌های خود را در توسعه پیوندهای راهبردی و استفاده از دیپلماسی فعال در جهت تأمین حضور عزتمندانه ایران در اقتصاد جهانی و لغو محدودیت‌ها در چارچوب سیاست‌های نظام گسترش دهد.
- ۱۰- وزارت امور اقتصاد و دارایی، وزارت امور خارجه، وزارت صنعت، معدن و تجارت و دبیرخانه مناطق آزاد و ویژه تجاری و صنعتی، اقدامات لازم برای تشویق سرمایه‌گذاری خارجی و گسترش و تسهیل تولید و صادرات را معمول دارند.
- ۱۱- ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، با ایفای نقش ستاد اقتصاد مقاومتی کشور، هماهنگی لازم در برنامه‌ها و سیاست‌ها را تأمین و اجرای آن را پیگیری نماید.
- ضروری است گزارش اقدامات و پیشرفت کار به طور منظم به اینجانب ارائه گردد.
- توفیق همه همکاران در شکوفایی اقتصاد عزتمند و سربلندی ملت عزیز ایران را از درگاه خداوند بزرگ مسئلت می‌کنم.

حسن روحانی

رئیس جمهور اسلامی ایران

قسمت دوم

بیانات رهبر معظم انقلاب قبل از ابلاغیه

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

« بیانات رهبر معظم انقلاب در خصوص اقتصاد مقاومتی قبل از ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

« بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان مورخ ۱۳۹۰/۵/۱۹

یکی از دوستان اطلاع دادند که یک ستاد دانشجویی برای تحقیق در اقتصاد مقاومتی تشکیل شده. کار بسیار جالبی است. این جور کارهای عمیق، همان چیزی است که کشور به آن احتیاج دارد. شما باید فکر کنید، مطالعه کنید، تحقیق کنید. این تحقیق‌ها اگر به درد آن دستگاه مسئول هم نخورد یا به کار او نیاید یا نپسندد، قطعاً به کار شما می‌آید و به درد شما می‌خورد. این، کار بسیار جالبی است.

همچنین یکی دیگر از دوستان اطلاع دادند که در دانشگاه شریف مرکز مطالعاتی‌ای تشکیل شده و در این زمینه‌ها کار می‌کنند. اینها بسیار کارهای مهمی است. این انگیزه‌ی جوان دانشجو و فکور، خیلی برای آینده‌ی کشور مهم است.

البته راه‌حل‌هایی که گفته شد، بعضی از آنها کاملاً درست است. این را هم من به شما عرض بکنم؛ در همین زمینه‌ی مسائل اقتصادی، پاره‌ای از آنچه که پیشنهاد و مطرح شد، ما اطلاع داریم که مدنظر مسئولین هست؛ درباره‌اش کار می‌کنند، تصمیم‌گیری می‌کنند، اقدام می‌کنند؛ منتها همه‌ی اقدام‌ها یا به اطلاع نمی‌رسد، یا گفتنی نیست. به‌هر حال اینجور نیست که مسائل اقتصادی در مدنظر آن مسئولین نباشد.

« بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار مسوولان و کارگزاران نظام مورخ

۱۳۹۱/۵/۳

ما چند سال پیش «اقتصاد مقاومتی» را مطرح کردیم. همه‌ی کسانی که ناظر مسائل گوناگون بودند، می‌توانستند حدس بزنند که هدف دشمن، فشار اقتصادی بر کشور است. معلوم بود و طراحی‌ها نشان می‌داد که اینها می‌خواهند بر روی اقتصاد کشور متمرکز شوند. اقتصاد کشور ما برای آنها نقطه‌ی مهمی است. هدف دشمن این بود که بر روی اقتصاد متمرکز شود، به رشد ملی لطمه بزند، به اشتغال لطمه بزند، طبعاً رفاه ملی دچار اختلال و خطر شود، مردم دچار مشکل شوند، دلزده بشوند، از نظام اسلامی جدا شوند؛ هدف فشار اقتصادی دشمن این است، و این محسوس بود؛ این را انسان می‌توانست مشاهده کند.

من سال ۸۶ در سخن مطهر علی بن موسی‌الرضا (علیه‌الصلاة و السلام) در سخنرانی اول سال گفتم که اینها دارند مسئله‌ی اقتصاد را پیگیری می‌کنند؛ بعد هم آدم می‌تواند فرض کند که این شعارهای سال حلقه‌هائی بود برای ایجاد یک منظومه‌ی کامل در زمینه‌ی مسائل اقتصاد؛ یعنی اصلاح الگوی مصرف، مسئله‌ی جلوگیری از

اسراف، مسئله‌ی همت مضاعف و کار مضاعف، مسئله‌ی جهاد اقتصادی، و امسال تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه‌ی ایرانی. ما اینها را به عنوان شعارهای زودگذر مطرح نکردیم؛ اینها چیزهایی است که می‌تواند حرکت عمومی کشور را در زمینه‌ی اقتصاد ساماندهی کند؛ می‌تواند ما را پیش ببرد. ما باید دنبال این راه باشیم.

مسئله‌ی اقتصاد مهم است؛ اقتصاد مقاومتی مهم است. البته اقتصاد مقاومتی الزاماتی دارد. مردمی کردن اقتصاد، جزو الزامات اقتصاد مقاومتی است. این سیاست‌های اصل ۴۴ که اعلام شد، می‌تواند یک تحول به وجود بیاورد؛ و این کار باید انجام بگیرد. البته کارهایی انجام گرفته و تلاش‌های بیشتری باید بشود. بخش خصوصی را باید توانمند کرد؛ هم به فعالیت اقتصادی تشویق بشوند، هم سیستم بانکی کشور، دستگاه‌های دولتی کشور و دستگاه‌هایی که می‌توانند کمک کنند - مثل قوه‌ی مقننه و قوه‌ی قضائیه - کمک کنند که مردم وارد میدان اقتصاد شوند. کاهش وابستگی به نفت یکی دیگر از الزامات اقتصاد مقاومتی است. این وابستگی، میراث شوم صد ساله‌ی ماست. ما اگر بتوانیم از همین فرصت که امروز وجود دارد، استفاده کنیم و تلاش کنیم نفت را با فعالیت‌های اقتصادی درآمدزای دیگری جایگزین کنیم، بزرگترین حرکت مهم را در زمینه‌ی اقتصاد انجام داده‌ایم. امروز صنایع دانش‌بنیان از جمله‌ی کارهایی است که می‌تواند این خلأ را تا میزان زیادی پر کند. ظرفیت‌های گوناگونی در کشور وجود دارد که می‌تواند این خلأ را پر کند. همت را بر این بگماریم؛ برویم به سمت این که هرچه ممکن است، وابستگی خودمان را کم کنیم.

مسئله‌ی مدیریت مصرف، یکی از ارکان اقتصاد مقاومتی است؛ یعنی مصرف متعادل و پرهیز از اسراف و تبذیر. هم دستگاه‌های دولتی، هم دستگاه‌های غیردولتی، هم آحاد مردم و خانواده‌ها باید به این مسئله توجه کنند؛ که این واقعاً جهاد است. امروز پرهیز از اسراف و ملاحظه‌ی تعادل در مصرف، بلاشک در مقابل دشمن یک حرکت جهادی است؛ انسان می‌تواند ادعا کند که این اجر جهاد فی سبیل الله را دارد.

یک بُعد دیگر این مسئله‌ی تعادل در مصرف و مدیریت مصرف این است که ما از تولید داخلی استفاده کنیم؛ این را همه‌ی دستگاه‌های دولتی توجه داشته باشند - دستگاه‌های حاکمیتی، مربوط به قوای سه‌گانه - سعی کنند هیچ تولید غیرایرانی را مصرف نکنند؛ همت را بر این بگمارند. آحاد مردم هم مصرف تولید داخلی را بر مصرف کالاهایی با مارک‌های معروف خارجی - که بعضی فقط برای نام و نشان، برای پز دادن، برای خودنمایی کردن، در زمینه‌های مختلف دنبال مارک‌های خارجی می‌روند - ترجیح بدهند. خود مردم راه مصرف کالاهای خارجی را ببندند.

به نظر ما طرح‌های «اقتصاد مقاومتی» جواب می‌دهد. همین مسئله‌ی سهمیه‌بندی بنزین که اشاره کردند، جواب داد. اگر چنانچه بنزین سهمیه‌بندی نمی‌شد، امروز مصرف بنزین ما از صد میلیون لیتر در روز بالاتر می‌رفت. توانستند این را کنترل کنند؛ که خوب، امروز در یک حد خیلی خوبی هست. حتی باید جوری باشد که هیچ به بیرون نیازی نباشد، که الحمدلله نیست. تحریم بنزین را در برنامه داشتند؛ اقتصاد مقاومتی تحریم بنزین را خنثی کرد. و بقیه‌ی چیزهایی که مورد نیاز کشور است.

هدفمند کردن یارانه‌ها هم در جهت شکل دادن به اقتصاد ملی است؛ که اینها می‌تواند هم رونق ایجاد کند - در تولید، در اشتغال - و هم موجب رفاه شود؛ اینها مایه‌ی رشد تولید کشور، رشد اقتصادی کشور، مایه‌ی اقتدار

یک کشور است. با رشد تولید، یک کشور در دنیا اقتدار حقیقی و آبروی بین‌المللی پیدا می‌کند. این کار بایستی به انجام برسد.

و استفاده‌ی حداکثری از زمان و منابع و امکانات. از زمان باید حداکثر استفاده بشود. طرح‌هایی که سال‌های متمادی طول می‌کشید، امروز خوشبختانه با فاصله‌ی کمتری انسان می‌بیند که فلان کارخانه در ظرف دو سال، در ظرف هجده ماه به بهره‌برداری رسید. باید این را در کشور تقویت کرد.

حرکت بر اساس برنامه، یکی از کارهای اساسی است. تصمیم‌های خلق‌الساعه و تغییر مقررات، جزو ضربه‌هایی است که به «اقتصاد مقاومتی» وارد می‌شود و به مقاومت ملت ضربه می‌زند. این را، هم دولت محترم، هم مجلس محترم باید توجه داشته باشند؛ نگذارند سیاست‌های اقتصادی کشور در هر زمانی دچار تذبذب و تغییرهای بی‌مورد شود.

◀ بیانات در دیدار جمعی از پژوهشگران و مسئولان شرکتهای دانش‌بنیان

مورخ ۱۳۹۱/۵/۸

این که ما عرض کردیم «اقتصاد مقاومتی»، این یک شعار نیست؛ این یک واقعیت است. کشور دارد پیشرفت می‌کند. ما افق‌های بسیار بلند و نویدبخشی را در مقابل خودمان مشاهده می‌کنیم. خب، بدیهی است که حرکت به سمت این افق‌ها، معارضه‌ها و معارضه‌هایی هم دارد. بعضی از این معارضه‌ها انگیزه‌های اقتصادی دارد، بعضی انگیزه‌های سیاسی دارد؛ بعضی منطقه‌ای است، بعضی بین‌المللی است. این معارضه‌ها در مواردی هم منتهی می‌شود به همین فشارهای گوناگونی که مشاهده می‌کنید؛ فشارهای سیاسی، تحریم، غیر تحریم، فشارهای تبلیغاتی - اینها هست - لیکن در لابه‌لای این مشکلات، در وسط این خارها، گام‌های استوار و همت‌ها و تصمیم‌هایی هم وجود دارد که بناست از وسط این خارها عبور کند و خودش را به آن نقطه‌ی مورد نظر برساند؛ وضع کشور الان اینجوری است.

به هیچ وجه ما در بن‌بست نیستیم؛ به هیچ وجه با مشکلاتی که ما را از تصمیم به ادامه‌ی راه باز بدارد، مواجه نیستیم؛ چنین مشکلاتی وجود ندارد. بله، مشکلات هست؛ اما همه‌ی این مشکلات، کوچکتر از تصمیم و اراده و هدف‌ها و آرمان‌های این ملت و این کشور است. در بستر نرم و راحتی نمیخواهیم بخوابیم و تکیه بزنییم و استراحت کنیم؛ نه، وسط می‌دانیم؛ اما این میدان، یک میدان دشوار و در عین حال شوق‌آفرین است؛ مثل میدان ورزش و مسابقات ورزشی. در میدانهای مسابقات ورزشی خستگی هست، دلهره هم هست، اما شوق‌آفرین است. هیچ ورزشکاری از حضور در میدان مسابقه‌ی ورزشی امتناع نمی‌کند؛ بلکه با شوق می‌رود آنجا. این کار زحمت هم دارد - فشار جسمی، فشار عصبی - در عین حال ورزشکاران می‌روند. وضعیت ما اینجوری است.

عرصه، عرصه‌ی حرکت عمومی و ماندگار تاریخی ملت است. از لحاظ تاریخی، حرکت امروز ما یک حرکت ماندگار است. یعنی سرنوشت ایران را امروز ملت ما شاید برای قرن‌ها دارند رقم می‌زنند و معین می‌کنند. همیشه

چنین موقعیتی پیش نمی‌آید؛ در همه‌ی مقاطع تاریخی، این وضعیت پیش نمی‌آید؛ در زمان ما خوشبختانه پیش آمده. این انقلاب، کشور را و ملت را در معرض یک حرکت مؤثر ماندگار طولانی و تاریخی قرار داده. خوب، ما باید هر کدام نقش خودمان را بشناسیم و آن را ایفاء کنیم. یکی از بخش‌های ما، اقتصاد است و خاصیت اقتصاد در یک چنین شرائطی، اقتصاد مقاومتی است؛ یعنی اقتصادی که همراه باشد با مقاومت در مقابل کارشکنی دشمن، خباثت دشمن؛ دشمنانی که ما داریم. به نظر من یکی از بخش‌های مهمی که می‌تواند این اقتصاد مقاومتی را پایدار کند، همین کار شماسست؛ همین شرکت‌های دانش‌بنیان است؛ این یکی از بهترین مظاهر و یکی از مؤثرترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی است؛ این را باید دنبال کرد.

«بیانات در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیئت دولت مورخ ۱۳۹۱/۶/۲»

یک حرفی اینجا گفته شد، قبلاً هم با من مطرح شده، که تمرکز در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی قوه‌ی مجریه لازم است. البته من این را کاملاً قبول دارم؛ یعنی بلاشک در تصمیم‌گیری‌های کلان، در مسائل اساسی - که فعلاً اساسی‌تر از همه، مسائل اقتصادی است؛ و به‌خصوص آنچه که مربوط به معیشت مردم است و فشارهایی که دشمن می‌خواهد بر مردم وارد کند - باید تمرکز در تصمیم‌گیری باشد؛ منتها توجه کنید که این تمرکز در تصمیم‌گیری، معنایش تمرکز تصمیم‌گیری در دولت است؛ یعنی همه‌ی افرادی که در بخش‌های مختلف دولت با آقای رئیس‌جمهور همکاری می‌کنند، باید مسئولیت مشترک احساس کنند - یعنی هماهنگی کنند - در دولت، همه با هم تصمیم بگیرند. در این زمینه، مسئله‌ی مسئولیت مشترک را واقعاً باید در دولت جدی گرفت. هر کاری که یک وزارتخانه‌ای انجام می‌دهد، همه‌ی وزرا و مسئولینی که دور میز هیئت دولت می‌نشینند، باید احساس کنند که در این تصمیم‌گیری یا در این اقدام، سهمیم و شریکند. اگر این شد، آن وقت کارها با هماهنگی پیش می‌رود؛ نه اختلاف در عملکرد، نه اختلاف در فهم مسائل، نه اختلاف در آمارها، پیش نمی‌آید.

بخش خصوصی را باید کمک کرد. اینکه ما «اقتصاد مقاومتی» را مطرح کردیم، خوب، خود اقتصاد مقاومتی شرائطی دارد، ارکانی دارد؛ یکی از بخش‌هایش همین تکیه‌ی به مردم است؛ همین سیاست‌های اصل ۴۴ با تأکید و اهتمام و دقت و وسواس هرچه بیشتر باید دنبال شود؛ این جزو کارهای اساسی شماسست. در بعضی از موارد، من از خود مسئولین کشور می‌شنوم که بخش خصوصی به خاطر کم‌توانی‌اش جلو نمی‌آید. خوب، باید فکری بکنید برای اینکه به بخش خصوصی توانبخشی بشود؛ حالا از طریق بانک‌هاست، از طریق قوانین لازم و مقررات لازم است؛ از هر طریقی که لازم است، کاری کنید که بخش خصوصی، بخش مردمی، فعال شود. بالاخره اقتصاد مقاومتی معنایش این است که ما یک اقتصادی داشته باشیم که هم روند رو به رشد اقتصادی در کشور محفوظ بماند، هم آسیب‌پذیری‌اش کاهش پیدا کند. یعنی وضع اقتصادی کشور و نظام اقتصادی جوری باشد که در مقابل ترفندهای دشمنان که همیشگی و به شکل‌های مختلف خواهد بود، کمتر آسیب ببیند و اختلال پیدا کند. یکی از شرائطش، استفاده از همه‌ی ظرفیت‌های دولتی و مردمی است؛ هم از فکرها و اندیشه‌ها و راهکارهایی که صاحب‌نظران می‌دهند، استفاده کنید، هم از سرمایه‌ها استفاده شود.

به مردم هم باید واقعاً میدان داده شود. البته در بیانات دوستان به برخی از این حوادثی که ناشی از پیگیری مفسدین اقتصادی و مفساد اقتصادی است، اشاره شد. واقعاً نمی‌شود ما کار اقتصادی درست و قوی بکنیم، اما با مفساد اقتصادی مبارزه نکنیم؛ این واقعاً نشدنی است. همان چند سال پیش هم که من راجع به این قضیه بحث کردم و مطالبی را به مسئولین کشور گفتم، به همین نکته توجه داشتیم، که تصور نشود ما می‌توانیم سرمایه‌گذاری مردمی و کار سالم مردمی داشته باشیم، بدون مبارزه‌ی با مفساد اقتصادی؛ و تصور نشود که مبارزه‌ی با مفساد اقتصادی موجب می‌شود که ما مشارکت مردم و سرمایه‌گذاری مردم را کم داشته باشیم؛ نه، چون اکثر کسانی که می‌خواهند وارد میدان اقتصادی بشوند، اهل کار سالمند، مردمان سالمی هستند؛ حالا یکی دو نفر هم آدم‌های ناسالم پیدا میشوند. باید با چشم‌های تیزبین، ریزبین و دوربین مراقبت کنید که کسانی نیایند به عنوان ایجاد اشتغال و ایجاد کار و کارآفرینی تسهیلات بانکی بگیرند، اما کارآفرینی واقعی انجام نگیرد. این را باید مراقبت کنید؛ هم شما مراقبت کنید، هم قوه‌ی قضائیه مراقبت کند. به نظر من همکاری قوه‌ی مجریه و قوه‌ی قضائیه در اینجا یک کار بسیار لازمی است.

یک رکن دیگر اقتصاد مقاومتی، حمایت از تولید ملی است؛ صنعت و کشاورزی. خب، آمارهایی که آقایان می‌دهند، آمارهای خوبی است؛ لیکن از آن طرف هم از داخل دولت، خود مسئولین به ما میگویند که بعضی کارخانه‌ها دچار مشکلند، اختلال دارند، در بعضی جاها تعطیلی صنایع وجود دارد - گزارش‌های گوناگونی به ما می‌رسد، خود شما هم گزارش می‌دهید؛ یعنی من گزارش‌های دیگر هم دارم، اما اتکاء من به گزارش‌های دیگران نیست؛ گزارش‌های خود شما هم هست که به دست ما می‌رسد - خب، باید این را علاج کرد. اینها طبعاً ایجاد اشکال می‌کند. اگر چنانچه همین بخش دوم قضیه - یعنی آن نیمه‌ی خالی لیوان - نمی‌بود، شما امروز از لحاظ رونق اقتصادی، وضع بهتری را در کشور ارائه می‌کردید و کمک‌های بیشتری به مردم می‌شد. بالاخره حمایت از تولید ملی، آن بخش درونزای اقتصاد ماست و به این بایستی تکیه کرد.

واحد‌های کوچک و متوسط را فعال کنید. البته خوشبختانه واحدهای بزرگ ما فعالند، خوبند و سوددهی‌شان هم خوب است، کارشان هم خوب است، اشتغالشان هم خوب است؛ عمده‌ی واحدهای بزرگ ما وضعشان این‌جور است - لذا همان طور که گفتید، محصول سیمان‌مان، محصول فولادمان، محصولات عمده‌ی اینجوری‌مان خوب است - لیکن باید به فکر واحدهای متوسط و کوچک باشید؛ اینها خیلی مهم است، اینها در زندگی مردم تأثیرات مستقیم دارد.

مسئله‌ی منابع ارزی هم مسئله‌ی مهمی است؛ که خب، حالا آقایان توجه دارید. روی این مسئله دقت کنید، خیلی باید کار کنید. واقعاً باید منابع ارزی را درست مدیریت کرد. حالا اشاره شد به ارز پایه؛ در این زمینه هم حرف‌های گوناگونی از دولت صادر شد. یعنی در روزنامه‌ها از قول یک مسئول، یک جور گفته شد؛ فردا یا دو روز بعد، یک جور دیگر گفته شد. نگذارید این اتفاق بیفتد. واقعاً یک تصمیم قاطع گرفته شود، روی آن تصمیم پافشاری شود و مسئله را دنبال کنید. به هر حال منابع ارزی باید مدیریت دقیق بشود.

یک مسئله هم در اقتصاد مقاومتی، مدیریت مصرف است. مصرف هم باید مدیریت شود. این قضیه‌ی اسراف و زیاده‌روی، قضیه‌ی مهمی در کشور است. خب، حالا چگونه باید جلوی اسراف را گرفت؟ فرهنگ‌سازی هم لازم

است، اقدام عملی هم لازم است. فرهنگ‌سازی‌اش بیشتر به عهده‌ی رسانه‌هاست. واقعاً در این زمینه، هم صدا و سیما در درجه‌ی اول و بیش از همه مسئولیت دارد، هم دستگاه‌های دیگر مسئولیت دارند. باید فرهنگ‌سازی کنید. ما یک ملت مسلمان علاقه‌مند به مفاهیم اسلامی هستیم، اینقدر در اسلام اسراف منع شده، و ما متأسفانه در زندگی‌مان اهل اسرافیم! بخش عملیاتی‌اش هم به نظر من از خود دولت باید آغاز شود. در گزارش‌های شماها من خواندم، حالا هم بعضی از دوستان اظهار کردند که دولت درصدد صرفه‌جویی است و می‌خواهد صرفه‌جویی کند؛ بسیار خوب، این لازم است؛ این را جدی بگیرید. دولت خودش یک مصرف‌کننده‌ی بسیار بزرگی است. شما از بنزین بگیرید تا وسائل گوناگون، یک مصرف‌کننده‌ی بزرگ، دولت است. حقیقتاً در کار مصرف، صرفه‌جویی کنید. صرفه‌جویی، چیز بسیار لازم و مهمی است.

به مصرف تولیدات داخلی هم اهمیت بدهید. در دستگاه شما، در وزارتخانه‌ی شما، اگر کار جدیدی انجام می‌گیرد، اگر چیز جدیدی خریده می‌شود، اگر همین اقلام روزمره‌ای که مورد نیاز وزارتخانه است، تهیه می‌شود، سعی کنید همه‌اش از داخل باشد؛ اصرار بر این داشته باشید؛ خود این، یک قلم خیلی بزرگی می‌شود. اصلاً ممنوع کنید و بگوئید هیچ کس حق ندارد در این وزارتخانه جنس خارجی مصرف کند. به نظر من اینها می‌تواند کمک کند.

یک مسئله‌ی دیگر در سرفصل اقتصاد مقاومتی، اقتصاد دانش‌بنیان است. بعضی از کسانی که در باب شرکت‌های دانش‌بنیان فعال بودند، ماه رمضان اینجا آمدند و صحبت‌هایی کردند. خوب، خوشبختانه انسان می‌بیند کارهای خوبی انجام داده‌اند. این بخش شرکت‌های دانش‌بنیان و فعالیت‌های اقتصادی دانش‌بنیان خیلی جاده‌ی باز و امیدبخشی است. البته آنها گلایه‌هایی هم داشتند. به نظر من دوستان مسئول در دولت که کارشان به این بخش ارتباط پیدا می‌کند - چه وزارت صنعت و معدن و تجارت، چه وزات علوم - به این مسئله‌ی شرکت‌های دانش‌بنیان بپردازند و گلایه‌هاشان را بشنوند و آنها را برطرف کنند. زمینه‌ی بسیار خوبی است. ما استعداد‌های برجسته‌ای داریم که می‌توانند در این مورد کمک کنند.

◀ بیانات در حرم مطهر رضوی در اولین روز سال ۱۳۹۲ مورخ ۱۳۹۲/۱/۱

البته اقتصاد مسئله‌ی مهمی است که بنده در این چند سال پی‌درپی بر روی آن تکیه کرده‌ام، اما تنها مسئله هم مسئله‌ی اقتصاد نیست؛ امنیت کشور مهم است، سلامت مردم مهم است، پیشرفت‌های علمی مهم است و اساس کار و زیربنای کار است - که اگر چنانچه در کشور علم پیشرفت کند، همه‌ی کارهای بعدی آسان خواهد شد - استقلال و عزت ملی برای کشور مهم است، زیردست نبودن یک ملت و ارباب نداشتن یک ملت مهم است، نفوذ و اقتدار منطقه‌ای یک ملت و یک کشور پشتوانه‌ی استقلال و امنیت کشور است و مهم است. در همه‌ی این موارد، ما پیشرفت داشتیم؛ هم در زمینه‌ی امنیت، هم در زمینه‌ی سلامت، هم در زمینه‌ی نفوذ بین‌المللی، هم در زمینه‌ی تسلط بر حوادث گوناگونی که بر کشور و بر منطقه جاری است.

ملت ما با پیشرفت‌ها ثابت کرد که در سایه‌ی آمریکا زندگی نکردن، به معنای عقب‌افتادگی نیست؛ این نکته‌ی مهمی است. قدرتمندان عالم، استعمارگران — در روزی که استعمار مستقیم بود — و امروز آمریکا، می‌خواهند به ملت‌های دنیا اثبات کنند که اگر می‌خواهید زندگی خوب داشته باشید و پیشرفت کنید، باید زیر سایه‌ی ما بیایید. ملت ایران اثبات کرد که این حرف دروغ است. ملت ما ثابت کرد که وابسته نبودن به آمریکا و قدرت‌های بزرگ نه فقط موجب عقب‌افتادگی نیست، بلکه موجب پیشرفت است؛ دلیل واضح این است که شما این سی سال جمهوری اسلامی را مقایسه کنید با سی سال بعضی از کشورهایی که در سایه‌ی آمریکا زندگی کردند، دل خودشان را به سالی دو سه میلیارد دلار کمک آمریکا خوش کردند و تسلیم آمریکا شدند؛ ببینید آنها کجایند، ما کجائیم؟ هستند کشورهایی که خودشان را به دُم آمریکا بستند و دنباله‌رو آمریکا‌بند. سی سال تجربه در مقابل ما است. ببینید سی سال جمهوری اسلامی چگونه گذشته است و جمهوری اسلامی و ملت ایران از کجا به کجا رسیده است، آنها در چه وضعی هستند. هر کس این را مطالعه کند، خواهد فهمید که وابسته نبودن به قدرت‌های بزرگ، برای یک ملت فرصت است، نه تهدید؛ و این فرصت را بحمدالله ملت ایران با قدرت خود، با شجاعت خود، با هوشمندی خود به دست آورده است.

دو موضوع لازم را در اینجا باید عرض کنم، که اینها مربوط به آینده است: یک مسئله این است که ما در برنامه‌ریزی‌ها همیشه باید جلوتر از دشمن حرکت کنیم. در مقابل فعالیت دشمن، کشور نباید در حال انفعال به سر ببرد. هوشمندان باید نقشه‌ی دشمن را حدس زد و تشخیص داد و جلوتر از دشمن عمل کرد. ما در یک مواردی این جوری عمل کردیم، موفقیتش را دیدیم؛ یک نمونه، همین مسئله‌ی تأمین سوخت بیست درصد مورد نیاز نیروگاه تحقیقاتی تهران است که رادیوداروهای مهم مورد نیاز کشور در آنجا تولید می‌شود. این نیروگاه کوچک احتیاج داشت به سوخت بیست درصد، که ما بیست درصد را تولید نمی‌کردیم و همیشه این را از خارج تهیه می‌کردیم. دشمنان ما فکر کردند که از این فرصت استفاده کنند، این نیاز ملی را گرو بگیرند، برای اینکه جمهوری اسلامی را وادار کنند به قبول تحمیلها و تحکیم‌های خودشان؛ خواسته‌های خودشان را به این وسیله تحمیل کنند. جوانان ما، دانشمندان ما، قبل از آنکه کار به نقطه‌ی فشار و حساس برسد، توانستند سوخت غنی شده‌ی بیست درصد را تهیه کنند و آن سوخت را تبدیل کنند به صفحه‌ی مورد نیازی که در آن نیروگاه لازم بود تهیه شود. مخالفین ما حدس هم نمی‌زدند که ما بتوانیم این کار را انجام دهیم؛ اما مسئولین کشور به‌وقت متوجه این نیاز شدند، دست‌به‌کار شدند؛ استعداد ایرانی شکوفا شد، بروز کرد و این کار را با موفقیت انجام دادیم. آنها در حالی که انتظار داشتند جمهوری اسلامی ملت‌سازانه از آنها سوخت بیست درصد را درخواست کند، جمهوری اسلامی اعلام کرد که ما سوخت بیست درصد را در داخل تهیه کردیم و احتیاجی به شما نداریم. اگر دانشمندان ما، مردان علمی ما، جوانان ما این کار را نمی‌کردند، ما امروز باید با اصرار، با التماس، با هزینه‌ی زیاد، در مقابل کسانی که دوست ما نیستند، می‌رفتیم؛ یا سوخت بیست درصد را درخواست می‌کردیم، یا رادیوداروها و محصول را درخواست می‌کردیم. مسئولین کشور پیش‌بینی کردند، به‌وقت فهمیدند؛ آنچه را که باید انجام دهند، انجام دادند؛ لذا پیروز شدیم. این باید یک برنامه‌ای باشد برای همه‌ی مسائل اساسی کشور و همه‌ی نیازهای کشور.

دولت‌ها، صنعتگران، کشاورزان، سرمایه‌داران و کارآفرینان، پژوهشگران علمی، طراحان علمی و صنعتی همه موظفند به این وظیفه‌ی اخلاقی بزرگ، به این وظیفه‌ی عاقلانه، که پیش از نیاز، خودشان را آماده کنند و یک قدم جلوتر از نقشه‌ی دشمن حرکت کنند. مدیران اقتصادی، استادان دانشگاه، انجمن‌های علمی، پارک‌های علمی و فناوری، همه‌ی اینها باید پیش‌دستی را در کار علمی وجهه‌ی همت خودشان قرار دهند؛ مقاله‌ی علمی می‌نویسند، در این جهت باشد؛ پژوهش علمی می‌کنند، در این جهت باشد؛ کار صنعتی می‌کنند، کار فنی می‌کنند، کار علمی می‌کنند، همه در این جهت باشد؛ مدیران دولتی، مدیران دانشگاه‌ها، مدیران علمی، آحاد ملت در این جهت حرکت کنند.

وظیفه‌ی همه‌ی ما این است که سعی کنیم کشور را مستحکم، غیر قابل نفوذ، غیر قابل تأثیر از سوی دشمن، حفظ کنیم و نگه داریم؛ این یکی از اقتضائات «اقتصاد مقاومتی» است که ما مطرح کردیم. در اقتصاد مقاومتی، یک رکن اساسی و مهم، مقاوم بودن اقتصاد است. اقتصاد باید مقاوم باشد؛ باید بتواند در مقابل آنچه که ممکن است در معرض توطئه‌ی دشمن قرار بگیرد، مقاومت کند.

«بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگران و فعالان بخش تولید کشور به

مناسبت هفته کارگر مورخ ۱۳۹۲/۲/۷

من تأکید می‌کنم، اصرار می‌کنم، از همه‌ی ملت ایران درخواست می‌کنم، بروید به سمت مصرف تولیدات داخلی؛ این کار کوچکی نیست، این کار کم‌اهمیتی نیست؛ این یک کار بزرگ است. البته دستگاه‌های حکومتی و دولتی - دولتی به معنای عام - در این جهت وظیفه‌ی مضاعف دارند. فلان وزارتخانه، فلان سازمان، فلان اداره وقتی می‌خواهد جنس داخلی خودش را تأمین کند، مطلقاً باید از جنس خارجی استفاده نکند؛ برون‌سراغ تولیدات داخلی. البته از این طرف هم از تولیدکننده‌ی داخلی - چه آن مدیر، چه آن کارگر، چه آن سرمایه‌گذار - خواسته می‌شود و اصرار می‌شود که کار را تمیز، درست و کامل ارائه دهند. هر دوی اینها اشاره‌ی اسلام و دستور دین مقدس ما است. استحکام کار را خدا از ما خواسته است، احترام به کارگر را هم خدا از ما خواسته است؛ امنیت زندگی و شغلی کارگر را خدا از ما خواسته است، امنیت سرمایه را هم خدا از ما خواسته است.

ما عرض کردیم «حماسه‌ی سیاسی» و «حماسه‌ی اقتصادی». حماسه‌ی اقتصادی فقط دست دولت نیست؛ البته برنامه‌ریزی‌های دولت مؤثر است. حماسه یعنی واقعه‌ی جهادگونه و پرشور؛ این را باید ملت ایران و مسئولان کشور مورد نظر قرار دهند؛ ضعفها را، خلأها را پُر کنند؛ اول بشناسند. در همه‌ی برنامه‌ریزی‌ها باید زندگی و معیشت طبقات ضعیف مورد توجه قرار گیرد؛ بعد برای آنها برنامه‌ریزی کنند. این می‌شود حماسه. آحاد مردم، چه در مصرفشان، چه در تولیدشان؛ بخش‌های مولد یک جور، بخش‌های مصرف‌کننده یک جور، بخش‌های خدمات یک جور؛ بدانند که برای پیشرفت کشور حرکت جهش‌گونه لازم است، خلق حماسه لازم است؛ آن وقت کشور پیش خواهد رفت، استقرار پیدا خواهد شد. حماسه‌ی سیاسی و حماسه‌ی اقتصادی، دو توأمانند؛ هر کدامی دیگری را تقویت می‌کند و حفظ می‌کند و نگه می‌دارد.

روزمره فکر کردن در مسائل اقتصادی، مضر است؛ تغییر سیاست‌های اقتصادی به طور دائم، مضر است - در همه‌ی بخش‌ها، بخصوص در اقتصاد - تکیه کردن بر نظرات غیر کارشناسی، مضر است؛ اعتماد کردن به شیوه‌های تزریقی اقتصادهای تحمیلی شرق و غرب، مضر است. سیاست‌های اقتصاد باید سیاست‌های «اقتصاد مقاومتی» باشد - یک اقتصاد مقاوم - باید اقتصادی باشد که در ساخت درونی خود مقاوم باشد، بتواند ایستادگی کند؛ با تغییرات گوناگون در این گوشه‌ی دنیا، آن گوشه‌ی دنیا متلاطم نشود؛ این چیزها لازم است. رئیس جمهوری که می‌خواهد این کشور بزرگ را اداره کند، این راه پرافتخار را به کمک مردم و برای مردم طی کند، باید اینچنین خصوصیتی داشته باشد. رابعاً باید تهذیب اخلاقی داشته باشد؛ نپرداختن به حواشی. اینها چیزهای لازمی است. بنده توصیه‌ام به همه‌ی دولت‌ها همیشه همین بوده است.

◀ بیانات در دیدار دانشجویان مورخ ۱۳۹۲/۵/۶

یک آرمان دیگر، اقتصاد مقاومتی است؛ که نسبت به آرمان قبلی که گفتیم، یک آرمان خرد است. با اینکه خود اقتصاد مقاومتی چیز مهمی است، اما در واقع در ذیل آن آرمان قبلی تعریف می‌شود. سلامت در جامعه، صنعت برتر، کشاورزی برتر، تجارت پر رونق، علم پیشرو، اینها همه‌اش جزو آرمان‌ها است. نفوذ فرهنگی در جهان، نفوذ سیاسی در جهان و در منظومه‌ی سیاسی سلطه در عالم، اینها همه‌اش جزو آرمان‌ها است. رسیدن به عدالت اجتماعی، جزو آرمان‌ها است. بنابراین وقتی می‌گوئیم آرمان، ذهن ما به یک امر غیر قابل تعریف دور از دسترسی نرود؛ آرمان یعنی اینها، اینها همه آرمان‌هایند؛ البته در درجات مختلف.

مجموعه‌ی این خواسته‌ها و هدف‌ها، منظومه‌ی آرمانی اسلام را تشکیل می‌دهد. شما برای هر کدام از اینها که تلاش کنید، تلاش برای آرمان‌ها کرده‌اید. آن مجموعه‌ای که فرض کنیم در راه اقتصاد مقاومتی کار می‌کند، یا آن مجموعه‌ای که در زمینه‌ی گسترش فرهنگ انقلابی و اسلامی در دنیای اسلام تلاش می‌کند، اینها همه دارند کار آرمانی می‌کنند. آن کسی که همین تلاش را در زمینه‌ی سیاسی و دیپلماسی دارد انجام می‌دهد، کارش آرمانی است. آن کسی که فرضاً در زمینه‌ی سلامت تلاش می‌کند، دارد کاری برای آرمان‌ها انجام می‌دهد. آرمان‌ها اینها‌یند؛ مجموعه‌ی رتبه‌های مختلف برای آرمان‌ها، و همه لازم.

«بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت مورخ ۱۳۹۲/۶/۶»

یک شاخص دیگر هم عرض بکنیم، این بخش را من دیگر ادامه ندهم بیشتر از این؛ تکیه به ظرفیت درون‌زای کشور است؛ نگاهمان به بیرون نباشد. این، توصیه‌ی ما است؛ این معنایش این نیست که از امکاناتی که در بیرون هست استفاده نکنیم؛ این دو حرف با هم اشتباه نشود. امیدمان را به بیرون از ظرفیت داخلی کشور ندوزیم. در بیرون از مجموعه‌ی کشور و نظام جمهوری اسلامی، جبهه‌ی بزرگی وجود دارد که با همه‌ی توان از سی و چند سال پیش به این طرف کوشیده نگذارد که این انقلاب ریشه‌دار بشود، نگذارد که این نظام جمهوری اسلامی پایدار بماند، نگذارد که پیشرفت کند، نگذارد که در زمینه‌های گوناگون الگو بشود. نمی‌شود از دشمن و روش‌های خصمانه‌ای که کرده، انتظار دوستی و محبت و صمیمیت داشت. نمی‌گوییم از اینها استفاده نکنید، اما می‌گوییم اطمینان نکنید، اعتماد نکنید، چشم به آنجا ندوزید، چشم به داخل بدوزید. در داخل کشور خیلی امکانات وجود دارد که اگر چنانچه نگاه ما - چه در زمینه‌های اقتصادی، چه در زمینه‌های فرهنگی، چه در زمینه‌های گوناگون دیگر - [به آنها باشد و] اگر بتوانیم از این نیروهای داخلی استفاده کنیم، کلید حل مشکلات اینجا است؛ یعنی در درون کشور و امکانات داخلی کشور است که از اینها می‌شود خردمندانه بهره‌برداری کرد. اینها باید شناسایی بشوند. و این است که رتبه‌ی ما را در دنیا بالا می‌برد. در مناسبات بین‌المللی سهم هر کشوری به قدر قدرت درونی او است؛ هر مقداری که واقعاً در درون اقتدار داشته باشد، سهمش از مجموعه‌ی مناسبات بین‌المللی به همان نسبت بالاتر است؛ این را باید ما تأمین بکنیم و خوشبختانه در طول این سال‌های متمادی به‌مرور تأمین شده، یعنی مدام بر اقتدار و قوام نظام جمهوری اسلامی در طول این سال‌ها افزوده شده؛ لذا می‌بینید حیثیت و موقعیت جمهوری اسلامی هم بالا رفته که حالا شواهدش فراوان و الی‌ماشاءالله است. و این شش‌هفت تا شاخص بود که خواستیم عرض کنیم؛ البته عرض کردیم اینها مطالبی نیست که برای شماها تازه باشد، لکن تذکر و تکرار دانسته‌هایی است که آنها لازم است.

دو سه نکته‌ی دیگر هم من عرض بکنم؛ ما باید اولویتهای را رعایت کنیم. شما تازه نفسید، وارد کار شده‌اید، در عین حال امکاناتتان نامحدود نیست، هم‌تتان نامحدود نیست، وقتتان نامحدود نیست، باید نگاه کنید ببینید اولویتهای چیست. به همه‌ی امور باید رسید، نمی‌شود یک اموری را معطل گذاشت تا یک کار دیگر تمام بشود، لکن آنچه نگاه اصلی را به خودش متوجه می‌کند، آن را باید پیدا کرد. به نظر من دو مسئله است که اقتضا می‌کند که ما نگاهمان را به اینها توجه بدهیم: یکی مسئله‌ی اقتصاد است، یکی مسئله‌ی علم است؛ اقتصاد و علم، این دو به نظر من چیزهایی است که امروز باید در ردیف اول اولویتهای ما قرار بگیرد؛ هم شما که قوه‌ی مجریه هستید، و هم در درجه‌ی بعد قوای دیگر.

در زمینه‌ی اقتصاد خوشبختانه زیرساخت‌های زیادی امروز وجود دارد که اینها چند سال پیش وجود نداشت. در این ده دوازده سال اخیر، زیرساخت‌های زیادی در کشور به‌وجود آمده که می‌توان از اینها استفاده کرد. خوب، آنچه که در درجه‌ی اول در زمینه‌ی اقتصاد لازم است، یکی ثبات و آرامش و خاموش کردن تلاطم عرصه‌ی

اقتصادی است، یعنی این تلاطمی که وجود دارد، چه تلاطم ذهنی مردم، چه آنچه در بازار وجود دارد، این را بایستی با تدبیر - که البته این بیشتر به سیاست‌های شما و اظهارنظرهای شما و برخی از اقدامات سریع شما وابسته است - [حل کرد]. یک مسئله هم مسئله‌ی مهار تورّم است، یکی هم تأمین نیازهای اساسی مردم است؛ اینها چیزهای اولویت‌داری است که بایستی در درجه‌ی اول مورد توجه قرار بگیرد؛ و تحرک بخشیدن به تولید ملی. اینها مسائل اساسی اقتصاد ما است؛ باید به اینها توجه بکنید. البته مشکلات هست، برخی از این مشکلات را - یا بسیاری از آنها را - آقای دکتر روحانی بیان کردند؛ ما هم کم و بیش آشنا هستیم با این مشکلات؛ می‌دانیم که اینها هست، باید ببینید که چگونه می‌توان از این مشکلات خلاص شد و اگر توانستید ان‌شاءالله این آرامش را در عرصه‌ی اقتصاد به‌وجود بیاورید و تورّم را مهار بکنید و مسئله‌ی تولید را تحرک ببخشید، این شروع همین حماسه‌ی اقتصادی‌ای است که ما اول سال آن را مطرح کردیم و درخواست کردیم از مجموعه‌ی ملت و مجموعه‌ی مسئولین. البته حماسه‌ی اقتصادی کار شش ماه و یک سال و دو سال نیست؛ حرکت بلندمدت لازم است. از دولت کنونی هم نه مردم، نه ما و نه هر انسان منصفی انتظار ندارد که حالا در کوتاه‌مدت همه‌ی این مشکلات را حل کند؛ نه، انتظار دارند که حرکت به سوی حل آغاز بشود و این را احساس کنند که یک حرکتی به سمت حل مشکلات هست و نگاه حکیمانه‌ای و مدبرانه‌ای پشت سر قضایا هست، که حالا در زمینه‌ی مسائل اقتصاد، مطالب متعددی هست که برای طرح آنها مجال نیست.

من اشاره کنم به مسئله‌ی اقتصاد مقاومتی. مبانی اقتصاد مقاومتی و مجموعه‌ی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، تدوین شده است، برای مشورت فرستاده شده به مجمع تشخیص مصلحت، آنجا دارند بررسی می‌کنند. اقتصاد مقاومتی به معنای ریاضت اقتصادی نیست، به معنای در لاک خود رفتن نیست؛ یک معنای کاملاً معقول‌تر و عمیق‌تری دارد که قابل فهم و قابل دفاع است؛ و علاج هم همین است؛ ما باید بتوانیم یک اقتصادی را در کشور به‌وجود بیاوریم که در مقابل بحران‌ها و جزر و مدهای بین‌المللی مقاوم باشد، آسیب نبیند؛ این لازم است. البته شرائطی دارد؛ حالا ان‌شاءالله می‌آید از مجمع تشخیص و چقدر هم خوب است که آقای دکتر روحانی که خودشان در مجمع تشخیص هم حضور دارند، آنجا تأکید کنند که این کار هرچه زودتر ان‌شاءالله انجام بگیرد.

«بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی ارتش مورخ

۱۳۹۲/۱۱/۱۹

مردم ایران این دورویی دشمن و نیت سوء و پلید دشمن ما را ببینند؛ ملت توجه داشته باشد. ببینند که باید یک کشور اقتدار درونی خود را حفظ کند؛ این توصیه‌ی همیشگی ما به مسئولین است. مشکلات کشور را تنها یک چیز حل می‌کند، آن هم عبارت است از نگاه به ظرفیت‌های درونی - که این ظرفیت‌ها هم بحمدالله بسیار است، بی‌شمار است - و استفاده‌ی از این ظرفیت‌ها به شکل حکیمانه. خوشبختانه مسئولین اقتصادی دولتی به این معنا توجه کرده‌اند، به این نتیجه رسیده‌اند. راه برطرف کردن مشکلات اقتصادی کشور - حالا این بخش از مشکلات - نگاه به بیرون نیست، نگاه به برداشتن تحریم دشمن و مانند اینها نیست؛ خوشبختانه مسئولین

اقتصادی کشور به این معنا توجّه کرده‌اند. راه آن این است که به درون نگاه کنند؛ ساخت درونی اقتصاد را تقویت کنند؛ این کار را بنا دارند بکنند و ان‌شاءالله همین است که پیش خواهد رفت و در این توفیق پیدا خواهند کرد. به دشمن نمی‌شود چشم دوخت؛ از دشمن نمی‌شود انتظار داشت. آمریکایی‌ها در برخی از اظهارات و لفاظی‌هایشان می‌گویند ما دوست ملت ایرانیم؛ دروغ می‌گویند، در خلال کارهایشان می‌شود فهمید. ایران را تهدید می‌کنند، آن وقت توقع دارند که جمهوری اسلامی از قدرت دفاعی خود بکاهد؛ این خنده‌آور نیست؟ این مسخره نیست؟ درعین‌اینکه تهدید می‌کنند، درعین‌حال می‌گویند شما قدرت دفاعی‌تان را کم کنید؛ نه، مسئولین گوناگون و بخش‌های مختلف و نیروهای مسلح، به توفیق الهی روزبه‌روز بر قدرت دفاعی خودشان خواهند افزود.

آنچه کشور را نجات می‌دهد، تکیه به نیروی داخلی و نگاه به درون است؛ هم در زمینه‌ی اقتصاد، هم در زمینه‌ی مسائل گوناگون اجتماعی و سیاسی، هم در زمینه‌ی مسائل فرهنگی. ان‌شاءالله سیاست‌های اقتصاد مقاومتی هم در آینده‌ی نزدیکی ابلاغ خواهد شد؛ و [به] دنبال ابلاغ این سیاست‌ها ان‌شاءالله ساختهای لازم، کارهای لازم، تلاش‌های لازم برای ایجاد اقتصاد مقاومتی - که متکی به مقاومت مردم است - به‌وجود خواهد آمد؛ و ملت راه خود را ادامه خواهد داد. آنچه مهم است این است که آحاد ملت ما وحدت خودشان را حفظ کنند؛ آحاد ملت، مسئولین، نخبگان نگذارند حواشی گوناگون، متن را مخدوش کند.

«بیانات در دیدار مردم آذربایجان به مناسبت قیام بیست و نهم بهمن مردم

تبریز مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۸

من به شما عرض بکنم کاری که وزارت خارجه‌ی ما و مسئولین دولتی ما شروع کردند، ادامه پیدا خواهد کرد؛ ایران آنچه را قرار گذاشته است و عهد کرده است نقض نخواهد کرد. البته مسئولین تلاش خودشان را بکنند، کار خودشان را بکنند، اما آمریکایی‌ها با انقلاب اسلامی دشمنند، با جمهوری اسلامی دشمنند، با این پرچمی که شما مردم بلند کردید دشمنند و این دشمنی با این چیزها فرو نخواهد نشست؛ علاج مقابله‌ی با این دشمنی هم فقط یک‌چیز است و آن، تکیه‌ی به اقتدار ملی و به توان داخلی ملی و مستحکم کردن هرچه بیشتر ساخت درونی کشور [است]. هرچه در این زمینه ما کار بکنیم، کم است.

آن روز هم گفتم ان‌شاءالله بزودی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغ خواهد شد. علاج مشکلات کشور پیمودن راه اقتصاد مقاومتی است؛ یعنی تکیه به درون. چشم را ندوزیم به دست دیگران؛ ما تواناییم، ما ثروتمندیم، هم ثروت انسانی داریم - نیروی انسانی ما در دنیا کم‌نظیر است، اگر نگوئیم بی‌نظیر - [هم] ثروت‌های زیرزمینی؛ ثروت‌های ما فوق‌العاده است. دنیا به ما احتیاج دارد؛ به قدری که دنیا به ما احتیاج دارد، ما به دنیا احتیاج نداریم. امروز دنیا روی کاکل نفت و گاز می‌چرخد؛ ما در دنیا اول کشوریم در همه‌ی فهرست بلند کشورهای دنیا. این را من امسال در مشهد گفتم، با توجّه به ذخایر نفت ما و ذخایر گاز ما، ما در دنیا اولیم. اخیراً مسئولین محترم دولتی برای من گزارش آوردند، ما از لحاظ گاز هم که دوم بودیم در دنیا، امروز شدیم اول. امروز از لحاظ ذخایر گاز که ما تا چندی پیش - شاید تا یک سال، یک سال و نیم پیش - در رده‌ی دوم قرار داشتیم، امروز در رده‌ی اول قرار

داریم؛ این ذخایر ما است، دنیا به اینها احتیاج دارد. دیدید یک مقدار لیخندی مشاهده شد، شرکت‌های خارجی هجوم آوردند؛ می‌خواهند ببینند، تا چه وقت می‌توانند آمریکایی‌ها روی این لجبازی خودشان مقاومت کنند؟ اگر چنانچه ما بر روی توان خودمان تکیه کنیم، استقامت آنها در هم خواهد شکست؛ این را بدانند. تا وقتی که ما چشممان به دست دیگران باشد، دنبال این باشیم که کدام مقدار از تحریم‌ها کم شد، کدام مقدار چنین شد، فلان حرف را فلان مسئول آمریکایی گفت یا نگفت - تا وقتی دنبال این حرف‌ها باشیم - به جایی نمی‌رسیم. ما یک کشور بزرگ هستیم، یک ملت قوی هستیم، ملت بافرهنگی هستیم، ملت بااستعدادی هستیم، ثروت خدادادی هم الی‌ماشاءالله [داریم]؛ مسئولینمان هم خوشبختانه مسئولین دلسوزی هستند، دلشان می‌خواهد کار کنند، ما هم کمکشان می‌کنیم، دعایشان هم می‌کنیم؛ البته اصرار هم می‌کنیم که مسئولین هم به نیروی داخلی تکیه کنند؛ از مسئولین هم می‌خواهیم به مردم اعتماد کنند، به نیروی داخلی اعتماد کنند، سعی کنند این سرچشمه‌ی فیاض تمام نشدنی را در داخل، خروشان و فروزان و جوشان کنند؛ این اگر شد، همه‌ی درهای بسته باز خواهد شد. باید این جوری حرکت کنند، این جوری عمل کنند. و نیت ما نیت خدایی است؛ خدا را شکر می‌کنیم که هدف ما رضای الهی است و می‌دانیم که رضای الهی در پیشرفت این کشور و در سربلندی این ملت است دنبال این داریم حرکت می‌کنیم، خدا هم کمک خواهد کرد.

قسمت سوم

بیانات رهبر معظم انقلاب بعد از ابلاغیه

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

◀ بیانات رهبر معظم انقلاب در خصوص اقتصاد مقاومتی بعد از ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

◀ بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۵

خوشبختانه امروز با اتفاق نظری که مسئولان محترم دولت، هم رئیس جمهور محترم، هم وزرای مربوط، هم رؤسای دو قوه‌ی دیگر، روی مسئله‌ی اقتصاد مقاومتی کردند - که جای تقدیر و تشکر دارد از اینها؛ یعنی واقعاً استقبال کردند از این فکر؛ که البته خود آنها هم در مجمع تشخیص، در مشورت‌دهی به این مسئله سهیم بودند، شریک بودند، بحث کردند روی این مسئله - خود این اتفاق نظر، نشان‌دهنده‌ی این است که این تحریمی که اینها ظالمانه و از روی بغض و عداوت و نفرت بر ملت ایران تحمیل کردند، اثری نخواهد داشت و ان‌شاءالله این اقتصاد مقاومتی فائق خواهد آمد بر ترندهای آنها. این هم یک واقعیت است.

◀ بیانات در جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۰

هدف از اینکه به شما برادران و خواهران زحمت دادیم که اینجا تشریف بیاورید، این است که درباره‌ی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی که اخیراً ابلاغ شد و اعلام شد،^۱ قدری صحبت بشود که هم تا حدودی تبیین و هم تأکید [شود] بر آنچه لازمه‌ی این سیاست‌ها است و وظایفی که این سیاست‌های مهم و اساسی بردوش همه‌ی ما میگذارد. قبلاً سیاست‌های گوناگونی در زمینه‌های اقتصادی ابلاغ شده است؛ مثل سیاست انرژی، سیاست تولید ملی، سیاست اصل ۴۴، سیاست امنیت سرمایه‌گذاری، سیاست‌های آب و غیره؛ در آن سیاست‌ها آنچه کانون توجه در هر بخشی بوده است، ارائه‌ی نقشه‌ی راه بوده؛ یعنی خواستیم مثلاً در زمینه‌ی تولید ملی یا مسئله‌ی آب یا مسئله‌ی انرژی و امثال اینها نقشه‌ی راهی ارائه بشود که براساس آن، مسئولان، کار خودشان را پیش ببرند. [اما] در این سیاست‌ها تنها مسئله‌ی نقشه‌ی راه نیست، بلکه در اینجا شاخص‌های درست پیمودن راه هم مطرح شده؛ درست مثل علائم راهنمایی و رانندگی. در بندهای مختلف این سیاست‌ها وظایفی تعیین شده است که در واقع این وظایف تضمین‌کننده‌ی درستی حرکت در این راه است؛ یعنی این سیاست‌ها که فراگیر و عمومی و کلی است، در هر بخشی شاخصه‌هایی را مشخص کرده است که در مطالعه‌ی بندهای سیاست‌ها، کارهایی که باید انجام بگیرد، مشخص است. مجموعه‌ی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در واقع یک الگوی بومی و علمی است که برآمده‌ی از

فرهنگ انقلابی و اسلامی ما است؛ متناسب با وضعیت امروز و فردای ما است. من شرح خواهم داد که این مربوط به وضع کنونی و شرایط کنونی کشور نیست، این یک تدبیر بلندمدت برای اقتصاد کشور است؛ میتواند اهداف نظام جمهوری اسلامی را در زمینه‌ی مسائل اقتصادی برآورده کند؛ میتواند مشکلات را برطرف کند؛ درعین حال پویا هم هست؛ یعنی ما این سیاست‌ها را به صورت یک چهارچوب بسته و متحجر ندیده‌ایم، قابل تکمیل است، قابل انطباق با شرایط گوناگونی است که ممکن است در هر برهه‌ای از زمان پیش بیاید؛ و عملاً اقتصاد کشور را به حالت "انعطاف‌پذیری" میرساند؛ یعنی شکنندگی اقتصاد را در مقابل تکانه‌های گوناگون - که اشاره خواهم کرد - برطرف می‌کند. این الگو با تلاش و همفکری افراد صاحب‌نظر و با بحث در مجمع تشخیص مصلحت و حضور رؤسای قوا و مسئولان تهیه شده؛ از کمک صاحب‌نظران اقتصادی برای تهیه‌ی این الگو به‌طور کامل استفاده شده؛ در واقع یکی از محسنات این الگو این است که مورد وفاق است؛ یعنی در مجمع تشخیص ورز پیدا کرده است و چکش‌کاری شده، جوانب آن دیده شده؛ رؤسای قوا در مجمع تشخیص حضور دارند، مسئولان گوناگون هم در آنجا هستند، بحث کردند؛ کار ملاحظه شده و دقت شده و مستحکم شده‌ای است.

گرایش به اقتصاد مقاومتی مخصوص ما هم نیست؛ امروز در بسیاری از کشورها - به‌خصوص در این سال‌های اخیر - با تکانه‌های شدید اقتصادی که در دنیا به‌وجود آمد، کشورهای متعددی به دنبال مقاوم‌سازی اقتصاد خودشان برآمدند؛ البته هر کشوری شرایط خاص خودش را دارد. این اقتصاد سرمایه‌داری با مشکلاتی که ناشی از این اقتصاد بود، از غرب و از آمریکا سرریز شد به بسیاری از کشورها؛ و اقتصاد جهانی در مجموع، یک کل مرتبط به یکدیگر است، طبعاً کشورها از این مشکلات کم‌وبیش متأثر شدند؛ بعضی بیشتر، بعضی کمتر. بنابراین خیلی از کشورها در صدد برآمدند که اقتصاد خودشان را مقاوم‌سازی کنند؛ به تعبیری همین اقتصاد مقاومتی را به شکل متناسب با کشورهایشان برنامه‌ریزی کنند، تحقق ببخشند. به نظر من احتیاج ما به اقتصاد مقاومتی بیش از کشورهای دیگر است؛ ما بیشتر احتیاج داریم که اقتصاد خودمان را مقاوم‌سازی کنیم. اولاً به همان دلیل مشترک بین ما و دیگر کشورها؛ ما با اقتصاد جهانی مرتبطیم، بنای بر همین ارتباط هم داریم، ما قصد جدا شدن و مُعزَل^(۲) شدن از اقتصاد جهانی را به‌هیچ‌وجه نداریم و در شرایط کنونی دنیا نمیتوان هم داشت؛ بنابراین متأثر میشویم از آنچه در دنیا در اقتصادهای جهانی اتفاق می‌افتد. ثانیاً خصوصیتی است که ما داریم؛ ما به‌خاطر استقلال‌مان، به‌خاطر عزت‌مداری‌مان، به‌خاطر اصرارمان بر تحت تأثیر سیاست‌های قدرت‌ها قرار نگرفتن، مورد تهاجم و سوء نیت هم قرار داریم؛ یعنی نسبت به ما - همچنان که در شرایط کنونی مشاهده می‌کنید - انگیزه‌های مخالفت و اخلاص‌گری و اشکال‌تراشی و ایجاد مشکل، بیش از بسیاری از کشورهای دیگر است. بنابراین ما بیشتر بایستی اهتمام بورزیم به اینکه پایه‌های اقتصاد را محکم کنیم و اقتصادمان را مقاوم‌سازی کنیم؛ نگذاریم وضعیتی وجود داشته باشد که یا حوادث و تکانه‌های ناگزیر و یا سوءنیت‌ها بتواند در اقتصاد ما اثر بگذارد. بنابراین ما به این نیاز داریم.

من یک فهرست اجمالی از مؤلفه‌ها و ویژگی‌های الگوی اقتصاد مقاومتی را مطرح میکنم. من در سه بخش، عرایضم را تقسیم کرده‌ام: یکی فهرست این مؤلفه‌ها است؛ بعد چند نکته برای اینکه ما چرا اقتصاد مقاومتی را امروز یک ضرورت می‌دانیم و دنبال می‌کنیم؛ و در بخش سوم هم الزاماتی که بایستی به آنها پابند باشیم.

در این بخش [اول] من ده ویژگی را یادداشت کرده‌ام که به شما عرض می‌کنم که اینها ویژگی‌های این سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است که مطرح شده و در واقع مؤلفه‌های این مجموعه است. یکی مسئله‌ی ایجاد تحرک و پویایی در اقتصاد کشور و بهبود شاخص‌های کلان است؛ از قبیل رشد اقتصادی، از قبیل تولید ملی، از قبیل اشتغال، کاهش تورم، افزایش بهره‌وری، رفاه عمومی. در تأمین این سیاست‌ها، تحرکی در اقتصاد کشور و بهبودی در این شاخص‌ها در نظر گرفته شده؛ و از همه‌ی این شاخص‌ها مهم‌تر، شاخص کلیدی و مهم عدالت اجتماعی است. یعنی ما رونق اقتصادی کشور را بدون تأمین عدالت اجتماعی به هیچ‌وجه قبول نداریم و معتقد به آن نیستیم. کشورهایی هستند که شاخص‌هایشان خیلی خوب است، مطلوب است، رشد اقتصادیشان خیلی بالا است؛ لکن تبعیض، اختلاف طبقاتی، نبود عدالت در آن کشورها محسوس است؛ ما این را به هیچ‌وجه منطبق با خواست اسلام و اهداف جمهوری اسلامی نمی‌دانیم. بنابراین یکی از مهم‌ترین شاخص‌های ما، شاخص عدالت اجتماعی است. باید طبقات محروم از پیشرفت اقتصادی کشور به معنای واقعی کلمه بهره‌مند بشوند. این مؤلفه‌ی اول.

دوم، توانایی مقاومت در برابر عوامل تهدیدزا است که در این سیاست‌ها دیده شده و مورد ملاحظه قرار گرفته. همان‌طور که عرض کردم برخی از عوارض مؤثر بر اقتصاد کشورها تکانه‌های اقتصادی دنیا است که پیش می‌آید؛ مثل همان چیزی که در این سال‌ها پیش آمد و در برهه‌های دیگری پیش آمده که این تأثیر می‌گذارد بر روی کشورها. من یک‌وقتی گفتم، رئیس یکی از کشورهای آسیای جنوب شرقی آمد و با من ملاقات کرد؛^۱ در آن دوره‌ای که در این منطقه آن شکست عجیب به وجود آمد؛ حرف او به من این بود، گفت شما فقط بدانید، ما در یک شب از یک کشور غنی تبدیل شدیم به یک کشور فقیر! یعنی اقتصاد غیرمقاوم این‌جوری است. پس یک عامل برای تأثیرگذاری بر روی اقتصادها همین تکانه‌های گوناگون اقتصادی دنیا است که سرریز می‌شود به کشورها، یک عامل بلاهای طبیعی است که پیش می‌آید، و یک عامل هم تکانه‌های تخصصی است؛ مثل تحریم‌ها و امثال تحریم‌ها. فرض بفرمایید که در مراکز تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیری بشود روی قیمت نفت، یک‌وقت قیمت نفت را من باب مثال بیاورند به شش دلار، کما اینکه برای ما اتفاق افتاد؛ خیلی از اینها عادی نیست؛ اینها کارهای پیش‌بینی شده و مؤثر و به دنبال تصمیم‌گیری‌های مشخصی است که از مراکز دنبال می‌شود. بنابراین مؤلفه‌ی دوم، توانایی مقاومت در برابر عوامل تهدیدزا است؛ به همین شرحی که عرض شد.

[نکته‌ی] سوم، تکیه بر ظرفیت‌های داخلی است که در این سیاست‌ها دیده شده؛ من بعد راجع به این ظرفیت‌ها، باز مختصری توضیح خواهم داد: چه ظرفیت‌های علمی، چه انسانی، چه طبیعی، چه مالی، چه

جغرافیایی و اقلیمی. ما ظرفیت‌های مهمی داریم؛ یعنی در این سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تکیه‌ی اصلی بر روی ظرفیت‌های داخلی است، که بسیار هم گسترده است. نه به این معنا که ما چشمان را به روی امکانات بیرون کشور میندیم؛ نه، حتماً استفاده می‌کنیم - استفاده‌ی حداکثری هم می‌کنیم - منتها نگاه ما، تکیه‌ی ما، اعتماد ما بیشتر بر روی مسائل داخلی است؛ تمرکز ما روی امکانات داخلی کشور و داشته‌های درونی کشور است.

نکته‌ی چهارم، رویکرد جهادی است که در این سیاست‌ها مورد ملاحظه قرار گرفته؛ همت جهادی، مدیریت جهادی. با حرکت عادی نمی‌شود پیش رفت؛ با حرکت عادی و احیاناً خواب‌آلوده و بی‌حساسیت نمی‌شود کارهای بزرگ را انجام داد؛ یک همت جهادی لازم است، تحرک جهادی و مدیریت جهادی برای این کارها لازم است. باید حرکتی که می‌شود، هم علمی باشد، هم پر قدرت باشد، هم با برنامه باشد، و هم مجاهدانه باشد. من در جلسه‌ای که با رؤسای محترم سه قوه برای همین مسئله در هفته‌های گذشته داشتیم،^۱ مطرح کردم. خوشبختانه آقای رئیس‌جمهور با قاطعیت به من گفتند که آن کسانی که در دولت مسئول پیگیری این کارها هستند، تصمیمشان بر همین حرکت جدی و مجاهدانه است؛ خب، این خیلی خوب است؛ یعنی این لازم است، بدون این نمی‌شود پیش رفت.

نکته‌ی پنجم، مردم‌محوری است که در این سیاست‌ها ملاحظه شده. تجربه هم به ما نشان میدهد، بیانات و معارف اسلامی هم تأکید می‌کند که هر جا مردم می‌آیند دست خدا هم هست. *يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ*؛^۲ هر جا مردم هستند، عنایت الهی و کمک الهی و پشتیبانی الهی هم هست؛ نشانه و نمونه‌ی آن، دفاع هشت‌ساله، نمونه‌ی آن خود انقلاب، و نمونه‌ی آن گذر از گردنه‌های دشوار این ۳۵ سال [است] چون مردم در میدان بودند، کارها پیش رفته؛ ما در زمینه‌ی اقتصادی به این کمتر بها دادیم. سیاست‌های اصل ۴۴ را که ما تصویب کردیم و ابلاغ کردیم، برای همین بود؛ البته حق آن چنان که باید و شاید ادا نشد. من در همین جا همان سال‌ها، در جلسه‌ی با مسئولین راجع به سیاست‌های اصل ۴۴ صحبت کردم؛^۳ مورد تصدیق همه بود؛ در عمل هم کارهایی انجام گرفت که بایستی شکرگزار بود، لکن آنچنان که حق آن سیاست‌ها بود عمل نشد. ما بایست به مردم تکیه کنیم، بها بدهیم؛ مردم با امکاناتشان باید بیایند در وسط میدان اقتصادی؛ فعالان، کارآفرینان، متکرران، صاحبان مهارت، صاحبان سرمایه، نیروهای متراکم و بی‌پایانی که در این کشور وجود دارد، که واقعاً این نیروها هم بی‌شمارند. بنده سال‌های متمادی است که سروکار دارم با قشرهای مختلف مردم؛ در عین حال گاهی یک چیزهایی برای ما آشکار می‌شود که من می‌بینم از اینها هم غافل بودیم. این قدر عناصر آماده‌ی به کار، یا دارای مهارت، یا دارای ابتکار، یا دارای دانش، یا دارای سرمایه در کشور هستند که اینها تشنه‌ی کارند؛ دولت بایستی برای حضور اینها زمینه‌سازی کند، اینها را راهنمایی کند که کجاها می‌توانند توان خودشان را به کار ببندند، از آنها حمایت بکند؛ مسئولیت

۱ - ۱۳۹۲/۱۲/۵

۲ - نهج البلاغه، خطبه‌ی ۱۲۷

۳ - دیدار مسئولان اقتصادی و دست‌اندرکاران اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی - ۱۳۸۵/۱۱/۳۰

عمده‌ی دولت این است. حالا فعالیت اقتصادی دولت در یک بخش‌های ناگزیری، قهراً وجود خواهد داشت؛ لکن باید فعالیت اقتصادی به مردم داده بشود؛ که در این سیاست‌ها مورد ملاحظه قرار گرفت.

مسئله‌ی ششم امنیت اقلام راهبردی و اساسی است؛ در درجه‌ی اول غذا و دارو. باید تولید داخلی کشور طوری شکل بگیرد که کشور در هیچ شرایطی، در زمینه‌ی تغذیه و در زمینه‌ی دارو دچار مشکل نشود؛ این یکی از مؤلفه‌های اساسی در این سیاست‌هایی است که ابلاغ شده. باید خودکفا باشیم، بایستی زمینه‌های کاملاً کفایت‌کننده مورد توجه قرار بگیرد.

نکته‌ی هفتم، کاهش وابستگی به نفت است؛ یکی از سخت‌ترین آسیب‌های اقتصادی ما همین وابستگی به نفت است. این نعمت بزرگ خدادادی برای کشور ما در طول ده‌ها سال مایه‌ی فروریختگی‌های اقتصادی و فروریختگی‌های سیاسی و اجتماعی شد؛ باید ما یک فکر اساسی بکنیم. ما نمی‌گوییم از نفت استفاده نشود، [بلکه] تکیه‌ی ما بر استفاده‌ی حداقلی از فروش نفت خام است؛ نفت را میتوان به‌صورت فرآورده در اختیار گذاشت؛ که در این سیاست‌ها دیده شده. یک کار اساسی و مهمی که باید انجام بگیرد این است؛ این همت بلندی لازم دارد که ما در بند سیزده این سیاست‌ها به این پرداختیم و جداً باید این بند عملیاتی بشود.

موضوع هشتم، مسئله‌ی اصلاح الگوی مصرف است؛ مسئله‌ی صرفه‌جویی، پرهیز از ریخت‌وپاش، پرهیز از اسراف، پرهیز از هزینه‌گردهای زائد، البته در این زمینه خطاب اول من متوجه به مسئولان است؛ مسئولان نه فقط در زندگی‌های شخصی خودشان - که حالا آن یک مسئله‌ی درجه‌ی دو است - [بلکه] در درجه‌ی اول و در حوزه‌ی مأموریت خودشان باید بجد از ریخت‌وپاش پرهیز کنند. اگر چنانچه این شد یعنی ما مسئولین کشور به این اصل پایبند بودیم، آن وقت این روحیه، این خصلت، این اخلاق، سرریز خواهد شد به مردم. ما امروز در بین مردم و کسانی که دستشان به دهانشان میرسد هم اسراف زیاد می‌بینیم، در خیلی از موارد اسراف وجود دارد؛ خطاب هم می‌کنیم به مردم، لکن این از جمله‌ی جاهایی است که «کونوا دُعاةً للناس بغيرِ اَلْسِنَتِكُمْ». ^۱ مجموعه‌ی مسئولین کشور بایستی در شئون مجموعه‌ی تحت مدیریت خودشان به این توجه کنند: اسراف نباشد؛ الگوی مصرف، یک الگوی حقیقتاً عاقلانه، مدبرانه، اسلامی باشد. ما به مردم نمی‌گوییم که ریاضت بکشند؛ این‌جور گاهی بعضی القا میکنند. بعد از آنکه سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغ شد، هنوز مرکب آن خشک نشده، یک عده‌ای شروع کردند که "اینها دارند مردم را به ریاضت دعوت میکنند"؛ نه، به‌هیچ‌وجه این‌جور نیست، بلکه به‌عکس است؛ ما معتقدیم که اگر این سیاست‌ها اعمال بشود، وضع مردم بهتر خواهد شد، طبقات ضعیف گشایش پیدا خواهند کرد. در کشوری که تورم در حد مطلوب باشد، اشتغال در حد مطلوب باشد، آنجا عموم مردم در راحتی و آسایش و رفاه زندگی خواهند کرد. ما به‌هیچ‌وجه به مردم نمی‌گوییم ریاضت [بکشند] ما می‌گوییم ریخت‌وپاش نباشد؛ مصرف کردن یک حرف است، بد مصرف کردن یک حرف دیگر است.

من چند سال قبل از این در سخنرانی اول سال، به تفصیل درباره‌ی این صحبت کردم.^۱ ما مسئولین باید این را وجهه‌ی همت خودمان قرار بدهیم؛ اسراف در آب، اسراف در نان، اسراف در مواد غذایی، اسراف در دارو، اسراف در وسایل زندگی، اسراف در وسایل تجمل و آرایش و مانند اینها، بخش مهمی از منابع زنده‌ی کشور را هدر میدهد؛ این هم یکی از چیزهایی است که بایستی مورد ملاحظه قرار بگیرد؛ مصرف خوب و درست، غیر از اسراف کردن و دور ریختن و ریخت‌وپاش کردن است.

نکته‌ی نهم، فسادستیزی است؛ ما اگر میخواهیم مردم در صحنه‌ی اقتصاد باشند، باید صحنه‌ی اقتصادی امنیت داشته باشد؛ اگر امنیت را میخواهیم، بایستی دست مفسد و سوءاستفاده‌چی و دوزنده‌ی قانون و شکننده‌ی قانون بسته بشود؛ مبارزه‌ی با فساد این است؛ این باید جدی گرفته بشود؛ امروز خوشبختانه مسئولین این را میگویند، لکن گفتن کافی نیست. همه‌ی مسئولین - چه مسئولین اجرائی، چه مسئولین قضائی و چه مسئولین قوه‌ی مقننه - در این جهت مسئولند. اگر چنانچه وضع اجتماع، وضع اقتصادی کشور مثل یک خانه‌ی بی درودروازه‌ای بود که هر که خواست آمد، هر جور خواست عمل کرد، هر چه خواست برد، خورد، خب معلوم است، انسان نجیب‌شایسته‌ی متینی که میخواهد از راه حلال ارتزاق کند، طبعاً جلو نمی‌آید. شفاف‌سازی، شرط اصلی این فسادستیزی است؛ باید شفاف‌سازی بشود، باید فضای رقابتی به‌وجود بیاید، باید فضای با ثبات به‌وجود بیاید؛ فعال اقتصادی در این شرایط خواهد آمد و احساس امنیت خواهد کرد. آن وقت در یک چنین فضایی آن کسی که با ابتکار خود یا سرمایه‌ی خود یا کارآفرینی خود ثروتی به‌دست می‌آورد، نظام اسلامی از او حمایت می‌کند و تأیید می‌کند. اگر چنانچه فضا فضای سالمی شد، [آن وقت] کسب ثروت و کسب درآمد یک چیز مباح و مورد تأیید و مورد حمایت نظام است. این هم نکته‌ی نهم.

و نکته‌ی دهم از مؤلفه‌های سیاست‌های مقاومتی، مسئله‌ی دانش‌محوری است که این هم یک مشخصه‌ی بسیار مهمی است. خوشبختانه وضع علمی امروز کشور این اجازه را به ما میدهد که این بلندپروازی را داشته باشیم که بخواهیم اقتصادمان را اقتصاد دانش‌بنیان کنیم؛ که من بعداً باز یک اشاره‌ای به این خواهم کرد. ما دانشمند و متخصص و شرکتهای دانش‌بنیان و افراد مبتکر در کشور زیاد داریم؛ و این جزو مهم‌ترین زیرساخت‌های اقتصادی است در هر کشور؛ یعنی مهم‌ترین زیرساخت اقتصادی برای یک کشور، وجود نیروهای انسانی است. اگر چنانچه ما به این نکته که نکته‌ی دهم بود توجه کنیم، طبعاً چرخه‌ی علم تا ثروت - مخصوصاً در بخش‌هایی که دارای مزیت هستند - به راه خواهد افتاد و امتداد پیدا خواهد کرد؛ و این در اقتصاد مقاومتی ان‌شاءالله روی میدهد. اینها مهم‌ترین مشخصه‌هایی است که در این سیاست‌ها مورد توجه بوده؛ مطالب دیگری هم البته هست که در متن سیاست‌ها وجود دارد؛ مهم‌ترین آنها این ده نکته بود که من عرض کردم.

خب، سؤال این است که آیا مطرح کردن اقتصاد مقاومتی در شرایط کنونی، به معنای این است که ما یک حرکت مقطعی میخواهیم انجام بدهیم؟ چون حالا کشور دچار تحریم و دچار فشار و دچار جنگ اقتصادی است،

همچنان که مثلاً هیئت‌های فکر و عمل برای مقابله‌ی با جنگ اقتصادی تشکیل می‌شود، این سیاست‌ها را برای این ابلاغ کرده‌ایم؟ جواب این است که نه، به‌هیچ‌وجه این‌جوری نیست؛ این سیاست‌ها سیاست‌های بلندمدت است؛ برای امروز هم مفید است، برای دورانی که هیچ تحریمی هم ما نداشته باشیم مفید است؛ یعنی سیاست‌های بلندمدتی است که بنای اقتصاد کشور بر اینها گذاشته می‌شود؛ تدبیر مقطعی نیست، این یک تدبیر بلندمدت است، یک سیاست راهبردی است. طبعاً کشوری مثل کشور ما - کشور ما کشور بزرگی است، کشور ریشه‌داری است، کشور دارای موقعیت ممتازی است، امروز در دنیا کشور بسیار آبرومندی است، دارای فرهنگ مرفعی است، دارای سابقه‌ی درخشان و مرفعی است، دارای هدف‌های بلندی است، حرف نویی مطرح کرده، کشوری با این خصوصیات - نیاز دارد به اینکه اقتصاد آن با همان خصوصیات باشد که در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مورد ملاحظه قرار گرفته. عرض کردیم این سیاست‌ها سیاست‌های متجربی نیست، بسته نیست که اگر چنانچه یک فکر جدید، یک طرح جدید، راه نویی در دنیا به‌وجود آمد، نتواند آن را در خودش هضم کند، به‌هیچ‌وجه این‌جور نیست؛ قابل انعطاف است، میتواند تکمیل بشود، میتواند توسعه پیدا کند، لکن خط مستقیم آن تغییر پیدا نخواهد کرد.

در متنی که ما ابلاغ کردیم، در مقدمه این سیاست‌ها چهار نکته‌ی اصلی را به‌عنوان انگیزه و عامل تهیه‌ی این سیاست‌ها ذکر کردیم، این چهار نکته را من اینجا تکرار میکنم: یکی اشاره‌ی به ظرفیت‌های فراوان مادی و معنوی کشور بود؛ در مقدمه‌ی ابلاغ شده‌ی در این سیاست‌ها به این اشاره کردیم، این بسیار مسئله‌ی مهمی است، ظرفیت‌های کشور خیلی وسیع است؛ خیلی از ماها آگاه نیستیم به گستره‌ی این ظرفیت‌های عجیب، یا به اهمیت آن توجه نداریم؛ می‌دانیم، آمارها دستان هم هست [توجه نمی‌کنیم]. بعضی از مسئولین این‌جورند، آمارها را دارند، [اما] اهمیت آمارها مورد توجه آنها قرار نمی‌گیرد؛ حالا از باب مثال نیروی انسانی که من قبلاً هم یک اشاره‌ای کردم. ما الان از لحاظ نیروی انسانی و از جهت دارا بودن نیروی جوان در بهترین وضعیتیم؛ یعنی الان بیش از ۳۱ درصد جمعیت ما بین پانزده سال تا بیست‌ونهم سال سن دارند؛ این وضعیت عالی است، فوق‌العاده است. البته اگر آنچه من مکرر توصیه کردم در مورد نسل، مورد توجه قرار نگیرد، این امتیاز را در آینده‌ای نه‌چندان دور از دست خواهیم داد؛ سیاست‌های نسل هم ان‌شاءالله ابلاغ خواهد شد، آنها هم در دست تهیه است. فعلاً این‌جوری است وضع ما؛ بیش از ۳۱ درصد جوان داریم؛ ۲۵ برابر اول انقلاب دانشجو داریم - جمعیت کشور از اول انقلاب تا حالا دو برابر شده، جمعیت دانشجو ۲۵ برابر شده؛ یعنی ما از صدویست‌هزار رسیده‌ایم به چهارمیلیون و صد هزار؛ این چیز مهمی است، خیلی حادثه‌ی عظیمی است؛ هم این رشد مهم است، هم این دارایی‌ای که فعلاً داریم مهم است - ده میلیون دانش‌آموخته‌ی دانشگاه‌ها داریم؛ شصت‌وپنج‌هزار عضو هیئت علمی داریم که بیش از ده برابر آن چیزی است که در اول انقلاب وجود داشت؛ پنج هزار شرکت دانش‌بنیان داریم که الان هفده‌هزار متخصص و فعال در این شرکت‌ها مشغول کارند، ببینید این ظرفیت‌ها چقدر مهم است؛ نتیجه این شده که طبق گزارش پایگاه‌هایی که رتبه‌ی علمی کشورها را مشخص میکنند، ما در رتبه‌ی پانزدهم دنیا هستیم - در یک پایگاه رتبه‌ی شانزدهم، در یک پایگاه رتبه‌ی پانزدهم، در این حدود - که اینها البته مال سال میلادی گذشته [یعنی سال] ۲۰۱۳ است. این چیز مهمی است. ما در بعضی از رشته‌های علمی، رتبه‌مان از این بالاتر است؛ در بعضی از

رشته‌های علمی جزو هفت هشت کشور [اول] دنیا و در بعضی جاها جزو چهار پنج کشور اول دنیا قرار داریم. این آن زیرساخت اساسی است: نیروی انسانی.

یک ظرفیت دیگر سرمایه‌های معدنی است. رتبه‌ی اول نفت و گاز [هستیم] که سال گذشته بنده اول سال گفتم،^۱ ما در مجموع دارایی نفت و گاز زیر زمین، در دنیا اولیم؛ در گاز دوم، در نفت هم دوم یا سوم؛ اخیراً آقای رئیس‌جمهور یک گزارشی به من دادند که در خصوص گاز اولیم، در قطعاً نفت دومیم، این خیلی چیز مهمی است؛ هیچ کشوری در دنیا به قدر ایران ما نفت و گاز ندارد. نفت و گاز رگ حیاتی امروز دنیا است، لااقل امروز این جور است، تا سال‌ها هم این جور خواهد بود؛ حالا کی بشریت از نفت و گاز خلاص بشود، بی‌نیاز بشود، معلوم نیست. این ماده‌ی حیاتی و اصلی، در کشور شما از همه‌ی دنیا بیشتر است؛ این ظرفیت کمی است؟ این چیز کوچکی است؟ حالا این نفت و گاز بود، سرمایه‌های معدنی دیگر [هم همین جور]: معادن طلا، معادن سیمان، معادن فلزهای کمیاب و فلزهای ارزشمند. گزارش‌هایی که به ما می‌رسد خیلی گزارش‌های تکان‌دهنده‌ای است در برخی از بخش‌ها؛ این ظرفیت‌های معدنی کشور است. ظرفیت‌های صنعتی و معدنی، متنوع است و انبوه. رتبه‌ی هفده در اقتصادهای جهان - که این جزو آمارها و گزارش‌های بین‌المللی است - با حدود هزار میلیارد دلار تولید ناخالص داخلی. سرمایه‌های زیربنایی [مثل] راه و سد؛ امروز بیش از ششصد سد در کشور در اندازه‌های مختلف وجود دارد؛ انقلاب اسلامی این کشور را در وضعیتی تحویل گرفت که حدود ده پانزده سد در سرتاسر کشور بود؛ امروز ششصد و اندی سد در کشور هست؛ در اندازه‌های بزرگ و کوچک؛ بعضی از آنها بسیار مهم و بزرگ [است]. مسئله‌ی راه هم همین جور، آمارهای راه هم آمارهای خوبی است. ظرفیت و مزیت جغرافیایی؛ دسترسی به آب‌های آزاد، موقعیت چهارراهی شمال و جنوب و شرق و غرب که مسئله‌ی ترانزیت را - که مسئله‌ی بسیار مهمی است - برای ما توضیح می‌دهد. تنوع اقلیمی، ظرفیت انرژی‌های پاک [مثل] انرژی آب و خورشید، انرژی هسته‌ای. این ظرفیت‌ها در کشور وجود دارد. بنابراین این نکته‌ی اول از نکاتی که ما را برمی‌انگیزد که به دنبال یک مدلی و یک الگویی از اقتصاد باشیم که اسم آن اقتصاد مقاومتی است.

نکته‌ی دوم، مشکلاتی است که داریم - مشکلات مزمن، مشکلات دیرپا - که اینها جز با یک حرکت اقتصادی جمعی مهم، امکان ندارد برطرف بشود؛ یکی از آنها وابستگی به نفت است که عرض کردیم، یکی از آنها عادت به واردات است - آن هم واردات بدون اولویت؛ عادت است که متأسفانه دچار آن هستیم و این عادت را هم نتوانستیم کنار بگذاریم؛ نگاهمان به تولید خارجی است - تورم مزمن، بیکاری، معیوب بودن برخی از ساختارهای اقتصادی ما، اشکال در نظامات مالی ما - نظامات پولی ما، نظامات بانکی ما، نظامات گمرکی ما - اشکال در الگوی مصرف، اشکال در مسئله‌ی تولید، اشکال در بهره‌وری؛ اینها مشکلات موجود کشور است، باید با اینها مقابله کرد. یکی از چیزهایی که هر انسان دلسوزی را و هر مسئول با همتی را برمی‌انگیزد که کاری و

حرکتی از قبیل اقتصاد مقاومتی انجام بدهد، وجود همین مشکلات است. اینها جز با یک حرکت جهادی و جمعی و دلسوزانه و مستمر - با الزاماتی که دارد و عرض خواهیم کرد - میسر نخواهد شد.

نکته‌ی سوم، تهدیدهای اقتصادی خارجی است. خب تحریم‌ها از قبل بود، منتها این تحریم‌ها از حدود زمستان سال ۹۰ تا امروز، تبدیل شده به جنگ اقتصادی، دیگر اسم آن تحریم هدفمند نیست، یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی است که متوجه ملت ما است. علت آن هم، نه مسئله‌ی هسته‌ای است، نه مسئله‌ی حقوق بشر است، نه مسائل دیگری از این قبیل است؛ علت آن را خود آنها هم میدانند، ما هم می‌دانیم؛ علت، استقلال‌خواهی ملت ایران است؛ علت، داشتن یک حرف نو بر پایه‌ی مبانی اسلام است که برای کشورهای دیگر و ملت‌های مسلمان الگو خواهد شد؛ می‌دانند که اگر جمهوری اسلامی در این عرصه‌ها و میدان‌ها موفق شد، دیگر جلوی رشد این حرکت را در دنیا نمی‌شود گرفت و این یک حرکت مهمی است؛ مسئله این است. حالا بهانه یک روز انرژی هسته‌ای است، یک روز غنی‌سازی است، یک روز حقوق بشر است، یک روز حرف‌هایی از این قبیل است. تحریم‌ها علیه ما، قبل از اینکه اصلاً مسئله‌ی انرژی هسته‌ای مطرح هم بشود وجود داشت، بعد از این هم وجود خواهد داشت. این مسئله‌ی هسته‌ای و این مذاکرات اگر ان‌شاءالله به نقطه‌ی حلی برسد، باز خواهید دید همین فشارها وجود خواهد داشت، باید در مقابل این فشارها مصونیت‌سازی کرد، باید به بنای داخلی استحکام‌بخشی کرد. اقتصاد را باید قوی کنیم تا دشمن از تأثیرگذاری از این ناحیه مأیوس بشود؛ وقتی دشمن مأیوس شد، خیال ملت و مسئولین کشور هم راحت خواهد شد.

نکته‌ی چهارم، بحران‌های اقتصادی جهانی است؛ که البته اشاره کردم قبلاً که ناشی است از اقتصاد غرب و اقتصاد آمریکا؛ در اروپا هم در حقیقت سرریز مشکلات آمریکا [بود که] مشکلات را دامن زد، اگرچه زمینه‌ی آن وجود داشت؛ در جاهای دیگر هم همین جور. ما هم که نمی‌خواهیم دُور خودمان حصار بکشیم؛ ما نمیتوانیم و نمی‌خواهیم که از لحاظ اقتصادی، ارتباطات را با دنیا قطع کنیم، نه ممکن است، نه مطلوب است، بنابراین تحت تأثیر اینها قرار می‌گیریم، پس باید مقاوم‌سازی کنیم. این چهار دلیل و چهار انگیزه برای ضرورت اقتصاد مقاومتی بود. این هم بخش دوم عرایض ما.

بخش سوم، الزامات و انتظارات است. خب، حالا این طرح بزرگ، این نقشه‌ی راه همه‌جانبه و وسیع، مطرح شد؛ صرف مطرح کردن سیاست‌ها که مشکلی را حل نمی‌کند؛ این آغاز راه است. کارهایی باید انجام بگیرد:

در درجه‌ی اول، عزم جدی مسئولان و مدیران اصلی و فعالان مردمی است؛ باید تصمیم بگیرند مسئولین کشور - در درجه‌ی اول، قوه‌ی مجریه، مسئولان دولت؛ و نیز قوه‌ی مقننه؛ و قوه‌ی قضائیه؛ و بخش‌های گوناگونی که ارتباطی با مسائل اقتصادی دارند - و حتماً بایستی در این مسئله، عزم جدی و راسخ داشته باشد. بدون تصمیم جدی و راسخ، کار پیش نخواهد رفت.

دوم، ورود در میدان عمل [است] عمل در اینجا یک عمل صالح است؛ هرکسی که در این زمینه اقدام و عمل بکند، قطعاً مصداق «وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ»^۱ خواهد بود. این طرح کلی، این نقشه‌ی راه بزرگ، باید تبدیل بشود به برنامه، برنامه‌های گوناگون؛ اگر این شد، آن وقت حماسه‌ی اقتصادی به معنای واقعی کلمه به وجود خواهد آمد. ما امسال را گفتم سال حماسه‌ی سیاسی و حماسه‌ی اقتصادی، بحمدالله حماسه‌ی سیاسی به وجود آمد؛ حماسه‌ی اقتصادی متأسفانه تأخیر افتاد؛ لکن حالا در پایان سال، این سرآغازی برای حماسه‌ی اقتصادی خواهد بود که قطعاً باید ان شاءالله در سال ۹۳ با جدیت کامل از سوی مسئولین دنبال بشود و در عمل باید شروع بشود.

مسئله‌ی سوم، تبدیل به برنامه و سیاست‌های اجرایی است که دستور این کار از سوی رؤسای سه قوه داده شده؛ هم رئیس جمهور محترم، هم رئیس محترم قوه‌ی مقننه، هم رئیس محترم قوه‌ی قضائیه دستور داده‌اند به زیرمجموعه‌ی خودشان که برنامه‌های اجرایی را در هر بخشی تهیه کنند؛ منتها من می‌خواهم تأکید کنم بر روی زمان‌بندی؛ باید زمان‌بندی کنید. من بخشنامه‌هایی که آقای معاون اول برای دستگاه‌ها فرستاده بودند، دیدم؛ باید زمان‌بندی بشود، مشخص بشود که چقدر کار پیش رفت و تا کی انتظار تحقق این برنامه‌سازی و بعد اجرا را باید داشت؛ باید شتاب بگیرد؛ سهم هر قوه‌ی معین بشود. در قوای مختلف - بخصوص قوه‌ی مجریه - سهم هر دستگاهی مشخص بشود؛ شاخص‌ها - بخصوص شاخص‌های زمانی - معین بشود که بتوان نظارت کرد و بتوان پیشرفت کار را و صحت مسیر را فهمید.

چهارم، هماهنگی میان بخش‌های گوناگون است که البته سازوکار این هماهنگی را باید رؤسای قوا معین کنند. هماهنگی کمک خواهد کرد، هماهنگی بین مجلس و دولت، بین مجلس و دولت و قوه‌ی قضائیه. در بخش‌هایی بدون هماهنگی نمی‌شود حرکت کرد؛ در بخش‌هایی هم هماهنگی دارای تأثیر است ولو نه به آن اندازه؛ به هر حال هماهنگی لازم است. سازوکار هماهنگی را باید رؤسای سه قوه ان شاءالله تهیه کنند.

مسئله‌ی پنجم، نظارت در همه‌ی سطوح است؛ باید نظارت بشود؛ هم رؤسای قوا باید دستگاه‌های خودشان را تحت نظارت قرار بدهند، هم مجمع تشخیص موظف است که به مسئولیت نظارتی که داده شده به‌طور کامل عمل کند و ببیند که چه دارد اتفاق می‌افتد، رهبری و دستگاه ما هم نظارت خواهد کرد ان شاءالله. بنابراین نظارت یکی از الزامات اصلی است.

مطلب ششم، رفع موانع است. موانعی وجود دارد که اینها را می‌شود برداشت: موانع قانونی [وجود دارد] - که من به رؤسای محترم سه قوه در آن جلسه‌ای که داشتیم گفتم "قانون روی قانون آمدن" کار را مشکل می‌کند، قوانین مزاحم را باید برداشت؛ این کار را مجلس میتواند انجام بدهد؛ والا ما حالا قوانینی داریم، [اگر] باز یک قانونی روی آن قانون وضع بکنیم، قابل تفسیر و مشکل‌تراشی است؛ باید ملاحظه کرد، دقت کرد، قوانین مزاحم را پیدا کرد - موانع حقوقی و قضائی هم وجود دارد؛ اینها را باید شناسایی کرد و برداشت. بایستی فعالان

اقتصادی، کارآفرینان، مبتکران، سرمایه‌گذاران، دانشمندان، احساس کنند که با موانع غیر معقول مواجه نیستند، بتوانند حرکت کنند.

الزام هفتم و کار لازم هفتم، گفتمان‌سازی است؛ باید تصویر درستی از اقتصاد مقاومتی ارائه بشود؛ البته صداوسیما و رسانه‌های کشور موظفند اما مخصوص آنها نیست. دستگاه‌های تبلیغاتی مخالف با کشور، مخالف با انقلاب، مخالف با پیشرفت ملی ما، خیلی چیزها در چننه دارند و شروع هم کرده‌اند - ما دیدیم - بعد از این هم بیشتر [خواهند کرد] درباره‌ی اقتصاد مقاومتی، اشکال‌تراشی، مانع‌تراشی، گاهی هو کردن، بی‌اهمیت جلوه دادن آنچه که در کمال اهمیت و نهایت اهمیت است؛ از این کارها میکنند. نقطه‌ی مقابل آنها بایستی کار بشود؛ مسئولین، صاحبان فکر و دلسوزان، بایستی تصویر درستی را از این حرکت بزرگ و عمومی ارائه بدهند و گفتمان‌سازی بشود تا مردم بدانند و معتقد باشند و بخواهند؛ در این صورت، کار عملی خواهد شد.

آخرین نکته‌ای هم که در این زمینه عرض میکنم و عرایضم را تمام میکنم، پایش و اطلاع‌رسانی است. بایستی مرکز رصد قوی و بینایی وجود داشته باشد که به‌طور دقیق پیشرفت این کار را پایش کند؛ اطلاعات را گردآوری کنند، پردازش کنند، استنتاج کنند، احیاناً آن حرکتی را که باید در هر مقطعی و هر مرحله‌ای انجام بگیرد مشخص کنند، برای هر بخشی شاخص سنجش معین کنند، و در نهایت اطلاع‌رسانی به مردم انجام بگیرد؛ یعنی مردم دوست دارند بدانند. این مجموعه‌ی عرایضی است که ما به شما برادران و خواهران عزیز می‌خواستیم عرض کنیم.

کار بزرگی شروع شده، این کار بزرگ را ما می‌توانیم ان‌شاءالله با همت، با توکل به خدای متعال، قدم به قدم، با شتاب متناسب و لازم پیش ببریم. و جوری هم هست که به اعتقاد من آثار و نتایج آن بلندمدت هم نیست؛ برنامه‌ها برنامه‌های بلندمدتی است، لکن نتایج آن خیلی زود به دست خواهد آمد ان‌شاءالله؛ یعنی شروع ثمرات این کار و احساس عمومی مردم برای شیرینی نتایج این کار ان‌شاءالله دیر و دور از دسترس نیست. ان‌شاءالله امیدواریم در همین دولت، با پیشرفتی که انجام می‌گیرد، با کاری که انجام می‌گیرد، مردم این را احساس کنند و ثمرات این حرکت عمومی و بزرگ را بچشند.

◀◀ پیام نوروزی رهبر معظم انقلاب به مناسبت حلول سال نو مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۹

سالی که گذشت، اعلام شده بود که سال «حماسه‌ی سیاسی و حماسه‌ی اقتصادی» است. حماسه‌ی سیاسی بحمدالله در عرصه‌های مختلف به‌ترین وجهی صورت گرفت؛ هم در انتخابات، هم در راهپیمایی‌های بزرگ، هم حضور مردم در عرصه‌های مختلف و فعالیت‌ها و تلاش‌هایی که از سوی مسئولان و از سوی مردم در طول سال انجام گرفت. سال تبادل دولت‌ها و دست به دست‌شدن قدرت بود؛ و این کار با آرامش، با نهایت امنیت در کشور انجام گرفت و بحمدالله یک حلقه‌ی جدیدی از سلسله‌ی طولانی مدیریت کشور پدید آمد.

در باب حماسه‌ی اقتصادی کاری که باید انجام بگیرد و توقع بود که اتفاق بیفتد، اتفاق نیفتاد. تلاش‌هایی انجام گرفت که مورد سپاس است، ولی کار بزرگی که باید در زمینه‌ی حماسه‌ی اقتصادی انجام بگیرد، همچنان

در پیش روی ما است و ما موظفیم که این حماسه را به وجود بیاوریم. مسئله‌ی اساسی اقتصاد برای کشور ما و ملت ما یک مسئله‌ی مهم است؛ در اواخر سال ۹۲ بحمدالله یک زیرساخت فکری و نظری برای حماسه‌ی اقتصادی به وجود آمد؛ سیاست‌های «اقتصاد مقاومتی» اعلام شد و زمینه آماده است برای اینکه ان‌شاءالله تلاش لازم در این باب انجام بگیرد.

در نگاه به سال ۹۳ آنچه به نظر این حقیر مهم‌تر از همه است، دو مسئله است: یک مسئله همین مسئله‌ی اقتصاد و دیگری مسئله‌ی فرهنگ است. در هر دو عرصه و در هر دو زمینه توقعی که وجود دارد، تلاش مشترکی است میان مسئولان کشور و آحاد مردم. آنچه برای بنای زندگی و سازندگی آینده مورد انتظار است، بدون مشارکت مردم تحقق‌پذیر نیست. بنابراین علاوه بر مدیریتی که مسئولین باید انجام بدهند، حضور مردم در هر دو عرصه لازم و ضروری است؛ هم عرصه‌ی اقتصاد، هم عرصه‌ی فرهنگ. بدون حضور مردم کار پیش نخواهد رفت و مقصود تحقق پیدا نخواهد کرد. مردم در گروه‌های گوناگون مردمی با اراده و عزم راسخ ملی می‌توانند نقش آفرینی کنند. مسئولین هم برای اینکه بتوانند کار را به‌درستی پیش ببرند، احتیاج به پشتیبانی مردم دارند. آنها هم بایستی با توکل به خدای متعال و با استمداد از توفیقات و تأییدات الهی و کمک مردمی، مجاهدانه وارد میدان عمل بشوند؛ هم در زمینه‌ی اقتصاد و هم در زمینه‌ی فرهنگ. من ان‌شاءالله توضیح همه‌ی این موارد را در سخنرانی روز جمعه به عرض ملت ایران خواهم رساند. لذا به گمان من آنچه در این سال جدید پیش رو داریم، عبارت است از اقتصادی که به کمک مسئولان و مردم شکوفایی پیدا کند، و فرهنگی که با همت مسئولان و مردم بتواند سمت و سوی حرکت بزرگ کشور ما و ملت ما را معین کند. لذا من شعار امسال را و نام امسال را این قرار دادم: «اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی».

« بیانان در حرم مطهر رضوی در اولین روز سال ۱۳۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۱/۱

امروز ما در دانش داریم پیش می‌رویم — که بعد باز شاید اشاره‌ای بکنم — اما در مورد اقتصاد و در مورد فرهنگ، یک اهتمام بیش از متعارف لازم است تا بتوانیم اقتصاد کشور را به شکلی در بیاوریم که از آن طرف دنیا کسی نتواند با یک تصمیم‌گیری، با یک نشست و برخاست، بر روی اقتصاد کشور ما و بر روی معیشت ملت ما اثر بگذارد؛ این دست ما است، ما باید بکنیم؛ این همان اقتصاد مقاومتی است که سیاست‌های آن در اسفند ماه ابلاغ شد؛ بنده هم با مسئولان و مدیران برجسته‌ی کشور جلسه داشتم، مفصل درباره‌ی آن صحبت کردیم؛ تجاوب هم کردند؛ یعنی مسئولان سه قوه که خودشان هم در تنظیم این سیاست‌ها مؤثر بودند و حضور داشتند، استقبال کردند و گفتند ما این کار را انجام می‌دهیم. من می‌خواهم با مردم عزیزمان درباره‌ی اقتصاد مقاومتی اندکی امروز صحبت کنم و مردم از خود این حقیر، مطلبی را که می‌خواهم عرض کنم بشنوند.

اقتصاد مقاومتی یعنی آن اقتصادی که مقاوم است؛ با تحریکات جهانی، با تکان‌های جهانی، با سیاست‌های آمریکا و غیر آمریکا زیر و رو نمی‌شود؛ اقتصادی است متکی به مردم. سه سؤال درمورد اقتصاد مقاومتی که در حقیقت اقتصاد مقاوم است، وجود دارد؛ من این سه سؤال را مطرح می‌کنم. سؤال اول این است که اقتصاد مقاومتی

چه هست و چه نیست؟ خصوصیات مثبت آن و خصوصیات منفی و سلبی آن چیست؟ سؤال دوم: آیا اقتصاد مقاومتی که داریم شعار آن را می‌دهیم، تحقق‌پذیر است، ممکن است، یا نه، خیالات خام است؟ سؤال سوم: اگر تحقق اقتصاد مقاومتی ممکن است، الزامات آن چیست، چه کارهایی باید انجام بگیرد؟ امروز من به این سه سؤال جواب میدهم؛ این مربوط به اقتصاد است. بعد راجع به مسئله‌ی فرهنگ هم که به نظر من بسیار مسئله‌ی مهمی است، عریضی را عرض خواهم کرد.

سؤال اول: گفتیم که اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست. اولاً یک الگوی علمی متناسب با نیازهای کشور ما است - این آن جنبه‌ی مثبت - اما منحصر به کشور ما هم نیست؛ یعنی بسیاری از کشورها، امروز با توجه به این تکانه‌های اجتماعی و زیر و رو شدن‌های اقتصادی‌ای که در این بیست سی سال گذشته اتفاق افتاده است، متناسب با شرایط خودشان به فکر یک چنین کاری افتاده‌اند. پس مطلب اول اینکه این حرکتی که ما داریم انجام می‌دهیم، دغدغه‌ی دیگر کشورها هم هست؛ مخصوص ما نیست.

دوم اینکه گفتیم این اقتصاد درون‌زا است. درون‌زا است یعنی چه؟ یعنی از دل ظرفیت‌های خود کشور ما و خود مردم ما می‌جوشد؛ رشد این نهال و این درخت، متکی است به امکانات کشور خودمان؛ درون‌زا به این معنا است. اما درعین‌حال درون‌گرا نیست؛ یعنی این اقتصاد مقاومتی، به این معنا نیست که ما اقتصاد خودمان را محصور می‌کنیم و محدود می‌کنیم در خود کشور؛ نه، درون‌زا است، اما برون‌گرا است؛ با اقتصادهای جهانی تعامل دارد، با اقتصادهای کشورهای دیگر با قدرت مواجه می‌شود. بنابراین درون‌زا است، اما درون‌گرا نیست. اینها را که عرض میکنم، برای خاطر این است که در همین زمینه‌ها الان قلمها و زبانها و مغزهای مغرض، مشغول کارند که [القا کنند] «بله، اینها می‌خواهند اقتصاد کشور را محدود کنند و در داخل محصور کنند». انواع و اقسام تحلیل‌ها را برای اینکه ملت را و مسئولان را از این راه - که راه سعادت است - جدا بکنند دارند میکنند. من عرض میکنم تا برای افکار عمومی‌مان روشن باشد.

سوم اینکه این اقتصادی که به عنوان اقتصاد مقاومتی مطرح می‌شود، مردم‌بنیاد است؛ یعنی بر محور دولت نیست و اقتصاد دولتی نیست، اقتصاد مردمی است؛ با اراده‌ی مردم، سرمایه‌ی مردم، حضور مردم تحقق پیدا می‌کند. اما «دولتی نیست» به این معنا نیست که دولت در قبال آن مسئولیتی ندارد؛ چرا، دولت مسئولیت برنامه‌ریزی، زمینه‌سازی، ظرفیت‌سازی، هدایت و کمک دارد. کار اقتصادی و فعالیت اقتصادی دست مردم است، مال مردم است؛ اما دولت - به‌عنوان یک مسئول عمومی - نظارت می‌کند، هدایت می‌کند، کمک می‌کند. آن جایی که کسانی بخواهند سوءاستفاده کنند و دست به فساد اقتصادی بزنند، جلوی آنها را می‌گیرد؛ آنجایی که کسانی احتیاج به کمک دارند، به آنها کمک می‌کند. بنابراین آماده‌سازی شرایط، وظیفه‌ی دولت است؛ تسهیل می‌کند.

چهارم، گفتیم این اقتصاد، اقتصاد دانش‌بنیان است یعنی از پیشرفت‌های علمی استفاده می‌کند، به پیشرفت‌های علمی تکیه می‌کند، اقتصاد را بر محور علم قرار میدهد؛ اما معنای آن این نیست که این اقتصاد منحصر به دانشمندان است و فقط دانشمندان می‌توانند نقش ایفا کنند در اقتصاد مقاومتی؛ نخیر، تجربه‌ها و مهارت‌ها - تجربه‌های صاحبان صنعت، تجربه‌ها و مهارت‌های کارگرانی که دارای تجربه و مهارتند - میتواند اثر

بگذارد و میتواند در این اقتصاد نقش ایفا کند. اینکه گفته می‌شود دانش‌محور، معنای آن این نیست که عناصر با تجربه‌ی صنعتگر یا کشاورز که در طول سال‌های متمادی کارهای بزرگی را بر اساس تجربه انجام داده‌اند، اینها نقش ایفا نکنند؛ نخیر، نقش بسیار مهمی هم به عهده‌ی اینها است.

پنجم، این اقتصاد، عدالت‌محور است؛ یعنی تنها به شاخص‌های اقتصاد سرمایه‌داری - [مثل] رشد ملی، تولید ناخالص ملی - اکتفا نمی‌کند؛ بحث اینها نیست که بگوییم رشد ملی اینقدر زیاد شد، یا تولید ناخالص ملی اینقدر زیاد شد؛ که در شاخص‌های جهانی و در اقتصاد سرمایه‌داری مشاهده می‌کنید. در حالی که تولید ناخالص ملی یک کشوری خیلی هم بالا می‌رود، اما کسانی هم در آن کشور از گرسنگی می‌میرند! این را ما قبول نداریم. بنابراین شاخص عدالت - عدالت اقتصادی و عدالت اجتماعی در جامعه - یکی از شاخص‌های مهم در اقتصاد مقاومتی است، اما معنای آن این نیست که به شاخص‌های علمی موجود دنیا هم بی‌اعتنایی بشود؛ نخیر، به آن شاخص‌ها هم توجه می‌شود، اما بر محور «عدالت» هم کار می‌شود. عدالت در این بیان و در این برنامه به معنای تقسیم فقر نیست، بلکه به معنای تولید ثروت و ثروت ملی را افزایش دادن است.

ششم، در اینکه گفتیم اقتصاد مقاومتی بهترین راه حل مشکلات اقتصادی کشور است شکی نیست، اما معنای آن این نیست که ناظر به مشکلات کنونی کشور است - که یک مقداری از آن مربوط به تحریم است، یک مقداری از آن مثلاً مربوط به غلط بودن فلان برنامه است - نه، این مال همیشه است. اقتصاد مقاومتی یعنی مقاوم‌سازی، محکم‌سازی پایه‌های اقتصاد؛ این چنین اقتصادی چه در شرایط تحریم، چه در شرایط غیر تحریم، بارور خواهد بود و به مردم کمک می‌کند. این سؤال اول.

سؤال دوم این بود که آیا این برنامه‌ی اقتصادی که شما می‌گویید اقتصاد مقاومتی، یک امر خیالی و توهمی است و آرزو دارید که انجام بگیرد؛ یا نه، عملاً ممکن است؟ پاسخ این است که نخیر، کاملاً، عملاً، حتماً ممکن است؛ چرا؟ به خاطر ظرفیت‌ها؛ چون این کشور، دارای ظرفیت‌های فوق‌العاده است. من حالا چند قلم از ظرفیت‌های کشور را عرض میکنم. اینها چیزهایی است که آمارهای عجیب‌وغریب لازم ندارد، جلوی چشم همه است، همه می‌بینند.

یکی از ظرفیت‌های مهم ما، ظرفیت نیروی انسانی ما است. نیروی انسانی در کشور ما، یکی از بزرگ‌ترین ظرفیت‌های کشور ما است؛ این یک فرصت بزرگ است. عرض کردیم، جمعیت جوان کشور - از پانزده سال تا سی سال - یک حجم عظیم از ملت ما را تشکیل میدهند؛ این خودش یک ظرفیت است. تعداد ده میلیون دانش‌آموخته‌ی دانشگاه‌ها را داریم؛ ده میلیون از جوانهای ما در طول این سال‌ها از دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیل شدند. همین حالا بیش از چهار میلیون دانشجو داریم که اینها در طول چند سال آینده فارغ‌التحصیل میشوند؛ جوانان عزیز بدانند، این چهار میلیونی که می‌گوییم، ۲۵ برابر تعداد دانشجو در پایان رژیم طاغوت است؛ جمعیت کشور نسبت به آن موقع شده دو برابر، اما تعداد دانشجو نسبت به آن موقع شده ۲۵ برابر؛ امروز ما این تعداد دانشجو و فارغ‌التحصیل داریم. علاوه‌ی بر اینها، میلیونها نیروی مجرب و ماهر داریم. ببینید، همینهایی که در دوران جنگ به داد نیروهای مسلح ما رسیدند. در دوران جنگ تحمیلی، یکی از مشکلات ما، از کار افتادن دستگاه‌های ما، بمباران شدن مراکز گوناگون ما، تهدیدست ماندن نیروهای ما از وسایل لازم - مثل وسایل حمل و

نقل و این چیزها - بود. یک عده افراد صنعتگر، ماهر، مجرب، راه افتادند از تهران و شهرستانها - که بنده در اوایل جنگ خودم شاهد بودم، اینها را میدیدم؛ اخیراً هم بحمدالله توفیق پیدا کردیم، یک جماعتی از اینها آمدند؛ آن روز جوان بودند، حالا سنی از آنها گذشته، اما همان انگیزه و همان شور در آنها هست - رفتند داخل میدان‌های جنگ، در صفوف مقدم، بعضی‌هایشان هم شهید شدند؛ تعمیرات کردند، ساخت‌وساز کردند، ساخت‌وسازهای صنعتی؛ این پلهای عجیب‌وغریبی که در جنگ به درد نیروهای مسلح ما خورد، امکانات فراوان، خودرو، جاده، امثال اینها، به‌وسیله‌ی همین نیروهای مجرب و ماهر به‌وجود آمد؛ امروز هم هستند، امروز هم در کشور ما الی‌ماشاءالله؛ تحصیل کرده نیستند، اما تجربه و مهارتی دارند که گاهی از تحصیل کرده‌ها هم بسیار بیشتر و بهتر و مفیدتر است؛ این هم یکی از امکانات نیروهای ما است؛ هم در کشاورزی این را داریم، هم در صنعت داریم.

یکی از ظرفیت‌های مهم کشور ما منابع طبیعی است. من سال گذشته در همین‌جا راجع به نفت و گاز گفتم که مجموع نفت و گاز ما در دنیا درجه‌ی یک است؛ یعنی هیچ کشوری در دنیا به‌قدر ایران، بر روی هم نفت و گاز ندارد. مجموع نفت و گاز ما از همه‌ی کشورهای دنیا - شرق و غرب عالم - بیشتر است. امسال که من دارم با شما حرف می‌زنم، کشفیاتی درمورد گاز شده است که نشان میدهد که از آن مقداری که سال گذشته در آمارهای ما بود، از آن مقدار هم منابع گازی ما و ذخیره‌های گازی ما افزایش پیدا کرده است؛ این وضع نفت و گاز ما است. بیشترین ذخیره‌ی منابع انرژی - که همه‌ی دنیا روشنی خود، گرمای خود، صنعت خود، رونق خود را از انرژی دارد، از نفت و گاز دارد - در کشور ما است. علاوه‌ی بر این، معادن طلا و معادن فلزات کمیاب در سرتاسر این کشور پراکنده است و وجود دارد. سنگ آهن، سنگهای قیمتی، انواع و اقسام فلزهای لازم و اساسی - که مادر صنایع محسوب میشوند - در کشور وجود دارد؛ این هم یک ظرفیت بزرگی است.

ظرفیت دیگر موقعیت جغرافیایی ما است؛ ما با پانزده کشور همسایه هستیم که اینها رفت‌وآمد دارند. حمل و نقل ترانزیت یکی از فرصتهای بزرگ کشورها است؛ این برای کشور ما هست و در جنوب به دریای آزاد و در شمال به آبهای محدود منتهی می‌شود. در این همسایه‌های ما، در حدود ۳۷۰ میلیون جمعیت زندگی میکنند که این مقدار ارتباطات و همسایه‌ها، برای رونق اقتصادی یک کشور یک فرصت بسیار بزرگی است. این علاوه بر بازار داخلی خود ما است؛ یک بازار ۷۵ میلیونی که برای هر اقتصادی، یک چنین بازاری بازار مهمی است.

یک ظرفیت دیگری که در کشور وجود دارد، زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری است؛ نرم‌افزاری مثل این سیاست‌های اصل ۴۴، سند چشم‌انداز و این کارهایی که در این چند سال انجام گرفته و همچنین زیرساخت‌های گوناگون مثل جاده و سد و پل و کارخانه و امثال اینها؛ اینها زمینه‌های بسیار خوبی برای پیشرفت اقتصاد کشور است، اینها ظرفیت‌های یک کشور است.

خب، ممکن است کسی بگوید اگر تحریم نبود از این ظرفیت‌ها می‌توانستید خوب استفاده کنید، اما [چون] تحریم هست نمیتوانید از این ظرفیت‌ها استفاده کنید؛ این خطا است؛ این حرف، درست نیست. ما در بسیاری از مسائل دیگر هم در عین تحریم توانسته‌ایم به نقطه‌های بسیار برجسته و بالا دست پیدا کنیم؛ یک مثال آن، تولید علم است؛ یک مثال آن، صنعت و فناوری است؛ در اینها ما تحریم بودیم، الان هم تحریم هستیم. در مورد دانشهای پیشرفته و روز، الان هم درهای مراکز علمی مهم پرور دنیا به روی دانشمند ایرانی و دانشجوی ایرانی

بسته است، اما در عین حال، ما در نانو پیشرفت کردیم، در هسته‌ای پیشرفت کردیم، در سلول‌های بنیادی پیشرفت کردیم، در صنایع دفاعی پیشرفت کردیم، در صنایع پهپاد و موشک، به کوری چشم دشمن، پیشرفت کردیم؛ چرا در اقتصاد نتوانیم پیشرفت کنیم؟! ما که در این سر صحنه‌ها و عرصه‌های گوناگون این همه موفقیت به دست آوردیم، در اقتصاد هم اگر عزممان را جزم کنیم و دست به دست هم بدهیم، میتوانیم اقتصاد را شکوفا کنیم. چشممان به دست دشمن نباشد که کی این تحریم را بر میدارد، کی فلان نقطه را موافقت می‌کند؛ به درک! نگاه کنیم ببینیم خودمان چه کار میتوانیم بکنیم.

سؤال سوم را مطرح کنم و جواب بدهم. سؤال سوم این بود که برای اینکه این کار بزرگ، اقتصاد مقاومتی، تحقق پیدا کند، الزامات چیست و چه کارهایی باید انجام بگیرد؟ خلاصه عرض می‌کنیم: اولاً مسئولان باید از تولید ملی حمایت کنند. تولید ملی، اساس و حلقه‌ی اساسی پیشرفت اقتصاد است. مسئولان باید از تولید ملی حمایت کنند. چه جوری؟ یک جا که قانون لازم دارد، حمایت قانونی کنند؛ یک جا که حمایت قضائی لازم است، انجام بگیرد؛ یک جا که حمایت اجرایی لازم است، باید تشویق کنند و کارهایی بکنند؛ باید این کارها انجام بگیرد. تولید ملی باید رونق پیدا کند.

دوم، صاحبان سرمایه و نیروی کار که تولیدگر هستند، آنها هم بایستی به تولید ملی اهمیت بدهند؛ به چه معنا؟ به این معنا که بهره‌وری را افزایش بدهند. بهره‌وری، یعنی از امکاناتی که وجود دارد حداکثر استفاده‌ی بهینه بشود؛ کارگر که کار می‌کند، کار را با دقت انجام بدهد؛ رحم الله امرء عمل عملاً فأتقنه، این معنای بهره‌وری است؛ از قول پیغمبر نقل شده است: رحمت خدا بر آن کسی است که کاری را که انجام میدهد، محکم انجام بدهد، متقن انجام بدهد. آن کسی که سرمایه‌گذاری می‌کند، سعی کند حداکثر استفاده از آن سرمایه انجام بگیرد؛ یعنی هزینه‌های تولید را کاهش بدهند؛ بعضی از بی‌تدبیری‌ها، بی‌سیاستی‌ها موجب می‌شود هزینه‌ی تولید برود بالا، بهره‌وری سرمایه و کار کم بشود.

سوم، صاحبان سرمایه در کشور، فعالیت تولیدی را ترجیح بدهند بر فعالیت‌های دیگر. ما دیدیم کسانی را که سرمایه‌ای داشتند — کم یا زیاد — و میتوانستند این را در یک راه‌هایی به کار بیندازند و درآمدهای زیادی کسب کنند، نکردند؛ رفتند سراغ تولید؛ گفتند میخواهیم تولید کشور تقویت بشود؛ این حسنه است، این صدقه است، این جزو بهترین کارها است؛ کسانی که دارای سرمایه هستند — چه سرمایه‌های کم، چه سرمایه‌های افزون — آن را بیشتر در خدمت تولید کشور بگذارند.

بعدهی، مردم در همه‌ی سطوح، تولید ملی را ترویج کنند. یعنی چه؟ یعنی همین مطلبی که من دو سه سال قبل از این، در همین جا با اصرار فراوان گفتم، یک عده‌ای هم از مردم خوشختانه عمل کردند، اما همه باید عمل کنند و آن عبارت است از «مصرف تولیدات داخلی». عزیزان من! شما وقتی که یک جنس داخلی را خرید می‌کنید به جای جنس تولید خارجی، هم به همین اندازه کار و اشتغال ایجاد کرده‌اید، هم کارگر ایرانی را وادار کرده‌اید به اینکه ابتکار خودش را بیاورد میدان؛ جنس داخلی که مصرف شد، آن کننده‌ی کار، ابتکاراتی دارد، این ابتکارات را روزبه‌روز افزایش خواهد داد؛ شما وقتی که جنس داخلی مصرف می‌کنید، ثروت ملی را افزایش داده‌اید. در گذشته، در دوران طاغوت، ترجیح مصرف خارجی به عنوان یک سنت بود؛ سراغ جنس که میرفتند، [می‌پرسیدند] داخلی

است یا خارجی؟ اگر خارجی بود، بیشتر به آن رغبت داشتند؛ این باید برگردد و به‌عکس بشود. نمی‌گوییم خرید جنس خارجی حرام است، اما عرض می‌کنیم خرید جنس داخلی یک ضرورت برای مقاوم‌سازی اقتصاد است و بر روی همه چیز این کشور تأثیر می‌گذارد. باید به این توجه کرد؛ این نقش همه‌ی مردم است. البته در اینجا هم مثل خیلی جاهای دیگر، مسئولیت مسئولان و مدیران کشور از دیگران بیشتر است؛ بسیاری از زیاده‌روی‌ها و ریخت‌وپاش‌ها در رفتار مردم، به‌خاطر نگاه کردن به رفتار آن کسانی است که آنها را "بزرگ‌ترها" میدانند؛ اگر اسراف در بین سطوح بالا نباشد، در بین مردم هم اسراف کم خواهد شد. بنابراین ترجیح تولید داخلی یکی از کارها است.

من این بخش را جمع‌بندی کنم. من عرض می‌کنم: اقتصاد مقاومتی به معنای مقاوم ساختن پایه‌های اقتصاد، یکی از وظایف عمومی امروز ما است و همه می‌توانند در آن نقش ایفا کنند، هم مسئولین و مسئولین قوای سه‌گانه، هم آحاد مردم، هم کسانی که دارای مهارت کارند، هم کسانی که دارای سرمایه‌اند، هم صاحب‌نظران. البته آنچه که ما عرض کردیم، خلاصه‌ای بود از آنچه باید گفت؛ به‌عهده‌ی صاحب‌نظران است که تفصیلات اینها را عرض بکنند.

◀ بیانات در دیدار کارگران گروه صنعتی مینا مورخ ۱۳۹۳/۲/۱۰

«عزم ملی و مدیریت جهادی» در سال ۹۳ به‌عنوان شعار مطرح می‌شود، اما این چیزی نیست که مربوط به سال ۹۳ باشد؛ این هویت ما است، این حیثیت ما است، این آینده‌ی ما است، این ترسیم‌کننده‌ی سرنوشت ما است. اگر عزم ملی بود، اگر مدیریت جهادی بود، اقتصاد هم پیشرفت می‌کند، فرهنگ هم پیشرفت می‌کند؛ و ملتی که اقتصاد پیشرفته داشته باشد و فرهنگ پیشرفته داشته باشد، در اوج قرار می‌گیرد و تحقیر نمی‌شود. ما را قبل از انقلاب ده‌ها سال تحقیر کردند؛ ملت ایران با این سابقه، با این تمدن کهن، با این همه میراث فرهنگی عمیق، با این همه دانشمندان در رشته‌های مختلف در طول تاریخ، کارش به جایی رسید که حاکمان این ملت برای کارهای اساسی کشور باید [کسانی را] می‌فرستادند سفارت انگلیس و سفارت آمریکا، از سفیر انگلیس و سفیر آمریکا اجازه می‌گرفتند؛ تحقیر یک ملت بیشتر از این؟ آن روزی که در اروپا و غرب از دانش خبری نبود، آن روزی که جهل به معنای واقعی کلمه بر آن کشورها حاکم بود، ایران، فارابی‌ها و ابن‌سیناها و محمدبن زکریای رازی‌ها و شیخ طوسی‌ها و این شخصیت‌های عظیم را به دنیا عرضه کرده است؛ این میراث ما است، این گذشته‌ی ما است، ما نباید تحقیر میشدیم؛ ما نباید اجازه میدادیم که قدرت‌های غارتگر جهانی بیایند اقتصاد ما را در دست بگیرند، نفت ما را ببرند، منابع ما را تصرف بکنند، از لحاظ سیاسی و اجتماعی هم ملت ما را تحقیر بکنند؛ اما این اتفاق افتاد. اگر ملت ایران بخواهد جایگاه شایسته‌ی خود را پیدا بکند، این جایگاه تعریف شده است.

باز این خاطره را به شما عزیزان - برادران و خواهران - بگویم: کسی پیش من آمد، برای اینکه اثبات کند که پروژه‌های راه و بزرگراهی که ما در اختیار داریم، نباید دنبال کنیم؛ می‌گفت ما مدیر پروژه نداریم، ما مدیر نداریم؛ مثال‌هایی می‌زد. چیزهایی که یک ملت را عقب نگه می‌دارد، این تفکرات است. بحمدالله در این مجموعه‌ی شما،

کارگزاران، مدیران، مسئولان، طراحان، همه خوب کار کردید و امروز این مجموعه‌ی «مپنا» یک مجموعه‌ی افتخار برانگیز است؛ یعنی مایه‌ی مباهات است؛ هم مباهات کشور به شماها، هم مباهات خود شما که توانسته‌اید این توانایی را به وجود بیاورید و به رخ دوست و دشمن بکشانید؛ باید مباهات کنید. همه‌تان، در هر کجا که هستید؛ کارگران و مدیران و مسئولان و طراحان و برنامه‌ریزان و بخش‌های مختلف، باید افتخار کنید که در ایجاد این نتیجه‌ی زیبا و افتخارآمیز سهیم بوده‌اید. البته باید از فعالیت‌های این مجموعه و مجموعه‌های مشابه پشتیبانی بشود. یکی از پشتیبانی‌ها این است که دستگاه‌های دولتی خودشان را موظف کنند که برای محصول این مجموعه‌ها رقیب خارجی نتراشند؛ یکی از بخش‌های اقتصاد مقاومتی که ما گفتیم، این است. ستون فقرات اقتصاد مقاومتی تولید داخلی است. تولید داخلی اگر بخواهد رونق پیدا بکند یقیناً باید، هم به آن کمک تزیق بشود، هم از چیزهایی که مانع رشد آن است جلوگیری بشود، هم برای محصولات، بازار به وجود بیاید، هم واردات محصولات مشابه به یک نحوی کنترل بشود - کلمه‌ی ممنوع را به کار نمی‌برم - و با محاسبه مورد مراقبت دقیق قرار بگیرد، هم در قراردادهای خارجی‌ای که این مجموعه و امثال این مجموعه دارند، دولت کمک بکند. گفتیم اقتصاد ما درون‌زا و برون‌گرا است؛ ما از درون باید رشد کنیم و بجوشیم و افزایش پیدا کنیم، اما بایستی نگاه به بیرون داشته باشیم؛ بازارهای جهانی متعلق به ما است، باید بتوانیم با همت خود و با ابتکار خود، در این بازارها حضور پیدا کنیم و این حضور بدون حمایت دولت امکان‌پذیر نیست؛ که البته بخش‌های مختلف دولتی در این زمینه می‌توانند سهم داشته باشند.

◀ دیدار اقشار مختلف مردم به‌ویژه مردم استان ایلام مورخ ۱۳۹۳/۲/۲۳

از جمله‌ی چیزهایی که مردم را به بهشت نزدیک می‌کند، بهبود معیشت مردم است؛ كَاذَ الْفَقْرُ اَنْ يَكُونَ كُفْرًا^۱ جامعه‌ای که در آن فقر باشد، بیکاری باشد، مشکلات معیشتی غیر قابل حل وجود داشته باشد، اختلاف طبقاتی باشد، تبعیض باشد، شکاف طبقاتی باشد، حالت آرامش ایمانی پیدا نمی‌کند. فقر، انسانها را به فساد میکشاند، به کفر میکشاند؛ فقر را باید ریشه‌کن کرد. کار اقتصادی، فعالیت اقتصادی باید به‌طور جدی در برنامه‌های مسئولین قرار بگیرد، که خب امروز بحمدالله مسئولین دنبال این چیزها هستند. فکرها را باید منتظم کرد، راه را باید درست تشخیص داد، درست باید حرکت کرد.

ما عرض کردیم «اقتصاد مقاومتی»؛ اقتصاد مقاومتی یعنی ما اگر به نیروی داخلی، به ابتکار جوان‌ها، به فعالیت ذهن‌ها و بازوها در داخل، تکیه کنیم و اعتماد کنیم، از فخر و منت دشمنان خارجی، خودمان را رها خواهیم کرد؛ راه درست این است. معنای اقتصاد مقاومتی این است که ما نگاه کنیم، ظرفیت‌های بی‌پایانی را که در داخل هست جستجو کنیم، شناسایی کنیم، با برنامه‌ریزی درست و صحیح این ظرفیت‌ها را فعال کنیم، این

استعدادها به کار گرفته بشوند. من یکی دو روز پیش گفتم در یک دیداری^۱ هرجایی که ما به ابتکار و استعداد جوانانمان تکیه کردیم، آنجا ناگهان مثل چشمه‌ای جوشید، شکوفا شد؛ در قضایای مربوط به مسائل هسته‌ای، در قضایای مربوط به مسائل دارویی، در درمانهای گوناگون، در سلولهای بنیادی، در نانو، در این برنامه‌های صنعتی دفاعی، هرجایی ما سرمایه‌گذاری [کردیم] و به این نیروی جوان و علاقه‌مند و مؤمن و بااخلاص داخلی تکیه کردیم و به او ارج نهادیم، کارمان پیش رفت؛ خوب، به این برسیم. مسائل اقتصادی هم همین جور است؛ ظرفیت‌های اقتصادی باید فعال بشود؛ این راه پیشرفت کشور است. آن وقت کشور، هم از لحاظ مادی و اقتصادی، هم از لحاظ اعتبار بین‌المللی، هم از لحاظ عزت ملی و اعتمادبه‌نفس ملت ایران، و هم از لحاظ معنوی و اخلاقی و روحی پیشرفت خواهد کرد.

◀ بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۹۳/۳/۴

ما اول امسال عرض کردیم «مدیریت جهادی»؛ این مدیریت جهادی مخصوص دولت نیست، شامل مجلس هم هست؛ طبعاً در حوزه‌ی کار مسئولیت خود مجلس، یعنی تقنین و نظارت که عمده‌ترین مسئولیتهای مجلس است. این مسئولیتهای اگر به‌طور جدی، به‌دور از انگیزه‌های شخصی، به‌دور از هرچیزی جز انگیزه‌ی خدمت به مصالح کشور انجام بگیرد، بزرگ‌ترین کار جهادی است؛ کار جهادی یعنی این؛ انگیزه‌های گوناگون را نباید دخالت داد، اولویتهای را باید نگاه کرد. من بر روی اقتصاد مقاومتی تکیه میکنم. اول سال هم عرض کردم، به شما هم حالا توصیه خواهم کرد، در برنامه‌ی ششم که در پیش است، روی اقتصاد و روی فرهنگ و روی علم باید تکیه کنید. اقتصاد مقاومتی قدم بلندی است که در این زمینه‌ها میتوان برداشت و دستگاه‌های دولتی و دستگاه‌های مدیریت کشور - چه در مجلس، چه در دولت، چه بخش‌های گوناگون - وظایفی در این زمینه دارند. علاج مشکلات کشور، اقتصاد مقاومتی است. علاج مشکلات کشور را - چه مشکلات اقتصادی، چه مشکلات سیاسی - بیرون از این مرزها نمی‌شود پیدا کرد. کار نکنند؛ هرکس هر تلاشی بلد است، انجام بدهد؛ ما هم موافقیم، بارها هم گفته‌ایم، از همه‌ی کسانی که در بخش‌های مختلف - خارجی، داخلی - ابتکار دارند و حرکت دارند و تحرک دارند، ما دفاع می‌کنیم - دفاع صمیمانه و واقعی، نه دفاع صوری - اما معتقدیم آن چیزی که علاج مشکلات کشور است، در درون کشور است، در درون وجود من و شما است. ما هستیم که می‌توانیم اقدام بکنیم؛ بلد باشیم که چه کار بکنیم و بفهمیم که راه درست کدام است و با جرأت و دلیری آن کار را انجام بدهیم؛ آن وقت مشکلات کشور بلاشک حل خواهد شد. یک گام بزرگ و بلند، همین اقتصاد مقاومتی است. البته از روزی که این سیاست‌های اقتصاد مقاومتی اعلام شده است و ذکر آن مکرر گفته شده است^۲، مسئولین مختلف - دولتی‌ها،

۱ - بازدید از دستاوردهای نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ۱۳۹۳/۲/۲۱

۲ - ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی (۲۹/بهمن/۱۳۹۲)

مجلس محترم، دستگاه‌های مختلف، مسئولان گوناگون - در مقام حمایت و ستایش از این سیاست‌های اقتصاد مقاومتی برآمده‌اند و مکرراً گفته شده، لکن تجربه‌ی بنده به من میگوید که ستایش کافی نیست؛ تعریف کردن کافی نیست؛ حرکت لازم است. بله، افرادی می‌آیند، می‌نشینند، در منبرهای عمومی یا در جلسات خصوصی از مزایای این اقتصاد مقاومتی مطالبی را بیان میکنند و غالباً هم درست است، اما خب باید اقدام کرد، عمل کرد. آنچه در مجلس محترم انجام گرفته است - که من هم قبلاً گزارش آن را داشتم، امروز هم رئیس محترم مجلس بیان کردند -^۱ مشکور است؛ دولتی‌ها هم فعالیت‌هایی کردند، منتها باید قدم‌به‌قدم دنبال بشود؛ هم در زمینه‌ی تقنین، هم در زمینه‌ی نظارت. در زمینه‌ی تقنین، فراهم آوردن قوانین مناسب یا حذف کردن قوانین مزاحم - که اهمّیت این کار دوم از کار اول کمتر نیست؛ بعضی از قوانین حقیقتاً مزاحمند یا معارضند - حذف قوانین معارض و تصویب قوانینی که به بخش‌های گوناگون اقتصاد مقاومتی کمک کند، یکی از کارهای مهم است. در زمینه‌ی نظارت هم نظارت بر عملکرد دولت که مجری این حرکت بزرگ و وارد در این میدان است، به عهده‌ی مجلس است. البته در مورد تقنین، دولت محترم باید لویح مناسب را بیاورد؛ مجلس نمیتواند صرفاً به طرح‌ها متکی باشد؛ باید لایحه بیاورند. این را هم من عرض بکنم و تأکید کنم که هیچ جای دیگری هم نمیتواند به جای مجلس در زمینه‌ی تصویب قوانین، در مسائل مربوط به اقتصاد مقاومتی و امثال آن دخالت بکند؛ مجلس است که بایستی قانون را تصویب کند - تشخیص بدهد، و آنچه لازم است تصویب کند - یا قانونی را حذف کند و از دور خارج کند.

اما در مورد برنامه‌ی ششم که در واقع باید آماده بود برای اینکه این برنامه‌ی ششم تهیه بشود، فراهم بشود و بیاید. برنامه‌ی ششم یعنی سیاست‌های پنج سال کشور تدوین خواهد شد؛ شما نقشه‌ی راه عملی برای پنج سال کشور را در این برنامه‌ی ششم ان‌شاءالله تدوین خواهید کرد. سه نقطه‌ی اصلی - البته برنامه باید جامع باشد - وجود دارد: یکی اقتصاد است که تکیه روی اقتصاد مقاومتی در آن برنامه باید تجلّی پیدا کند.

« بیانان در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۳/۴/۱۶ »

آنچه ما امروز در مجموعه‌ی رفتار دستگاه استخبار مشاهده می‌کنیم، همین است؛ هدف ایجاد اختلال در نظام محاسباتی و دستگاه محاسباتی من و شما است. در میدان‌های دیگر، استخبار نتوانسته است، کاری از او برنیامده است. در میدان‌های واقعی، تنها دو عامل مادی در اختیار جبهه‌ی استخبار بوده و هست: یکی تهدید نظامی، یکی تحریم. استخبار غیر از این دو هیچ چیز در اختیار ندارد. از لحاظ قدرت منطق، قدرت استدلال، توانایی بر اثبات

۱ - در گزارش رئیس مجلس عنوان شد: «پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، دبیرخانه‌ای در مرکز پژوهش‌های مجلس ایجاد شد تا با همکاری انجمن‌های علمی کشور، کمیسیون‌های تخصصی مجلس، معاونین قوانین و نظارت رئیس مجلس، و با اشراف نایب رئیس مجلس و هماهنگی با دولت، این سیاست‌ها را محقق سازد.»

حقانیت، دست استکبار بسته است. تنها دو کار می‌تواند بکند: یکی تهدید نظامی است که مرتب می‌کند، یکی هم تحریم؛ این دو هم علاج دارد. تحریم را با مجاهدت در باب اقتصاد مقاومتی بایستی خنثی کرد. این نکته‌ای که امروز رئیس‌جمهور محترم گفتند؛ قبلاً هم ایشان گفته بودند و این نکته‌ی کاملاً درستی است: برنامه‌های اقتصادی براساس و با فرض ماندن تحریم‌ها بایستی برنامه‌ریزی بشود و تعقیب بشود و تحقق پیدا بکند. فرض کنیم که این تحریم‌ها ذره‌ای و سر سوزنی کم نخواهد شد؛ که حالا خود آنها هم همین را می‌گویند. آنها هم می‌گویند که تحریم‌ها دست نخواهد خورد، حتی از حالا شروع کردند که اگر در زمینه‌ی هسته‌ای هم به توافق برسیم، معنای آن این نیست که همه‌ی تحریم‌ها برداشته خواهد شد؛ هنوز چیزهای دیگری هم هست؛ این همان حرفی است که ما همیشه می‌گفتیم. من بارها در همین جلسه و جلسات گوناگون دیگر عرض کرده‌ام^۱ که [موضوع] هسته‌ای بهانه است؛ مسئله‌ی هسته‌ای هم نباشد، یک بهانه‌ی دیگری می‌آورند: مسئله‌ی حقوق بشر هست، مسئله‌ی حقوق زنان هست، مسائل گوناگون فراوان را می‌سازند؛ جعل کردن و بهانه‌گیری که خیلی مایه‌ای نمی‌خواهد، دستگاه تبلیغاتی و امپراتوری تبلیغاتی هم که در اختیار آنها است. بنابراین، علاج مسئله‌ی تحریم، عبارت است از همین اقتصاد مقاومتی؛ که حالا من بعد چند جمله‌ای را در این زمینه عرض خواهم کرد. باید عمل کرد: *و لا یمن علی غیر عمل یتکیل*؛ این جور نباشد که به زبان بگوییم، در عمل کُند حرکت بکنیم. در اقتصاد مقاومتی تکیه بر تولید داخلی است، بر استحکام بنیه‌ی درونی اقتصاد است. رونق اقتصادی هم این است؛ رونق اقتصادی با تولید حاصل می‌شود، با فعال کردن ظرفیت‌های درونی کشور حاصل می‌شود، نه با چیز دیگر.

توصیه‌ی مهم در زمینه‌ی اقتصاد مقاومتی، یکی توصیه‌ی به بانک‌ها است: بانک‌ها باید نقش ایفا کنند، باید خودشان را تطبیق بدهند با موازات سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و برنامه‌ریزی‌های دولت در این زمینه؛ و می‌توانند نقش ایفا کنند، نقش مثبت؛ البته نقش منفی هم می‌توانند. توصیه‌ی مؤکد به بخش صنعت و معدن: تحرکشان را باید افزایش بدهند. بار اصلی بیرون رفتن کشور از رکود و عقب‌ماندگی اقتصادی بر دوش بخش صنعت و معدن است؛ باید تلاش کنند، تلاش را باید مضاعف کنند، ظرفیت‌ها را شناسایی کنند؛ ظرفیت‌های زیادی در کشور هست، این ظرفیت‌ها را فعال کنند. در مورد بخش کشاورزی؛ کشاورزی اهمیت حیاتی دارد. لازم است نگاه دولت و سیاست‌های دولتی به بخش کشاورزی، نگاه حمایت باشد؛ همه‌جای دنیا هم همین جور است؛ از بخش کشاورزی به‌وسیله‌ی دولت‌ها حمایت می‌شود. آن وقت باید مشکلات موجود در بخش کشاورزی برطرف بشود؛ مشکلات کشاورزان، مشکلات دامداران - که گاهی شکایت‌هایی هم به ما می‌شود - و انسان رنج می‌برد از بعضی از مشکلاتی که برای اینها وجود دارد.

بخش اول
حوزه اقتصاد کلان

فصل اول

معاونت برنامه ریزی و نظارت

راهبردی رییس جمهور

◀ هدفمندسازی یارانه‌ها و عدالت اجتماعی مصوبه شماره ۵۵۳۹۲ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۹ شورای اقتصاد

معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت جهاد کشاورزی - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نفت
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۹ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، بنا به پیشنهاد معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی در خصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۴): استفاده از ظرفیت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی.

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس جمهور

جزء (۱) بند «الف»: اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی

◀ ماده ۲ - اهداف

- ۱- افزایش بهره‌وری انرژی در کشور
- ۲- بهبود شاخص‌های عدالت اجتماعی
- ۳- کاهش آسیب‌پذیری بخش تولید در جریان حذف یارانه‌ها و کمک به افزایش تولید و اشتغال مولد در

کشور

۴- توسعه بازار انرژی با هدف حضور بخش غیردولتی

۵- کاهش آلاینده‌ها

۶- افزایش صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی و کسب منافع ارزی بیشتر

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- مدیریت مصرف انرژی و کاهش شدت انرژی
- ۲- استفاده بهینه از منابع حاصل از حذف یارانه‌ها با هدف افزایش رفاه کل جامعه و بهبود شاخص‌های عدالت
- ۳- توسعه بازار انرژی و تقویت حضور بخش غیردولتی در این بازار
- ۴- ارائه سیاست‌های تشویقی و تنبیهی در جهت کاهش آلاینده‌گی و حمایت از انرژی‌های نو و تجدید پذیر

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

- ◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «مدیریت مصرف انرژی و کاهش شدت انرژی»
 - ۱-۱- اصلاح قیمت نسبی حامل‌های انرژی (کاهش فاصله قیمت‌های داخلی و بین‌المللی)
 - ۱-۲- استانداردسازی مصرف انرژی تولیدات داخلی
 - ۱-۳- کاهش هزینه استفاده از تجهیزات کم‌انرژی بر تولید داخل و وارداتی
 - ۱-۴- توسعه و بهبود حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری و برون‌شهری
 - ۱-۵- افزایش راندمان تولید انرژی و کاهش تلفات در مسیر تولید تا مصرف
 - ۱-۶- فرهنگ‌سازی و ترویج مدیریت مصرف انرژی
- ◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «استفاده بهینه از منابع حاصل از حذف یارانه‌ها با هدف افزایش رفاه کل جامعه و بهبود شاخص‌های عدالت»
 - ۲-۱- پوشش کامل بیمه سلامت برای آحاد مردم و کاهش سهم بیمار از هزینه‌های درمان و دارو
 - ۲-۲- اعطای کمک‌های غیر نقدی به خانوارهای آسیب‌پذیر به منظور تأمین امنیت غذایی
 - ۲-۳- محدود نمودن پرداخت یارانه مستقیم به گروه‌های نیازمند
 - ۲-۴- تأمین منابع مالی لازم برای کمک به بنگاه‌های اقتصادی اولویت دار
 - ۲-۵- کمک مالی و فنی به بنگاه‌ها به منظور تغییر تکنولوژی برای کاهش شدت انرژی
 - ۲-۶- کمک به توسعه سیستم حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری و برون‌شهری و مدیریت مصرف انرژی در ساختمان‌ها

◀ ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست « توسعه بازار انرژی و تقویت حضور بخش غیردولتی در این بازار»

- ۳-۱- شفاف‌سازی روابط مالی و جریان منابع مالی بین فعالان در بازار انرژی و همچنین دولت با این فعالان
- ۳-۲- رفع موانع حضور بخش خصوصی و تعاونی در بازار انرژی
- ۳-۳- توسعه قراردادهای دو یا چندجانبه در بازار بورس انرژی

- ۳-۴- جایگزینی قراردادهای خرید محصول توسط دولت با تضمین‌های هدفمند بر مبنای بازار (بازار محور)
- ۳-۵- جلوگیری از قاچاق سوخت در استان‌های مرزی
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارایه سیاست‌های تشویقی و تنبیهی در جهت کاهش آلاینده‌گی و حمایت از انرژی‌های نو و تجدید پذیر»
- ۴-۱- وضع عوارض بر واحدهای ایجادکننده آلاینده‌گی
- ۴-۲- کمک مالی و فنی به بنگاه‌ها به منظور تغییر تکنولوژی برای کاهش ایجاد آلاینده‌گی و تولید محصولات با آلاینده‌گی کمتر
- ۴-۳- کمک به تأمین مالی جایگزینی خودروهای فرسوده
- ۴-۴- جایگزینی سوخت‌های گران و آلاینده با گاز طبیعی
- ۴-۵- کمک به استفاده از انرژی‌های بازیافتی و پراکنده مانند توربین‌های انبساطی تقلیل فشار گاز و پتانسیل‌های آبی کوچک
- ۴-۶- استفاده از فناوری‌های نوین در چرخه تولید و مصرف انرژی

◀ ماده ۵ - شیوه اجرا

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تأیید بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تأیید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مذکور، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:	
۱-۱- اصلاح قیمت نسبی حامل‌های انرژی (کاهش فاصله قیمت‌های داخلی و بین‌المللی)	
۱-۲- استانداردسازی مصرف انرژی تولیدات داخلی	
۱-۳- کاهش هزینه استفاده از تجهیزات کم‌انرژی بر تولید داخل و وارداتی	
۱-۴- توسعه و بهبود حمل‌ونقل عمومی درون شهری و برون شهری	
۱-۵- افزایش راندمان تولید انرژی و کاهش تلفات در مسیر تولید تا مصرف	
۱-۶- فرهنگ‌سازی و ترویج مدیریت مصرف انرژی	
۲-۱- پوشش کامل بیمه سلامت برای آحاد مردم و کاهش سهم بیمار از هزینه‌های درمان و دارو	
۲-۲- اعطای کمک‌های غیر نقدی به خانوارهای آسیب‌پذیر به منظور تأمین امنیت غذایی	
۲-۳- محدود نمودن پرداخت یارانه مستقیم به گروه‌های نیازمند	
۲-۴- تأمین منابع مالی لازم برای کمک به بنگاه‌های اقتصادی اولویت دار	
۲-۵- کمک مالی و فنی به بنگاه‌ها به منظور تغییر تکنولوژی برای کاهش شدت انرژی	
۲-۶- کمک به توسعه سیستم حمل‌ونقل عمومی درون شهری و برون شهری و مدیریت مصرف انرژی در ساختمان‌ها	
۳-۱- شفاف‌سازی روابط مالی و جریان منابع مالی بین فعالان در بازار انرژی و همچنین دولت با این فعالان	
۳-۲- رفع موانع حضور بخش خصوصی و تعاونی در بازار انرژی	
۳-۳- توسعه قراردادهای دو یا چندجانبه در بازار بورس انرژی	
۳-۴- جایگزینی قراردادهای خرید محصول توسط دولت با تضمین‌های هدفمند بر مبنای بازار (بازار محور)	
۳-۵- جلوگیری از قاچاق سوخت در استان‌های مرزی	
۴-۱- وضع عوارض بر واحدهای ایجادکننده آلاینده‌گی	
۴-۲- کمک مالی و فنی به بنگاه‌ها به منظور تغییر تکنولوژی برای کاهش ایجاد آلاینده‌گی و تولید محصولات با آلاینده‌گی کمتر	
۴-۳- کمک به تأمین مالی جایگزینی خودروهای فرسوده	
۴-۴- جایگزینی سوخت‌های گران و آلاینده با گاز طبیعی	
۴-۵- کمک به استفاده از انرژی‌های بازیافتی و پراکنده مانند توربین‌های انبساطی تقلیل فشار گاز و پتانسیل‌های آبی کوچک	
۴-۶- استفاده از فناوری‌های نوین در چرخه تولید و مصرف انرژی	
نام دستگاه اصلی: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور	نام دستگاه‌های همکار:

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد) □

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

◀ توازن منطقه‌ای مصوبه شماره ۵۴۹۳۳ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۹ شورای اقتصاد

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور - وزارت راه و شهرسازی
وزارت امور اقتصاد و دارایی - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت نیرو
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۱۶ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی در خصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۳): محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

جزء (۴) بند «الف»: محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور

◀ ماده ۲ - اهداف

- ۱- ارتقای توانایی مناطق در ایجاد سطوحی قابل قبول از اشتغال و درآمد، افزایش سهم بازار، سوددهی، تولید داخلی با ارزش افزوده بالا، پایداری و انعطاف‌پذیری مناطق در برابر انواع تهدیدات محیطی و خارجی
- ۲- ایجاد فرصت‌های برابر رشد در جهت نیل به تعادل منطقه‌ای

◀ ماده ۳ - سیاست‌ها

- ۱- تعریف مناطق همگن
- ۲- ایجاد بستر مناسب برای توسعه درون‌زای هر منطقه
- ۳- اصلاح نظام تخصیص منابع ملی

۴- ارتقای ظرفیت سرمایه انسانی استان‌ها

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «تعریف مناطق همگن»

۱-۱- بازنگری مفهومی و اجرایی کردن منطقه‌بندی

۱-۲- هویت‌بخشی قانونی و حقوقی مناطق کشور

◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «ایجاد بستر مناسب برای توسعه درون‌زای هر منطقه»

۲-۱- توسعه خدمات زیربنایی:

- زیربناهای سخت افزاری (از جمله راه، آب و برق)

- زیربناهای نرم‌افزاری (از جمله خدمات فنی و مهندسی، امکانات تبلیغاتی و ارتباطات ملی و بین‌المللی) نیاز دارد.

۲-۲- توسعه هسته‌های کلیدی استان محوری منطقه و هدایت سرریز منافع حاصل از این تحرک به سایر استان‌های منطقه

۲-۳- شناسایی و تکمیل زنجیره‌های تولید دارای مزیت رقابتی درون هر منطقه و احصاء الزامات ایجاد آنها بخصوص در بخش‌های زیر:

- بخش‌های متکی بر منابع و مواد اولیه داخلی بخصوص منابع تولیدی خاص هر منطقه (همچون صنایع

کانی فلزی و غیر فلزی، پایین دستی نفت و گاز و پتروشیمی)

- بخش‌هایی که تأمین‌کننده نیازهای اساسی جامعه هستند. (مانند ساختمان، خودرو، آموزش، بهداشت و...)

- بخش‌هایی که می‌توانند محصولات جایگزین وارداتی را تأمین کنند.

- فعالیت‌های دانش بنیان با هدف تأمین نیازهای فناورانه تولیدات داخل

- محصولات صادراتی

۲-۴- حمایت منطقی از بنگاه‌های کوچک و متوسط جهت ارتقای رقابت‌پذیری آنها و ایجاد خوشه‌های صنعتی قوی در منطقه

۲-۵- بهبود زیر ساخت‌ها و خدمات پشتیبانی‌کننده تجاری

- عرضه با کیفیت خدمات پشتیبانی در بازارهای منطقه‌ای

- نوسازی و یکپارچگی مدیریت مرزی

۲-۶- بهره‌گیری مناسب از ظرفیت مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

۲-۷- تقویت نقش بازار سرمایه در تأمین منابع مالی

۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح نظام تخصیص منابع ملی»

- ۳-۱- تعریف و اجرای طرح‌های عمرانی بزرگ ملی، منطقه‌ای و اولویت ایجاد قطب‌های بزرگ اقتصادی در مناطق بویژه مناطق کمتر توسعه یافته
- ۳-۲- اعلام جذابیت‌ها و ارائه مشوق‌های ترجیحی برای سرمایه‌گذاری در مناطق حسب قابلیت‌ها و توانمندی‌ها (به‌ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته)
- ۳-۳- ارائه ضوابط جدید توزیع منابع عمومی (اعتبارات عمرانی، تسهیلات و ...) با رویکرد کاهش عدم برخوردار و بهره‌برداری از قابلیت‌ها

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای ظرفیت سرمایه انسانی استان‌ها»

- ۴-۱- تقویت کمی و کیفی نظام آموزش عمومی و فنی و حرفه‌ای
- ۴-۲- تقویت کمی و کیفی نظام آموزش عالی
- ۴-۳- بهبود نظام جذب و نگهداشت نیروی انسانی

ماده ۵ - شیوه اجرا

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مذکور، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- بازنگری مفهومی و اجرایی کردن منطقه‌بندی
- ۱-۲- هویت بخشی قانونی و حقوقی مناطق کشور
- ۲-۱- توسعه خدمات زیربنایی:
 - زیربناهای سخت افزاری (از جمله راه، آب و برق)
 - زیربناهای نرم افزاری (از جمله خدمات فنی و مهندسی، امکانات تبلیغاتی و ارتباطات ملی و بین‌المللی) نیاز دارد.
- ۲-۲- توسعه هسته‌های کلیدی استان محوری منطقه و هدایت سرریز منافع حاصل از این تحرک به سایر استان‌های منطقه
- ۲-۳- شناسایی و تکمیل زنجیره‌های تولید دارای مزیت رقابتی درون هر منطقه و احصاء الزامات ایجاد آنها بخصوص در بخش‌های زیر:
 - بخش‌های متکی بر منابع و مواد اولیه داخلی بخصوص منابع تولیدی خاص هر منطقه (همچون صنایع کانی فلزی و غیر فلزی، پایین دستی نفت و گاز و پتروشیمی)
 - بخش‌هایی که تأمین کننده نیازهای اساسی جامعه هستند. (مانند ساختمان، خودرو، آموزش، بهداشت و...)
 - بخش‌هایی که می‌توانند محصولات جایگزین وارداتی را تأمین کنند.
 - فعالیت‌های دانش بنیان با هدف تأمین نیازهای فناورانه تولیدات داخل
 - محصولات صادراتی
- ۲-۴- حمایت منطقی از بنگاه‌های کوچک و متوسط جهت ارتقای رقابت‌پذیری آنها و ایجاد خوشه‌های صنعتی قوی در منطقه
- ۲-۵- بهبود زیر ساخت‌ها و خدمات پشتیبانی‌کننده تجاری
 - عرضه با کیفیت خدمات پشتیبانی در بازارهای منطقه‌ای
 - نوسازی و یکپارچگی مدیریت مرزی
- ۲-۶- بهره‌گیری مناسب از ظرفیت مناطق آزاد و ویژه اقتصادی
- ۲-۷- تقویت نقش بازار سرمایه در تأمین منابع مالی
- ۳-۱- تعریف و اجرای طرح‌های عمرانی بزرگ ملی، منطقه‌ای و اولویت ایجاد قطب‌های بزرگ اقتصادی

<p>در مناطق بویژه مناطق کمتر توسعه‌یافته</p> <p>۳-۲- اعلام جذابیت‌ها و ارائه مشوق‌های ترجیحی برای سرمایه‌گذاری در مناطق حسب قابلیت‌ها و توانمندی‌ها (بویژه در مناطق کمتر توسعه یافته)</p> <p>۳-۳- ارائه ضوابط جدید توزیع منابع عمومی (اعتبارات عمرانی، تسهیلات و ...) با رویکرد کاهش عدم‌برخورداری و بهره‌برداری از قابلیت‌ها</p> <p>۴-۱- تقویت کمی و کیفی نظام آموزش عمومی و فنی و حرفه‌ای</p> <p>۴-۲- تقویت کمی و کیفی نظام آموزش عالی</p> <p>۴-۳- بهبود نظام جذب و نگهداشت نیروی انسانی</p>	
<p>نام دستگاه اصلی:</p> <p>معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور</p>	<p>نام دستگاه‌های همکار:</p>

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۱۳۹۵-۹۹)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام / برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام / برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

◀ ارتقای بهره‌وری و رقابت‌پذیری اقتصاد مصوبه شماره ۵۴۹۶۶ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۱۶ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در خصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی»، مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱- مبانی و مستندات

◀ الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۳): محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.

◀ ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

جزء (۴) بند «الف»: محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور

◀ ماده ۲- اهداف

- ۱- ارتقاء بهره‌وری کار، سرمایه، انرژی، آب، چند عاملی و کل عوامل تولید با تاکید بر توانمندسازی نیروی کار
- ۲- ارتقاء سهم و جایگاه رقابت‌پذیری در تمام سطوح اقتصاد

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- تقویت عوامل تولید با تاکید بر گسترش بهره‌وری دانش بنیان
- ۲- توانمندسازی عامل کار
- ۳- ارتقای کارایی فنی و تخصیصی عوامل تولید
- ۴- برقراری ثبات در سطح کلان اقتصاد

۵- ارتقای بهره‌وری ارائه خدمات عمومی

۶- بهبود کیفیت و گسترش زیرساخت‌ها

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت عوامل تولید با تاکید بر گسترش بهره‌وری دانش

بنیان»

۱-۱- به‌روزرسانی فناوری‌های مورد استفاده در زنجیره تولید با بهره‌گیری از منابع مالی داخلی و خارجی به

ویژه صندوق توسعه ملی

۱-۲- تسهیل ورود فناوری‌های جدید با استفاده حداکثری از ظرفیت‌های روابط خارجی

۱-۳- تدوین الگو و فرایند انتقال و بومی‌سازی دانش از فعال به فعالیت در زمینه بهره‌وری با تاکید بر

تجاری‌سازی ایده‌ها

۱-۴- افزایش سهم و کارایی هزینه‌های تحقیق و توسعه

۱-۵- افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به منظور گسترش بهره‌وری دانش بنیان

◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «توانمندسازی عامل کار»

۲-۱- ارتقای کیفیت نظام آموزشی در سطوح ابتدایی تا عالی

۲-۲- گسترش و بهبود آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در جهت افزایش مهارت نیروی کار

۲-۳- اصلاح ساختار ارائه آموزش‌های فنی و تخصصی رسمی و غیررسمی

۲-۴- ترویج فرهنگ بهره‌وری و اخلاق کار

◀ ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای کارایی فنی و تخصیصی عوامل تولید»

۳-۱- اصلاح نظام تخصیص منابع از هزینه محوری به نتیجه محوری

۳-۲- بهره‌وری محور کردن فرایند انتخاب و اولویت‌بندی طرح‌های عمرانی

۳-۳- اولویت تخصیص بودجه‌های عمرانی به طرح‌های نیمه تمام دارای توجیه اقتصادی و با قید رقابتی

بودن

۳-۴- بهره‌گیری از راهبردهای غیر قیمتی در راستای ارتقای کارایی فنی عوامل تولید

◀ ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «برقراری ثبات در سطح کلان اقتصاد»

۴-۱- اصلاح ساختار بودجه‌ریزی به منظور تقویت انضباط مالی با هدف رونق اقتصادی و کنترل تورم

۴-۲- کاهش ریسک (خطر) سرمایه‌گذاری با بهره‌گیری از ابزارهای نوین و متنوع مالی

۴-۳- اتخاذ سیاست‌های پایدار و موثر در عرصه اقتصاد

۴-۴- گسترش مشارکت بخش خصوصی

۵-۴- اصلاح ساختار بازار کار به ویژه از طریق ایجاد ارتباط بین بهره‌وری و دستمزد

۶-۴- قطع وابستگی بودجه‌های سالانه دولت به درآمدهای نفتی

۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای بهره‌وری ارائه خدمات عمومی»

۱-۵- بازبینی و حذف قوانین و مقررات و مجوزهای زائد

۲-۵- ایجاد شفافیت در فرایند گردش اطلاعات، رویه‌ها و فرایندهای اجرایی و افزایش پاسخگویی بخش

عمومی

۳-۵- ایجاد بستر لازم جهت سنجش سلامت اداری توسط نهادهای مردم نهاد

۴-۵- بهبود کیفیت خدمات دولتی عرضه شده به بخش‌های خصوصی و تعاونی با هدف بالا بردن سطح

بهره‌وری

۵-۵- شناسایی عوامل ایجاد تبعیض در بخش غیردولتی و اقدام در جهت حذف این عوامل

۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبود کیفیت و گسترش زیرساخت‌ها»

۱-۶- استفاده از ظرفیت‌های موجود در بخش غیردولتی جهت تکمیل پروژه‌های نیمه تمام دارای توجیه

اقتصادی

۲-۶- بهبود کیفیت خدمات حمل و نقل جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی

۳-۶- گسترش زیرساخت‌ها و خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور

۴-۶- گسترش مشارکت بخش عمومی - خصوصی (PPP) به منظور توسعه زیرساخت‌ها

ماده ۵ - شیوه اجرا

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور می‌باشد.

- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.

- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.

-
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مذکور، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- به‌روزرسانی فناوری‌های مورد استفاده در زنجیره تولید با بهره‌گیری از منابع مالی داخلی و خارجی به ویژه صندوق توسعه ملی
- ۱-۲- تسهیل ورود فناوری‌های جدید با استفاده حداکثری از ظرفیت‌های روابط خارجی
- ۱-۳- تدوین الگو و فرایند انتقال و بومی‌سازی دانش از فعال به فعالیت در زمینه بهره‌وری با تاکید بر تجاری‌سازی ایده‌ها
- ۱-۴- افزایش سهم و کارایی هزینه‌های تحقیق و توسعه
- ۱-۵- افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به منظور گسترش بهره‌وری دانش‌بنیان
- ۲-۱- ارتقای کیفیت نظام آموزشی در سطوح ابتدایی تا عالی
- ۲-۲- گسترش و بهبود آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در جهت افزایش مهارت نیروی کار
- ۲-۳- اصلاح ساختار ارائه آموزش‌های فنی و تخصصی رسمی و غیر رسمی
- ۲-۴- ترویج فرهنگ بهره‌وری و اخلاق کار
- ۳-۱- اصلاح نظام تخصیص منابع از هزینه محوری به نتیجه‌محوری
- ۳-۲- بهره‌وری محور کردن فرایند انتخاب و اولویت‌بندی طرح‌های عمرانی
- ۳-۳- اولویت تخصیص بودجه‌های عمرانی به طرح‌های نیمه تمام دارای توجیه اقتصادی و با قید رقابتی بودن
- ۳-۴- بهره‌گیری از راهبردهای غیر قیمتی در راستای ارتقای کارایی فنی عوامل تولید
- ۴-۱- اصلاح ساختار بودجه‌ریزی به منظور تقویت انضباط مالی با هدف رونق اقتصادی و کنترل تورم
- ۴-۲- کاهش ریسک (خطر) سرمایه‌گذاری با بهره‌گیری از ابزارهای نوین و متنوع مالی
- ۴-۳- اتخاذ سیاست‌های پایدار و موثر در عرصه‌ی اقتصاد
- ۴-۴- گسترش مشارکت بخش خصوصی
- ۴-۵- اصلاح ساختار بازار کار به ویژه از طریق ایجاد ارتباط بین بهره‌وری و دستمزد
- ۴-۶- قطع وابستگی بودجه‌های سالانه دولت به درآمدهای نفتی
- ۵-۱- بازبینی و حذف قوانین و مقررات و مجوزهای زائد
- ۵-۲- ایجاد شفافیت در فرایند گردش اطلاعات، رویه‌ها و فرایندهای اجرایی و افزایش پاسخگویی بخش عمومی

<p>۵-۳- ایجاد بستر لازم جهت سنجش سلامت اداری توسط نهادهای مردم نهاد</p> <p>۵-۴- بهبود کیفیت خدمات دولتی عرضه شده به بخش‌های خصوصی و تعاونی با هدف بالا بردن سطح بهره‌وری</p> <p>۵-۵- شناسایی عوامل ایجاد تبعیض در بخش غیردولتی و اقدام در جهت حذف این عوامل</p> <p>۶-۱- استفاده از ظرفیت‌های موجود در بخش غیردولتی جهت تکمیل پروژه‌های نیمه تمام دارای توجیه اقتصادی</p> <p>۶-۲- بهبود کیفیت خدمات حمل و نقل جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی</p> <p>۶-۳- گسترش زیرساخت‌ها و خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور</p> <p>۶-۴- گسترش مشارکت بخش عمومی - خصوصی (PPP) به منظور توسعه زیرساخت‌ها</p>	
نام دستگاه اصلی:	نام دستگاه‌های همکار:
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی	
رییس‌جمهور	

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۱۳۹۵-۹۹)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

◀ انضباط مالی و بودجه مصوبه شماره ۵۴۹۴۵ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور - وزارت امور اقتصادی و دارایی

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۲ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی»، مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱- مبانی و مستندات

◀ الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۱۶): صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زاید.

بند (۱۸): افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.

◀ ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

جزء (۲) بند «الف»: صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زاید

جزء (۳) بند «الف»: افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت

◀ ماده ۲- اهداف

- ۱- تخصیص کارای منابع عمومی برای نیل به اهداف برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- ۲- ارتقاء بهره‌وری بخش عمومی
- ۳- به صفر رساندن کسری تراز عملیاتی بودجه بخش عمومی
- ۴- تبدیل صندوق توسعه ملی به محور اصلی تأمین سرمایه و توسعه کشور با تأکید بر بخش خصوصی
- ۵- افزایش سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از فروش نفت
- ۶- تحول اساسی در ساختارها
- ۷- منطقی نمودن اندازه دولت

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- تقویت ارتباط بودجه با برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مصوب
- ۲- ارتقای کارایی و اثر بخشی منابع و مصارف بخش عمومی
- ۳- توسعه سازوکارهای افزایش انضباط مالی در دستگاه‌های اجرایی
- ۴- تنوع بخشی منابع درآمدی و روش‌های تأمین مالی
- ۵- تسریع در ایجاد تحول اساسی در ساختارهای بخش عمومی و دستگاه‌های اجرایی
- ۶- توسعه و یکپارچه‌سازی الکترونیکی امور مالی، بودجه‌ای و اموال بخش عمومی
- ۷- بهینه کردن اندازه بخش عمومی و دستگاه اجرایی

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

◀ ۱- برنامه متناظر با سیاست «تقویت ارتباط بودجه با برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی مصوب»

۱-۱- طراحی و استقرار نظام پایش ارتباط کمی و کیفی بودجه با برنامه پنجساله

◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای کارایی و اثربخشی منابع و مصارف بخش عمومی»

۲-۱- استقرار بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و حسابداری تعهدی با تأکید بر مهندسی مجدد فرآیندهای

بودجه‌ریزی

۲-۲- ایجاد نظام جامع نوین نظارت متضمن ضمانت‌های اجرایی لازم

۲-۳- تدوین الگوی مناسب منابع و مصارف ملی و استانی

۲-۴- تدوین و اجرای نظام نوین مدیریت طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی

۲-۵- بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در مدیریت و افزایش کارایی منابع و مصارف کشور

۲-۶- طراحی و استقرار سامانه ارزیابی و تحلیل شاخص‌های مالی

◀ ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه سازوکارهای افزایش انضباط مالی در دستگاه‌های

اجرایی»

۳-۱- پیش‌بینی واقع بینانه منابع درآمدی بودجه در مراحل تنظیم و تصویب بودجه

۳-۲- عدم ایجاد تعهد مازاد بر منابع درآمدی قابل تحقق

۳-۳- خودداری از تأمین کسری بودجه از طریق استقراض از سیستم بانکی

۳-۴- بازنگری قوانین و مقررات مرتبط با کمک به بخش غیردولتی

۳-۵- عدم افزایش مانده بدهی دولت به سیستم بانکی

۳-۶- بازنگری روش‌های انتخاب، تأمین مالی و مدیریت پروژه‌های عمرانی با تأکید بر کاهش دوره اتمام پروژه‌ها
 ۳-۷- کاهش کمک به دستگاه‌های کمک بگیر و حذف کمک زیان شرکت‌های دولتی در بستر اصلاح قوانین و مقررات

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «تنوع بخشی منابع درآمدی و روش‌های تأمین مالی»

۴-۱- تشویق و جلب سرمایه‌گذاران داخلی در طرح‌های عمرانی انتفاعی در چارچوب قوانین کشور
 ۴-۲- تشویق و جلب مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی در طرح‌های عمرانی انتفاعی در چارچوب قوانین کشور
 ۴-۳- افزایش سهم ابزارهای نوین مالی در تأمین منابع مالی بودجه
 ۴-۴- توسعه بهره‌مندی بخش خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی از طریق منابع صندوق توسعه ملی با ایجاد تضامین لازم

۴-۵- تسهیل در واگذاری پروژه‌های نیمه تمام دولتی به بخش غیردولتی

۴-۶- تبدیل دارایی‌های راکد و مازاد به دارایی‌های مولد و قابل استفاده

۴-۷- استفاده حداکثر از ظرفیت‌های بخش خصوصی در بخش غیردولتی

۴-۸- تسریع در اصلاح نظام درآمدی دولت و افزایش سهم درآمدهای مالیاتی

۴-۹- شناسایی منابع جدید درآمدی و نظام‌مند کردن سایر درآمدها

۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسریع در ایجاد تحول اساسی در ساختارهای بخش عمومی

و دستگاه‌های اجرایی»

۵-۱- بازنگری ساختار بخش عمومی و دستگاه اجرایی و طراحی ساختار مطلوب حداکثر ظرف مدت شش

ماه

۵-۲- احصاء وظایف حاکمیتی شرکت‌های دولتی و انتقال آن به دستگاه‌های اجرایی مربوط

۵-۳- جلوگیری از ایجاد و توسعه غیرضرور موسسات اداری

۵-۴- شناسایی و حذف فعالیت‌های موازی در دستگاه‌های اجرایی حداکثر ظرف مدت شش ماه

۵-۵- کاهش و تجمیع ادارات و سازمان‌های دولتی در سطح استان، شهرستان و شهر حداکثر ظرف شش ماه

۵-۶- واگذاری امور تصدی‌های اجتماعی به بخش غیردولتی

۵-۷- پیاده‌سازی کامل دولت الکترونیک و کاهش هزینه‌های روش‌های حضوری و کاغذی فعلی

۵-۸- تجدید نظر در تقسیمات کشوری براساس ملاحظات ملی و منطقه‌ای

۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه و یکپارچه‌سازی الکترونیکی امور مالی، بودجه‌ای و

اموال بخش عمومی»

۶-۱- بر خط شدن کلیه سامانه‌های مالی بخش عمومی

- ۶-۲- طراحی و استقرار سامانه‌های مالی یکپارچه الکترونیکی بخش عمومی شامل بودجه، تخصیص، خزانه، حساب‌های دولتی، دریافت‌ها و پرداخت‌ها، خزانه‌داری الکترونیک، سامانه جامع اموال منقول و غیر منقول
- ۶-۳- ساماندهی کامل حساب‌های دولتی در ارتباط با سامانه مالی یکپارچه الکترونیک بخش عمومی
- ۶-۴- ساماندهی نظام مالی و محاسباتی کشور
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهینه کردن اندازه بخش عمومی و دستگاه اجرایی»
- ۷-۱- اجرای صحیح و دقیق سیاست‌های کلی اصل ۴۴
- ۷-۲- بازبینی و بازنگری وظایف عمومی حاکمیت و شرح وظایف دستگاه اجرایی
- ۷-۳- بازبینی فرآیندها و برنامه کاری دستگاه‌های اجرایی به‌منظور حذف فعالیت‌ها و هزینه‌های زاید و چابک‌سازی در قالب شرح وظایف.
- ۷-۴- حضور حداکثری بخش غیردولتی در فعالیت‌هایی که امکان واگذاری آنها از دستگاه‌های دولتی وجود دارد.

ماده ۵ - شیوه اجرا

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور و مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرگ مذکور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مذکور، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- طراحی و استقرار نظام پایش ارتباط کمی و کیفی بودجه با برنامه پنجساله
- ۲-۱- استقرار بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و حسابداری تعهدی با تأکید بر مهندسی مجدد فرآیندهای بودجه‌ریزی
- ۲-۲- ایجاد نظام جامع نوین نظارت متضمن ضمانت‌های اجرایی لازم
- ۲-۳- تدوین الگوی مناسب منابع و مصارف ملی و استانی
- ۲-۴- تدوین و اجرای نظام نوین مدیریت طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی
- ۲-۵- بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در مدیریت و افزایش کارایی منابع و مصارف کشور
- ۲-۶- طراحی و استقرار سامانه ارزیابی و تحلیل شاخص‌های مالی
- ۳-۱- پیش‌بینی واقع بینانه منابع درآمدی بودجه در مراحل تنظیم و تصویب بودجه
- ۳-۲- عدم ایجاد تعهد مازاد بر منابع درآمدی قابل تحقق
- ۳-۳- خودداری از تأمین کسری بودجه از طریق استقراض از سیستم بانکی
- ۳-۴- بازنگری قوانین و مقررات مرتبط با کمک به بخش غیردولتی
- ۳-۵- عدم افزایش مانده بدهی دولت به سیستم بانکی
- ۳-۶- بازنگری روش‌های انتخاب، تأمین مالی و مدیریت پروژه‌های عمرانی با تأکید بر کاهش دوره اتمام پروژه‌ها
- ۳-۷- کاهش کمک به دستگاه‌های کمک بگیر و حذف کمک زیان شرکت‌های دولتی در بستر اصلاح قوانین و مقررات
- ۴-۱- تشویق و جلب سرمایه‌گذاران داخلی در طرح‌های عمرانی انتفاعی در چارچوب قوانین کشور
- ۴-۲- تشویق و جلب مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی در طرح‌های عمرانی انتفاعی در چارچوب قوانین کشور
- ۴-۳- افزایش سهم ابزارهای نوین مالی در تأمین منابع مالی بودجه
- ۴-۴- توسعه بهره‌مندی بخش خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی از طریق منابع صندوق توسعه ملی با ایجاد تضامین لازم
- ۴-۵- تسهیل در واگذاری پروژه‌های نیمه تمام دولتی به بخش غیردولتی
- ۴-۶- تبدیل دارایی‌های راکد و مازاد به دارایی‌های مولد و قابل استفاده
- ۴-۷- استفاده حداکثر از ظرفیت‌های بخش خصوصی در بخش غیردولتی

<p>۸-۴- تسریع در اصلاح نظام درآمدی دولت و افزایش سهم درآمدهای مالیاتی</p> <p>۹-۴- شناسایی منابع جدید درآمدی و نظام‌مند کردن سایر درآمدها</p> <p>۱-۵- بازنگری ساختار بخش عمومی و دستگاه اجرایی و طراحی ساختار مطلوب حداکثر ظرف مدت شش ماه</p> <p>۲-۵- احصاء وظایف حاکمیتی شرکت‌های دولتی و انتقال آن به دستگاه‌های اجرایی مربوط</p> <p>۳-۵- جلوگیری از ایجاد و توسعه غیرضرور موسسات اداری</p> <p>۴-۵- شناسایی و حذف فعالیت‌های موازی در دستگاه‌های اجرایی حداکثر ظرف مدت شش ماه</p> <p>۵-۵- کاهش و تجمیع ادارات و سازمان‌های دولتی در سطح استان، شهرستان و شهر حداکثر ظرف شش ماه</p> <p>۶-۵- واگذاری امور تصدی‌های اجتماعی به بخش غیردولتی</p> <p>۷-۵- پیاده‌سازی کامل دولت الکترونیک و کاهش هزینه‌های روش‌های حضوری و کاغذی فعلی</p> <p>۸-۵- تجدید نظر در تقسیمات کشوری براساس ملاحظات ملی و منطقه‌ای</p> <p>۱-۶- بر خط شدن کلیه سامانه‌های مالی بخش عمومی</p> <p>۲-۶- طراحی و استقرار سامانه‌های مالی یکپارچه الکترونیکی بخش عمومی شامل بودجه، تخصیص، خزانه، حساب‌های دولتی، دریافت‌ها و پرداخت‌ها، خزانه‌داری الکترونیک، سامانه جامع اموال منقول و غیر منقول</p> <p>۳-۶- ساماندهی کامل حساب‌های دولتی در ارتباط با سامانه مالی یکپارچه الکترونیک بخش عمومی</p> <p>۴-۶- ساماندهی نظام مالی و محاسباتی کشور</p> <p>۱-۷- اجرای صحیح و دقیق سیاست‌های کلی اصل ۴۴</p> <p>۲-۷- بازبینی و بازنگری وظایف عمومی حاکمیت و شرح وظایف دستگاه اجرایی</p> <p>۳-۷- بازبینی فرآیندها و برنامه کاری دستگاه‌های اجرایی به‌منظور حذف فعالیت‌ها و هزینه‌های زاید و چابک‌سازی در قالب شرح وظایف.</p> <p>۴-۷- حضور حداکثری بخش غیردولتی در فعالیت‌هایی که امکان واگذاری آنها از دستگاه‌های دولتی وجود دارد.</p>	<p>نام دستگاه اصلی:</p>
<p>نام دستگاه‌های همکار:</p>	

بخش ب: جدول شماره ۱ - اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۱۳۹۵-۹۹)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام / برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام / برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل دوم

وزارت امور اقتصادی و دارایی

◀ اصلاح نظام درآمدی دولت مصوبه ۵۵۳۹۷ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۹ شورای اقتصاد

وزارت امور اقتصادی و دارایی - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور
وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۳/۱۹ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در خصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی، را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۱): تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیتهای اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط.

بند (۱۷): اصلاح نظام درآمدی دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی.

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۵۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

جزء «۱» بند الف: حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیتهای اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط.

جزء «۲» بند الف: اصلاح نظام درآمدی دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی.

جزء «۳» بند الف: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن حوزه.

◀ ماده ۲ - اهداف

- ۱- افزایش توان ثروت آفرینی کشور
- ۲- توسعه کارآفرینی

- ۳- افزایش مشارکت آحاد جامعه در فعالیتهای اقتصادی
- ۴- ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم درآمد
- ۵- افزایش نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی
- ۶- افزایش سهم مالیات از تأمین هزینه‌های عمومی دولت
- ۷- گسترش جامعیت، عدالت و کارایی مالیاتی
- ۸- توسعه فرهنگ مالیاتی

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- بهبود محیط کسب و کار
- ۲- اعتمادآفرینی از طریق افزایش شفافیت، سلامت و انضباط اقتصادی
- ۳- گسترش و توسعه بخش خصوصی و تعاونی
- ۴- گسترش نظام تأمین مالی
- ۵- افزایش مالکیت و نقش طبقات متوسط و کم درآمد
- ۶- افزایش درآمدهای مالیاتی
- ۷- افزایش توان سازمان‌های وصول‌کننده درآمدها و افزایش دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی
- ۸- گسترش مالیات بر مصرف به جای مالیات بر درآمد و تولید
- ۹- افزایش رضایت‌مندی مودیان و کاهش هزینه‌های اخذ مالیات
- ۱۰- روزآمدسازی قوانین مالیاتی و هدفمندسازی معافیت‌ها و مشوق‌های مالیاتی

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبود فضای کسب و کار»

- ۱-۱- انجام هماهنگی‌های بین‌دستگاهی برای کاهش مراحل، زمان و هزینه لازم برای انجام امور مربوط به فضای کسب و کار (از جمله اخذ مجوز، واردات و صادرات، فرآیند اخذ مالیات و نظایر آن)
- ۱-۲- تنقیح قوانین اقتصادی معارض با سهولت فضای کسب و کار
- ۱-۳- استقرار سیستم یکپارچه و الکترونیکی گمرکی
- ۱-۴- گسترش ابزارهای مدیریت ریسک (توسعه بیمه)

۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «اعتمادآفرینی از طریق افزایش شفافیت، سلامت و انضباط اقتصادی»

۲-۱- اصلاح فرآیندهای انجام کار بارویکرد رفع تبعیض در ارائه انواع مجوز، تسهیلات، خدمات دولتی و نظایر آن

۲-۲- افزایش تعاملات الکترونیکی و کاهش مراجعات حضوری در کلیه نهادهای مالی، پولی و اعتباری (از جمله امور مالیاتی، گمرک، بیمه، بانکها و بورس)

۲-۳- ساده‌سازی قوانین و مقررات و اطمینان از اطلاع‌رسانی آن به مردم توسط کلیه دستگاه‌های اجرایی

۲-۴- افزایش شفافیت اطلاعاتی شرکت‌های دولتی (از جمله افشای اطلاعات هیات مدیره و مدیران ارشد)

۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش و توسعه بخش خصوصی و تعاونی»

۳-۱- افزایش سهم بخش خصوصی واقعی از واگذاری‌ها

۳-۲- جذب سرمایه‌های خارجی برای خرید سهام شرکت‌های مشمول واگذاری

۳-۳- افزایش بهره‌وری بنگاه‌های واگذار شده

۳-۴- تدوین طرح توسعه توانمندی‌های بخش خصوصی و تعاونی و توسعه مشارکت عمومی

۳-۵- ارتقاء دانش و فرهنگ خصوصی‌سازی و تشویق مشارکت عمومی

۳-۶- ساماندهی واگذاری‌ها بابت رد دیون دولت به نهادهای عمومی غیر دولتی

۳-۷- اصلاح و تکمیل فرآیند اجرای اصل ۴۴

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش نظام تأمین مالی»

۴-۱- توسعه ابزارها و نهادهای تأمین مالی کوتاه و بلندمدت جدید در بازار سرمایه

۴-۲- تأمین مالی طرح‌های نوآورانه

۴-۳- تجهیز منابع مالی خارجی استقراضی از طریق خطوط اعتباری بانک‌های تجاری خارجی و بانک‌های

توسعه‌ای به نفع بخش خصوصی و یا طرح‌های زیربنایی

۴-۴- افزایش توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه و واگذاری اموال و املاک مازاد و

شرکت‌های غیرابزاری

۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش مالکیت و نقش طبقات متوسط و کم‌درآمد»

۵-۱- ساماندهی طرح سهام عدالت در راستای حمایت از دهک‌های پایین درآمدی

۵-۲- هدفمندسازی یارانه‌ها با تاکید بر اقشار کم‌درآمد

۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش درآمدهای مالیاتی»

۶-۱- شناسایی پایه‌های جدید مالیاتی

۶-۲- شناسایی مستمر مودیان جدید

۶-۳- افزایش کارایی در وصول مالیات‌های مشاغل و شرکت‌ها

۴-۶- وصول مطالبات مالیاتی معوق

۵-۶- کاهش فرار مالیاتی

۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش توان سازمان‌های وصول‌کننده درآمدها و افزایش

دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی»

۱-۷- اجرای کامل طرح جامع مالیاتی

۲-۷- ایجاد نظام جامع اطلاعات بین سازمان امور مالیاتی از طریق الزام تمام پایگاه‌های اطلاعاتی به تبادل

و اشتراک اطلاعات

۳-۷- بهبود شاخص‌های سرانه نیروی انسانی و تجهیزات به سطح مناسب

۴-۷- برون‌سپاری فعالیت‌های تصدی‌گری

۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش مالیات بر مصرف به جای مالیات بر درآمد و تولید»

۱-۸- گسترش دامنه شمول قانون ارزش افزوده

۲-۸- افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده

۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش رضایت‌مندی مودیان و کاهش هزینه‌های اخذ

مالیات»

۱-۹- ارتقاء آگاهی مودیان مالیاتی از حقوق و تکالیف مالیاتی

۲-۹- ارتقاء شاخص سلامت اداری در حوزه ادارات مالیاتی

۳-۹- توسعه خدمات الکترونیکی و غیرحضوری

۴-۹- اطلاع‌رسانی به مردم از نحوه هزینه درآمدهای وصول شده

۵-۹- افزایش سرعت و کیفیت رسیدگی به اعتراضات مالیاتی

۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «روزآمدسازی قوانین مالیاتی و هدفمندسازی معافیت‌ها و

مشوق‌های مالیاتی»

۱-۱۰- اصلاح مالیات بر ارزش افزوده

۲-۱۰- ایجاد قوانین برای گسترش پایه‌های مالیاتی

۳-۱۰- تدوین قانون مالیات بر درآمد

۴-۱۰- اصلاح نحوه و میزان مشوق‌ها و معافیت‌های مالیاتی متناسب با اثرگذاری آن

ماده ۵ - شیوه اجرا

- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی

مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- وزارت امور اقتصادی و دارایی ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید وزیر امور اقتصادی و دارایی و بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با وزارت امور اقتصادی و دارایی در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی وزارت امور اقتصادی و دارایی، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- انجام هماهنگی‌های بین‌دستگاهی برای کاهش مراحل، زمان و هزینه لازم برای انجام امور مربوط به فضای کسب و کار (از جمله اخذ مجوز، واردات و صادرات، فرآیند اخذ مالیات و نظایر آن)
- ۱-۲- تنقیح قوانین اقتصادی معارض با سهولت فضای کسب و کار
- ۱-۳- استقرار سیستم یکپارچه و الکترونیکی گمرکی
- ۱-۴- گسترش ابزارهای مدیریت ریسک (توسعه بیمه)
- ۲-۱- اصلاح فرآیندهای انجام کار با رویکرد رفع تبعیض در ارائه انواع مجوز، تسهیلات، خدمات دولتی و نظایر آن
- ۲-۲- افزایش تعاملات الکترونیکی و کاهش مراجعات حضوری در کلیه نهادهای مالی، پولی و اعتباری (از جمله امور مالیاتی، گمرک، بیمه، بانک‌ها و بورس)
- ۲-۳- ساده‌سازی قوانین و مقررات و اطمینان از اطلاع‌رسانی آن به مردم توسط کلیه دستگاه‌های اجرایی
- ۲-۴- افزایش شفافیت اطلاعاتی شرکت‌های دولتی (از جمله افشای اطلاعات هیات مدیره و مدیران ارشد)
- ۳-۱- افزایش سهم بخش خصوصی واقعی از واگذاری‌ها
- ۳-۲- جذب سرمایه‌های خارجی برای خرید سهام شرکت‌های مشمول واگذاری
- ۳-۳- افزایش بهره‌وری بنگاه‌های واگذار شده
- ۳-۴- تدوین طرح توسعه توانمندی‌های بخش خصوصی و تعاونی و توسعه مشارکت عمومی
- ۳-۵- ارتقاء دانش و فرهنگ خصوصی‌سازی و تشویق مشارکت عمومی
- ۳-۶- ساماندهی واگذاری‌ها بابت رد دیون دولت به نهادهای عمومی غیر دولتی
- ۳-۷- اصلاح و تکمیل فرآیند اجرای اصل ۴۴
- ۴-۱- توسعه ابزارها و نهادهای تأمین مالی کوتاه و بلند مدت جدید در بازار سرمایه
- ۴-۲- تأمین مالی طرح‌های نوآورانه
- ۴-۳- تجهیز منابع مالی خارجی استقراری از طریق خطوط اعتباری بانک‌های تجاری خارجی و بانک‌های توسعه‌ای به نفع بخش خصوصی و یا طرح‌های زیربنایی
- ۴-۴- افزایش توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه و واگذاری اموال و املاک مازاد و شرکت‌های غیرابزاری
- ۵-۱- ساماندهی طرح سهام عدالت در راستای حمایت از دهک‌های پایین درآمدی
- ۵-۲- هدفمندسازی یارانه‌ها با تأکید بر اقشار کم‌درآمد

<p>۶-۱- شناسایی پایه‌های جدید مالیاتی</p> <p>۶-۲- شناسایی مستمر مودیان جدید</p> <p>۶-۳- افزایش کارایی در وصول مالیات‌های مشاغل و شرکت‌ها</p> <p>۶-۴- وصول مطالبات مالیاتی معوق</p> <p>۶-۵- کاهش فرار مالیاتی</p> <p>۷-۱- اجرای کامل طرح جامع مالیاتی</p> <p>۷-۲- ایجاد نظام جامع اطلاعات بین سازمان امور مالیاتی از طریق الزام تمام پایگاه‌های اطلاعاتی به تبادل و اشتراک اطلاعات</p> <p>۷-۳- بهبود شاخص‌های سرانه نیروی انسانی و تجهیزات به سطح مناسب</p> <p>۷-۴- برون‌سپاری فعالیت‌های تصدی‌گری</p> <p>۸-۱- گسترش دامنه شمول قانون ارزش افزوده</p> <p>۸-۲- افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده؛</p> <p>۹-۱- ارتقاء آگاهی مودیان مالیاتی از حقوق و تکالیف مالیاتی</p> <p>۹-۲- ارتقاء شاخص سلامت اداری در حوزه ادارات مالیاتی</p> <p>۹-۳- توسعه خدمات الکترونیکی و غیرحضوری</p> <p>۹-۴- اطلاع رسانی به مردم از نحوه هزینه درآمدهای وصول شده</p> <p>۹-۵- افزایش سرعت و کیفیت رسیدگی به اعتراضات مالیاتی</p> <p>۱۰-۱- اصلاح مالیات بر ارزش افزوده</p> <p>۱۰-۲- ایجاد قوانین برای گسترش پایه‌های مالیاتی</p> <p>۱۰-۳- تدوین قانون مالیات بر درآمد</p> <p>۱۰-۴- اصلاح نحوه و میزان مشوق‌ها و معافیت‌های مالیاتی متناسب با اثرگذاری آن</p>	<p>نام دستگاه اصلی:</p>
<p>نام دستگاه‌های همکار:</p>	<p>نام دستگاه اصلی:</p>

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام / برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام / برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل سوم

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

« سیاست‌های پولی و اعتباری مصوبه شماره ۵۴۹۲۲ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی

رییس‌جمهور - وزارت امور اقتصادی و دارایی

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۱۶ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در خصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را به شرح زیر تصویب نمود:

« ماده ۱ - مبانی و مستندات

« الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۹): اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور با هدف پاسخگویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیشگامی در تقویت بخش واقعی

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و

« ب - نامه شماره ۱۸۲۹۶۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

بند «الف»: تدوین سیاست‌های پولی و اعتباری متناسب با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

بند «ب» نامه: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی

« ماده ۲ - اهداف

- ۱- ثبات قیمتی و مهار تورم
- ۲- ایجاد ثبات پایدار در نظام مالی اقتصاد به منظور بهبود خدمت‌رسانی به تولید و کاهش آسیب‌پذیری بانک‌ها و موسسات اعتباری در برابر انواع ریسک
- ۳- کاهش دامنه نوسان نرخ ارز و ارتقای شفافیت و کارایی بازار ارز در تأمین نیازهای تولیدی و تجاری

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- رعایت هماهنگی در سیاست‌گذاری پولی، ارزی، اعتباری و بودجه‌ای جهت حفظ ثبات اقتصاد کلان
- ۲- حذف زمینه‌های سرکوب مالی و تقویت فرآیند واسطه‌گری مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ۳- ارتقای سلامت نظام مالی و بهبود کیفیت ترانزاکشن‌های بانک‌های کشور متناسب با استانداردها
- ۴- ارتقای نظام نظارت بر بخش پولی و بانکی
- ۵- اصلاح و روزآمد نمودن چارچوب بازار بین‌بانکی
- ۶- ارتقای تعاملات و بهبود توازن بازارهای پول و سرمایه در حوزه تأمین مالی
- ۷- بهبود وضعیت دسترسی عموم به تأمین مالی خرد
- ۸- شفاف‌سازی عملیات بانکی و کاهش زمینه‌های فساد
- ۹- ایجاد ثبات پایدار در بازار ارز، مهار تلاطم‌های ارزی و گذر به نظام نرخ ارز یکسان (شناور مدیریت شده) پس از تأمین پیش‌نیازهای ضروری
- ۱۰- تسهیل نقل و انتقالات ارزی و روان‌سازی جریان صادرات و واردات کالا و خدمت با هدف کاهش تمرکز الگوی تجاری
- ۱۱- افزایش تنوع روش‌های تأمین منابع ارزی اقتصاد به منظور کاهش آسیب‌های این حوزه

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «رعایت هماهنگی در سیاست‌گذاری پولی، ارزی، اعتباری و بودجه‌ای جهت حفظ ثبات اقتصاد کلان»
 - ۱-۱- اجتناب از سرکوب مستمر قیمت‌ها و نرخ‌های کلیدی در اقتصاد
 - ۱-۲- بسترسازی برای افزایش تاثیربخشی سیاست‌های پولی از طریق انتظام‌بخشی به بازار پول و ساماندهی موسسات اعتباری غیرمجاز
 - ۱-۳- احتراز از روش‌های تأمین مالی مبتنی بر منابع بانک مرکزی و کاهش مانده بدهی دولت به بانک‌ها و بانک مرکزی
 - ۱-۴- موکول شدن تسهیلات اعطائی نظام بانکی به پذیرش گزارش توجیه فنی - مالی - اقتصادی طرح و پیشگیری از افزایش مطالبات معوق و غیرجاری نظام بانکی
 - ۱-۵- تنظیم سیاست‌های ارزی سازگار با اقتضات اقتصاد کلان و در راستای عدم انباشت ناترازی در نرخ

ارز

۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «حذف زمینه‌های سرکوب مالی و تقویت فرآیند واسطه‌گری

مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری»

۲-۱- اصلاح رویکردهای دستوری در مدیریت نظام بانکی و اعطای اختیارات کافی به بانک‌ها متناسب با برنامه‌ها و اقتضائات نظام اقتصادی

۲-۲- اصلاح رابطه مالی دولت با بانک‌ها از طریق کاهش تکالیف و اجتناب از تأمین مالی سیاست‌های حمایتی دولت از منابع بانک‌ها و ایفای موثر نقش حاکمیتی

۲-۳- لحاظ یارانه نرخ سود در بودجه دولت به منظور تأمین مابه‌التفاوت نرخ سود مورد عمل بانک‌ها و نرخ سود ترجیحی پروژه‌ها و بخش‌های اقتصادی مورد حمایت دولت (بخش دوم ماده ۹۲ قانون برنامه پنجم توسعه)

۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای سلامت نظام مالی و بهبود کیفیت ترازنامه بانک‌های

کشور متناسب با استانداردها»

۳-۱- افزایش سرمایه در بانک‌های دولتی، تشویق بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی به افزایش نرخ کفایت سرمایه و بهبود دیگر نسبت‌های نظارتی و مدیریت موثرتر ریسک

۳-۲- تدوین برنامه عملیاتی حل و فصل مطالبات غیرجاری بانک‌ها با مشارکت سایر قوا

۳-۳- کاهش سهم دارایی‌های ثابت بانک‌ها و واگذاری اموال مازاد

۳-۴- افزایش کارآمدی نظام بانکی در جذب و تجهیز منابع و اعطای تسهیلات

۳-۵- اعطای تسهیلات به طرح‌های دارای سطح مشخصی از آورده متقاضی مشروط به ارائه صورت‌های

مالی حسابرسی شده

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای نظام نظارت بر بخش پولی و بانکی»

۴-۱- تکمیل پوشش نظارتی و مقرراتی بانک مرکزی بر فعالیت کلیه موسسات پولی و بانکی و هدایت موسسات فاقد مجوز به طی نمودن تشریفات قانونی لازم

۴-۲- ممانعت از ورود نهادهای غیرمسئول به حوزه وظایف و اختیارات بانک مرکزی

۴-۳- الزام بانک‌ها و موسسات اعتباری به ایجاد ساختارها و فرآیندهای لازم برای مدیریت موثر انواع ریسک

و رعایت اصول راهبردی حاکمیت شرکتی

۴-۴- تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان به منظور کاهش ریسک‌های مترتب بر فعالیت بانک‌ها و مدیریت

مطالبات غیرجاری بانک‌ها

۴-۵- افزایش پوشش آماری و سطح تفصیل دسترسی بانک مرکزی به اطلاعات پولی و بانکی، به منظور

ارتقای شفافیت عملکرد بانک‌ها و تحلیل سلامت نظام مالی

۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح و روزآمد نمودن چارچوب بازار بین‌بانکی»

۵-۱- کنترل دامنه نرخ معاملات بازار به منظور هدایت نرخ سود تسهیلات

۵-۲- تدوین مقررات سپرده‌گذاری بانک مرکزی در بازار بین‌بانکی به منظور اعمال موثرتر سیاست‌های پولی

۳-۵- ترغیب بانک‌ها به ایفای نقش فعال‌تر در بازار بین‌بانکی از طریق سپرده‌گذاری و سپرده‌پذیری به منظور گسترش عمق و وسعت عمل بازار بین‌بانکی

۴-۵- ترغیب بانک‌ها به بهبود مدیریت نقدینگی و رفع نیازهای کوتاه‌مدت خود از بازار بین‌بانکی (جلوگیری از اضافه برداشت از بانک مرکزی)

۶- **برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای تعاملات و بهبود توازن بازارهای پول و سرمایه در حوزه تأمین مالی»**

۱-۶- اصلاح تمرکز نظام تأمین مالی از بانک محوری و تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد با رویکرد افزایش نقش آفرینی ابزارهای متنوع بازار سرمایه در تأمین مالی اولیه و بلندمدت تولید

۲-۶- بازنویسی دستورالعمل اجرایی انتشار انواع صکوک اسلامی (ارزی و ریالی) و برطرف نمودن موانع اجرایی صکوک (حذف مالیات بر نقل و انتقال دارایی‌ها) و سایر ابزارهای تأمین مالی اسلامی

۷- **برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبود وضعیت دسترسی عموم به تأمین مالی خرد»**

۱-۷- استفاده از روش‌های جدید برای بهبود پوشش تأمین مالی خرد متناسب با نیازها و تسهیل فرآیند اعطای اعتبارات خرد

۲-۷- ساماندهی منابع و مصارف قرض‌الحسنه بانک‌ها

۳-۷- بازنگری و اصلاح قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت‌های بانکی با هدف بهبود خدمت‌رسانی

۸- **برنامه‌های متناظر با سیاست «شفاف‌سازی عملیات بانکی و کاهش زمینه‌های فساد»**

۱-۸- افزایش پوشش آماری و سطح تفصیل دسترسی بانک مرکزی به اطلاعات پولی و بانکی، به منظور ارتقای شفافیت عملکرد بانک‌ها و تحلیل سلامت نظام مالی

۲-۸- ایجاد امکانات سیستمی لازم برای ارائه خدمات بانکی و تبادلات مالی تمام الکترونیکی برای دولت، خزانه‌داری کل، دستگاه‌های دولتی، ذیحسابی‌ها و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و تطبیق عملیات پرداخت الکترونیکی با ضوابط مبارزه با پولشویی

۳-۸- بسترسازی برای تبدیل کلیه مکاتبات و مراودات میان بانک‌ها و بانک مرکزی در فضای الکترونیکی

ایمن

۹- **برنامه‌های متناظر با سیاست «ایجاد ثبات پایدار در بازار ارز، مهار تلاطم‌های ارزی و گذر به**

نظام نرخ ارز یکسان (شناور مدیریت شده) پس از تأمین پیش‌نیازهای ضروری»

۱-۹- ساماندهی و انسجام‌بخشی به بازار غیررسمی ارز

۲-۹- بهبود قدرت مداخله موثر بانک مرکزی در بازار ارز از طریق بهبود کیفیت ذخایر این بانک و کاهش

ریسک‌های مترتب بر آن

۳-۹- بهینه‌سازی ترکیب و میزان دسترسی به ذخایر خارجی بانک مرکزی با هدف تقویت قدرت مداخله

موثر در بازار ارز

۹-۴- ایجاد سامانه‌ای واحد با مشارکت بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت برای شفاف و قابل پایش نمودن مصارف ارزی در اقتصاد

۹-۵- پایش مستمر و بهبود نسبت کفایت ذخایر خارجی

۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسهیل نقل و انتقالات ارزی و روان‌سازی جریان صادرات و واردات کالا و خدمت با هدف کاهش تمرکز الگوی تجاری»

۱۰-۱- بازنگری در مقررات، رویه‌ها و سازوکارهای بانکی ناظر بر انجام عملیات تجاری به منظور تسهیل نقل و انتقال ارز حسب منابع ارزی در اختیار بانک مرکزی

۱۰-۲- مذاکره به منظور افزایش تعداد کارگزاران بانکی خارجی و جلب نظر بانک‌های کشورهای هدف به منظور احیای مجدد روابط کارگزاری با بانک‌های ایرانی

۱۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش تنوع روش‌های تأمین منابع ارزی اقتصاد به منظور کاهش آسیب‌های این حوزه»

۱۱-۱- ورود به بازار جهانی سرمایه و مالی در صورت رفع تحریم‌های بین‌المللی

۱۱-۲- استفاده بهینه و مدیریت شده از منابع آزاد شده در جریان مذاکرات برای تأمین مالی نیازهای وارداتی

بخش تولید

ماده ۵ - شیوه اجرا

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) آن بانک با تایید رییس بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.

- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.

- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی :

- ۱-۱- اجتناب از سرکوب مستمر قیمت‌ها و نرخ‌های کلیدی در اقتصاد
- ۱-۲- بسترسازی برای افزایش تاثیربخشی سیاست‌های پولی از طریق انتظام‌بخشی به بازار پول و ساماندهی موسسات اعتباری غیرمجاز
- ۱-۳- احتراز از روش‌های تأمین مالی مبتنی بر منابع بانک مرکزی و کاهش مانده بدهی دولت به بانک‌ها و بانک مرکزی
- ۱-۴- موقوف شدن تسهیلات اعطائی نظام بانکی به پذیرش گزارش توجیه فنی - مالی - اقتصادی طرح و پیشگیری از افزایش مطالبات معوق و غیرجاری نظام بانکی
- ۱-۵- تنظیم سیاست‌های ارزی سازگار با اقتضائات اقتصاد کلان و در راستای عدم انباشت ناترازی در نرخ ارز
- ۲-۱- اصلاح رویکردهای دستوری در مدیریت نظام بانکی و اعطای اختیارات کافی به بانک‌ها متناسب با برنامه‌ها و اقتضائات نظام اقتصادی
- ۲-۲- اصلاح رابطه مالی دولت با بانک‌ها از طریق کاهش تکالیف و اجتناب از تأمین مالی سیاست‌های حمایتی دولت از منابع بانک‌ها و ایفای موثر نقش حاکمیتی
- ۲-۳- لحاظ یارانه نرخ سود در بودجه دولت به منظور تأمین مابه‌التفاوت نرخ سود مورد عمل بانک‌ها و نرخ سود ترجیحی پروژه‌ها و بخش‌های اقتصادی مورد حمایت دولت (بخش دوم ماده ۹۲ قانون برنامه پنجم توسعه)
- ۳-۱- افزایش سرمایه در بانک‌های دولتی، تشویق بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی به افزایش نرخ کفایت سرمایه و بهبود دیگر نسبت‌های نظارتی و مدیریت موثرتر ریسک
- ۳-۲- تدوین برنامه عملیاتی حل‌وفصل مطالبات غیرجاری بانک‌ها با مشارکت سایر قوا
- ۳-۳- کاهش سهم دارایی‌های ثابت بانک‌ها و واگذاری اموال مازاد
- ۳-۴- افزایش کارآمدی نظام بانکی در جذب و تجهیز منابع و اعطای تسهیلات
- ۳-۵- اعطای تسهیلات به طرح‌های دارای سطح مشخصی از آورده متقاضی مشروط به ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده
- ۴-۱- تکمیل پوشش نظارتی و مقرراتی بانک مرکزی بر فعالیت کلیه موسسات پولی و بانکی و هدایت موسسات فاقد مجوز به طی نمودن تشریفات قانونی لازم

- ۴-۲- ممانعت از ورود نهادهای غیرمسئول به حوزه وظایف و اختیارات بانک مرکزی
- ۴-۳- الزام بانک‌ها و موسسات اعتباری به ایجاد ساختارها و فرآیندهای لازم برای مدیریت موثر انواع ریسک و رعایت اصول راهبردی حاکمیت شرکتی
- ۴-۴- تقویت نظام اعتبارسنجی مشتریان به منظور کاهش ریسک‌های مترتب بر فعالیت بانک‌ها و مدیریت مطالبات غیرجاری بانک‌ها
- ۴-۵- افزایش پوشش آماری و سطح تفصیل دسترسی بانک مرکزی به اطلاعات پولی و بانکی، به منظور ارتقای شفافیت عملکرد بانک‌ها و تحلیل سلامت نظام مالی
- ۵-۱- کنترل دامنه نرخ معاملات بازار به منظور هدایت نرخ سود تسهیلات
- ۵-۲- تدوین مقررات سپرده‌گذاری بانک مرکزی در بازار بین‌بانکی به منظور اعمال موثرتر سیاست‌های پولی
- ۵-۳- ترغیب بانک‌ها به ایفای نقش فعال‌تر در بازار بین‌بانکی از طریق سپرده‌گذاری و سپرده‌پذیری به منظور گسترش عمق و وسعت عمل بازار بین‌بانکی
- ۵-۴- ترغیب بانک‌ها به بهبود مدیریت نقدینگی و رفع نیازهای کوتاه‌مدت خود از بازار بین‌بانکی (جلوگیری از اضافه برداشت از بانک مرکزی)
- ۶-۱- اصلاح تمرکز نظام تأمین مالی از بانک محوری و تنوع بخشی به منابع و شیوه‌های تأمین مالی اقتصاد با رویکرد افزایش نقش آفرینی ابزارهای متنوع بازار سرمایه در تأمین مالی اولیه و بلندمدت تولید
- ۶-۲- بازنویسی دستورالعمل اجرایی انتشار انواع صکوک اسلامی (ارزی و ریالی) و برطرف نمودن موانع اجرایی صکوک (حذف مالیات بر نقل و انتقال دارایی‌ها) و سایر ابزارهای تأمین مالی اسلامی
- ۷-۱- استفاده از روش‌های جدید برای بهبود پوشش تأمین مالی خرد متناسب با نیازها و تسهیل فرآیند اعطای اعتبارات خرد
- ۷-۲- ساماندهی منابع و مصارف قرض‌الحسنه بانک‌ها
- ۷-۳- بازنگری و اصلاح قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت‌های بانکی با هدف بهبود خدمت‌رسانی
- ۸-۱- افزایش پوشش آماری و سطح تفصیل دسترسی بانک مرکزی به اطلاعات پولی و بانکی، به منظور ارتقای شفافیت عملکرد بانک‌ها و تحلیل سلامت نظام مالی
- ۸-۲- ایجاد امکانات سیستمی لازم برای ارائه خدمات بانکی و تبادلات مالی تمام الکترونیکی برای دولت، خزانه‌داری کل، دستگاه‌های دولتی، ذیحسابی‌ها و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و تطبیق عملیات پرداخت الکترونیکی با ضوابط مبارزه با پولشویی
- ۸-۳- بسترسازی برای تبدیل کلیه مکاتبات و مراودات میان بانک‌ها و بانک مرکزی در فضای الکترونیکی ایمن
- ۹-۱- ساماندهی و انسجام‌بخشی به بازار غیررسمی ارز
- ۹-۲- بهبود قدرت مداخله موثر بانک مرکزی در بازار ارز از طریق بهبود کیفیت ذخایر این بانک و

<p>کاهش ریسک‌های مترتب بر آن</p> <p>۹-۳- بهینه‌سازی ترکیب و میزان دسترسی به ذخایر خارجی بانک مرکزی با هدف تقویت قدرت مداخله موثر در بازار ارز</p> <p>۹-۴- ایجاد سامانه‌ای واحد با مشارکت بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت برای شفاف و قابل پایش نمودن مصارف ارزی در اقتصاد</p> <p>۹-۵- پایش مستمر و بهبود نسبت کفایت ذخایر خارجی</p> <p>۱۰-۱- بازنگری در مقررات، رویه‌ها و سازوکارهای بانکی ناظر بر انجام عملیات تجاری به منظور تسهیل نقل و انتقال ارز حسب منابع ارزی در اختیار بانک مرکزی</p> <p>۱۰-۲- مذاکره به منظور افزایش تعداد کارگزاران بانکی خارجی و جلب نظر بانک‌های کشورهای هدف به منظور احیای مجدد روابط کارگزاری با بانک‌های ایرانی</p> <p>۱۱-۱- ورود به بازار جهانی سرمایه و مالی در صورت رفع تحریم‌های بین‌المللی</p> <p>۱۱-۲- استفاده بهینه و مدیریت شده از منابع آزاد شده در جریان مذاکرات برای تأمین مالی نیازهای وارداتی بخش تولید</p>	
نام دستگاه اصلی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی	نام دستگاه‌های همکار:
ایران	

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام / برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام / برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲ - اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل چهارم

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

◀ تقویت سرمایه انسانی، اجتماعی و توسعه کارآفرینی مصوبه شماره ۵۴۹۸۱ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور

وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نفت

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت علوم تحقیقات و فناوری

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۰۴/۳۰ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۵): سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف متناسب با نقش آنها در ایجاد ارزش، بویژه با افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق ارتقاء آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه.

بند (۳): محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۲۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

بند «الف»: سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف متناسب با نقش آنها در ایجاد ارزش، بویژه با افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق ارتقاء آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه

بند «ب»: توانمندسازی نیروی کار

بند «ج»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن

حوزه

◀ ماده ۲- اهداف

- ۱- ارتقاء قابلیت‌های رقابتی محصولات و خدمات
- ۲- ارتقاء شاخص‌های سهولت کسب و کار و کارآفرینی
- ۳- توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز توانمندسازی نیروی کار
- ۴- جهت‌گیری اقتصاد مبتنی بر منابع به اقتصاد متکی به نوآوری
- ۵- رفع موانع اداری و تثبیت مقررات کار و تأمین اجتماعی
- ۶- افزایش کارایی نظام جبران خدمات نیروی کار
- ۷- توسعه سرمایه‌های انسانی و اجتماعی
- ۸- تکریم کار و ارتقای فرهنگ کار
- ۹- تقویت و توسعه کار شایسته و کارآفرینی
- ۱۰- افزایش انعطاف‌پذیری بازار کار
- ۱۱- شفاف‌سازی و سالم‌سازی فعالیت‌های اقتصادی در حوزه تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ۱۲- تولید آمار و اطلاعات صحیح و بهنگام در حوزه‌های مرتبط

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- ارتقاء سطح مهارتی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی
- ۲- اصلاح نظام آموزشی متناسب با نیازهای بازار کار
- ۳- توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در تعاونی‌ها به منظور افزایش سهم تعاون
- ۴- توانمندسازی مددجویان و زنان سرپرست خانوار
- ۵- توسعه سرمایه انسانی در زنجیره تولید تا مصرف
- ۶- منطقی نمودن سهم هزینه نیروی کار در قیمت تمام شده
- ۷- کاهش هزینه‌های سربار در فرآیند تولید
- ۸- توسعه مهارت، دانش و انگیزه نیروی کار
- ۹- تسهیل دسترسی به سرمایه و فناوری مناسب
- ۱۰- اصلاح نظام آموزش فنی و حرفه‌ای در راستای بهبود کارکردها
- ۱۱- دسترسی مناسب به اطلاعات مهارتی و توسعه خدمات مشاوره‌ای
- ۱۲- پایدارسازی کسب و کارهای خرد
- ۱۳- تقویت فرهنگ کار، تعاون و کارآفرینی
- ۱۴- بازنگری مقررات و رویه‌های مرتبط با فعالیت‌ها با رویکرد شفاف‌سازی و تولید آمار و اطلاعات به موقع و دسترسی آزاد به اطلاعات.

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقاء سطح مهارتی فارغ التحصیلان دانشگاهی»

۱-۱- ایجاد مراکز رشد آموزش‌های فناوری‌های راهبردی نوین در مراکز فنی و حرفه‌ای

۱-۲- اجرای برنامه جامع آموزشی مهارت‌های زندگی

۱-۳- بازنگری استانداردهای آموزش فنی و حرفه‌ای متناسب با نیاز بازار کار

◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح نظام آموزشی متناسب با نیازهای بازار کار»

۲-۱- تدوین نظام کارورزی و کارآموزی دانش‌آموختگان

۲-۲- توسعه مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای جوار کارخانه

۲-۳- توسعه مشاوره شغلی و آموزشی در تمامی مراکز فنی و حرفه‌ای

۲-۴- آینده پژوهی در فناوری‌ها و مشاغل به‌منظور تدوین دوره‌های جدید؛

◀ ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در تعاونی‌ها به منظور

افزایش سهم تعاون»

۳-۱- تدوین سند جامع آموزش‌های عمومی و تخصصی بخش تعاون کشور

۳-۲- نیازسنجی آموزشی تعاونی‌ها در بخش‌های مختلف

۳-۳- ارائه آموزش‌های تخصصی تعاونی‌ها با هدف صادرات

۳-۴- توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای برای اتحادیه‌های تعاونی و اتاق‌های تعاون

◀ ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «توانمندسازی مددجویان و زنان سرپرست خانوار»

۴-۱- توسعه آموزش‌های مشاغل خانگی برای خروج از چرخه حمایت

۴-۲- حمایت از شبکه‌های خدمات مشاوره‌ای برای مددجویان

۴-۳- اصلاح شبکه‌های تأمین مواد اولیه، طراحی، بازاریابی و فروش مشاغل خانگی زنان سرپرست خانوار

۴-۴- تقویت برنامه‌های اشتغال معلولین

◀ ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه سرمایه انسانی در زنجیره تولید تا مصرف»

۵-۱- تدوین استانداردهای آموزشی و مهارتی مشاغل به ویژه در حوزه‌های راهبردی

۵-۲- افزایش کارایی نظام آموزشی کشور با تأکید بر ارایه آموزش‌های مهارتی

۵-۳- ارتقای ایمنی، بهداشت و سلامت نیروی کار

۵-۴- توسعه دوره‌های آموزشی ضمن کار

۵-۵- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع بنگاه‌های مشکل‌دار در راستای حفظ و توانمندسازی سرمایه انسانی

۵-۶- تدوین سند جامع و نقشه راه توسعه کارآفرینی

۵-۷- اجرای طرح کارورزی و ارتقای مهارت دانش‌آموختگان

- ۸-۵- تدوین برنامه تکمیل زنجیره ارزش با رویکرد تقویت حلقه‌های پیشین و پسین تولید، افزایش ارزش افزوده بنگاه و اتصال به زنجیره ارزش جهانی
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «منطقی نمودن سهم هزینه نیروی کار در قیمت تمام شده»
- ۶-۱- تدوین مدل جدید نظام جبران خدمات در راستای استقرار ساز و کار مبتنی بر بهره‌وری
- ۶-۲- اصلاح ساختار اقتصادی بنگاه‌های مشکل‌دار
- ۶-۳- ایجاد قابلیت‌های دسترسی مناسب و امکان برنامه‌ریزی برای سرمایه در فعالیت‌های اقتصادی
- ۶-۴- حمایت مالی، حقوقی و نهادی از بنگاه‌های اقتصادی برای استفاده از فناوری‌های داخلی و بومی کردن فناوری‌های بین‌المللی
- ۶-۵- توسعه مهارت‌های نرم در واحدهای اقتصادی از طریق ارایه آموزش‌های فراگیر
- ۶-۶- کاهش هزینه‌های غیر مستقیم نیروی کار در واحدهای اقتصادی
- ۶-۷- کاهش شدت انرژی تا حد متوسط جهانی در واحدهای اقتصادی
- ۶-۸- ساماندهی اشتغال اتباع خارجی
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «کاهش هزینه‌های سربار در فرایند تولید»
- ۷-۱- توسعه و بهره‌برداری از سامانه‌های الکترونیکی در مدیریت زنجیره ارزش کالاها و نهادهای مربوطه
- ۷-۲- آنالیز هزینه‌های مراحل مختلف تولید و ارایه راه‌کارهای کاهش هزینه‌های غیرضرور
- ۷-۳- بهبود نظام تأمین مواد اولیه، انرژی، مجوزها و زیر ساخت‌ها
- ۷-۴- توسعه مشاوره‌های فنی به بنگاه‌ها در جهت شفاف سازی قیمت تمام شده و ارتقای بهره‌وری
- ۷-۵- کاهش هزینه‌های دولتی مترتب بر تولید داخلی
- ۷-۶- اختصاص صرفه‌جویی‌های ناشی از افزایش بهره‌وری به نیروی کار
- ۷-۷- اتخاذ تمهیدات مناسب در زمینه کاهش شدت انرژی و افزایش بهره‌وری
- ۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه مهارت، دانش و انگیزه نیروی کار»
- ۸-۱- ارزیابی دوره‌ای توان مهارتی و بازآموزی شاغلین اقتصادی
- ۸-۲- تدوین، متون مهارتی کاربردی در سطوح مختلف
- ۸-۳- به روز نمودن محتوا و تکنولوژی آموزش‌های مهارتی
- ۸-۴- استقرار تدریجی نظام کارمزدی به جای وقت مزدی در نظام‌های جبران خدمات
- ۸-۵- معرفی و اجرای دوره‌های نوین طبقه‌بندی مشاغل در کشور
- ۸-۶- ارتقاء کیفیت دوره‌های آموزشی مهارتی با رویکرد کارآفرینی
- ۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسهیل دسترسی به سرمایه و فناوری مناسب»
- ۹-۱- شناسایی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری
- ۹-۲- ارایه حمایت‌های لازم به منظور بومی نمودن فناوری‌ها

- ۳-۹- افزایش کارایی پارک‌های علمی و فناوری با رویکرد کارآفرینی
 - ۴-۹- توسعه تعاونی‌های دانش‌بنیان در کشور
 - ۵-۹- ایجاد قطب‌های فناوری با تاکید بر نقش پارک‌های فناوری و دانشگاه‌های برتر
 - ۶-۹- بهره‌برداری از مزیت‌های نسبی و تبدیل آن‌ها به مزیت رقابتی
 - ۷-۹- ارتقاء کارآیی و اثربخشی منابع مالی
- ◀ ۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح نظام آموزش فنی و حرفه‌ای در راستای بهبود

کارکردها»

- ۱-۱۰- توسعه خصوصی‌سازی و رتبه‌بندی آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای
 - ۲-۱۰- فراهم نمودن شرایط لازم برای استفاده از فضاها و امکانات مراکز آموزشی حرفه آموزی به اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها
 - ۳-۱۰- بازنگری در برنامه‌های آموزش‌های فنی و حرفه‌ای مطابق با نیازهای بازار کار
 - ۴-۱۰- ارتقای استانداردهای آموزشی
 - ۵-۱۰- استفاده از ابزارهای نوین آموزش و اشاعه آن در کشور
 - ۶-۱۰- ایجاد قطب‌های آموزش مهارتی در کشور با استفاده از تجمع نوع تولیدات و خدمات
 - ۷-۱۰- توسعه اجرای طرح‌های کارآموزی و کارورزی
- ◀ ۱۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «دسترسی مناسب به اطلاعات مهارتی و توسعه خدمات

مشاوره‌ای»

- ۱-۱۱- عمومی سازی مشاوره های آموزش فنی و حرفه‌ای در جامعه و تعمیم فرهنگ مهارت از طریق همکاری‌های مشترک - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای با سایر دستگاه‌های مرتبط و رسانه‌های جمعی
- ۲-۱۱- تسهیل دسترسی آحاد جامعه به مشاوره آموزش فنی و حرفه‌ای از طریق راه‌اندازی، بهره‌برداری و گسترش مشاوره الکترونیکی
- ۳-۱۱- راه‌اندازی شبکه نخبگان مهارت در راستای معرفی آن‌ها به بخش‌های اقتصادی
- ۴-۱۱- ایجاد پورتال مشاوره شغلی با شمول سامانه‌های مشاوره در سطح جغرافیایی، حرفه‌ای و بین‌المللی
- ۵-۱۱- توسعه نهادهای مشاوره‌ای کسب و کار (کلینیک‌های کسب و کار)
- ۶-۱۱- کمک به ایجاد نهادهای تحقیقات بازار در زمینه شناسایی مهارت‌ها و دانش موردنیاز فعالیت‌های اقتصادی

- ۷-۱۱- ساماندهی کاریابی‌های خصوصی داخلی و خارجی

◀ ۱۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «پایدارسازی کسب و کارهای خرد»

- ۱-۱۲- کمک به تکمیل زنجیره ارزش کسب و کارها
- ۲-۱۲- راه اندازی کلینیک‌های توانمندسازی بنگاه‌های کوچک و متوسط

- ۳-۱۲- افزایش مشوق‌های راه اندازی و تثبیت و پایدارسازی بنگاه‌ها
- ۴-۱۲- توسعه کار پاره وقت و مشارکتی در بنگاه‌ها به منظور انعطاف‌پذیری بازار کار
- ۵-۱۲- حمایت از تشکیل واحدهای مشاوره‌ای بنگاه‌های خرد
- ۶-۱۲- اجرای الگوی آموزشی محصول محور: آموزش، تولید، بازاریابی و فروش
- ۱۳- «تقویت فرهنگ کار، تعاون و کارآفرینی»
- ۱-۱۳- تهیه برنامه‌های رسانه‌ای به منظور تقویت فرهنگ کار و تعاون
- ۲-۱۳- ترویج و توسعه کارآفرینی از طریق تشکل‌ها و نهادهای مردمی
- ۳-۱۳- ایجاد و توسعه صندوق‌های مختلف حمایت از کارآفرینی
- ۴-۱۳- بازنگری سرفصل دروس با هدف روزآمد نمودن و ارتقاء فرهنگ کار
- ۱۴- «برنامه‌های متناظر با سیاست «بازنگری مقررات و رویه‌های مرتبط با فعالیت‌ها با رویکرد شفاف‌سازی و تولید آمار و اطلاعات به موقع و دسترسی آزاد به اطلاعات»
- ۱-۱۴- فراگیر نمودن سامانه‌های خدمات الکترونیکی در حوزه‌های مرتبط
- ۲-۱۴- مشارکت تشکل‌های کارگری، کارفرمایی، کارآفرینی و تعاونی نسبت به تغییر مقررات
- ۳-۱۴- بازنگری فرآیندهای تهیه، تدوین و انتشار اطلاعات به منظور افزایش دقت و صحت داده‌ها
- ۴-۱۴- تسهیل‌گری و شفاف‌سازی ضوابط و مقررات ارائه خدمات، صدور مجوزها و تسهیلات به ذینفعان با رویکرد دولت الکترونیک
- ۵-۱۴- ارائه اطلاعات و آمارهای مورد نیاز در درگاه الکترونیکی

ماده ۵ - شیوه اجرا

- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشد.

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- ایجاد مراکز رشد آموزش‌های فناوری‌های راهبردی نوین در مراکز فنی و حرفه‌ای
- ۱-۲- اجرای برنامه جامع آموزشی مهارت‌های زندگی
- ۱-۳- بازنگری استانداردهای آموزش فنی و حرفه‌ای متناسب با نیاز بازار کار
- ۲-۱- تدوین نظام کارورزی و کارآموزی دانش‌آموختگان
- ۲-۲- توسعه مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای جوار کارخانه
- ۲-۳- توسعه مشاوره شغلی و آموزشی در تمامی مراکز فنی و حرفه‌ای
- ۲-۴- آینده پژوهی در فناوری‌ها و مشاغل به‌منظور تدوین دوره‌های جدید؛
- ۳-۱- تدوین سند جامع آموزش‌های عمومی و تخصصی بخش تعاون کشور
- ۳-۲- نیازسنجی آموزشی تعاونی‌ها در بخش‌های مختلف
- ۳-۳- ارائه آموزش‌های تخصصی تعاونی‌ها با هدف صادرات
- ۳-۴- توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای برای اتحادیه‌های تعاونی و اتاق‌های تعاون
- ۴-۱- توسعه آموزش‌های مشاغل خانگی برای خروج از چرخه حمایت
- ۴-۲- حمایت از شبکه‌های خدمات مشاوره‌ای برای مددجویان
- ۴-۳- اصلاح شبکه‌های تأمین مواد اولیه، طراحی، بازاریابی و فروش مشاغل خانگی زنان سرپرست خانوار
- ۴-۴- تقویت برنامه‌های اشتغال معلولین
- ۵-۱- تدوین استانداردهای آموزشی و مهارتی مشاغل به‌ویژه در حوزه‌های راهبردی
- ۵-۲- افزایش کارایی نظام آموزشی کشور با تأکید بر ارایه آموزش‌های مهارتی
- ۵-۳- ارتقای ایمنی، بهداشت و سلامت نیروی کار
- ۵-۴- توسعه دوره‌های آموزشی ضمن کار
- ۵-۵- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع بنگاه‌های مشکل‌دار در راستای حفظ و توانمندسازی سرمایه انسانی
- ۵-۶- تدوین سند جامع و نقشه راه توسعه کارآفرینی
- ۵-۷- اجرای طرح کارورزی و ارتقای مهارت دانش‌آموختگان
- ۵-۸- تدوین برنامه تکمیل زنجیره ارزش با رویکرد تقویت حلقه‌های پیشین و پسین تولید، افزایش ارزش افزوده بنگاه و اتصال به زنجیره ارزش جهانی
- ۶-۱- تدوین مدل جدید نظام جبران خدمات در راستای استقرار ساز و کار مبتنی بر بهره‌وری
- ۶-۲- اصلاح ساختار اقتصادی بنگاه‌های مشکل‌دار
- ۶-۳- ایجاد قابلیت‌های دسترسی مناسب و امکان برنامه‌ریزی برای سرمایه در فعالیت‌های اقتصادی
- ۶-۴- حمایت مالی، حقوقی و نهادی از بنگاه‌های اقتصادی برای استفاده از فناوری‌های داخلی و بومی کردن فناوری‌های بین‌المللی

- ۵-۶- توسعه مهارت‌های نرم در واحدهای اقتصادی از طریق ارایه آموزش‌های فراگیر
- ۶-۶- کاهش هزینه‌های غیر مستقیم نیروی کار در واحدهای اقتصادی
- ۷-۶- کاهش شدت انرژی تا حد متوسط جهانی در واحدهای اقتصادی
- ۸-۶- ساماندهی اشتغال اتباع خارجی
- ۱-۷- توسعه و بهره‌برداری از سامانه‌های الکترونیکی در مدیریت زنجیره ارزش کالاها و نهادهای مربوطه
- ۲-۷- آنالیز هزینه‌های مراحل مختلف تولید و ارایه راه‌کارهای کاهش هزینه‌های غیر ضرور
- ۳-۷- بهبود نظام تأمین مواد اولیه، انرژی، مجوزها و زیر ساخت‌ها
- ۴-۷- توسعه مشاوره‌های فنی به بنگاه‌ها در جهت شفاف سازی قیمت تمام شده و ارتقای بهره‌وری
- ۵-۷- کاهش هزینه‌های دولتی مترتب بر تولید داخلی
- ۶-۷- اختصاص صرفه‌جویی‌های ناشی از افزایش بهره‌وری به نیروی کار
- ۷-۷- اتخاذ تمهیدات مناسب در زمینه کاهش شدت انرژی و افزایش بهره‌وری
- ۱-۸- ارزیابی دوره‌ای توان مهارتی و بازآموزی شاغلین اقتصادی
- ۲-۸- تدوین، متون مهارتی کاربردی در سطوح مختلف
- ۳-۸- به روز نمودن محتوا و تکنولوژی آموزش‌های مهارتی
- ۴-۸- استقرار تدریجی نظام کارمزدی به جای وقت مزدی در نظام‌های جبران خدمات
- ۵-۸- معرفی و اجرای دوره‌های نوین طبقه‌بندی مشاغل در کشور
- ۶-۸- ارتقاء کیفیت دوره‌های آموزشی مهارتی با رویکرد کارآفرینی
- ۱-۹- شناسایی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری
- ۲-۹- ارایه حمایت‌های لازم به منظور بومی نمودن فناوری‌ها
- ۳-۹- افزایش کارایی پارک‌های علمی و فناوری با رویکرد کارآفرینی
- ۴-۹- توسعه تعاونی‌های دانش‌بنیان در کشور
- ۵-۹- ایجاد قطب‌های فناوری با تاکید بر نقش پارک‌های فناوری و دانشگاه‌های برتر
- ۶-۹- بهره‌برداری از مزیت‌های نسبی و تبدیل آن‌ها به مزیت رقابتی
- ۷-۹- ارتقاء کارایی و اثربخشی منابع مالی
- ۱-۱۰- توسعه خصوصی‌سازی و رتبه‌بندی آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای
- ۲-۱۰- فراهم نمودن شرایط لازم برای استفاده از فضاها و امکانات مراکز آموزشی حرفه‌آموزی به اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها
- ۳-۱۰- بازنگری در برنامه‌های آموزش‌های فنی و حرفه‌ای مطابق با نیازهای بازار کار
- ۴-۱۰- ارتقای استانداردهای آموزشی
- ۵-۱۰- استفاده از ابزارهای نوین آموزش و اشاعه آن در کشور
- ۶-۱۰- ایجاد قطب‌های آموزش مهارتی در کشور با استفاده از تجمع نوع تولیدات و خدمات
- ۷-۱۰- توسعه اجرای طرح‌های کارآموزی و کارورزی
- ۱-۱۱- عمومی سازی مشاوره‌های آموزش فنی و حرفه‌ای در جامعه و تعمیم فرهنگ مهارت از طریق

<p>همکاری‌های مشترک - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای با سایر دستگاه‌های مرتبط و رسانه‌های جمعی</p> <p>۱۱-۲- تسهیل دسترسی آحاد جامعه به مشاوره آموزش فنی و حرفه‌ای از طریق راه‌اندازی، بهره‌برداری و گسترش مشاوره الکترونیکی</p> <p>۱۱-۳- راه‌اندازی شبکه نخبگان مهارت در راستای معرفی آن‌ها به بخش‌های اقتصادی</p> <p>۱۱-۴- ایجاد پورتال مشاوره شغلی با شمول سامانه‌های مشاوره در سطح جغرافیایی، حرفه‌ای و بین‌المللی</p> <p>۱۱-۵- توسعه نهادهای مشاوره‌ای کسب و کار (کلینیک‌های کسب و کار)</p> <p>۱۱-۶- کمک به ایجاد نهادهای تحقیقات بازار در زمینه شناسایی مهارت‌ها و دانش موردنیاز فعالیت‌های اقتصادی</p> <p>۱۱-۷- ساماندهی کاربایی‌های خصوصی داخلی و خارجی</p> <p>۱۲-۱- کمک به تکمیل زنجیره ارزش کسب و کارها</p> <p>۱۲-۲- راه اندازی کلینیک‌های توانمندسازی بنگاه‌های کوچک و متوسط</p> <p>۱۲-۳- افزایش مشوق‌های راه اندازی و تثبیت و پایدارسازی بنگاه‌ها</p> <p>۱۲-۴- توسعه کار پاره وقت و مشارکتی در بنگاه‌ها به‌منظور انعطاف‌پذیری بازار کار</p> <p>۱۲-۵- حمایت از تشکیل واحدهای مشاوره‌ای بنگاه‌های خرد</p> <p>۱۲-۶- اجرای الگوی آموزشی محصول محور: آموزش، تولید، بازاریابی و فروش</p> <p>۱۳-۱- تهیه برنامه‌های رسانه‌ای به‌منظور تقویت فرهنگ کار و تعاون</p> <p>۱۳-۲- ترویج و توسعه کارآفرینی از طریق تشکل‌ها و نهادهای مردمی</p> <p>۱۳-۳- ایجاد و توسعه صندوق‌های مختلف حمایت از کارآفرینی</p> <p>۱۳-۴- بازنگری سرفصل دروس با هدف روزآمد نمودن و ارتقاء فرهنگ کار</p> <p>۱۴-۱- فراگیر نمودن سامانه‌های خدمات الکترونیکی در حوزه‌های مرتبط</p> <p>۱۴-۲- مشارکت تشکل‌های کارگری، کارفرمایی، کارآفرینی و تعاونی نسبت به تغییر مقررات</p> <p>۱۴-۳- بازنگری فرآیندهای تهیه، تدوین و انتشار اطلاعات به‌منظور افزایش دقت و صحت داده‌ها</p> <p>۱۴-۴- تسهیل‌گری و شفاف سازی ضوابط و مقررات ارائه خدمات، صدور مجوزها و تسهیلات به ذینفعان با رویکرد دولت الکترونیک</p> <p>۱۴-۵- ارائه اطلاعات و آمارهای مورد نیاز در درگاه الکترونیکی</p>	
<p>نام دستگاه اصلی:</p> <p>وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی</p>	<p>نام دستگاه‌های همکار:</p>

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام / برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام / برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

بخش دوم

حوزه

بخش‌های اقتصادی

فصل اول

وزارت نفت

◀ مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز مصوبه شماره ۵۴۹۹۲ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

وزارت نفت - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت امور خارجه

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک وزارت نفت و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی وزارت نفت را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۱۳): مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق انتخاب مشتریان راهبردی، ایجاد تنوع در روش‌های فروش، مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش، افزایش صادرات گاز، افزایش صادرات برق، افزایش صادرات پتروشیمی، افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی

بند (۱۴): افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز، به ویژه در میادین مشترک

بند (۱۵): افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۷۱ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

بند «الف»: مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق انتخاب مشتریان راهبردی، ایجاد تنوع در روش‌های فروش، مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش.

بند «ب»: افزایش صادرات نفت، گاز، فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی.

بند «ج»: افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز با تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز، به ویژه در میادین مشترک

بند «د»: افزایش ارزش افزوده از طریق زنجیره تکمیل ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و توسعه صادرات مواد پایه نفتی با ارزش افزوده بالا بر تاکید برداشت صیانتی از منابع.

بند «ه»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن حوزه

◀ ماده ۲ - اهداف

- ۱- استفاده بهینه و توسعه ظرفیت‌های صنعت نفت به عنوان پشتوانه و محرک توسعه پایدار
- ۲- حفظ و ارتقاء جایگاه کشور در بازارهای جهانی و منطقه‌ای انرژی
- ۳- استفاده بهینه از ذخایر راهبردی به منظور اثرگذاری در بازارهای جهانی نفت و گاز
- ۴- ایفای نقش محوری و احراز جایگاه مرکزی در مبادلات و ترانزیت انرژی منطقه
- ۵- متنوع نمودن بازارهای صادراتی
- ۶- بهینه‌سازی مصرف انرژی

◀ ماده ۳ - سیاست‌ها

- ۱- حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت، به ویژه در میداین مشترک با تاکید بر برداشت صیانتی از منابع
- ۲- حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید گاز، به ویژه در میداین مشترک با تاکید بر برداشت صیانتی از منابع
- ۳- افزایش صادرات گاز
- ۴- افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز در پتروشیمی
- ۵- بالا بردن صادرات محصولات پتروشیمی
- ۶- افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز فرآورده‌های نفتی
- ۷- بالا بردن صادرات فرآورده‌های نفتی
- ۸- مدیریت مصرف با تاکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف
- ۹- توسعه تولید کالاهای با بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی) و کاهش شدت انرژی
- ۱۰- انتخاب مشتریان راهبردی
- ۱۱- ایجاد تنوع در روش‌های فروش
- ۱۲- مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش
- ۱۳- افزایش ذخایر راهبردی (حجم ذخیره‌سازی) نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش ظرفیت تولید نفت‌خام و میعانات گازی با تأکید بر برداشت از میدان‌های مشترک»

۱-۱- طرح‌های افزایش تولید نفت‌خام از میدان‌های مشترک غرب کارون به میزان حداقل ۷۰۰ هزار بشکه در روز؛

۱-۲- طرح‌های افزایش تولید نفت‌خام از دیگر میدان‌های مشترک؛

۱-۳- طرح‌های افزایش تولید میعانات گازی با اولویت برداشت از پارس جنوبی تا رسیدن به سقف حداقل یک میلیون بشکه در روز؛

۱-۴- طرح‌های افزایش بازیافت و تولید صیانتی با اولویت میدان‌های مهم موجود در دست بهره‌برداری؛

۱-۵- طرح‌های نگهداشت سطح تولید نفت‌خام تا حد ۴ میلیون بشکه در روز؛

۱-۶- اصلاح ساختار قراردادهای نفتی کشور با هدف فراهم کردن امکان جذب فناوری و ارتقاء فناوری ملی به ویژه برای اجرای موفق طرح‌های افزایش ضریب بازیافت.

◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش تولید و صادرات گاز طبیعی با تأکید بر برداشت از میدان‌های مشترک»

۲-۱- طرح‌های افزایش تولید گاز از میدان مشترک پارس جنوبی

۲-۲- طرح‌های افزایش تولید گاز از دیگر میدان‌های مشترک

۲-۳- طرح‌های نگهداشت سطح تولید گاز

۲-۴- طرح‌های صادرات گاز با خط لوله

۲-۵- طرح‌های صادرات گاز به صورت LNG

◀ ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «جهش دوم برای افزایش تولید و صادرات محصولات پتروشیمی»

۳-۱- اجرای به موقع طرح‌های تأمین خوراک پتروشیمی‌های جدید (از جمله طرح‌های تولید و بازیافت NGL) با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی

۳-۲- تکمیل و اجرای طرح‌های جدید پتروشیمی با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی

۳-۳- بازاریابی و صادرات محصولات پتروشیمی برای بازارهای جدید در راستای افزایش صادرات محصولات پتروشیمی

۳-۴- توسعه کیمیا شهرهای تخصصی مشروط به رعایت ملاحظات آمایش سرزمین

۳-۵- استفاده از تکنولوژی‌های جدید در توسعه صنعت پتروشیمی

۴- برنامه متناظر با سیاست «افزایش تولید و صادرات فرآورده‌های نفتی»

- اولویت دادن به احداث پالایشگاه‌های میعانات گازی در داخل

۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبودسازی مصرف سوخت (با هدف کاهش شدت انرژی و

بالا بردن بهره‌وری انرژی)» اجرای بند ق تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ با اتکای به قانون هدفمندی

یارانه‌ها و با اجرای طرح‌های زیر:

۵-۱- افزایش راندمان در تولید برق حرارتی

۵-۲- افزایش بازدهی انرژی در بخش‌های صنعت، کشاورزی، خانگی و عمومی

۵-۳- کمک به توسعه حمل و نقل عمومی (مترو، انواع اتوبوس‌ها و تاکسی‌ها)

۵-۴- کمک به اصلاح خطوط ساخت خوردورهای سواری کم‌مصرف و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی

بار و مسافری

۵-۵- اجرای مقررات ملی ساختمان برای کاهش شدت انرژی (مبحث ۱۹)

۵-۶- پیک‌سایبی در شبکه گاز با اجرای طرح‌های ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز طبیعی با هدف کاهش مصرف

سوخت‌های مایع در فصول سرد در محدوده شبکه گاز (و بالا بردن پایداری شبکه)

۵-۷- رعایت ملاحظات اقتصادی در تأمین اقتصادی سوخت روستاها و مناطق دورافتاده با انتخاب بهترین

روش در هر مورد

۵-۸- بالا بردن کارایی شبکه گاز برای جلوگیری از هدررفت گاز در شبکه

۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «برنامه ایمن‌سازی تقاضا و بازارهای فروش نفت خام و

فرآورده‌های نفتی»

۶-۱- حمایت از مشارکت در پالایشگاه‌ها در خارج از کشور (بخش خصوصی) و حضور در زنجیره پالایش تا

توزیع فرآورده‌ها در بازارهای هدف

۶-۲- عرضه نفت خام و فرآورده‌های نفتی در بازار بورس انرژی کشور

۶-۳- افزایش سهم صادرات فرآورده‌های نفتی

۶-۴- افزایش ذخایر راهبردی (حجم ذخیره‌سازی) نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و

گاز

۶-۵- ارتقاء جایگاه بین‌المللی شرکت ملی نفت ایران [در فعالیتهای بالادستی نفت و گاز در جهان]

ماده ۵ - شیوه اجرا

- وزارت نفت مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در

چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- وزارت نفت ضمن تعیین معاون ذی ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید وزیر نفت و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با وزارت نفت در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده وزارت نفت می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی وزارت نفت، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- طرح‌های افزایش تولید نفت خام از میدان‌های مشترک غرب کارون به میزان حداقل ۷۰۰ هزار بشکه در روز؛
- ۱-۲- طرح‌های افزایش تولید نفت خام از دیگر میدان‌های مشترک؛
- ۱-۳- طرح‌های افزایش تولید میعانات گازی با اولویت برداشت از پارس جنوبی تا رسیدن به سقف حداقل یک میلیون بشکه در روز؛
- ۱-۴- طرح‌های افزایش بازیافت و تولید صیانتی با اولویت میدان‌های مهم موجود در دست بهره‌برداری؛
- ۱-۵- طرح‌های نگهداشت سطح تولید نفت خام تا حد ۴ میلیون بشکه در روز؛
- ۱-۶- اصلاح ساختار قراردادهای نفتی کشور با هدف فراهم کردن امکان جذب فناوری و ارتقاء فناوری ملی به ویژه برای اجرای موفق طرح‌های افزایش ضریب بازیافت.
- ۲-۱- طرح‌های افزایش تولید گاز از میدان مشترک پارس جنوبی
- ۲-۲- طرح‌های افزایش تولید گاز از دیگر میدان‌های مشترک
- ۲-۳- طرح‌های نگهداشت سطح تولید گاز
- ۲-۴- طرح‌های صادرات گاز با خط لوله
- ۲-۵- طرح‌های صادرات گاز بصورت LNG
- ۳-۱- اجرای به موقع طرح‌های تأمین خوراک پتروشیمی‌های جدید (از جمله طرح‌های تولید و بازیافت NGL) با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
- ۳-۲- تکمیل و اجرای طرح‌های جدید پتروشیمی با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
- ۳-۳- بازاریابی و صادرات محصولات پتروشیمی برای بازارهای جدید در راستای افزایش صادرات محصولات پتروشیمی
- ۳-۴- توسعه کیمیا شهرهای تخصصی مشروط به رعایت ملاحظات آمایش سرزمین
- ۳-۵- استفاده از تکنولوژی‌های جدید در توسعه صنعت پتروشیمی
- ۴-۱- اولویت دادن به احداث پالایشگاه‌های میعانات گازی در داخل
- ۵-۱- افزایش راندمان در تولید برق حرارتی
- ۵-۲- افزایش بازدهی انرژی در بخش‌های صنعت، کشاورزی، خانگی و عمومی
- ۵-۳- کمک به توسعه حمل و نقل عمومی (مترو، انواع اتوبوس‌ها و تاکسی‌ها)

<p>۴-۵- کمک به اصلاح خطوط ساخت خوردورهای سواری کم‌مصرف و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی بار و مسافری</p> <p>۵-۵- اجرای مقررات ملی ساختمان برای کاهش شدت انرژی (مبحث ۱۹)</p> <p>۶-۵- پیک‌سایی در شبکه گاز با اجرای طرح‌های ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز طبیعی با هدف کاهش مصرف سوخت‌های مایع در فصول سرد در محدوده شبکه گاز (و بالابردن پایداری شبکه)</p> <p>۷-۵- رعایت ملاحظات اقتصادی در تأمین اقتصادی سوخت روستاها و مناطق دورافتاده با انتخاب بهترین روش در هر مورد</p> <p>۸-۵- بالابردن کارایی شبکه گاز برای جلوگیری از هدررفت گاز در شبکه</p> <p>۱-۶- حمایت از مشارکت در پالایشگاه‌ها در خارج از کشور (بخش خصوصی) و حضور در زنجیره پالایش تا توزیع فرآورده‌ها در بازارهای هدف</p> <p>۲-۶- عرضه نفت خام و فرآورده‌های نفتی در بازار بورس انرژی کشور</p> <p>۳-۶- افزایش سهم صادرات فرآورده‌های نفتی</p> <p>۴-۶- افزایش ذخایر راهبردی (حجم ذخیره‌سازی) نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز</p> <p>۵-۶- ارتقاء جایگاه بین‌المللی شرکت ملی نفت ایران [در فعالیتهای بالادستی نفت و گاز در جهان]</p>	
نام دستگاه‌های همکار:	نام دستگاه اصلی: وزارت نفت

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل دوم

وزارت جهاد کشاورزی

◀ امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی مصوبه شماره ۵۴۸۹۲ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

وزارت جهاد کشاورزی - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور
وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نفت
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در خصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی وزارت جهاد کشاورزی را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۶): افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (بویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.

بند (۷): تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید (مواد اولیه و کالا)

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۲۱ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

بند «الف»: ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید (مواد اولیه و کالا)
بند «ب»: افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (بویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی

بند «ج»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن

حوزه

◀ ماده ۲- اهداف

- ۱- افزایش تولید محصولات راهبردی و ارتقای ضریب خوداتکایی آن‌ها
- ۲- افزایش تولید داخلی نهاده‌های کشاورزی
- ۳- تأمین ذخایر مطمئن راهبردی و تنظیم بازار داخلی
- ۴- مثبت کردن تراز تجاری با توسعه صادرات
- ۵- حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع طبیعی و پایه

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- ارتقاء بهره‌وری عوامل و منابع تولید محصولات و نهاده‌های کشاورزی به ویژه ارتقاء بهره‌وری آب و راندمان آبیاری
- ۲- حمایت مؤثر و ساماندهی فرآیند تولید و اصلاح نظام بازار محصولات کشاورزی
- ۳- حمایت از توسعه تشکلهای و افزایش نقش‌آفرینی آنها در زنجیره ارزش از تولید تا بازار محصولات کشاورزی و نهاده‌ها و راه اندازی شبکه ملی تلویزیونی کشاورزی
- ۴- طراحی سامانه ایجاد تعادل تولید و مصرف و تجارت محصولات راهبردی
- ۵- آبخیزداری و حفاظت و بهره‌برداری از منابع پایه و مقابله با بیابان‌زایی
- ۶- افزایش توان تولید خاک و بهره‌وری مصرف آب و افزایش عملکرد در واحد سطح
- ۷- افزایش پژوهش‌های کاربردی، استفاده از فناوری‌های زیستی و نوین و افزایش تولید در محیط‌های کنترل شده
- ۸- توسعه و نفوذ فناوری در بخش کشاورزی و کسب، انتقال و انتشار آن
- ۹- توسعه همکاری‌های علمی و فنی با مؤسسات و مراکز بین‌المللی
- ۱۰- پایش کیفیت منابع خاک، آب و سایر عوامل تولید
- ۱۱- شناسایی ظرفیت‌های فرامنطقه‌ای تولید محصولات راهبردی
- ۱۲- حمایت از افزایش تولید محصولات باغی دارای مزیت رقابتی و توسعه باغات در اراضی شیب‌دار
- ۱۳- تنوع بخشی ابزارهای حمایت از تولید و تولیدکنندگان بخش بویژه با منتفع نمودن بهره‌بردار در درآمد حاصل از فروش محصول نهایی
- ۱۴- گسترش زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی بخش کشاورزی در راستای سالم‌سازی، توسعه و تنظیم بازار محصولات کشاورزی، نهاده‌ها و صادرات
- ۱۵- توسعه و توانمندسازی بخش خصوصی و تشکلهای

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش کمی و کیفی تولید به ویژه در محصولات راهبردی و

ارتقای ضریب خودکفایی»

- ۱-۱- افزایش ضریب خوداتکایی محصولات اساسی مانند گندم، برنج، شکر، سیب زمینی، دانه های روغنی، حبوبات، پنبه، انواع گوشت، شیر و تخم مرغ
- ۱-۲- تجهیز و نوسازی اراضی، احداث و تکمیل شبکه‌های اصلی و فرعی
- ۱-۳- گسترش پژوهش‌های کاربردی برای محصولات راهبردی
- ۱-۴- اعمال استانداردهای زیست محیطی و بهداشتی، مدیریت پسماندها و کنترل باقیمانده دارویی و سموم در محصولات کشاورزی و گسترش مبارزه بیولوژیکی و تلفیقی با آفات گیاهی
- ۱-۵- حمایت از توسعه محصولات سالم، طبیعی و ارگانیک
- ۱-۶- تعیین الگوی کشت بهینه ملی و منطقه‌ای
- ۱-۷- تجهیز و نوسازی ناوگان ماشینی بخش کشاورزی
- ۱-۸- اجرای نظام جامع دامپروری و پوشش بهداشتی دام و طیور و آبزیان
- ۱-۹- ایجاد و گسترش شرکت‌های خصوصی مشاوره ای ترویج و آموزش و دفاتر خدمات فنی و تخصصی و استفاده از ظرفیت فارغ التحصیلان کشاورزی و منابع طبیعی

◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش تولید و ارتقای بهره‌وری منابع و عوامل تولید»

- ۲-۱- تأمین داخلی نهاده‌های موردنیاز بخش شامل بذور و نهال‌های اصلاح شده، کود، سم، ماشین آلات و ادوات کشاورزی
- ۲-۲- پایش کیفیت منابع خاک، آب و سایر عوامل تولید
- ۲-۳- بهبود ماده آلی خاک و حاصلخیزی خاک های کشاورزی
- ۲-۴- تجهیز، نوسازی و ساماندهی اراضی کشاورزی
- ۲-۵- ارتقای مدیریت آب بخش کشاورزی و در اولویت قرار دادن افزایش راندمان آبیاری در کلیه مراحل با تاکید بر اجرای روش‌های نوین آبیاری
- ۲-۶- بهبود و افزایش عملکرد در واحد سطح

◀ ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تأمین ذخایر مطمئن راهبردی و تنظیم بازار داخلی»

- ۳-۱- ذخیره سازی محصولات راهبردی از جمله گندم، برنج، شکر، گوشت، روغن با محوریت بخش خصوصی

۳-۲- تنظیم بازار محصولات کشاورزی و فرآورده های آن با محوریت صنوف ذی‌ربط

۳-۳- حمایت و پشتیبانی از زیرساخت های اطلاعاتی و ارتباطی در فرآیند تولید، عرضه و بازار محصولات

۳-۴- توسعه و پوشش بیمه ای مناسب و کاهش خطرپذیری تولید محصولات کشاورزی با محوریت بخش خصوصی

۳-۵- تقویت و تکمیل زنجیره تولید و عرضه محصولات برای مصرف داخلی و صادرات

۳-۶- طراحی و اجرای نظام تعرفه‌ای مؤثر بر واردات محصولات کشاورزی

۳-۷- مدیریت مخاطرات و امنیت غذایی با بهره‌برداری از منابع تولید خارجی (کشت فراسرزمینی)

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه صادرات محصولات کشاورزی و گیاهان دارویی،

صنعتی، خوراکی و فرآورده‌ها»

۴-۱- افزایش تولید در محیط‌های کنترل شده گلخانه‌ای

۴-۲- افزایش فرآوری محصولات، کاهش ضایعات در تولید و فرآوری

۴-۳- توسعه صادرات محصولات کشاورزی و مواد فرآوری شده (زرعی، باغی، گیاهان دارویی، دامی،

شیلاتی و جنگلی و مرتعی)

۴-۴- افزایش محصولات باغی دارای مزیت‌های صادراتی

۴-۵- تشبیت و روان سازی مقررات تجارت خارجی محصولات کشاورزی

۴-۶- برندسازی محصولات کشاورزی

۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع طبیعی و پایه»

۵-۱- حفاظت اراضی کشاورزی با رویکرد اصلاح کاربری و توسعه باغات در اراضی شیب‌دار

۵-۲- اصلاح ساختار و ایجاد تعادل جمعیت دامی متناسب با منابع با تأکید بر مراتع

۵-۳- حفاظت، احیاء، توسعه و بهره‌برداری اصولی از جنگل‌ها و مراتع کشور، حدنگاری (کاداستر) منابع

طبیعی و اراضی کشاورزی

۵-۴- حفاظت از منابع آب و حفاظت خاک و مهار کانون‌های فرسایش آبی و بادی و تعدیل اثرات خشکسالی

۵-۵- اجرای عملیات آبخیزداری و حفاظت خاک، مقابله با بیابان‌زایی، تعدیل اثرات خشکسالی و ریزگردها

۵-۶- حفاظت، حمایت، احیاء و توسعه جنگل‌ها و مراتع

۵-۷- ارتقاء و توانمندسازی مدیریت منابع طبیعی و مشارکت مردم در حفاظت و بهره‌برداری

ماده ۵ - شیوه اجرا

- وزارت جهادکشاورزی مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در

ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- وزارت جهادکشاورزی ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید

وزیر جهاد کشاورزی و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه

- تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرگ مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با وزارت جهاد کشاورزی در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی وزارت جهاد کشاورزی، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- افزایش ضریب خوداتکایی محصولات اساسی مانند گندم، برنج، شکر، سیب زمینی، دانه‌های روغنی، حبوبات، پنبه، انواع گوشت، شیر و تخم مرغ
- ۱-۲- تجهیز و نوسازی اراضی، احداث و تکمیل شبکه‌های اصلی و فرعی
- ۱-۳- گسترش پژوهش‌های کاربردی برای محصولات راهبردی
- ۱-۴- اعمال استانداردهای زیست محیطی و بهداشتی، مدیریت پسماندها و کنترل باقیمانده دارویی و سموم در محصولات کشاورزی و گسترش مبارزه بیولوژیکی و تلفیقی با آفات گیاهی
- ۱-۵- حمایت از توسعه محصولات سالم، طبیعی و ارگانیک
- ۱-۶- تعیین الگوی کشت بهینه ملی و منطقه‌ای
- ۱-۷- تجهیز و نوسازی ناوگان ماشینی بخش کشاورزی
- ۱-۸- اجرای نظام جامع دامپروری و پوشش بهداشتی دام و طیور و آبزیان
- ۱-۹- ایجاد و گسترش شرکت‌های خصوصی مشاوره ای ترویج و آموزش و دفاتر خدمات فنی و تخصصی و استفاده از ظرفیت فارغ التحصیلان کشاورزی و منابع طبیعی
- ۲-۱- تأمین داخلی نهاده‌های موردنیاز بخش شامل بذور و نهال‌های اصلاح شده، کود، سم، ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی
- ۲-۲- پایش کیفیت منابع خاک، آب و سایر عوامل تولید
- ۲-۳- بهبود ماده آلی خاک و حاصلخیزی خاک‌های کشاورزی
- ۲-۴- تجهیز، نوسازی و ساماندهی اراضی کشاورزی
- ۲-۵- ارتقای مدیریت آب بخش کشاورزی و در اولویت قرار دادن افزایش راندمان آبیاری در کلیه مراحل با تاکید بر اجرای روش‌های نوین آبیاری
- ۲-۶- بهبود و افزایش عملکرد در واحد سطح
- ۳-۱- ذخیره سازی محصولات راهبردی از جمله گندم، برنج، شکر، گوشت، روغن با محوریت بخش خصوصی
- ۳-۲- تنظیم بازار محصولات کشاورزی و فرآورده‌های آن با محوریت صنوف ذی‌ربط
- ۳-۳- حمایت و پشتیبانی از زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی در فرآیند تولید، عرضه و بازار محصولات
- ۳-۴- توسعه و پوشش بیمه ای مناسب و کاهش خطرپذیری تولید محصولات کشاورزی با محوریت بخش خصوصی
- ۳-۵- تقویت و تکمیل زنجیره تولید و عرضه محصولات برای مصرف داخلی و صادرات

<p>۳-۶- طراحی و اجرای نظام تعرفه‌ای مؤثر بر واردات محصولات کشاورزی</p> <p>۳-۷- مدیریت مخاطرات و امنیت غذایی با بهره‌برداری از منابع تولید خارجی (کشت فراسرزمینی)</p> <p>۴-۱- افزایش تولید در محیط‌های کنترل شده گلخانه‌ای</p> <p>۴-۲- افزایش فرآوری محصولات، کاهش ضایعات در تولید و فرآوری</p> <p>۴-۳- توسعه صادرات محصولات کشاورزی و مواد فرآوری شده (زرعی، باغی، گیاهان دارویی، دامی، شیلاتی و جنگلی و مرتعی)</p> <p>۴-۴- افزایش محصولات باغی دارای مزیت‌های صادراتی</p> <p>۴-۵- تثبیت و روان‌سازی مقررات تجارت خارجی محصولات کشاورزی</p> <p>۴-۶- برندسازی محصولات کشاورزی</p> <p>۵-۱- حفاظت اراضی کشاورزی با رویکرد اصلاح کاربری و توسعه باغات در اراضی شیب‌دار</p> <p>۵-۲- اصلاح ساختار و ایجاد تعادل جمعیت دامی متناسب با منابع با تأکید بر مراتع</p> <p>۵-۳- حفاظت، احیاء، توسعه و بهره‌برداری اصولی از جنگل‌ها و مراتع کشور، حدنگاری (کاداستر) منابع طبیعی و اراضی کشاورزی</p> <p>۵-۴- حفاظت از منابع آب و حفاظت خاک و مهار کانون‌های فرسایش آبی و بادی و تعدیل اثرات خشکسالی</p> <p>۵-۵- اجرای عملیات آبخیزداری و حفاظت خاک، مقابله با بیابان‌زایی، تعدیل اثرات خشکسالی و ریزگردها</p> <p>۵-۶- حفاظت، حمایت، احیاء و توسعه جنگل‌ها و مراتع</p> <p>۵-۷- ارتقاء و توانمندسازی مدیریت منابع طبیعی و مشارکت مردم در حفاظت و بهره‌برداری</p>	<p>نام دستگاه اصلی: وزارت جهاد کشاورزی</p>
<p>نام دستگاه‌های همکار:</p>	

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام / برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام / برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل سوم

وزارت نیرو

◀◀ بهینه‌سازی مصرف آب و صادرات برق مصوبه شماره ۵۴۹۸۷ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸

شورای اقتصاد

وزارت نیرو- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور- وزارت امور خارجه-

وزارت صنعت، معدن و تجارت- وزارت نفت

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۹ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک وزارت نیرو و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور. درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی»، مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی وزارت نیرو را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱- مبانی و مستندات

◀ الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۳): محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور

بند (۸): مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقاء کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید

بند (۹): اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور با هدف پاسخگویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیشگامی در تقویت بخش واقعی

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمین‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

بند «الف»: توسعه صادرات برق

بند «ب»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمین‌های فسادزا در آن

حوزه

◀ ماده ۲- اهداف

۱- اصلاح نظام اقتصاد صنعت آب و برق در قالب بنگاه اقتصادی.

- ۲- افزایش بهره‌وری آب و برق در کلیه مراحل زنجیره تولید تا مصرف.
- ۳- توسعه زیرساخت‌های تولید و انتقال برق و تلاش برای تأمین ملزومات تبدیل کشور به قطب تأمین و تبادل برق منطقه.
- ۴- پایداری و بهبود کیفیت و کمیت خدمات آب و برق در بخش‌های مختلف مصرف.

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- مدیریت تقاضای آب
- ۲- اصلاح ساختار تأمین منابع آب
- ۳- اصلاح الگوی مصارف آب
- ۴- توسعه بازار آب و ارتقای بهره‌وری آب
- ۵- افزایش راندمان نیروگاه‌ها، کاهش تلفات انتقال و توزیع و بهینه‌سازی مصرف انرژی برق
- ۶- توسعه صادرات برق و مبادلات منطقه‌ای
- ۷- اصلاحات اقتصادی و مدیریتی بخش برق
- ۸- افزایش سهم انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر در سبد انرژی کشور

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

- ◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «مدیریت تقاضای آب»
 - ۱-۱- تجهیز نقاط تحویل آب به وسایل اندازه‌گیری حجمی در کلیه مصارف
 - ۱-۲- نصب کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌ها.
 - ۱-۳- حمایت از طرح‌های کاهش مصرف آب شرب و بهداشتی
 - ۱-۴- ایجاد سامانه‌های نوین تأمین و توزیع آب شرب
 - ۱-۵- متناسب نمودن طرح‌های توسعه کشاورزی و صنعتی کشور براساس منابع آب در دسترس
- ◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح ساختار تأمین منابع آب»
 - ۲-۱- کاهش سهم منابع آب زیرزمینی در مجموعه منابع آب از طریق کاهش برداشت آب و جایگزینی نیازها از سایر منابع.
 - ۲-۲- توسعه بهره‌برداری از آب‌های غیرمتعارف از قبیل پساب‌ها، زه‌آب‌ها، آب‌های شور و لب شور به عنوان منابع آب جدید توسط بخش غیردولتی.
 - ۲-۳- تقویت آبخوان از طریق طرح‌های تغذیه مصنوعی و پخش سیلاب.
 - ۲-۴- استفاده از فناوری‌های جدید در زمینه باروری ابرها و جمع‌آوری باران در مناطق مستعد کشور.

- ۲-۵- به‌کارگیری مشوق‌ها و تمهیدات لازم برای جذب سرمایه و مشارکت بخش غیردولتی در صنعت آب و آبفا.
- ۲-۶- حفاظت از آب‌های زیرزمینی و سطحی و جلوگیری از برداشت‌های غیرمجاز.
- ۲-۷- اولویت‌بندی و تعیین تکلیف طرح‌های نیمه تمام منابع آب.
- ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح الگوی مصارف آب»
- ۳-۱- تعیین ضوابط و استانداردهای الگوی مصرف در کاربری‌های مختلف
- ۳-۲- استفاده گسترده از فناوری‌های نوین و دانش به منظور کاهش مصرف آب در تولیدات صنعتی و کشاورزی.
- ۳-۳- کاهش مصرف سرانه و هدر رفت آب خصوصاً در طراحی‌های جدید شهری.
- ۳-۴- اصلاح نظام تعرفه‌گذاری آب در مصارف مختلف با توجه به ملاحظات اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی.
- ۳-۵- افزایش آگاهی‌های عمومی و فرهنگ سازی.
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه بازار آب و ارتقای بهره‌وری آب»
- ۴-۱- تقویت و ایجاد بازارهای محلی آب.
- ۴-۲- توانمندسازی تشکلهای و واگذاری امور تصدی امور آب به تشکلهای.
- ۴-۳- شفاف‌سازی هزینه تمام شده و تعیین تکلیف مابه‌التفاوت هزینه تمام شده و تعرفه‌های فروش تکلیفی.
- ۴-۴- استقرار نظام قیمت‌گذاری آب نظیر آب‌بها، حق انشعاب و حق‌النظاره براساس هزینه تمام شده با رویکرد ارتقاء بهره‌وری و کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری
- ۴-۵- ارتقاء بهره‌وری و بهبود راندمان تاسیسات آبی.
- ۴-۶- توسعه مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی در زمینه تأمین، انتقال و مصرف برق.
- ۴-۷- حمایت از تولید وسایل کم‌آبر و کاهنده مصرف آب.
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش راندمان نیروگاه‌ها، کاهش تلفات انتقال و توزیع و بهینه‌سازی مصرف انرژی برق»
- ۵-۱- تدوین و اعمال معیار کارایی مصرف انرژی در واحدهای نیروگاه‌ها.
- ۵-۲- الزام به رعایت استانداردهای مصرف انرژی در واردات و ساخت تجهیزات.
- ۵-۳- حمایت از تولید لوازم برقی با راندمان بالا و حمایت از شرکت‌های خدمات انرژی.
- ۵-۴- توسعه فعالیت‌های طراحی و مهندسی برای بهینه‌سازی انرژی در طراحی و بهره‌برداری از شبکه‌های انتقال و توزیع.
- ۵-۵- بهره‌گیری از سیاست‌های قیمتی حامل‌های انرژی جهت کنترل نرخ رشد مصرف.
- ۵-۶- ارتقاء بهره‌وری انرژی الکتریکی در بخش‌های مختلف مصرف از طریق بهینه‌سازی.

- ۵-۷- افزایش راندمان نیروگاه‌ها از طریق تبدیل واحدهای گازی به سیکل ترکیبی، اجرای طرح‌های افزایش راندمان نیروگاه‌های بخار و تولید همزمان آب و برق.
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه صادرات برق و مبادلات منطقه‌ای»
- ۶-۱- افزایش نقش کشور در بازارهای منطقه‌ای برق.
- ۶-۲- تسهیل تجارت برق توسط بخش غیردولتی.
- ۶-۳- احداث زیرساخت‌های لازم جهت افزایش صادرات برق.
- ۶-۴- افزایش صادرات برق، کالا، تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاحات اقتصادی و مدیریتی بخش برق»
- ۷-۱- شفاف سازی قیمت تمام شده و واقعی نمودن نرخ فروش برق.
- ۷-۲- تعیین تکلیف مابه‌التفاوت قیمت تمام شده و نرخ‌های فروش تکلیفی برق.
- ۷-۳- گسترش فضای رقابت در تولید و توزیع برق
- ۷-۴- تقویت بورس انرژی و توانمندسازی و توسعه بازار انرژی برق در کشور.
- ۷-۵- حمایت و تشویق بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) و بسترسازی جهت افزایش سرمایه‌گذاری در صنعت برق.
- ۷-۶- حمایت از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر و بهینه‌سازی مصرف انرژی.
- ۷-۷- تأمین برق مشترکین و متقاضیان مگاواتی از طریق عقد قرارداد دو جانبه فی‌مابین تولیدکننده و مصرف‌کننده برق
- ۷-۸- ایجاد بازار گواهی ظرفیت
- ۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «افزایش سهم انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر در سبد انرژی کشور»
- ۸-۱- توسعه بازار انرژی‌های تجدیدپذیر از طریق خرید تضمینی و بلندمدت برق.
- ۸-۲- تأمین برق روستاهای دور از شبکه با استفاده از منابع تجدیدپذیر انرژی.
- ۸-۳- ایجاد بسترهای لازم قانونی و اجرایی و حمایت فنی برای تشویق بخش خصوصی به تولید انرژی از منابع تجدیدپذیر.
- ۸-۴- تخصیص منابع مورد نیاز برای تأمین مابه‌التفاوت قیمت خرید انرژی‌های تجدیدپذیر از محل صرفه‌جویی حاصل از کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی.

◀ ماده ۵ - شیوه اجرا

- وزارت نیرو مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.
- وزارت نیرو ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید وزیر نیرو و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرگ مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با وزارت نیرو در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده وزارت نیرو می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی وزارت نیرو، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی :

- ۱-۱- تجهیز نقاط تحویل آب به وسایل اندازه‌گیری حجمی در کلیه مصارف
- ۱-۲- نصب کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌ها.
- ۱-۳- حمایت از طرح‌های کاهش مصرف آب شرب و بهداشتی
- ۱-۴- ایجاد سامانه‌های نوین تأمین و توزیع آب شرب
- ۱-۵- متناسب نمودن طرح‌های توسعه کشاورزی و صنعتی کشور بر اساس منابع آب در دسترس
- ۲-۱- کاهش سهم منابع آب زیرزمینی در مجموعه منابع آب از طریق کاهش برداشت آب و جایگزینی نیازها از سایر منابع.
- ۲-۲- توسعه بهره برداری از آب‌های غیرمتعارف از قبیل پساب‌ها، زه‌آب‌ها، آب‌های شور و لب شور به عنوان منابع آب جدید توسط بخش غیردولتی.
- ۲-۳- تقویت آبخوان از طریق طرح‌های تغذیه مصنوعی و پخش سیلاب.
- ۲-۴- استفاده از فناوری‌های جدید در زمینه باروری ابرها و جمع‌آوری باران در مناطق مستعد کشور.
- ۲-۵- بکارگیری مشوق‌ها و تمهیدات لازم برای جذب سرمایه و مشارکت بخش غیردولتی در صنعت آب و آبفا.
- ۲-۶- حفاظت از آب‌های زیرزمینی و سطحی و جلوگیری از برداشت‌های غیرمجاز.
- ۲-۷- اولویت‌بندی و تعیین تکلیف طرح‌های نیمه تمام منابع آب.
- ۳-۱- تعیین ضوابط و استانداردهای الگوی مصرف در کاربری‌های مختلف
- ۳-۲- استفاده گسترده از فناوری‌های نوین و دانش به منظور کاهش مصرف آب در تولیدات صنعتی و کشاورزی.
- ۳-۳- کاهش مصرف سرانه و هدررفت آب خصوصاً در طراحی‌های جدید شهری.
- ۳-۴- اصلاح نظام تعرفه‌گذاری آب در مصارف مختلف با توجه به ملاحظات اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی.
- ۳-۵- افزایش آگاهی‌های عمومی و فرهنگ سازی.
- ۴-۱- تقویت و ایجاد بازارهای محلی آب.

- ۴-۲- توانمندسازی تشکل‌ها و واگذاری امور تصدی امور آب به تشکل‌ها.
- ۴-۳- شفاف‌سازی هزینه تمام شده و تعیین تکلیف مابه‌التفاوت هزینه تمام شده و تعرفه‌های فروش تکلیفی.
- ۴-۴- استقرار نظام قیمت‌گذاری آب نظیر آب‌بها، حق انشعاب و حق‌النظاره بر اساس هزینه تمام شده با رویکرد ارتقاء بهره‌وری و کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری
- ۵-۴- ارتقاء بهره‌وری و بهبود راندمان تاسیسات آبی.
- ۴-۶- توسعه مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی در زمینه تأمین، انتقال و مصرف برق.
- ۴-۷- حمایت از تولید وسایل کم‌آب‌بر و کاهنده مصرف آب.
- ۵-۱- تدوین و اعمال معیار کارایی مصرف انرژی در واحدهای نیروگاهی.
- ۵-۲- الزام به رعایت استانداردهای مصرف انرژی در واردات و ساخت تجهیزات.
- ۵-۳- حمایت از تولید لوازم برقی با راندمان بالا و حمایت از شرکت‌های خدمات انرژی.
- ۵-۴- توسعه فعالیت‌های طراحی و مهندسی برای بهینه‌سازی انرژی در طراحی و بهره‌برداری از شبکه‌های انتقال و توزیع.
- ۵-۵- بهره‌گیری از سیاست‌های قیمتی حامل‌های انرژی جهت کنترل نرخ رشد مصرف.
- ۵-۶- ارتقاء بهره‌وری انرژی الکتریکی در بخش‌های مختلف مصرف از طریق بهینه‌سازی.
- ۵-۷- افزایش راندمان نیروگاه‌ها از طریق تبدیل واحدهای گازی به سیکل ترکیبی، اجرای طرح‌های افزایش راندمان نیروگاه‌های بخار و تولید همزمان آب و برق.
- ۶-۱- افزایش نقش کشور در بازارهای منطقه‌ای برق.
- ۶-۲- تسهیل تجارت برق توسط بخش غیردولتی.
- ۶-۳- احداث زیرساخت‌های لازم جهت افزایش صادرات برق.
- ۶-۴- افزایش صادرات برق، کالا، تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی
- ۷-۱- شفاف‌سازی قیمت تمام شده و واقعی نمودن نرخ فروش برق.
- ۷-۲- تعیین تکلیف مابه‌التفاوت قیمت تمام شده و نرخ‌های فروش تکلیفی برق.
- ۷-۳- گسترش فضای رقابت در تولید و توزیع برق
- ۷-۴- تقویت بورس انرژی و توانمندسازی و توسعه بازار انرژی برق در کشور.
- ۷-۵- حمایت و تشویق بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) و بسترسازی جهت افزایش سرمایه‌گذاری در صنعت برق.
- ۷-۶- حمایت از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر و بهینه‌سازی مصرف انرژی.
- ۷-۷- تأمین برق مشترکین و متقاضیان مگاواتی از طریق عقد قرارداد دو جانبه فی‌مابین تولیدکننده و مصرف‌کننده برق

<p>۸-۷- ایجاد بازار گواهی ظرفیت</p> <p>۸-۱- توسعه بازار انرژی‌های تجدیدپذیر از طریق خرید تضمینی و بلندمدت برق.</p> <p>۸-۲- تأمین برق روستاهای دور از شبکه با استفاده از منابع تجدیدپذیر انرژی.</p> <p>۸-۳- ایجاد بسترهای لازم قانونی و اجرایی و حمایت فنی برای تشویق بخش خصوصی به تولید انرژی از منابع تجدیدپذیر.</p> <p>۸-۴- تخصیص منابع مورد نیاز برای تأمین مابه‌التفاوت قیمت خرید انرژی‌های تجدیدپذیر از محل صرفه‌جویی حاصل از کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی.</p>	
نام دستگاه اصلی: وزارت نیرو	نام دستگاه‌های همکار:

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل چهارم

وزارت راه و شهرسازی

◀ توسعه زیرساخت‌های تجارت خارجی و ترانزیت مصوبه شماره ۵۴۹۸۴ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

وزارت راه و شهرسازی - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور

وزارت امور اقتصادی و دارایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۳۰ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک وزارت راه و شهرسازی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی»، مبنای و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی وزارت راه و شهرسازی را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب:

بند (۱۰): حمایت همه جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق:

- تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم.
 - گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های موردنیاز.
 - تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات.
 - برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید، و تنوع بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه با کشورهای منطقه.
 - استفاده از ساز و کار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز.
 - ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.
- بند (۴):** استفاده از ظرفیت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقای شاخص‌های عدالت اجتماعی.

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۲۸ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

بند «الف»: گسترش زیرساخت‌های موردنیاز برای توسعه خدمات تجارت خارجی و ترانزیت
بند «ب»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن

◀ ماده ۲ - هدف

- ۱- افزایش ترانزیت بار و مسافر در شیوه‌های مختلف حمل و نقل
- ۲- افزایش بهره‌وری انرژی در بخش حمل و نقل و ساختمان و شهرسازی (مرتبط با بند ۴ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی)

◀ ماده ۳ - سیاست‌ها

- ۱- بهبود بازرگانی و بازاریابی ترانزیت و گسترش مناسبات و مبادلات حمل و نقلی با سایر کشورها
- ۲- گسترش شبکه‌های حمل و نقل و اتصال به کریدورهای ترانزیتی بین‌المللی
- ۳- تسهیل قوانین و مقررات و فرایندهای مرتبط
- ۴- ارتقای ایمنی ترانزیت کشور
- ۵- توسعه ترانزیت محموله‌های کانتینری
- ۶- کاهش شدت مصرف سوخت از طریق افزایش سهم حمل و نقل ریلی در جابجایی کالا و مسافر
- ۷- کاهش شدت مصرف سوخت از طریق نوسازی انواع ناوگان عمومی حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی
- ۸- احداث زیرساخت‌های حمل و نقل مبتنی بر تقاضای ترافیک و ملاحظات اقتصادی
- ۹- استفاده از فناوری‌های نوین ساختمانی با رویکرد کاهش شدت مصرف انرژی
- ۱۰- تأکید بر رعایت مقررات ملی ساختمان و تدوین و اجرای ضوابط معماری و شهرسازی به منظور کاهش شدت مصرف انرژی
- ۱۱- صرفه‌جویی مصرف انرژی از طریق بهسازی و بازسازی ساختمان‌های موجود

◀ ماده ۴ - برنامه‌های عملیاتی

- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «بهبود بازرگانی و بازاریابی ترانزیت و گسترش مناسبات و مبادلات حمل و نقلی با سایر کشورها»
 - ۱-۱- اصلاح نظام قیمت‌گذاری خدمات بر اساس ضوابط مربوطه و با رویکرد رقابتی کردن تعرفه‌ها در مقایسه با کریدورهای رقیب
 - ۱-۲- تبادل تفاهم‌نامه‌ها و موافقتنامه‌های بین‌المللی به منظور افزایش سهم کشور از ترانزیت منطقه
 - ۱-۳- اعمال سیاست‌های تشویقی جهت افزایش تعداد پروازهای عبوری از کشور
 - ۱-۴- ارتقای کیفیت خدمات؛

۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش شبکه‌های حمل و نقل به ویژه ریلی و اتصال به

کریدورهای ترانزیتی بین‌المللی»

۲-۱- تسریع در احداث و بهره‌برداری از مهمترین خطوط ریلی و راه‌های ترانزیتی با اولویت مسیرهای منطبق بر شبکه بزرگراه‌های آسیایی (AH) و راه آهن سراسری آسیا (TAR)

۲-۲- جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای ایجاد و بهره‌برداری از بنادر خشک و مراکز لجستیکی در کشور با توجه به برنامه‌های کمیسیون اقتصادی و اجتماعی ملل متحد برای آسیا و اقیانوسیه (اسکاپ) در زمینه بنادر خشک

۲-۳- متناسب‌سازی ظرفیت شیوه‌های مختلف حمل و نقل و کاهش زمان سفر

۲-۴- تمرکز بر تکمیل پروژه‌های دارای اولویت که باعث رونق ترانزیت می‌گردد و پرهیز جدی از اجرای طرح‌ها و پروژه‌هایی که از توجیه فنی، اقتصادی و زیست‌محیطی برخوردار نمی‌باشد.

۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسهیل قوانین و مقررات و فرایندهای مرتبط»

۳-۱- تسهیل فرایندهای اجرایی در دستگاه‌های ذی‌ربط و اصلاح تشریفات گمرکی

۳-۲- اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و دیگر قوانین تأثیرگذار به منظور تسهیل ترانزیت

۳-۳- استفاده از فناوری‌های نوین به ویژه ICT در انجام امور مربوط به محمولات ترانزیتی

۳-۴- ایجاد پنجره واحد جهت تسریع در امر ترانزیت

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقای ایمنی ترانزیت کشور»

۴-۱- بهبود علائم ایمنی و ترافیکی در شبکه راه‌های ترانزیتی

۴-۲- ردیابی محموله‌های ترانزیتی به روش پلمپ الکترونیک

۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه ترانزیت محموله‌های کانتینری»

۵-۱- تجهیز مبادی ورودی و خروجی ترانزیت کانتینری به دستگاه X-ray دروازه‌ای

۵-۲- ایجاد سرویس‌های ویژه حمل و نقل ترکیبی کانتینری

۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «کاهش شدت مصرف سوخت از طریق افزایش سهم حمل و

نقل ریلی در جابجایی کالا و مسافر»

۶-۱- اصلاح نظام قیمت‌گذاری و تعرفه‌ها

۶-۲- افزایش ظرفیت خطوط ریلی از طریق تراک‌بندی، گشایش ایستگاه‌ها و تأمین علائم و ارتباطات

۶-۳- توسعه خطوط ریلی به ویژه تسریع در تکمیل طرح‌های در دست احداث اولویت‌دار

۶-۴- توسعه و نوسازی ناوگان ریلی

۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «کاهش شدت مصرف سوخت از طریق نوسازی انواع ناوگان

عمومی حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی»

۷-۱- اتخاذ تدابیر حمایتی با اولویت پرداخت بخشی از مابه‌التفاوت سود تسهیلات ارائه شده به بخش

خصوصی

۷-۲- توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل

۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «احداث زیرساخت‌های حمل و نقل مبتنی بر تقاضای ترافیک و

ملاحظات اقتصادی»

۸-۱- احداث بنادر خشک

۸-۲- مدیریت یکپارچه کلیه شیوه‌های حمل و نقل از طریق ایجاد سامانه‌های هوشمند

۸-۳- استفاده از فناوری‌های نوین مهندسی در احداث زیرساخت‌ها با رویکرد کاهش زمان و هزینه احداث

۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «استفاده از فناوری‌های نوین ساختمانی با رویکرد کاهش

شدت مصرف انرژی»

۹-۱- حمایت از ترویج استفاده از فناوری‌های نوین ساختمان در کشور

۹-۲- نظارت عالیه بر نحوه صدور تأییدیه‌ها و گواهی‌های فنی صادر شده جهت محصولات صنعتی سازی

شده و فناوری نوین ساختمان با رویکرد ایجاد بانک اطلاعاتی و نرم‌افزارهای آن

۹-۳- نظارت بر تولید محصولات و مصالح نوین ساختمانی

۹-۴- تعریف استانداردهای مصرف انرژی در ساختمان‌ها و تعیین رده انرژی

۹-۵- کاهش شدت مصرف انرژی با استفاده از سبک سازی و مصالح کم انرژی‌بر

۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «تأکید بر رعایت مقررات ملی ساختمان و تدوین و اجرای

ضوابط معماری و شهرسازی به منظور کاهش شدت مصرف انرژی»

۱۰-۱- گسترش آموزش و ترویج مقررات ملی ساختمان و استفاده از مصالح استاندارد و نوین ساختمانی

۱۰-۲- گسترش نظارت عالیه بر کلیه ساخت‌وسازها در جهت حصول اطمینان از رعایت مقررات ملی

ساختمان

۱۰-۳- استفاده از ظرفیت بیمه کیفیت ساختمان

۱۰-۴- حمایت از کوچک سازی و اصلاح الگوی مصرف مسکن

۱۰-۵- ایجاد انطباق و هماهنگی میان شرایط اقلیمی و رعایت الگوی معماری و شهرسازی

۱۰-۶- تقویت سامانه‌های عمومی بالاحص ریلی در کلان‌شهرها و شهرهای جدید به منظور کاهش مصرف

انرژی

۱۰-۷- جلوگیری از گسترش پهن دشتی شهرها به منظور کاهش حجم و طول سفرهای شهری

۱۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «صرفه‌جویی در مصرف انرژی از طریق بهسازی و بازسازی

ساختمان‌های موجود»

۱۱-۱- اجرای پروژه‌های بهسازی و نوسازی واحدهای مسکونی واقع در بافت‌های فرسوده مناطق شهری و روستائی با رویکرد کاهش مصرف انرژی

۱۱-۲- سیاست‌گذاری جهت اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای مسکونی موجود با استفاده از ظرفیت‌های قانونی مربوطه

◀ ماده ۵ - شیوه اجرا

- وزارت راه و شهرسازی مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصادی مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- وزارت راه و شهرسازی ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید وزیر راه و شهرسازی و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرگ مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.

- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با وزارت راه و شهرسازی در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.

- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده وزارت راه و شهرسازی می‌باشد.

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصادی مقاومتی وزارت راه و شهرسازی، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.

- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- اصلاح نظام قیمت‌گذاری خدمات بر اساس ضوابط مربوطه و با رویکرد رقابتی کردن تعرفه‌ها در مقایسه با کریدورهای رقیب
- ۱-۲- تبادل تفاهم نامه‌ها و موافقتنامه‌های بین‌المللی به منظور افزایش سهم کشور از ترانزیت منطقه
- ۱-۳- اعمال سیاست‌های تشویقی جهت افزایش تعداد پروازهای عبوری از کشور
- ۱-۴- ارتقای کیفیت خدمات؛
- ۲-۱- تسریع در احداث و بهره‌برداری از مهمترین خطوط ریلی و راه‌های ترانزیتی با اولویت مسیرهای منطبق بر شبکه بزرگراه‌های آسیایی (AH) و راه آهن سراسری آسیا (TAR)
- ۲-۲- جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای ایجاد و بهره‌برداری از بنادر خشک و مراکز لجستیکی در کشور با توجه به برنامه‌های کمیسیون اقتصادی و اجتماعی ملل متحد برای آسیا و اقیانوسیه (اسکاپ) در زمینه بنادر خشک
- ۲-۳- متناسب‌سازی ظرفیت شیوه‌های مختلف حمل و نقل و کاهش زمان سفر
- ۲-۴- تمرکز بر تکمیل پروژه‌های دارای اولویت که باعث رونق ترانزیت می‌گردد و پرهیز جدی از اجرای طرح‌ها و پروژه‌هایی که از توجیه فنی، اقتصادی و زیست‌محیطی برخوردار نمی‌باشد.
- ۳-۱- تسهیل فرایندهای اجرایی در دستگاه‌های ذی‌ربط و اصلاح تشریفات گمرکی
- ۳-۲- اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و دیگر قوانین تأثیرگذار به منظور تسهیل ترانزیت
- ۳-۳- استفاده از فناوری‌های نوین به ویژه ICT در انجام امور مربوط به محمولات ترانزیتی
- ۳-۴- ایجاد پنجره واحد جهت تسریع در امر ترانزیت
- ۴-۱- بهبود علائم ایمنی و ترافیکی در شبکه راه‌های ترانزیتی
- ۴-۲- ردیابی محموله‌های ترانزیتی به روش پلمپ الکترونیک
- ۵-۱- تجهیز مبادی ورودی و خروجی ترانزیت کانتینری به دستگاه X-ray دروازه‌ای
- ۵-۲- ایجاد سرویس‌های ویژه حمل و نقل ترکیبی کانتینری
- ۶-۱- اصلاح نظام قیمت‌گذاری و تعرفه‌ها
- ۶-۲- افزایش ظرفیت خطوط ریلی از طریق تراک‌بندی، گشایش ایستگاه‌ها و تأمین علائم و ارتباطات
- ۶-۳- توسعه خطوط ریلی به ویژه تسریع در تکمیل طرح‌های در دست احداث اولویت‌دار
- ۶-۴- توسعه و نوسازی ناوگان ریلی
- ۷-۱- اتخاذ تدابیر حمایتی با اولویت پرداخت بخشی از مابه‌التفاوت سود تسهیلات ارائه شده به بخش خصوصی
- ۷-۲- توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل

<p>۸-۱- احداث بنادر خشک</p> <p>۸-۲- مدیریت یکپارچه کلیه شیوه‌های حمل و نقل از طریق ایجاد سامانه‌های هوشمند</p> <p>۸-۳- استفاده از فناوری‌های نوین مهندسی در احداث زیرساخت‌ها با رویکرد کاهش زمان و هزینه احداث</p> <p>۹-۱- حمایت از ترویج استفاده از فناوری‌های نوین ساختمان در کشور</p> <p>۹-۲- نظارت عالی بر نحوه صدور تأییدیه‌ها و گواهی‌های فنی صادر شده جهت محصولات صنعتی سازی شده و فناوری نوین ساختمان با رویکرد ایجاد بانک اطلاعاتی و نرم‌افزارهای آن</p> <p>۹-۳- نظارت بر تولید محصولات و مصالح نوین ساختمانی</p> <p>۹-۴- تعریف استانداردهای مصرف انرژی در ساختمان‌ها و تعیین رده انرژی</p> <p>۹-۵- کاهش شدت مصرف انرژی با استفاده از سبک سازی و مصالح کم انرژی‌بر</p> <p>۱۰-۱- گسترش آموزش و ترویج مقررات ملی ساختمان و استفاده از مصالح استاندارد و نوین ساختمانی</p> <p>۱۰-۲- گسترش نظارت عالی بر کلیه ساخت‌وسازها در جهت حصول اطمینان از رعایت مقررات ملی ساختمان</p> <p>۱۰-۳- استفاده از ظرفیت بیمه کیفیت ساختمان</p> <p>۱۰-۴- حمایت از کوچک سازی و اصلاح الگوی مصرف مسکن</p> <p>۱۰-۵- ایجاد انطباق و هماهنگی میان شرایط اقلیمی و رعایت الگوی معماری و شهرسازی</p> <p>۱۰-۶- تقویت سامانه‌های عمومی بالاخص ریلی در کلان‌شهرها و شهرهای جدید به منظور کاهش مصرف انرژی</p> <p>۱۰-۷- جلوگیری از گسترش پهن دشتی شهرها به منظور کاهش حجم و طول سفرهای شهری</p> <p>۱۱-۱- اجرای پروژه‌های بهسازی و نوسازی واحدهای مسکونی واقع در بافت‌های فرسوده مناطق شهری و روستائی با رویکرد کاهش مصرف انرژی</p> <p>۱۱-۲- سیاست‌گذاری جهت اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای مسکونی موجود با استفاده از ظرفیت‌های قانونی مربوطه</p>	<p>نام دستگاه اصلی: وزارت راه و شهرسازی</p>
<p>نام دستگاه‌های همکار:</p>	<p>نام دستگاه اصلی: وزارت راه و شهرسازی</p>

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل پنجم

سازمان ملی استاندارد ایران

◀ گسترش پوشش استاندارد ملی مصوبه شماره ۵۵۳۹۴ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۹ شورای اقتصاد

سازمان ملی استاندارد- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور

وزارت جهاد کشاورزی- وزارت صنعت، معدن و تجارت

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۹ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک سازمان ملی استاندارد و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی»، مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی سازمان ملی استاندارد را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱- مبانی و مستندات

◀ الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۲۴): افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن
بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۵ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

بند «الف»: افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن
بند «ب»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن حوزه

◀ ماده ۲- اهداف

- ۱- گسترش پوشش استاندارد محصولات داخلی متناسب با نوع و درجه اهمیت و حساسیت آن‌ها
- ۲- تشویق و ترغیب توسعه کیفیت و استانداردها
- ۳- گسترش آگاهی‌های اجتماعی و فردی پیرامون کیفیت، استاندارد و حقوق شهروندان در این زمینه.

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- تدوین استانداردهای ملی براساس نیازسنجی و مزیت‌های اقتصادی، علمی و فناوری کشور

- ۲- انتشار و ترویج استانداردهای ملی موردنیاز محصولات داخلی؛ متناسب با نوع، درجه اهمیت و حساسیت آن‌ها
- ۳- اصلاح رویکرد نظارت بر اجرای استانداردهای ملی موردنیاز کالاها و خدمات داخلی در جهت استفاده حداکثر از روش‌های خود اظهاری و برون‌سپاری عملیات
- ۴- هدایت و اجرای پژوهش‌های کاربردی به منظور توسعه استانداردسازی در زمینه‌های اولویت‌دار ملی بر اساس اسناد بالادستی.
- ۵- هماهنگی با وزارت‌خانه تولیدی (صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و...) در جهت استفاده مناسب و موثر از عوامل فنی در اعمال سیاست‌های تجاری- صنعتی برای حمایت از تولید داخلی و واردات و صادرات کالا و خدمات

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «تدوین استانداردهای ملی براساس نیازسنجی و مزیت‌های

اقتصادی، علمی و فناوری کشور»

- ۱-۱- تدوین و بازنگری استانداردهای اولویت‌دار ملی؛ به‌ویژه حوزه انرژی، حمل و نقل، ساختمان و مسکن، خدمات، فناوری‌های نوین و استانداردهای اجباری ایمنی و سلامت
- ۱-۲- استفاده از ظرفیت استانداردهای منطقه‌ای و بین‌المللی در راستای تدوین استانداردهای موردنیاز برای محصولات داخلی

- ۱-۳- ایجاد کانون‌ها و واحدهای هماهنگی سازمان ملی استاندارد با دستگاه‌ها، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و تشکل‌های تخصصی، در جهت احصای استانداردهای موردنیاز و غنای فعالیت‌های تدوین استانداردها
- ۱-۴- بین‌المللی کردن اعتبار گواهی‌های کیفی صادره از طریق مبادله موافقت‌نامه برای همکاری با سازمان‌های تخصصی بزرگ جهانی برای صدور گواهی کیفی

◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «انتشار و ترویج استانداردهای ملی موردنیاز محصولات

داخلی؛ متناسب با نوع، درجه اهمیت و حساسیت آن‌ها»

- ۲-۱- برنامه ترویج فرهنگ عمومی کیفیت و استاندارد، مشتمل بر تولید و عرضه محصولات فرهنگی و آموزش‌های عمومی با مشارکت دستگاه‌های مرتبط مانند آموزش و پرورش، صدا و سیما، سازمان فرهنگی - هنری شهرداری، آموزش عالی و بهره‌مندی از ظرفیت نهادها و شرکت‌های حامی.
- ۲-۲- برنامه گسترش آموزش‌های تخصصی حوزه کیفیت و استانداردسازی، با تاکید بر ایجاد رشته‌های تحصیلات تکمیلی موردنیاز در حوزه‌های مختلف فنی و حقوقی مرتبط از طریق جلب مشارکت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۳-۲- گسترش سامانه‌های اطلاع‌رسانی و تعامل مردمی در جهت اعتمادسازی بیشتر به علامت استاندارد و کالاهای استاندارد شده و امکان پی‌گیری حقوق شهروندان

۴-۲- تسریع و تسهیل در صدور مجوزها و اعطای نشان استاندارد

۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح رویکرد نظارت بر اجرای استانداردهای ملی موردنیاز

کالاها و خدمات داخلی در جهت استفاده حداکثر از روش‌های خوداظهاری و برون‌سپاری

عملیات»

۱-۳- بازنگری ساختار و قانون سازمان ملی استاندارد ایران، با هدف توانمندسازی و تقویت آن

۲-۳- برنامه بازنگری در طبقه‌بندی تنوع استانداردهای اجباری، خوداظهاری و تشویقی در حوزه محصولات

داخلی با تاکید بر استفاده حداکثری از ظرفیت‌های انجمن‌های تخصصی و تشکل‌های غیردولتی و برون‌سپاری فعالیت‌ها و وظایف تصدی‌گری و کاهش مداخلات اجرایی دولت

۳-۳- برنامه تقویت و توسعه نظام تایید صلاحیت کشور، نظام اندازه‌شناسی و شرکت‌های بازرسی متناسب با

تغییر رویکرد سازمان

۴-۳- توسعه بسترهای لازم جهت ایجاد موسسات صدور گواهی در کشور

۵-۳- برنامه تعامل با دستگاه‌های اجرایی مرتبط در جهت افزایش احساس مسئولیت در اجرای استانداردهای

ملی تحت نظارت سازمان ملی استاندارد در قالب تفاهم‌نامه‌های متبادله‌ی فی‌مابین

۶-۳- تشدید نظارت بر بخش‌های غیردولتی و شرکت‌های همکار در حوزه استاندارد

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «هدایت و اجرای پژوهش‌های کاربردی به منظور توسعه

استانداردسازی در زمینه‌های اولویت‌دار ملی بر اساس اسناد بالادستی»

۱-۴- انجام پژوهش به منظور تدوین، بومی‌سازی اثربخشی استانداردها با استفاده از توان اعضای هیأت

علمی و کارشناسان در پژوهشگاه استاندارد

۲-۴- انجام مطالعات تطبیقی شیوه‌های نظارت بر اجرای استانداردها و توسعه مقوله کیفیت در کشورهای

موفق نوصنتی

۳-۴- تدوین و بازنگری استانداردهای اولویت‌دار ملی و یا پذیرش استانداردهای بین‌المللی مورد نیاز

محصولات تولید داخل

۵- برنامه متناظر با سیاست «هماهنگی با وزارت‌خانه تولیدی (صنعت، معدن و تجارت، جهاد

کشاورزی و ...) در جهت استفاده مناسب و موثر از عوامل فنی در اعمال سیاست‌های تجاری-

صنعتی برای حمایت از تولید داخلی و واردات و صادرات کالا و خدمات»

۱-۵- ایجاد سازوکارها و تدوین دستورالعمل‌های هماهنگی سیاست‌های تجاری و صنعتی با اعمال

استانداردها و ضوابط فنی لازم در واردات و صادرات کالاها و خدمات

◀ ماده ۵ - شیوه اجرا

- سازمان ملی استاندارد مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.
- سازمان ملی استاندارد ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید رییس سازمان ملی استاندارد و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با سازمان ملی استاندارد در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده سازمان ملی استاندارد می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی سازمان ملی استاندارد، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- تدوین و بازنگری استانداردهای اولویت‌دار ملی؛ به‌ویژه حوزه انرژی، حمل و نقل، ساختمان و مسکن، خدمات، فناوری‌های نوین و استانداردهای اجباری ایمنی و سلامت
- ۱-۲- استفاده از ظرفیت استانداردهای منطقه‌ای و بین‌المللی در راستای تدوین استانداردهای موردنیاز برای محصولات داخلی
- ۱-۳- ایجاد کانون‌ها و واحدهای هماهنگی سازمان ملی استاندارد با دستگاه‌ها، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و تشکل‌های تخصصی، در جهت احصای استانداردهای موردنیاز و غنای فعالیت‌های تدوین استانداردها
- ۱-۴- بین‌المللی کردن اعتبار گواهی‌های کیفی صادره از طریق مبادله موافقت‌نامه برای همکاری با سازمان‌های تخصصی بزرگ جهانی برای صدور گواهی کیفی
- ۲-۱- برنامه ترویج فرهنگ عمومی کیفیت و استاندارد، مشتمل بر تولید و عرضه محصولات فرهنگی و آموزش‌های عمومی با مشارکت دستگاه‌های مرتبط مانند آموزش و پرورش، صدا و سیما، سازمان فرهنگی - هنری شهرداری، آموزش عالی و بهره‌مندی از ظرفیت نهادها و شرکت‌های حامی.
- ۲-۲- برنامه گسترش آموزش‌های تخصصی حوزه کیفیت و استانداردسازی، با تاکید بر ایجاد رشته‌های تحصیلات تکمیلی موردنیاز در حوزه‌های مختلف فنی و حقوقی مرتبط از طریق جلب مشارکت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۲-۳- گسترش سامانه‌های اطلاع‌رسانی و تعامل مردمی در جهت اعتمادسازی بیشتر به علامت استاندارد و کالاهای استاندارد شده و امکان پی‌گیری حقوق شهروندان
- ۲-۴- تسریع و تسهیل در صدور مجوزها و اعطای نشان استاندارد
- ۳-۱- بازنگری ساختار و قانون سازمان ملی استاندارد ایران، با هدف توانمندسازی و تقویت آن
- ۳-۲- برنامه بازنگری در طبقه‌بندی تنوع استانداردهای اجباری، خوداظهاری و تشویقی در حوزه محصولات داخلی با تاکید بر استفاده حداکثری از ظرفیت‌های انجمن‌های تخصصی و تشکل‌های غیردولتی و برون‌سپاری فعالیت‌ها و وظایف تصدی‌گری و کاهش مداخلات اجرایی دولت
- ۳-۳- برنامه تقویت و توسعه نظام تایید صلاحیت کشور، نظام اندازه‌شناسی و شرکت‌های بازرسی متناسب با تغییر رویکرد سازمان
- ۳-۴- توسعه بسترهای لازم جهت ایجاد موسسات صدور گواهی در کشور

<p>۳-۵- برنامه تعامل با دستگاه‌های اجرایی مرتبط در جهت افزایش احساس مسئولیت در اجرای استانداردهای ملی تحت نظارت سازمان ملی استاندارد در قالب تفاهم نامه‌های متبادله‌ی فیما بین</p> <p>۳-۶- تشدید نظارت بر بخش‌های غیردولتی و شرکت‌های همکار در حوزه استاندارد</p> <p>۴-۱- انجام پژوهش به منظور تدوین، بومی‌سازی اثربخشی استانداردها با استفاده از توان اعضای هیأت علمی و کارشناسان در پژوهشگاه استاندارد</p> <p>۴-۲- انجام مطالعات تطبیقی شیوه‌های نظارت بر اجرای استانداردها و توسعه مقوله کیفیت در کشورهای موفق نوصنعی</p> <p>۴-۳- تدوین و بازنگری استانداردهای اولویت‌دار ملی و یا پذیرش استانداردهای بین‌المللی مورد نیاز محصولات تولید داخل</p> <p>۵-۱- ایجاد سازوکارها و تدوین دستورالعمل‌های هماهنگی سیاست‌های تجاری و صنعتی با اعمال استانداردها و ضوابط فنی لازم در واردات و صادرات کالاها و خدمات</p>	
نام دستگاه‌های همکار:	نام دستگاه اصلی: سازمان ملی استاندارد

بخش ب: جدول شماره ۱ - اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام / برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام / برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل ششم

وزارت

صنعت، معدن و تجارت

◀ کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص در تأمین نیازهای کالایی کشور مصوبه شماره ۵۴۹۰۹ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

وزارت صنعت، معدن و تجارت - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - وزارت جهاد کشاورزی
وزارت امور اقتصادی و دارایی

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۲۳ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک وزارت صنعت، معدن و تجارت و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور. درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی وزارت صنعت، معدن و تجارت را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۶): افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (بویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.

بند (۱۰): حمایت همه جانبه هدفمند از صادرات کالاهای و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزش افزوده مثبت از طریق:

حمایت همه جانبه هدفمند از صادرات کالاهای و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزش افزوده مثبت از طریق:

- تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم.
- گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های موردنیاز.
- تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات.
- برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید، و تنوع بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه با کشورهای منطقه.
- استفاده از ساز و کار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز.
- ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

بند (۲۳): شفاف و روان‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری و روزآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار.

◀ **ب- نامه شماره ۱۸۲۹۱۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور**

بند «الف»: ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و

خاص

بند «ب»: تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم برای صادرات غیرنفتی

بند «ج»: استفاده از ساز و کار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز

بند «د»: ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف

بند «د»: شفاف و روان‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری و روزآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار

بند «ه»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن

حوزه

◀ ماده ۲- اهداف

۱- کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص در تأمین نیازهای کالایی کشور به ویژه کالاهای اساسی

۲- حمایت همه جانبه و هدفمند از صادرات کالاها و خدمات

۳- شفاف‌سازی و سالم‌سازی فعالیت‌های اقتصادی در حوزه صنعت، معدن و تجارت

۴- مدیریت اثربخش عرضه و تقاضای بازار

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

۱- ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی موردنیاز بخش

۲- رشد تولید نهاده‌ها و کالاهای حساس، ضروری و اساسی

۳- تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم و ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف

گسترش سهم پایدار ایران در بازارهای هدف

۴- گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های موردنیاز

۵- تشویق سرمایه‌گذاری خارجی در جهت توسعه صادرات

۶- برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای خارجی و تنوع پیوندهای

اقتصادی با کشورهای منطقه به ویژه کشورهای همسایه

۷- استفاده از سازوکارهای مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت لزوم

- ۸- بازنگری مقررات و رویه‌های مرتبط با فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری با رویکرد شفاف سازی و تهیه و تولید اطلاعات صحیح مرتبط و دسترسی آزاد به اطلاعات
- ۹- اصلاح شبکه‌های توزیع در جهت کاهش هزینه‌های مبادله و قیمت نهایی مصرف کننده
- ۱۰- بازطراحی شیوه‌های نظارت بر بازار

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

- ◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی موردنیاز بخش»
- ۱-۱- شناسایی و تنوع بخشی به مبادی واردات با تأکید بر کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای صنعتی و معدنی
- ۱-۲- پیگیری و مشارکت در الحاق کشور به پیمانهای دوجانبه و یا چند جانبه با کشورهای دوست منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای برای توسعه روابط تجاری
- ۱-۳- استفاده از اهرم واردات در جهت سرمایه‌گذاری برای افزایش تولید داخلی
- ◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «رشد تولید نهاده‌ها و کالاهای حساس، ضروری و اساسی»
- ۲-۱- حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری و ارتقاء بهره‌وری در جهت افزایش سهم تولید داخل کالاهای اساسی در تأمین نیاز کشور در حد تأمین امنیت غذایی و حداقل سطح خوداتکایی
- ۲-۲- تأمین امنیت تولید و پوشش ریسک قیمت و بازار محصول کالاهای اساسی
- ◀ ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم و ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش سهم پایدار ایران در بازارهای هدف»
- ۳-۱- ارتقاء شاخص سهولت تجارت خارجی از طریق بهبود مولفه‌های دخیل در آن
- ۳-۲- بازبینی و افزایش مشوق‌های موجود توسعه صادرات غیر نفتی کالا و خدمات متناسب با ارزش افزوده
- ۳-۳- حذف هر گونه عوارض و مالیات بر صادرات بخش جز در شرایط خاص موضوع تبصره ۲ ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجم
- ۳-۴- حذف موانع اداری و تثبیت مقررات صادرات حداقل به مدت ده سال
- ۳-۵- هماهنگی و یکپارچه‌سازی و اصلاح قوانین مرتبط در راستای بهبود محیط کسب و کار با رویکرد نگرش فرابخشی و حذف مقررات زائد
- ◀ ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های موردنیاز»
- ۴-۱- حمایت از تشکیل واحدهای خدماتی متنوع تجارت خارجی از قبیل توسعه ظرفیت ترابری، بیمه، بازرسی فنی، توسعه آزمایشگاه‌ها، شبانه‌روزی نمودن گمرکات صادراتی، تسهیل صدور موقت ماشین‌آلات پیمانکاران

- ۲-۴- توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز صادرات کالاها و خدمات از قبیل توسعه امکانات بندری و مرزی، استقرار گمرکات در مراکز تولید، توسعه ترمینال‌های صادراتی کالا
- ۳-۴- انعقاد پیمان‌های تجاری دو یا چندجانبه مبتنی بر ارزش مورد توافق طرف‌های پیمان
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «تشویق سرمایه‌گذاری خارجی در جهت توسعه صادرات»
- ۱-۵- شناسایی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری با تاکید بر سرمایه‌گذاری در محصولات صادراتی
- ۲-۵- تاکید و بازخواهی بر نقش مناطق آزاد تجاری صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی با رویکرد توسعه سرمایه‌گذاری خارجی به‌منظور صادرات
- ۳-۵- ایجاد تسهیلات تردد برای سرمایه‌گذاران خارجی و افراد مرتبط با آنها از قبیل صدور روادید چند ساله با اجازه ورود به دفعات
- ۴-۵- اطمینان دادن به سرمایه‌گذاران خارجی در مورد تأمین درازمدت خوراک (مواد اولیه)، صادرات و مستثنی بودن از قیمت‌گذاری
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای خارجی و تنوع پیوندهای اقتصادی با کشورهای منطقه به ویژه کشورهای همسایه»
- ۱-۶- تعیین اهداف کمی سرمایه‌گذاری و تولید برای مصارف داخلی و نیازهای صادراتی
- ۲-۶- بهره‌برداری از مزیت‌های نسبی در جهت تبدیل به مزیت رقابتی، با اولویت صنایع مبتنی بر منابع طبیعی داخلی مانند صنایع معدنی، صنایع پتروشیمی و صنایع پیشرفته
- ۳-۶- حمایت از تشکیل و توسعه کنسرسیوم‌های بین‌المللی به منظور شکل‌دهی به بازارهای جدید
- ۴-۶- پیگیری و فعال نمودن کمیسیون‌های مشترک اقتصادی و کمیته‌های بازرگانی با کشورهای منطقه
- ۵-۶- افزایش میزان پوشش‌های بیمه‌ای و ریسک‌های صادراتی کشورهای هدف
- ۶-۶- تعیین و اعزام رایزنان فعال بازرگانی در کشورهای هدف و به ویژه کشورهای منطقه
- ۷-۶- توسعه و پیگیری توافقات تجارت ترجیحی و تجارت آزاد با اولویت کشورهای همسایه
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «استفاده از سازوکارهای مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت لزوم»
- ۱-۷- بهره‌گیری از مدل تهاتری مناسب با توجه به شرایط روز و محدودیت‌های بین‌المللی با اولویت کشورهای هدف

۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «بازنگری مقررات و رویه‌های مرتبط با فعالیت‌های صنعتی، معدنی و تجاری با رویکرد شفاف سازی و تهیه و تولید اطلاعات نظام‌مند، صحیح و دسترسی آزاد به اطلاعات»

- ۸-۱- پیاده نمودن کامل کاداستر معادن کل کشور و در دسترس عموم قرار دادن محدوده‌های معادن
- ۸-۲- مقررات‌زدایی، روان‌سازی و شفاف‌سازی ضوابط و مقررات ارایه خدمات صدور مجوزها و تسهیلات به ذینفعان با تاکید بر رویکرد دولت الکترونیک
- ۸-۳- ارایه اطلاعات عمومی صنایع، معادن، طرح‌های اکتشافی، طرح‌های صنعتی در درگاه الکترونیکی وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت اطلاع عموم
- ۸-۴- شناسایی بازارهای با عملکرد انحصاری و اعمال سیاست‌های لازم به منظور مدیریت تبعات انحصار و کاهش آنها
- ۸-۵- بازنگری در فرآیندهای تهیه، تدوین و انتشار اطلاعات به منظور افزایش دقت، صحت و قابلیت اتکای به داده‌ها
- ۸-۶- تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری با مشارکت تشکلهای بخش خصوصی و پیش‌آگاهی عمومی نسبت به تغییر مقررات و ضوابط بخش
- ۸-۷- مشارکت در ثبات بخشی به رویه‌ها و سیاست‌های تاثیرگذار اقتصادی به مدت معین (حداقل ۳ تا ۵ سال)

۸-۸- فراگیر نمودن تجارت الکترونیکی از جمله سامانه تولید و تجارت

۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح شبکه‌های توزیع در جهت کاهش هزینه‌های مبادله و قیمت نهایی مصرف‌کننده»

- ۹-۱- پشتیبانی و حمایت از تسهیل فرآیندها برای ایجاد و توسعه فروشگاه‌های بزرگ زنجیره‌ای
- ۹-۲- ساماندهی واحدهای غیردولتی پخش کالا
- ۹-۳- توسعه شیوه‌های نوین تأمین، توزیع، بازاریابی و فروش
- ۹-۴- ساماندهی صنوف فاقد پروانه
- ۹-۵- همکاری مستمر با تشکلهای تولیدی و توزیعی جهت کاهش هزینه‌های مبادله
- ۹-۶- توسعه و بهره‌برداری از سامانه‌های الکترونیکی در مدیریت زنجیره ارزش کالاهای اساسی، ضروری و حساس و نهادهای مربوطه
- ۹-۷- شناسه‌دار کردن کالاها جهت رهگیری، شناسایی سریع مشخصات و نظارت سیستمی بر نحوه توزیع، هزینه‌های مربوطه و قیمت نهایی مصرف‌کننده
- ۹-۸- کدگذاری کالاها مطابق استانداردها و رویه‌های متعارف جهانی

◀ ۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «بازطراحی شیوه‌های نظارت بر بازار»

- ۱۰-۱- یکپارچه‌سازی و تقویت سیستم‌های هدفمند نظارتی و پیشگیری از تخلفات در بازار کالا و خدمات با تاکید بر استفاده از IT و ICT
- ۱۰-۲- ساماندهی جریان‌های گردش کالا از تولید تا مصرف و ایجاد بانک اطلاعاتی جامع مورد نیاز تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان
- ۱۰-۳- ساماندهی و نظارت بر عملکرد خدمات قبل، حین و پس از فروش بنگاه‌های اقتصادی
- ۱۰-۴- مشارکت در اجرای قانون حمایت از مصرف‌کننده و سایر قوانین تعریف‌کننده حقوق شهروندی

◀ ماده ۵ - شیوه اجرا

- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.
- وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید وزیر وزارت صنعت، معدن و تجارت و بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرگ مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با وزارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی وزارت صنعت، معدن و تجارت، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- شناسایی و تنوع بخشی به مبادی واردات با تاکید بر کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای صنعتی و معدنی
- ۱-۲- پیگیری و مشارکت در الحاق کشور به پیمانهای دوجانبه و یا چند جانبه با کشورهای دوست منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای برای توسعه روابط تجاری
- ۱-۳- استفاده از اهرم واردات در جهت سرمایه‌گذاری برای افزایش تولید داخلی
- ۲-۱- حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری و ارتقاء بهره‌وری در جهت افزایش سهم تولید داخل کالاهای اساسی در تأمین نیاز کشور در حد تأمین امنیت غذایی و حداقل سطح خودتکایی
- ۲-۲- تأمین امنیت تولید و پوشش ریسک قیمت و بازار محصول کالاهای اساسی
- ۳-۱- ارتقاء شاخص سهولت تجارت خارجی از طریق بهبود مولفه‌های دخیل در آن
- ۳-۲- بازبینی و افزایش مشوق‌های موجود توسعه صادرات غیر نفتی کالا و خدمات متناسب با ارزش افزوده
- ۳-۳- حذف هر گونه عوارض و مالیات بر صادرات بخش جز در شرایط خاص موضوع تبصره ۲ ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجم
- ۳-۴- حذف موانع اداری و تثبیت مقررات صادرات حداقل به مدت ده سال
- ۳-۵- هماهنگی و یکپارچه‌سازی و اصلاح قوانین مرتبط در راستای بهبود محیط کسب و کار با رویکرد نگرش فرابخشی و حذف مقررات زائد
- ۴-۱- حمایت از تشکیل واحدهای خدماتی متنوع تجارت خارجی از قبیل توسعه ظرفیت ترابری، بیمه، بازرسی فنی، توسعه آزمایشگاهها، شبانه روزی نمودن گمرکات صادراتی، تسهیل صدور موقت ماشین آلات پیمانکاران
- ۴-۲- توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز صادرات کالاها و خدمات از قبیل توسعه امکانات بندری و مرزی، استقرار گمرکات در مراکز تولید، توسعه ترمینالهای صادراتی کالا
- ۴-۳- انعقاد پیمان‌های تجاری دو یا چندجانبه مبتنی بر ارزش مورد توافق طرف‌های پیمان
- ۵-۱- شناسایی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری با تاکید بر سرمایه‌گذاری در محصولات صادراتی
- ۵-۲- تاکید و بازخواهی بر نقش مناطق آزاد تجاری صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی با رویکرد توسعه سرمایه‌گذاری خارجی به منظور صادرات

- ۳-۵- ایجاد تسهیلات تردد برای سرمایه‌گذاران خارجی و افراد مرتبط با آنها از قبیل صدور روادید چند ساله با اجازه ورود به دفعات
- ۴-۵- اطمینان دادن به سرمایه‌گذاران خارجی در مورد تأمین درازمدت خوراک (مواد اولیه)، صادرات و مستثنی بودن از قیمت‌گذاری
- ۱-۶- تعیین اهداف کمی سرمایه‌گذاری و تولید برای مصارف داخلی و نیازهای صادراتی
- ۲-۶- بهره‌برداری از مزیت‌های نسبی در جهت تبدیل به مزیت رقابتی، با اولویت صنایع مبتنی بر منابع طبیعی داخلی مانند صنایع معدنی، صنایع پتروشیمی و صنایع پیشرفته
- ۳-۶- حمایت از تشکیل و توسعه کنسرسیوم‌های بین‌المللی به منظور شکل‌دهی به بازارهای جدید
- ۴-۶- پیگیری و فعال نمودن کمیسیون‌های مشترک اقتصادی و کمیته‌های بازرگانی با کشورهای منطقه
- ۵-۶- افزایش میزان پوشش‌های بیمه‌ای و ریسک‌های صادراتی کشورهای هدف
- ۶-۶- تعیین و اعزام رایزنان فعال بازرگانی در کشورهای هدف و به ویژه کشورهای منطقه
- ۷-۶- توسعه و پیگیری توافقات تجارت ترجیحی و تجارت آزاد با اولویت کشورهای همسایه
- ۱-۷- بهره‌گیری از مدل تهاتری مناسب با توجه به شرایط روز و محدودیت‌های بین‌المللی با اولویت کشورهای هدف
- ۱-۸- پیاده نمودن کامل کاداستر معادن کل کشور و در دسترس عموم قرار دادن محدوده‌های معادن
- ۲-۸- مقررات‌زدایی، روان‌سازی و شفاف‌سازی ضوابط و مقررات ارایه خدمات صدور مجوزها و تسهیلات به ذینفعان با تاکید بر رویکرد دولت الکترونیک
- ۳-۸- ارایه اطلاعات عمومی صنایع، معادن، طرح‌های اکتشافی، طرح‌های صنعتی در درگاه الکترونیکی وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت اطلاع عموم
- ۴-۸- شناسایی بازارهای با عملکرد انحصاری و اعمال سیاست‌های لازم به منظور مدیریت تبعات انحصار و کاهش آنها
- ۵-۸- بازنگری در فرآیندهای تهیه، تدوین و انتشار اطلاعات به منظور افزایش دقت، صحت و قابلیت اتکای به داده‌ها
- ۶-۸- تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری با مشارکت تشکلهای بخش خصوصی و پیش‌آگاهی عمومی نسبت به تغییر مقررات و ضوابط بخش
- ۷-۸- مشارکت در ثبات بخشی به رویه‌ها و سیاست‌های تاثیرگذار اقتصادی به مدت معین (حداقل ۳ تا ۵ سال)
- ۸-۸- فراگیر نمودن تجارت الکترونیکی از جمله سامانه تولید و تجارت
- ۱-۹- پشتیبانی و حمایت از تسهیل فرآیندها برای ایجاد و توسعه فروشگاه‌های بزرگ زنجیره‌ای
- ۲-۹- ساماندهی واحدهای غیردولتی پخش کالا
- ۳-۹- توسعه شیوه‌های نوین تأمین، توزیع، بازاریابی و فروش

<p>۴-۹- ساماندهی صنوف فاقد پروانه</p> <p>۵-۹- همکاری مستمر با تشکل‌های تولیدی و توزیعی جهت کاهش هزینه‌های مبادله</p> <p>۶-۹- توسعه و بهره‌برداری از سامانه‌های الکترونیکی در مدیریت زنجیره ارزش کالاهای اساسی، ضروری و حساس و نهاده‌های مربوطه</p> <p>۷-۹- شناسه‌دار کردن کالاها جهت رهگیری، شناسایی سریع مشخصات و نظارت سیستمی بر نحوه توزیع، هزینه‌های مربوطه و قیمت نهایی مصرف‌کننده (نظر مخالف وزارت متبوع)</p> <p>۸- کدگذاری کالاها مطابق استانداردها و رویه‌های متعارف جهانی (پیشنهاد وزارت)</p> <p>۱-۱۰- یکپارچه‌سازی و تقویت سیستم‌های هدفمند نظارتی و پیشگیری از تخلفات در بازار کالا و خدمات با تاکید بر استفاده از IT و ICT</p> <p>۲-۱۰- ساماندهی جریان‌ات گردش کالا از تولید تا مصرف و ایجاد بانک اطلاعاتی جامع موردنیاز تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان</p> <p>۳-۱۰- ساماندهی و نظارت بر عملکرد خدمات قبل، حین و پس از فروش بنگاه‌های اقتصادی</p> <p>۴-۱۰- مشارکت در اجرای قانون حمایت از مصرف‌کننده و سایر قوانین تعریف‌کننده حقوق شهروندی</p>	
نام دستگاه اصلی: وزارت صنعت، معدن و تجارت	نام دستگاه‌های همکار:

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی مورد نیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل هفتم

شورای هماهنگی مناطق آزاد

تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

◀ توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور مصوبه شماره ۵۴۹۷۱ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور- وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت امور اقتصادی و دارایی- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۰۴/۳۰ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱- مبانی و مستندات

◀ الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۱۱): توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به منظور انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج
بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب- نامه شماره ۱۸۲۹۲۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

بند «الف»: توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به منظور انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج
بند «ب»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن حوزه

◀ ماده ۲- اهداف

- ۱- انتقال فناوری‌های پیشرفته
- ۲- گسترش و تسهیل تولید در مناطق
- ۳- افزایش صادرات کالا و خدمات از مناطق

- ۴- تسهیل تأمین نیازهای ضروری کشور از خارج
- ۵- تسهیل تأمین منابع مالی از خارج برای سرمایه‌گذاری در مناطق
- ۶- شفاف سازی فعالیت‌ها در حوزه عمل مناطق آزاد
- ۷- پیشگیری از بروز زمینه‌های فسادزا و ویژه‌خواری

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- مشارکت هوشمندانه با بنگاه‌های صاحب فناوری
- ۲- فراهم کردن فضا برای شرکت‌ها جهت ایجاد نمایندگی
- ۳- حمایت از استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان
- ۴- جلب متخصصین برجسته برای کار و اقامت در مناطق
- ۵- فراهم نمودن امکان تأمین مستقیم مواد اولیه از مبادی اصلی
- ۶- فراهم نمودن تسهیلات بانکی ارزی و ریالی
- ۷- فراهم نمودن تأمین مالی از فرابورس برای تولیدکنندگان
- ۸- آسان کردن معاملات ارزی در مناطق
- ۹- تمرکز بر کسب و کار محوری هر منطقه بر حسب مزیت
- ۱۰- تمرکز بر مبادلات اقتصادی با کشورهای همسایه
- ۱۱- حمایت از تولیدات فناوری اطلاعات و نرم افزاری و محصولات تصویری و رسانه‌ای
- ۱۲- اصلاح جغرافیای مناطق
- ۱۳- هدایت فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی مستقر در منطقه
- ۱۴- تشویق صنایع بسته‌بندی
- ۱۵- حمایت از صادرات مجدد
- ۱۶- تعرفه ترجیحی خدمات بندری و انبارداری برای کالای صادراتی
- ۱۷- تشکیل نمایشگاه‌های فصلی و دائمی صادراتی
- ۱۸- تقویت ظرفیت مبادلاتی با فضای مجازی جهت فراهم کردن بستر صادرات تولید نرم
- ۱۹- حمایت از تاسیس شرکت‌های مهندسی و طراحی در مناطق
- ۲۰- ایجاد پایگاه لجستیکی برای صنعت نفت و گاز و پتروشیمی و صنعت برق
- ۲۱- حمایت از شکل‌گیری صنایع گروه فناوری اطلاعات، برق، الکترونیک، نرم افزار، سخت‌افزار
- ۲۲- تدوین و تصویب ضوابط و مقررات پولی ویژه مناطق آزاد
- ۲۳- تسهیل سرمایه‌گذاری ایرانیان خارج از کشور در مناطق
- ۲۴- استقرار بانک فراساحلی در مناطق آزاد برای عملیات ارزی

- ۲۵- شکل دادن صندوق های ویژه تأمین مالی برای طرح های معین
- ۲۶- ایجاد فرصت برای جذب سرمایه ایرانیان خارج
- ۲۷- ایجاد جذابیت برای جلب سرمایه خارجیان
- ۲۸- آسان سازی فرآیندهای انجام کارهای اداری
- ۲۹- اطلاع رسانی همگانی برای بهبود فضای کسب و کار

◀ ماده ۴- برنامه های عملیاتی

- ◀ ۱- برنامه های متناظر با «سیاست مشارکت هوشمندانه با بنگاه های صاحب فناوری»
 - ۱-۱- ورود شرکت های مهندسی مشاور خارجی با شریک ایرانی به قراردادهای ایرانی
 - ۱-۲- خرید فناوری های تولید شده داخلی توسط بانک فن آوری و دادن اجازه به متقاضیان
- ◀ ۲- برنامه های متناظر با «سیاست فراهم کردن فضا برای شرکت ها جهت ایجاد نمایندگی»
 - ۲-۱- مجوز ثبت دفتر در مناطق آزاد برای شرکت های خارجی که در سرزمین اصلی (ایران) فعالیت راهبردی می کنند. (اجازه ثبت فعالیت های آن ها در مناطق آزاد)
- ◀ ۳- برنامه های متناظر با سیاست «حمایت از استقرار شرکت های دانش بنیان»
 - ۳-۱- ایجاد فضاهای استیجاری جهت دفاتر کار، آزمایشگاه و کارگاه در مناطق آزاد
- ◀ ۴- برنامه های متناظر با «سیاست جلب متخصصین برجسته برای کار و اقامت در مناطق»
 - ۴-۱- شناسایی متخصصین ایرانی مقیم خارج از کشور
 - ۴-۲- شناسایی متخصصین بازنشسته کشورهای صنعتی
 - ۴-۳- استقرار تورهای تفریحی مناطق آزاد با تخفیف ویژه برای گروه های فوق الذکر
 - ۴-۴- ایجاد فضاهای اقامتی جذاب برای گروه های هدف علاقمند کار و اقامت
 - ۴-۵- اعطای تسهیلات یک سفر در سال برای دانشمندان برجسته ملی و بین المللی
- ◀ ۵- برنامه های متناظر با سیاست «فراهم نمودن امکان تأمین مستقیم مواد اولیه از مبادی اصلی»
 - ۵-۱- ایجاد و تشویق شرکت تدارک کننده مواد اولیه کالا در هم پیوندی با زنجیره مصرف کننده
 - ۵-۲- تجهیز (Port) حمل و نقل دریایی، هوایی و خشکی در مقیاس تجارت بین المللی
- ◀ ۶- برنامه های متناظر با سیاست «فراهم نمودن تسهیلات بانکی ارزی و ریالی»
 - ۶-۱- تأسیس بانک های فراساحلی
 - ۶-۲- جمع آوری پس اندازهای ارزی

۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «فراهم نمودن تأمین مالی از فرابورس برای تولیدکنندگان»

۷-۱- ایجاد حمایت‌های لازم برای شرکت‌های معتبر برای جذب منابع از بورس

۷-۲- صدور اسناد ملکی جهت ارتقاء ظرفیت وثیقه‌گذاری

۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «آسان کردن معاملات ارزی در مناطق»

۸-۱- ایجاد صرافی‌های وابسته به بانک‌ها

۸-۲- ایجاد صرافی‌های مستقل تحت نظارت مناطق آزاد

۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «تمرکز بر کسب و کار محوری هر منطقه برحسب مزیت»

۹-۱- تشویق فعالیت‌های متکی بر مزیت نسبی هر منطقه

۹-۲- تمرکز بر صنعت گردشگری تفریحی، درمانی و علمی در کیش

۹-۳- تمرکز بر صنعت انرژی و ترانزیت کالا در چابهار

۹-۴- تمرکز بر صنایع پائین دستی نفت و پتروشیمی در اروند

۹-۵- تمرکز بر کسب و کار صنایع سنگین فولاد و نفت در قشم

۹-۶- تمرکز بر کسب و کار صنایع خانگی و فناوری اطلاعات در انزلی

۹-۷- تمرکز بر کسب و کار و مبادلات تجاری حوزه قفقاز در ارس

۹-۸- تمرکز بر کسب و کار و مبادلات تجاری با ترکیه در ماکو

۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «تمرکز بر مبادلات اقتصادی با کشورهای همسایه»

۱۰-۱- برآورد تقاضاها و زمینه تجارت دوجانبه

۱۰-۲- توسعه فرصت‌های تجارت چند جانبه

۱۰-۳- توسعه فرصت تجارت با تطبیق عرضه برحسب تقاضاهای بازار هدف از نظر کیفیت، بسته‌بندی و

خدمات پشتیبانی

۱۰-۴- توسعه مشارکت جامعه محلی در توسعه تجارت با کشورهای همسایه

۱۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از تولیدات فناوری اطلاعات و نرم‌افزاری و

محصولات تصویری و رسانه‌ای»

۱۱-۱- احداث شهر رسانه‌ای (media city) در کیش و هندورابی

۱۱-۲- احداث شرکت‌های ICT در مناطق آزاد قشم و ماکو

۱۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «اصلاح جغرافیای مناطق»

۱۲-۱- توسعه جغرافیای منطقه آزاد چابهار به منظور توسعه ارتباط زمینی با پاکستان

۱۲-۲- تنظیم محدوده مناطق برای استفاده بهینه و هم‌افزایی منابع و امکانات منطقه

۱۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «هدایت فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی مستقر در منطقه به

سوی اهداف توسعه»

۱۳-۱- اجرای آموزش‌های تحصیلات تکمیلی بازار محور و متناسب با نیاز منطقه

۱۳-۲- ارائه آموزش‌های ویژه تخصصی به نخبگان بومی برای جذب در واحد اقتصادی منطقه

۱۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «تشویق صنایع بسته‌بندی»

۱۴-۱- جانمایی صنایع بسته‌بندی در نزدیک‌ترین فاصله با درگاه‌های حمل و نقل (فرودگاه، بندر)

۱۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از صادرات مجدد»

۱۵-۱- روان سازی مقررات جهت صادرات مجدد

۱۵-۲- ارتقاء کیفی و تسهیل حمل و نقل ترانزیتی -توسعه خطوط حمل و نقل ترکیبی

۱۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «تعرفه ترجیحی خدمات بندری و انبارداری برای کالای

صادراتی»

۱۶-۱- اصلاح تعرفه‌های موجود توسط شورای عالی

۱۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «تشکیل نمایشگاه‌های فصلی و دائمی صادراتی»

۱۷-۱- حمایت از شرکت‌های اپراتور نمایشگاهی

۱۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت ظرفیت مبادلاتی با فضای مجازی جهت فراهم

کردن بستر صادرات تولید نرم»

۱۸-۱- توسعه ICT واحداث کریدورهای پر ظرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین‌المللی

محصولات نرم

۱۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از تاسیس شرکت‌های مهندسی و طراحی در

مناطق»

۱۹-۱- ایجاد پارک‌های مهندسی و طراحی در مناطق

۲۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از تاسیس نمایندگی و شعب شرکت‌های مهندسی

معتبر خارجی در مناطق»

۲۰-۱- ایجاد سیستم اجاره زمین و ساختمان برای استقرار کوتاه مدت شرکت‌های مهندسی

۲۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت گردشگری حلال برای ایرانیان و سایر مسلمانان در

مناطق»

۲۱-۱- تقویت ارتباط با شبکه جهانی گردشگری حلال

۲۱-۲- باز تعریف هتل و اماکن گردشگری با ملاحظات گردشگری حلال

۲۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه ظرفیت گردشگری تفریحی، درمانی، آموزشی، نمایشگاهی، هنری، برای مسلمانان»

۲۲-۱- دفتر توریسم درمانی: تقویت شبکه‌های بازاریابی برای پشتیبانی عرضه به متقاضیان در مناطق آزاد

۲۲-۲- تولید و صدور کالا و خدمات فرهنگی از مناطق به کشورهای هدف

۲۲-۳- تهیه بروشورهای معرفی ظرفیت‌های تخصصی پزشکی اعم از پزشکان صاحب‌نام و تجهیزات درمانی

۲۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «ایجاد گردشگری توام زیارتی و سیاحتی در مناطق»

۲۳-۱- تقویت واحدهای صدور ویزا در مناطق آزاد بطوریکه امکان تردد خارجیان به سرزمین اصلی فراهم

شود

۲۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ایجاد پایگاه لجستیکی برای صنعت نفت و گاز و پتروشیمی و صنعت برق»

۲۴-۱- احداث شرکت تدارکاتی برای تأمین کالا جهت صنایع انرژی

۲۴-۲- استقرار شرکت‌های تأمین خدمات صنایع انرژی

۲۴-۳- استقرار واحدهای تولید کالا جهت صنایع انرژی

۲۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «حمایت از شکل‌گیری صنایع گروه فناوری اطلاعات، برق، الکترونیک، نرم‌افزار، سخت‌افزار»

۲۵-۱- تشویق و پشتیبانی از سرمایه‌گذاران در حوزه صنایع IT، IC، نیمه هادی و صوتی و تصویری (Audio

و Video)

۲۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «تدوین و تصویب ضوابط و مقررات پولی ویژه مناطق آزاد»

۲۶-۱- استقرار دفتر نظارت بانک مرکزی جهت نظارت بر سیاست‌های کلی مصوب

۲۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «تسهیل سرمایه‌گذاری ایرانیان خارج از کشور در مناطق»

۲۷-۱- برقراری ارتباط سازمان یافته و اطلاع‌رسانی به ایرانیان مقیم خارج از طریق دبیر کل ایرانیان خارج از

کشور و وزارت امور خارجه

۲۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «استقرار بانک فراساحلی در مناطق آزاد برای عملیات ارزی»

۲۸-۱- صدور مجوز برای بانک‌های فراساحلی در کلیه مناطق آزاد تحت نظارت مناطق آزاد

◀ ۲۹- برنامه‌های متناظر با سیاست «شکل دادن صندوق‌های ویژه تأمین مالی برای طرح‌های

معین»

۱- ۲۹- صدور مجوز برای بانک‌های فراساحلی در کلیه مناطق آزاد تحت نظارت شورای پول و اعتبار

مناطق آزاد

۲- ۲۹- شرکت‌های تأمین مالی (Investment banking) برای حمایت جهت سرمایه‌گذاری

◀ ۳۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «آسان‌سازی فرآیندهای انجام کارهای اداری»

۱- ۳۰- بازخوانی و بازنگری فرآیندها برای اصلاح (or)

۲- ۳۰- ایجاد پنجره واحد پاسخگویی به مراجعان با ارائه خدمات به هنگام از طریق سایت الکترونیکی

◀ ۳۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «اطلاع‌رسانی همگانی برای بهبود فضای کسب و کار»

۱- ۳۱- انتشار نتایج مناقصه‌ها و مزایده‌ها با ذکر معیارهای انتخاب برنده

۲- ۳۱- انتشار اطلاعات مربوط به اراضی و آخرین وضعیت آن‌ها

۳- ۳۱- انتشار اطلاعات مربوط به فرصت‌های سرمایه‌گذاری و شرایط آن‌ها

۴- ۳۱- انتشار اطلاعات مربوط به معاملات و شرایط مرتبط با واگذاری آن‌ها

◀ ماده ۵ - شیوه اجرا

- شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مکلف است نسبت به تهیه و تدوین

برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به

شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری

هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید دبیر شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه

اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن

برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرگ

مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.

- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری- صنعتی

و ویژه اقتصادی در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.

- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده

شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی می‌باشد.

-
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- ورود شرکت‌های مهندسی مشاور خارجی با شریک ایرانی به قراردادهای ایرانی
- ۱-۲- خرید فناوری‌های تولید شده داخلی توسط بانک فن آوری و دادن اجاره به متقاضیان
- ۲-۱- مجوز ثبت دفتر در مناطق آزاد برای شرکت‌های خارجی که در سرزمین اصلی (ایران) فعالیت انحصاری می‌کنند. (اجازه ثبت فعالیت‌های آن‌ها در مناطق آزاد)
- ۳-۱- ایجاد فضاهای استیجاری جهت دفاتر کار، آزمایشگاه و کارگاه در مناطق آزاد
- ۴-۱- شناسایی متخصصین ایرانی مقیم خارج از کشور
- ۴-۲- شناسایی متخصصین بازنشسته کشورهای صنعتی
- ۴-۳- استقرار تورهای تفریحی مناطق آزاد با تخفیف ویژه برای گروه‌های فوق‌الذکر
- ۴-۴- ایجاد فضاهای اقامتی جذاب برای گروه‌های هدف علاقمند کار و اقامت
- ۴-۵- اعطای تسهیلات یک سفر در سال برای دانشمندان برجسته ملی و بین‌المللی
- ۵-۱- ایجاد و تشویق شرکت تدارک‌کننده مواد اولیه کالا در هم پیوندی با زنجیره مصرف‌کننده
- ۵-۲- تجهیز (Port) حمل و نقل دریایی، هوایی و خشکی در مقیاس تجارت بین‌المللی
- ۶-۱- تاسیس بانک‌های فراساحلی
- ۶-۲- جمع‌آوری پس‌اندازهای ارزی
- ۷-۱- ایجاد حمایت‌های لازم برای شرکت‌های معتبر برای جذب منابع از بورس
- ۷-۲- صدور اسناد ملکی جهت ارتقاء ظرفیت وثیقه‌گذاری
- ۸-۱- ایجاد صرافی‌های وابسته به بانک‌ها
- ۸-۲- ایجاد صرافی‌های مستقل تحت نظارت مناطق آزاد
- ۹-۱- تشویق فعالیت‌های متکی بر مزیت نسبی هر منطقه
- ۹-۲- تمرکز بر صنعت گردشگری تفریحی، درمانی و علمی در کیش
- ۹-۳- تمرکز بر صنعت انرژی و ترانزیت کالا در چابهار
- ۹-۴- تمرکز بر صنایع پائین دستی نفت و پتروشیمی در اروند

- ۹-۵- تمرکز بر کسب و کار صنایع سنگین فولاد و نفت در قشم
- ۹-۶- تمرکز بر کسب و کار صنایع خانگی و فناوری اطلاعات در انزلی
- ۹-۷- تمرکز بر کسب و کار و مبادلات تجاری حوزه قفقاز در ارس
- ۹-۸- تمرکز بر کسب و کار و مبادلات تجاری با ترکیه در ماکو
- ۱-۱۰- برآورد تقاضاها و زمینه تجارت دوجانبه
- ۲-۱۰- توسعه فرصت‌های تجارت چند جانبه
- ۳-۱۰- توسعه فرصت تجارت با تطبیق عرضه بر حسب تقاضاهای بازار هدف از نظر کیفیت، بسته‌بندی و خدمات پشتیبانی
- ۴-۱۰- توسعه مشارکت جامعه محلی در توسعه تجارت با کشورهای همسایه
- ۱-۱۱- احداث شهر رسانه‌ای (media city) در کیش و هندورابی
- ۲-۱۱- احداث شرکت‌های ICT در مناطق آزاد قشم و ماکو
- ۱-۱۲- توسعه جغرافیای منطقه آزاد چابهار به منظور توسعه ارتباط زمینی با پاکستان
- ۲-۱۲- تنظیم محدوده مناطق برای استفاده بهینه و هم‌افزایی منابع و امکانات منطقه
- ۱-۱۳- اجرای آموزش‌های تحصیلات تکمیلی بازار محور و متناسب با نیاز منطقه
- ۲-۱۳- ارائه آموزش‌های ویژه تخصصی به نخبگان بومی برای جذب در واحد اقتصادی منطقه
- ۱-۱۴- جانمایی صنایع بسته‌بندی در نزدیک‌ترین فاصله با درگاه‌های حمل و نقل (فرودگاه، بندر)
- ۱-۱۵- روان‌سازی مقررات جهت صادرات مجدد
- ۲-۱۵- ارتقاء کیفی و تسهیل حمل و نقل ترانزیتی - توسعه خطوط حمل و نقل ترکیبی
- ۱-۱۶- اصلاح تعرفه‌های موجود توسط شورای عالی
- ۱-۱۷- حمایت از شرکت‌های اپراتور نمایشگاهی
- ۱-۱۸- توسعه ICT و احداث کریدورهای پر ظرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین‌المللی
- محصولات نرم
- ۱-۱۹- ایجاد پارک‌های مهندسی و طراحی در مناطق
- ۱-۲۰- ایجاد سیستم اجاره زمین و ساختمان برای استقرار کوتاه مدت شرکت‌های مهندسی
- ۱-۲۱- تقویت ارتباط با شبکه جهانی گردشگری حلال
- ۲-۲۱- باز تعریف هتل و اماکن گردشگری با ملاحظات گردشگری حلال
- ۱-۲۲- دفتر توریسم درمانی: تقویت شبکه‌های بازاریابی برای پشتیبانی عرضه به متقاضیان در مناطق آزاد

<p>۲- ۲۲- تولید و صدور کالا و خدمات فرهنگی از مناطق به کشورهای هدف</p> <p>۳- ۲۲- تهیه بروشورهای معرفی ظرفیت‌های تخصصی پزشکی اعم از پزشکان صاحب‌نام و تجهیزات درمانی</p> <p>۱- ۲۳- تقویت واحدهای صدور ویزا در مناطق آزاد بطوریکه امکان تردد خارجیان به سرزمین اصلی فراهم شود</p> <p>۱- ۲۴- احداث شرکت تدارکاتی برای تأمین کالا جهت صنایع انرژی</p> <p>۲- ۲۴- استقرار شرکت‌های تأمین خدمات صنایع انرژی</p> <p>۳- ۲۴- استقرار واحدهای تولید کالا جهت صنایع انرژی</p> <p>۱- ۲۵- تشویق و پشتیبانی از سرمایه‌گذاران در حوزه صنایع IT، IC، نیمه هادی صوتی و تصویری (Video و Audio)</p> <p>۱- ۲۶- استقرار دفتر نظارت بانک مرکزی جهت نظارت بر سیاست‌های کلی مصوب</p> <p>۱- ۲۷- برقراری ارتباط سازمان یافته و اطلاع‌رسانی به ایرانیان مقیم خارج از طریق دبیر کل ایرانیان خارج از کشور و وزارت امور خارجه</p> <p>۱- ۲۸- صدور مجوز برای بانک‌های فراساحلی در کلیه مناطق آزاد تحت نظارت مناطق آزاد</p> <p>۱- ۲۹- صدور مجوز برای بانک‌های فراساحلی در کلیه مناطق آزاد تحت نظارت شورای پول و اعتبار مناطق آزاد</p> <p>۲- ۲۹- شرکت‌های تأمین مالی (Investment banking) برای حمایت جهت سرمایه‌گذاری</p> <p>۱- ۳۰- بازخوانی و بازنگری فرآیندها برای اصلاح (or)</p> <p>۲- ۳۰- ایجاد پنجره واحد پاسخگویی به مراجعان با ارائه خدمات به هنگام از طریق سایت الکترونیکی</p> <p>۱- ۳۱- انتشار نتایج مناقصه‌ها و مزایده‌ها با ذکر معیارهای انتخاب برنده</p> <p>۲- ۳۱- انتشار اطلاعات مربوط به اراضی و آخرین وضعیت آن‌ها</p> <p>۳- ۳۱- انتشار اطلاعات مربوط به فرصت‌های سرمایه‌گذاری و شرایط آن‌ها</p> <p>۴- ۳۱- انتشار اطلاعات مربوط به معاملات و شرایط مرتبط با واگذاری آن‌ها</p>	<p>نام دستگاه اصلی: شورای هماهنگی مناطق آزاد</p> <p>تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی</p>
<p>نام دستگاه‌های همکار:</p>	

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام / برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام / برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی مورد نیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

بخش سوم
حوزه بخش‌های
اجتماعی و فرهنگی

فصل اول

وزارت

علوم، تحقیقات و فناوری

◀ ساماندهی نظام ملی نوآوری و اقتصاد دانش بنیان مصوبه شماره ۵۴۹۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - معاونت علمی و فناوری رییس جمهور
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت جهاد کشاورزی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۲۳ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور. درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۲): پیشسازی اقتصاد دانش بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش بنیان در منطقه.

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۵۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس جمهور

بند «الف»: پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور
بند «ب»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن حوزه

◀ ماده ۲ - اهداف

- ۱- اصلاح نظام آموزشی و اجرایی دانشگاه‌ها در راستای تربیت نیروهای خلاق و کارآفرین
- ۲- ارتقاء کارایی و اثربخشی منابع مالی آموزش عالی

- ۳- مشارکت در ساماندهی نظام ملی نوآوری و زمینه‌سازی تحقق اقتصاد دانش‌بنیان
- ۴- ایفای نقش موثر علمی در سطح منطقه
- ۵- نقش آفرینی و توسعه حضور بین‌المللی و کسب درآمد ارزی از فعالیت‌های حوزه‌های علمی و فناوری

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- ارتقاء کیفیت دوره‌های آموزشی با تکیه بر دو بعد روزآمدی علمی و مهارت‌آموزی
- ۲- چابک‌سازی ساختارهای اداری - اجرایی و حذف ساختارهای زاید
- ۳- کاهش اتکاء به درآمد نفت و منابع ارزی در اقتصاد آموزش عالی
- ۴- ثروت آفرینی در حوزه علوم، تحقیقات و فناوری
- ۵- ارتباط موثر با بخش‌های اقتصادی
- ۶- بسترسازی و حمایت از صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان
- ۷- توسعه هدفمند حضور بین‌المللی برای کسب کرسی‌های علمی بین‌المللی

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

- ◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتقاء کیفیت دوره‌های آموزشی با تکیه بر دو بعد روزآمدی علمی و مهارت‌آموزی»

- ۱-۱- تمهید شرایط لازم برای تحول دانشگاه‌ها به دانشگاه‌های کارآفرین
- ۱-۲- رقابتی کردن دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی در ارائه دوره‌ها و مطالب با کاربرد بیشتر
- ۱-۳- توسعه دوره‌های دو گرایشی و میان رشته‌ای
- ۱-۴- بازنگری سرفصل دروس با هدف روزآمد نمودن علمی آموزش‌ها و افزایش مهارت‌آموزی بر اساس نیاز بازار

۱-۵- ارتقاء دوره‌های کارآموزی به کارورزی و ایجاد دوره های coop

- ◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «چابک‌سازی ساختارهای اداری - اجرایی و حذف ساختارهای زاید»

- ۲-۱- استفاده بهینه از ظرفیت‌های مازاد دانشگاه‌ها
- ۲-۲- حذف ساختارهای زائد و کوچک‌سازی سیستم اجرایی
- ۲-۳- بازنگری ساختارهای موجود در نظام آموزشی، پژوهشی و فناوری با هدف حذف ساختارهای زائد و کاهش هزینه‌ها

۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «کاهش اتکاء به درآمد نفت و منابع ارزی در اقتصاد آموزش

«عالی»

۳-۱- فعال‌سازی اقتصاد آموزش عالی و زمینه‌سازی برای استفاده حداکثر از ظرفیت‌های دانشگاه‌ها از طریق پیاده‌سازی نظام بودجه عملیاتی

۳-۲- برنامه‌ریزی برای اجرای دوره‌های آموزشی در مدت زمان استاندارد و جلوگیری از تطویل دوره‌ها

۳-۳- تعیین اندازه اقتصادی برای موسسات آموزش عالی و زمینه‌سازی ادغام موسسات برای رسیدن به اندازه

پهینه

۳-۴- تعیین مأموریت انواع مختلف موسسات آموزشی و پژوهشی و حذف فعالیت‌های غیر هم راستا با

مأموریت موسسه

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «ثروت‌آفرینی در حوزه علوم، تحقیقات و فناوری»

۴-۱- مشارکت در ایجاد سامانه‌های خلاقیت و نوآوری بخشی و منطقه‌ای

۴-۲- برنامه‌ریزی برای ایجاد زیرساخت‌های دیجیتالی پژوهش و فناوری در کشور

۴-۳- تعیین و ابلاغ میزان سرمایه‌گذاری پژوهش و فناوری در حوزه‌های ثروت آفرین صنایع (تعیین

پروژه‌های پیشنهادی)

۴-۴- بازتعریف سامانه‌های پارک‌های علم و فناوری وابسته به صنایع شامل طراحی سامانه‌های مراکز توسعه

فناوری و سامانه مراکز رشد بین‌المللی

۴-۵- برنامه‌ریزی برای هدایت موثر سمت تقاضا در پژوهش و فناوری

۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «ارتباط موثر با بخش‌های اقتصادی»

۵-۱- تمهید اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های برتر کشور در صنعت ملی و نظام اجرایی کشور و معکوس

نمودن پدیده مهاجرت مغزها

۵-۲- افزایش بهره‌وری آموزش‌ها از طریق هم راستا کردن آموزش‌ها با نیاز بخش‌های اجرایی و اقتصادی

کشور

۵-۳- تعریف سازوکار لازم در شورای عتف با هدف حمایت از تحقیقات مرتبط با پروژه‌های پیشنهادی در

دانشگاه‌ها

۵-۴- عقد توافق‌نامه همکاری با وزارتخانه‌های اقتصادی ذی‌ربط و تقویت سامانه خلاقیت و نوآوری بخش

مربوطه

۵-۵- تربیت دانشجو بر اساس هزینه‌های تمام شده و نیازمندی‌های کشور

۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «بسترسازی و حمایت از صادرات محصولات و خدمات

دانش بنیان»

۶-۱- برنامه‌ریزی برای تولید تجهیزات آزمایشگاهی موردنیاز توسط شرکت‌های دانش بنیان

۶-۲- تدوین و تصویب سازوکار مناسب به منظور تسهیل ورود دستاوردهای دانش بنیان بخش عرضه به صنایع ذیربط (پیش‌بینی الزامات رعایت استاندارد محصول در سمت عرضه و الزام خرید در سمت تقاضا)

۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «توسعه هدفمند حضور بین‌المللی برای کسب کرسی‌های

علمی بین‌المللی»

- ۱-۷- ارتقاء دوره‌های بین‌المللی دانشگاه‌ها به تراز جهانی
- ۲-۷- توسعه تعاملات علمی بین‌المللی با کشورهای هدف
- ۳-۷- رشد تعداد کرسی‌های بین‌المللی اشغال شده توسط دانشمندان ایرانی
- ۴-۷- افزایش سهم ایران از اعتبارات پژوهشی نهادهای بین‌المللی و گسترش همکاری پژوهشی با دانشگاه‌های خارج
- ۵-۷- حضور شرکت‌های دانش بنیان ایرانی در خارج از کشور
- ۶-۷- رشد تعداد مجلات ایرانی نمایه شده در ISI

ماده ۵ - شیوه اجرا

- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.
- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.
- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.
- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.
- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- تمهید شرایط لازم برای تحول دانشگاه‌ها به دانشگاه‌های کارآفرین
- ۱-۲- رقابتی کردن دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی در ارائه دوره‌ها و مطالب با کاربرد بیشتر
- ۱-۳- توسعه دوره‌های دو گرایشی و میان رشته‌ای
- ۱-۴- بازنگری سرفصل دروس با هدف روزآمد نمودن علمی آموزش‌ها و افزایش مهارت‌آموزی بر اساس نیاز بازار
- ۱-۵- ارتقاء دوره‌های کارآموزی به کارورزی و ایجاد
- ۲-۱- استفاده بهینه از ظرفیت‌های مازاد دانشگاه‌ها
- ۲-۲- حذف ساختارهای زائد و کوچک‌سازی سیستم اجرایی
- ۲-۳- بازنگری ساختارهای موجود در نظام آموزشی، پژوهشی و فناوری با هدف حذف ساختارهای زائد و کاهش هزینه‌ها
- ۳-۱- فعال‌سازی اقتصاد آموزش عالی و زمینه‌سازی برای استفاده حداکثر از ظرفیت‌های دانشگاه‌ها از طریق پیاده‌سازی نظام بودجه عملیاتی
- ۳-۲- برنامه‌ریزی برای اجرای دوره‌های آموزشی در مدت زمان استاندارد و جلوگیری از تطویل دوره‌ها
- ۳-۳- تعیین اندازه اقتصادی برای موسسات آموزش عالی و زمینه‌سازی ادغام موسسات برای رسیدن به اندازه بهینه
- ۳-۴- تعیین مأموریت انواع مختلف موسسات آموزشی و پژوهشی و حذف فعالیت‌های غیر هم راستا با مأموریت موسسه
- ۴-۱- مشارکت در ایجاد سامانه‌های خلاقیت و نوآوری بخشی و منطقه‌ای
- ۴-۲- برنامه‌ریزی برای ایجاد زیرساخت‌های دیجیتالی پژوهش و فناوری در کشور
- ۴-۳- تعیین و ابلاغ میزان سرمایه‌گذاری پژوهش و فناوری در حوزه‌های ثروت آفرین صنایع (تعیین پروژه‌های پیشنهادی)
- ۴-۴- بازتعریف سامانه‌های پارک‌های علم و فناوری وابسته به صنایع شامل طراحی سامانه‌های مراکز توسعه فناوری و سامانه مراکز رشد بین‌المللی
- ۴-۵- برنامه‌ریزی برای هدایت موثر سمت تقاضا در پژوهش و فناور
- ۵-۱- تمهید اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های برتر کشور در صنعت ملی و نظام اجرایی کشور و

<p>معکوس نمودن پدیده مهاجرت مغزها</p> <p>۲-۵- افزایش بهره‌وری آموزش‌ها از طریق هم راستا کردن آموزش‌ها با نیاز بخش‌های اجرایی و اقتصادی کشور</p> <p>۳-۵- تعریف سازوکار لازم در شورای عتف با هدف حمایت از تحقیقات مرتبط با پروژه‌های پیش‌تاز در دانشگاه‌ها</p> <p>۴-۵- عقد توافق‌نامه همکاری با وزارتخانه‌های اقتصادی ذی‌ربط و تقویت سامانه خلاقیت و نوآوری بخش مربوطه</p> <p>۵-۵- تربیت دانشجو بر اساس هزینه‌های تمام شده و نیازمندی‌های کشور</p> <p>۱-۶- برنامه‌ریزی برای تولید تجهیزات آزمایشگاهی موردنیاز توسط شرکت‌های دانش بنیان</p> <p>۲-۶- تدوین و تصویب سازوکار مناسب به منظور تسهیل ورود دستاوردهای دانش بنیان بخش عرضه به صنایع ذیربط (پیش‌بینی الزامات رعایت استاندارد محصول در سمت عرضه و الزام خرید در سمت تقاضا)</p> <p>۱-۷- ارتقاء دوره‌های بین‌المللی دانشگاه‌ها به تراز جهانی</p> <p>۲-۷- توسعه تعاملات علمی بین‌المللی با کشورهای هدف</p> <p>۳-۷- رشد تعداد کرسی‌های بین‌المللی اشغال شده توسط دانشمندان ایرانی</p> <p>۴-۷- افزایش سهم ایران از اعتبارات پژوهشی نهادهای بین‌المللی و گسترش همکاری پژوهشی با دانشگاه‌های خارج</p> <p>۵-۷- حضور شرکت‌های دانش بنیان ایرانی در خارج از کشور</p> <p>۶-۷- رشد تعداد مجلات ایرانی نمایه شده در ISI</p>	
نام دستگاه اصلی: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	نام دستگاه‌های همکار:

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل دوم

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

◀ گفتمان سازی اقتصاد مقاومتی مصوبه شماره ۵۴۹۹۴ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور
وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت جهاد کشاورزی
نهاد ریاست جمهوری

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۱۶ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی در خصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی»، مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۱۹): شفاف سازی اقتصاد و سالم سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و

بند (۲۰): تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه
بند (۲۱): تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان سازی آن بویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۲۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس جمهور

بند «ب»: شفاف سازی اقتصاد و سالم سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن حوزه

بند «الف»: تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه

◀ ماده ۲ - اهداف

۱- شفاف سازی و سالم سازی اقتصاد فرهنگ

- ۲- تقویت فرهنگ و اخلاق کار، بهره‌وری، تولید ثروت و روحیه سرمایه‌گذاری و کارآفرینی
 ۳- فرهنگ سازی و گفتمان سازی در زمینه اقتصاد مقاومتی

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- چابک‌سازی ساختار و تشکیلات دستگاه‌های بخش فرهنگ
 ۲- شفاف‌سازی سازوکار توزیع منابع دولتی در بخش فرهنگ
 ۳- تدوین، اصلاح و بازنگری قوانین و مقررات در راستای سالم‌سازی و رفع موانع اقتصادی در بخش فرهنگ و هنر
 ۴- تقویت و ترویج فرهنگ جهادی در تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی و سرمایه‌گذاری با استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای
 ۵- فراهم کردن زمینه‌ها و فرهنگ‌سازی برای اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه
 ۶- تبیین مفهوم اقتصاد مقاومتی و ابعاد فرهنگی آن
 ۷- گفتمان‌سازی و ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی با استفاده از ظرفیت‌ها و ابزارهای فرهنگی و هنری و رسانه‌ای
 ۸- همکاری با نهادها و مراکز فرهنگی کشور برای بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های فرهنگی موجود

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

- ◀ ۱- برنامه متناظر با سیاست «چابک‌سازی ساختار و تشکیلات دستگاه‌های بخش فرهنگ»
 ۱-۱- چابک‌سازی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان‌ها و نهادهای وابسته از طریق بازنگری و مهندسی فرآیندها و روش‌ها و ساختارها با هدف شفاف‌سازی و جلوگیری از زمینه‌های فساد
 ◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «شفاف‌سازی سازوکار توزیع منابع دولتی در بخش فرهنگ»
 ۲-۱- تدوین سازوکارها و روش‌های صرفه‌جویی و ساماندهی هزینه‌ها در راستای شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فساد از حوزه فرهنگ و هنر
 ۲-۲- تدوین روش‌هایی برای افزایش قابلیت نظارت‌پذیری هزینه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی و هنری
 ◀ ۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تدوین، اصلاح و بازنگری قوانین و مقررات در راستای سالم‌سازی و رفع موانع اقتصادی در بخش فرهنگ و هنر»
 ۳-۱- پیش‌بینی احکام مورد نیاز برای ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی در برنامه‌های توسعه و تهیه و تصویب سیاست‌های فرهنگی مناسب در راستای پیشبرد اهداف و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

- ۳-۲- تدوین ضوابط و سازوکارهای لازم و شفاف برای توزیع منابع دولتی در فعالیتهای فرهنگی
- ۳-۳- حمایت و صیانت از حقوق و مالکیت فکری و معنوی
- ۳-۴- به کارگیری ظرفیتهای فرهنگی، هنری و رسانه‌ای برای ترویج سلامت اقتصادی و مقابله با زمینه‌های فرهنگی نا امنی اقتصادی رانت جوئی و فساد
- ۴- برنامه‌های متناظر با سیاست « تقویت و ترویج فرهنگ جهادی در تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی و سرمایه‌گذاری با استفاده از ظرفیتهای فرهنگی، هنری و رسانه‌ای»
- ۴-۱- حمایت از مطالعات و پژوهش‌های کاربردی در راستای تبیین و شناسایی وضع موجود فرهنگ و اخلاق کار، کارآفرینی و روحیه جهادی در فعالیتهای و ارائه راهکارها و پیشنهادهایی برای بهبود و ارتقای شاخص‌های فرهنگ و اخلاق کار و بهره‌وری
- ۴-۲- به‌کارگیری ظرفیتهای فرهنگی و هنری کشور برای ترویج فرهنگ جهادی
- ۴-۳- حمایت از آثار سینمایی، فرهنگی، هنری، رسانه‌ای و تبلیغی در راستای بسترسازی برای گفتمان‌سازی و ترویج فرهنگ و روحیه کارآفرینی و سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد
- ۵- برنامه‌های متناظر با سیاست « فراهم کردن زمینه‌ها و فرهنگ‌سازی برای اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه»
- ۵-۱- حمایت از فعالیتهای فرهنگی در راستای ارزش‌بخشی به نشان اقتصاد مقاومتی
- ۵-۲- فراهم کردن زمینه‌های برجسته‌سازی دریافت‌کنندگان نشان اقتصاد مقاومتی در فعالیتهای فرهنگی، هنری و رسانه‌ای
- ۵-۳- همکاری در تدوین ضوابط و آئین‌نامه‌های لازم در خصوص اعطای نشان اقتصاد مقاومتی
- ۶- برنامه‌های متناظر با سیاست «تبیین مفهوم اقتصاد مقاومتی و ابعاد فرهنگی آن»
- ۶-۱- حمایت از مطالعات و پژوهش‌های کاربردی در راستای تبیین مفهوم اقتصاد مقاومتی و ابعاد فرهنگی آن و تدوین اصول و مبانی فرهنگی اقتصاد مقاومتی
- ۶-۲- حمایت از هنرمندان، اندیشمندان و نویسندگان برای تبیین و ترویج سیاست‌ها و ابعاد اقتصاد مقاومتی
- ۷- برنامه‌های متناظر با سیاست «گفتمان‌سازی و ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی با استفاده از ظرفیتهای و ابزارهای فرهنگی و هنری و رسانه‌ای»
- ۷-۱- ترویج الگو و سبک زندگی ایرانی-اسلامی، اصلاح الگوی مصرف و ارتقاء فرهنگ عمومی متناسب با الزامات و اهداف اقتصاد مقاومتی با استفاده از ابزارهای فرهنگی و هنری
- ۷-۲- حمایت از آثار سینمایی، فرهنگی، هنری، رسانه‌ای و تبلیغی برای گفتمان‌سازی و ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی

۳-۷- زمینه‌سازی برای بهره‌گیری از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی و مجازی و دیجیتال در راستای ترویج اهداف اقتصاد مقاومتی

۴-۷- بهره‌گیری از ظرفیت فضاها و رخدادهای فرهنگی برای ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی

۵-۷- بهره‌گیری از ظرفیت دیپلماسی فرهنگی کشور با هدف کاهش تهدیدات خارجی و تحقق اهداف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

۶-۷- فعال‌سازی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد و کانون‌های مذهبی برای ترویج و تعمیق مبانی اعتقادی مرتبط با اقتصاد مقامتی

۸- برنامه‌های متناظر با سیاست «همکاری با نهادها و مراکز فرهنگی کشور برای بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های فرهنگی موجود»

۱-۸- همکاری با سایر نهادها و مراکز فرهنگی کشور برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های فرهنگی موجود در راستای هم‌افزایی و اجرای برنامه‌های مشترک و جلوگیری از موازی‌کاری

۲-۸- کاستن از موازی‌کاری‌های فرهنگی در حوزه فعالیت‌های فرهنگی خارج از کشور و تلاش جهت تجمع اینگونه فعالیت‌ها

◀ ماده ۵ - شیوه اجرا

- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.

- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.

- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشد.

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.

- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- چابک سازی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان‌ها و نهادهای وابسته از طریق بازنگری و مهندسی فرآیندها و روش‌ها و ساختارها با هدف شفاف سازی و جلوگیری از زمینه‌های فساد
- ۱-۲- تدوین سازوکارها و روش‌های صرفه‌جویی و ساماندهی هزینه‌ها در راستای شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فساد زا در حوزه فرهنگ و هنر
- ۲-۲- تدوین روش‌هایی برای افزایش قابلیت نظارت‌پذیری هزینه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی و هنری
- ۳-۱- پیش‌بینی احکام مورد نیاز برای ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی در برنامه‌های توسعه و تهیه و تصویب سیاست‌های فرهنگی مناسب در راستای پیشبرد اهداف و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی
- ۳-۲- تدوین ضوابط و سازوکارهای لازم و شفاف برای توزیع منابع دولتی در فعالیت‌های فرهنگی
- ۳-۳- حمایت و صیانت از حقوق و مالکیت فکری و معنوی
- ۳-۴- به کارگیری ظرفیت‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای برای ترویج سلامت اقتصادی و مقابله با زمینه‌های فرهنگی نا امنی اقتصادی رانت جوئی و فساد
- ۴-۱- حمایت از مطالعات و پژوهش‌های کاربردی در راستای تبیین و شناسایی وضع موجود فرهنگ و اخلاق کار، کارآفرینی و روحیه جهادی در فعالیت‌ها و ارائه راهکارها و پیشنهادهایی برای بهبود و ارتقای شاخص‌های فرهنگ و اخلاق کار و بهره‌وری
- ۴-۲- بکارگیری ظرفیت‌های فرهنگی و هنری کشور برای ترویج فرهنگ جهادی
- ۴-۳- حمایت از آثار سینمایی، فرهنگی، هنری، رسانه‌ای و تبلیغی در راستای بسترسازی برای گفتمان‌سازی و ترویج فرهنگ و روحیه کارآفرینی و سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد
- ۵-۱- حمایت از فعالیت‌های فرهنگی در راستای ارزش‌بخشی به نشان اقتصاد مقاومتی
- ۵-۲- فراهم کردن زمینه‌های برجسته‌سازی دریافت‌کنندگان نشان اقتصاد مقاومتی در فعالیت‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای
- ۵-۳- همکاری در تدوین ضوابط و آئین‌نامه‌های لازم در خصوص اعطای نشان اقتصاد مقاومتی
- ۶-۱- حمایت از مطالعات و پژوهش‌های کاربردی در راستای تبیین مفهوم اقتصاد مقاومتی و ابعاد فرهنگی آن و تدوین اصول و مبانی فرهنگی اقتصاد مقاومتی
- ۶-۲- حمایت از هنرمندان، اندیشمندان و نویسندگان برای تبیین و ترویج سیاست‌ها و ابعاد اقتصاد مقاومتی

مقاومتی

<p>۷-۱- ترویج الگو و سبک زندگی ایرانی- اسلامی، اصلاح الگوی مصرف و ارتقاء فرهنگ عمومی متناسب با الزامات و اهداف اقتصاد مقاومتی با استفاده از ابزارهای فرهنگی و هنری</p> <p>۷-۲- حمایت از آثار سینمایی، فرهنگی، هنری، رسانه‌ای و تبلیغی برای گفتمان‌سازی و ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی</p> <p>۷-۳- زمینه‌سازی برای بهره‌گیری از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی و مجازی و دیجیتالی در راستای ترویج اهداف اقتصاد مقاومتی</p> <p>۷-۴- بهره‌گیری از ظرفیت فضاها و رخدادهای فرهنگی برای ترویج فرهنگ اقتصاد مقاومتی</p> <p>۷-۵- بهره‌گیری از ظرفیت دیپلماسی فرهنگی کشور با هدف کاهش تهدیدات خارجی و تحقق اهداف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی</p> <p>۷-۶- فعال‌سازی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد و کانون‌های مذهبی برای ترویج و تعمیق مبانی اعتقادی مرتبط با اقتصاد مقامتی</p> <p>۸-۱- همکاری با سایر نهادها و مراکز فرهنگی کشور برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های فرهنگی موجود در راستای هم‌افزایی و اجرای برنامه‌های مشترک و جلوگیری از موازی‌کاری</p> <p>۸-۲- کاستن از موازی‌کاری‌های فرهنگی در حوزه فعالیت‌های فرهنگی خارج از کشور و تلاش جهت تجمیع اینگونه فعالیت‌ها</p>	
نام دستگاه‌های همکار:	نام دستگاه اصلی: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

بخش ب: جدول شماره ۱ - اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام / برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام / برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل سوم

معاونت

علمی و فناوری رییس جمهور

◀ ساماندهی نظام ملی نوآوری مصوبه شماره ۵۴۹۳۸ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

معاونت علمی و فناوری رییس جمهور - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور
وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت جهاد کشاورزی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، پیشنهاد مشترک معاونت علمی و فناوری رییس جمهور و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور در خصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی» مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی معاونت علمی و فناوری رییس جمهور را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱ - مبانی و مستندات

◀ الف - ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۲): پیشتازی اقتصاد دانش بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش بنیان در منطقه
بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب - نامه شماره ۱۸۲۹۳۱ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس جمهور

بند «الف»: پیشتازی اقتصاد دانش بنیان و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش بنیان در منطقه
بند «ب»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن حوزه

◀ ماده ۲ - اهداف

۱- برندسازی

۲- تقویت تولید داخل

۳- اصلاح و یا تدوین قوانین و مقررات

۴- نهادسازی

۵- ارزیابی سیستمی

۶- تقویت سرمایه انسانی

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

۱- ساماندهی نظام نوآوری متناظر با اولویت‌های ملی

۲- طراحی سازوکارهای اقتصادی ارتقای کیفیت تولیدات داخل

۳- تقویت رابطه علم و فناوری با دیگر نظام‌های کشور (اقتصاد، محیط‌زیست، سیاست، اجتماع و ارزش‌ها)

۴- بسترسازی برای انجام فعالیت‌های اقتصادی در قالب برندهای معتبر

۵- نظارت و ارزشیابی سیستمی اقتصاد دانش بنیان

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

◀ ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «ساماندهی نظام نوآوری متناظر با اولویت‌های ملی»

۱-۱- سیاست‌گذاری اجرائی، پایش، ارزیابی و نظارت مستمر بر فرایندهای نوآوری

۱-۲- اولویت سیاست‌های حمایتی به ساختارهای جمعی، نظیر خوشه‌ها، انجمن‌ها، پارک‌ها، مناطق صنعتی و

فناوری

۱-۳- تبدیل پایه دانشی بنگاه‌های مبتنی بر نوآوری به عامل اصلی تولید ثروت

۱-۴- راه‌اندازی شبکه فن بازار ملی و تبدیل ایران به هاب (Hub) مبادله فناوری منطقه

۱-۵- تدوین و تصویب لایحه جامع نظام مالی علم و فناوری کشور

۱-۶- یکپارچه‌سازی فرایندهای ارزیابی

۱-۷- ایجاد رشته‌ها و دانشکده‌های تخصصی مطالعات علم، فناوری و نوآوری در کشور

۱-۸- راه‌اندازی کانون تفکر مطالعات علم و فناوری

◀ ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «طراحی سازوکارهای اقتصادی ارتقای کیفیت تولیدات داخل»

۲-۱- حمایت از تولیدات داخلی اقلام راهبردی و حساس تحریمی

۲-۲- ایجاد سامانه ثبت تولید داخل (به عنوان نمونه در بستر فن بازار ملی ایران)

۲-۳- توسعه صادرات کالاهای دانش‌بنیان محصولات داخلی

۲-۴- جایگزینی انواع تخفیف‌های مالیاتی و اعتبارات مالیاتی متناسب با رشته فعالیت و دوره بلوغ شرکت‌ها با

معافیت‌های مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان

۳- برنامه‌های متناظر با سیاست «تقویت رابطه علم و فناوری با دیگر نظام‌های کشور (اقتصاد،

محیط زیست، سیاست، اجتماع و ارزش‌ها)»

۳-۱- هماهنگی و یکپارچه‌سازی فرایندهای ارزیابی و سیاست‌گذاری اجرائی نظام‌های بخشی / منطقه‌ای / فناوریانه

۳-۲- استقرار نظام مالکیت معنوی

۳-۳- استقرار ساختار نهادی تخصصی آینده‌نگاری ملی و بین‌المللی در حوزه‌های فناوریانه، بخشی و منطقه‌ای

۳-۴- ایجاد هماهنگی و ارتباط کارکردی میان نهادهای فعال نظام نوآوری کشور

۴- برنامه‌های متناظر با سیاست «بسترسازی برای انجام فعالیت‌های اقتصادی در قالب

برندهای معتبر»

۴-۱- فعال‌سازی برندهای ملی تولید داخل در عرصه بین‌المللی به منظور تجاری‌سازی فعالیت‌های فناوریانه و نوآورانه در حوزه‌های مواد اولیه دارویی با منشا گیاهی، صنعتی و آزمایشگاهی، تجهیزات آزمایشگاهی، صنعتی، پزشکی، فاب (صنعتی / نیمه صنعتی) ادوات الکترونیکی و محصولات زیست فناوری دارویی

۴-۲- تعریف استانداردهای بومی برای کالای دانش بنیان

۴-۳- توسعه تعاملات فناوریانه با اقتصاد بین‌الملل با راه‌اندازی مراکز تحقیقاتی مشترک با شرکت‌های خارجی

۴-۴- ساماندهی موسسات مالی متقاضی عاملیت و نهادهای مختلف نظام مالی علم و فناوری (سرمایه

خطرپذیر، تأمین سرمایه، صدور ضمانت نامه و ...) نظیر رتبه‌بندی و قاعده‌گذاری توسط «صندوق نوآوری و شکوفایی»

۵- برنامه‌های متناظر با سیاست «نظارت و ارزشیابی سیستمی اقتصاد دانش بنیان»

۵-۱- راه‌اندازی نظام جامع ارزیابی نوآوری در حوزه اقتصاد دانش بنیان

۵-۲- تدوین استانداردهای بومی برای کالاهای دانش بنیان

۵-۳- تعیین شاخص‌های کمی اقتصاد دانش بنیان

۵-۴- تقویت ارتباط کارکردی نهادهای متولی تولید آمار و اطلاعات در حوزه نوآوری

۵-۵- طراحی سطوح مختلف ارزیابی در قالب بخشی (SIS) در وزارتخانه‌های صنعت و معدن و تجارت،

نفت، نیرو، ارتباطات و فناوری اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۵-۶- طراحی نظام ارزیابی مبتنی بر الگوهای منطقه‌ای (RIS) و فناوریانه (TIS)

◀ ماده ۵ - شیوه اجرا

- معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور و دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرگ مذکور به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.

- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.

- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور می‌باشد.

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.

- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:

- ۱-۱- سیاست‌گذاری اجرائی، پایش، ارزیابی و نظارت مستمر بر فرایندهای نوآوری
- ۱-۲- اولویت سیاست‌های حمایتی به ساختارهای جمعی، نظیر خوشه‌ها، انجمن‌ها، پارک‌ها، مناطق صنعتی و فناوری
- ۱-۳- تبدیل پایه دانشی بنگاه‌های مبتنی بر نوآوری به عامل اصلی تولید ثروت
- ۱-۴- راه‌اندازی شبکه فن بازار ملی و تبدیل ایران به هاب (Hub) مبادله فناوری منطقه
- ۱-۵- تدوین و تصویب لایحه جامع نظام مالی علم و فناوری کشور
- ۱-۶- یکپارچه‌سازی فرایندهای ارزیابی
- ۱-۷- ایجاد رشته‌ها و دانشکده‌های تخصصی مطالعات علم، فناوری و نوآوری در کشور
- ۱-۸- راه‌اندازی کانون تفکر مطالعات علم و فناوری
- ۲-۱- حمایت از تولیدات داخلی اقلام راهبردی و حساس تحریمی
- ۲-۲- ایجاد سامانه ثبت تولید داخل (به عنوان نمونه در بستر فن بازار ملی ایران)
- ۲-۳- توسعه صادرات کالاهای دانش‌بنیان محصولات داخلی
- ۲-۴- جایگزینی انواع تخفیف‌های مالیاتی و اعتبارات مالیاتی متناسب با رشته فعالیت و دوره بلوغ شرکت‌ها با معافیت‌های مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان
- ۳-۱- هماهنگی و یکپارچه‌سازی فرایندهای ارزیابی و سیاست‌گذاری اجرائی نظام‌های بخشی/منطقه‌ای/فناورانه
- ۳-۲- استقرار نظام مالکیت معنوی
- ۳-۳- استقرار ساختار نهادی تخصصی آینده‌نگاری ملی و بین‌المللی در حوزه‌های فناورانه، بخشی و منطقه‌ای
- ۳-۴- ایجاد هماهنگی و ارتباط کارکردی میان نهادهای فعال نظام نوآوری کشور
- ۴-۱- فعال‌سازی برندهای ملی تولید داخل در عرصه بین‌المللی به منظور تجاری‌سازی فعالیت‌های فناورانه و نوآورانه در حوزه‌های مواد اولیه دارویی با منشا گیاهی، صنعتی و آزمایشگاهی، تجهیزات آزمایشگاهی، صنعتی، پزشکی، فاب (صنعتی/ نیمه صنعتی) ادوات الکترونیکی و محصولات زیست فناوری دارویی
- ۴-۲- تعریف استانداردهای بومی برای کالای دانش بنیان

- ۴-۳- توسعه تعاملات فناورانه با اقتصاد بین‌الملل با راه‌اندازی مراکز تحقیقاتی مشترک با شرکت‌های خارجی
- ۴-۴- ساماندهی موسسات مالی متقاضی عاملیت و نهادهای مختلف نظام مالی علم و فناوری (سرمایه خطرپذیر، تأمین سرمایه، صدور ضمانت نامه و ...) نظیر رتبه‌بندی و قاعده‌گذاری توسط «صندوق نوآوری و شکوفایی»
- ۵-۱- راه‌اندازی نظام جامع ارزیابی نوآوری در حوزه اقتصاد دانش‌بنیان
- ۵-۲- تدوین استانداردهای بومی برای کالاهای دانش‌بنیان
- ۵-۳- تعیین شاخص‌های کمی اقتصاد دانش‌بنیان
- ۵-۴- تقویت ارتباط کارکردی نهادهای متولی تولید آمار و اطلاعات در حوزه نوآوری
- ۵-۵- طراحی سطوح مختلف ارزیابی در قالب بخشی (SIS) در صنعت و معدن و تجارت، نفت، نیرو، ارتباطات و فناوری اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- ۵-۶- طراحی نظام ارزیابی مبتنی بر الگوهای منطقه‌ای (RIS) و فناورانه (TIS)

نام دستگاه اصلی: معاونت علمی و فناوری	نام دستگاه‌های همکار: رییس‌جمهور
---------------------------------------	-------------------------------------

بخش ب: جدول شماره ۱ - اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

فصل چهارم

معاونت

برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی

رییس جمهور

◀ شفاف‌سازی بودجه هزینه‌ای و سرمایه‌ای دولت مصوبه شماره ۵۴۹۵۳ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۸ شورای اقتصاد

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور - وزارت امور اقتصادی و دارایی
شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۳۰ به استناد مفاد ماده (۳) قانون برنامه و بودجه و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹، بنا به پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور درخصوص «برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی»، مبانی و مستندات، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور را به شرح زیر تصویب نمود:

◀ ماده ۱- مبانی و مستندات

◀ الف- ابلاغیه رهبر معظم انقلاب

بند (۱۹): شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

◀ ب- نامه شماره ۱۸۲۹۱۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ معاون اول رییس‌جمهور

بند «د»: شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در آن حوزه

◀ ماده ۲- اهداف

- ۱- مدیریت منابع و کنترل مصارف هزینه‌ای
- ۲- تعدیل در هزینه‌های عمومی کشور
- ۳- بهره‌وری بیشتر در اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها
- ۴- بازخورد مناسب نتایج به نظام درآمد و هزینه‌ها
- ۵- شفاف‌سازی اقتصادی.
- ۶- سالم‌سازی اقتصادی.
- ۷- جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا.
- ۸- تغییر جایگاه دولت از تصدی‌گری به نظارت و سیاست‌گذاری.

◀ ماده ۳- سیاست‌ها

- ۱- جهت‌دهی هزینه‌های جاری دستگاه‌های اجرایی به وظایف و فعالیت‌های اصلی حاکمیتی و حذف فعالیت‌های غیر ضرور
- ۲- مقایسه مستمر نتایج واقعی عملکردها با ارقام بودجه و تعیین مغایرت یا تفاوت‌ها بین نتایج واقعی با اهداف و استانداردها
- ۳- افزایش بهره‌وری و استفاده کارا تر از منابع فیزیکی، مالی و انسانی
- ۴- بکارگیری فناوری‌های نو بویژه فناوری اطلاعات در انجام امور
- ۵- تهیه بودجه بر مبنای عملکرد با اجرای ماده (۲۱۹) قانون برنامه پنجم توسعه
- ۶- ایجاد شفافیت و رقابت در معاملات دولتی.
- ۷- اطلاع‌رسانی از محتوا و وضعیت قراردادهای دولت.
- ۸- اطلاع‌رسانی از وضعیت پروژه‌های عمرانی دولت و تعیین تکلیف فعالان اقتصادی درگیر.
- ۹- ایجاد زمینه و فرصت مناسب برای نقش‌آفرینی مردم و فعالان اقتصادی در ارائه خدمات عمومی.

◀ ماده ۴- برنامه‌های عملیاتی

- ۱- برنامه‌های متناظر با سیاست «جهت‌دهی هزینه‌های جاری دستگاه‌های اجرایی به سمت وظایف و فعالیت‌های اصلی حاکمیتی و حذف فعالیت‌های غیر ضرور»
 - ۱-۱- بازنگری و کاهش فعالیت تصدی‌گری دستگاه‌های اجرایی دولت و واگذاری آن‌ها به بخش غیردولتی
 - ۱-۲- بازنگری در چگونگی انجام وظایف دستگاه‌ها و برون‌سپاری معقول فعالیت‌ها
 - ۱-۳- بازنگری در برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی همسو با مأموریت‌های اصلی آن‌ها
- ۲- برنامه‌های متناظر با سیاست «مقایسه مستمر نتایج واقعی با ارقام بودجه و تعیین مغایرت یا تفاوت‌ها بین نتایج واقعی و استانداردها»
 - ۲-۱- فرهنگ‌سازی و ترغیب دستگاه‌های اجرایی به مشارکت در امر نظارت همراه با بازخورد مناسب
 - ۲-۲- بهره‌برداری جدی از سامانه نظارت بر عملکرد اعتبارات هزینه‌ای (ملی - استانی) موضوع ماده ۳۵ قانون برنامه و بودجه و مصوبه شماره ۵۰۲۱۹/۱۷۴۷۳۵ مورخ ۹۲/۱۱/۲۱ دولت و دستورالعمل شماره ۶۲۳۳۴ مورخ ۹۲/۰۷/۱۷ معاونت
 - ۲-۳- انتشار گزارش‌های نظارتی سالانه از عملکرد اعتبارات خروجی‌ها و پی‌آمدها در سطوح مختلف
 - ۲-۴- تسهیل دسترسی مردم و رسانه‌ها به اطلاعات عملکرد بودجه دستگاه‌ها

۳- برنامه های متناظر با سیاست «افزایش بهره‌وری و استفاده کارا تر از منابع فیزیکی، مالی و انسانی»

- ۳-۱- استاندارد سازی و تدوین شاخص های اندازه گیری عملکرد فعالیت های دستگاه های اجرایی
 - ۳-۲- تدوین شاخص های هدفمند و نتیجه‌گرا و استانداردهای کیفی خدمات
 - ۳-۳- پیش‌بینی سازوکارهای نظارتی برای کنترل کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده
 - ۳-۴- پاداش به عوامل موثر در ارتقای بهره‌وری منابع فیزیکی مالی و انسانی
 - ۳-۵- تهیه و انتشار گزارش های عمومی و تخصصی عملکردها برای سطوح مختلف تصمیم‌گیری
- ۴- برنامه های متناظر با سیاست «به کارگیری فناوری های نو به ویژه فناوری اطلاعات در انجام امور»

- ۴-۱- شناخت و مستند سازی کاربرگ ها و فرآیند ها و گزارش ها و مبانی قانونی و سازمانی هر فعالیت
 - ۴-۲- تحلیل فعالیت های سازمان در قالب سامانه های مرتبط
 - ۴-۳- طراحی مفهومی وضعیت مطلوب و قابل دسترس
 - ۴-۴- طراحی منطقی وضعیت مطلوب
 - ۴-۵- پیاده سازی و آموزش همه کاربران درون و بیرون سازمان
- ۵- برنامه های متناظر با سیاست «تهیه بودجه به روش عملیاتی در اجرای ماده (۲۱۹) قانون برنامه پنجم توسعه»

- ۵-۱- بازنگری برنامه ها و فعالیت های دستگاه های اجرایی صرفا بر اساس وظایف قانونی آنها
- ۵-۲- اصلاح قوانین و مقررات مرتبط با نظام بودجه ریزی بر مبنای عملکرد
- ۵-۳- اصلاح نظام حسابداری بودجه دولتی براساس نظام بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد
- ۵-۴- تعیین بودجه مورد نیاز دستگاه های اجرایی براساس هزینه یابی فعالیت ها، خدمات و محصولات
- ۵-۵- گزارش مقایسه ای هزینه های ثابت و متغیر فعالیت ها و خدمات دستگاه های دولتی با یکدیگر و بخش های مشابه غیردولتی

۶- برنامه متناظر با سیاست «ایجاد شفافیت و رقابت در معاملات دولتی»

- ۶-۱- ایجاد و راه اندازی پایگاه اطلاع رسانی معاملات کشور
- ۷- برنامه های متناظر با سیاست «اطلاع رسانی از محتوا و وضعیت قراردادهای دولت»
- ۷-۱- ایجاد و راه اندازی پایگاه اطلاع رسانی قراردادهای کشور.
- ۸- برنامه های متناظر با سیاست «اطلاع رسانی از وضعیت پروژه های عمرانی دولت و تعیین تکلیف فعالان اقتصادی درگیر»

- ۸-۱- نظارت مستمر بر چگونگی پیشرفت کار پروژه های عمرانی دولت

۹- برنامه متناظر با سیاست «ایجاد زمینه و فرصت مناسب برای نقش‌آفرینی مردم و فعالان اقتصادی در ارائه خدمات عمومی»

۹-۱- تهیه ضوابط مشارکت عمومی - خصوصی برای ارائه خدمات عمومی

۱۰- برنامه‌های متناظر با سیاست «استفاده از سازوکارهای پرداخت‌ها از طریق گشایش اعتبار»

۱۰-۱- تهیه آیین نامه و دستور العمل‌های گشایش اعتبار اسنادی برای معاملات متوسط و بزرگ دولتی.

۱۰-۲- آماده سازی تعدادی بانک نمونه برای اقدام لازم

۱۰-۳- آموزش و آماده‌سازی تعدادی دستگاه نمونه برای برای معامله به این روش

۱۰-۴- همگانی کردن سازو کار گشایش اعتبار اسنادی برای معاملات دولتی

ماده ۵ - شیوه اجرا

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور مکلف است نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مندرج در ماده ۴ در چارچوب کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی (به شرح پیوست این مصوبه) اقدام نماید.

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور ضمن تعیین معاون ذی‌ربط (مجری هریک از برنامه‌های عملیاتی مصوب) با تایید دستگاه‌های اجرایی همکار، ملزم به ارائه اهداف کیفی، کمی، اقدامات، منابع مالی و نحوه تأمین آن برای هر یک از برنامه‌های عملیاتی مصوب، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه در چارچوب کاربرد مذکور می‌باشد.

- دستگاه‌های اجرایی همکار موظف به مشارکت و همکاری با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب می‌باشند.

- مسئولیت اجرای برنامه‌های عملیاتی مذکور و تأمین منابع مالی در چارچوب اعتبارات دستگاه برعهده معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور می‌باشد.

- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور پس از بررسی، تایید و ابلاغ هر یک از برنامه‌های عملیاتی اقتصاد مقاومتی مذکور، به عنوان دستگاه ناظر موظف است گزارش عملکرد اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار برای رییس‌جمهور ارسال نماید.

- در اجرای این مصوبه رعایت کلیه قوانین و مقررات الزامی است.

◀ کاربرد برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه های اصلی و همکار

عنوان برنامه های عملیاتی:

- ۱-۱- بازنگری و کاهش فعالیت تصدی گری دستگاه های اجرایی دولت و واگذاری آن ها به بخش غیردولتی
- ۱-۲- بازنگری در چگونگی انجام وظایف دستگاه ها و برون سپاری معقول فعالیت ها
- ۱-۳- بازنگری در برنامه ها و فعالیت های دستگاه های اجرایی همسو با مأموریت های اصلی آن ها
- ۲-۱- فرهنگ سازی و ترغیب دستگاه های اجرایی به مشارکت در امر نظارت همراه با بازخورد مناسب
- ۲-۲- بهره برداری جدی از سامانه نظارت بر عملکرد اعتبارات هزینه ای (ملی - استانی) موضوع ماده ۳۵ قانون برنامه و بودجه و مصوبه شماره ۵۰۲۱۹/۱۷۴۷۳۵ مورخ ۹۲/۱۱/۲۱ دولت و دستورالعمل شماره ۶۲۳۳۴ مورخ ۹۲/۰۷/۱۷ معاونت
- ۲-۳- انتشار گزارش های نظارتی سالانه از عملکرد اعتبارات خروجی ها و پی آمدها در سطوح مختلف
- ۲-۴- تسهیل دسترسی مردم و رسانه ها به اطلاعات عملکرد بودجه دستگاه ها
- ۳-۱- استاندارد سازی و تدوین شاخص های اندازه گیری عملکرد فعالیت های دستگاه های اجرایی
- ۳-۲- تدوین شاخص های هدفمند و نتیجه گرا و استانداردهای کیفی خدمات
- ۳-۳- پیش بینی سازوکارهای نظارتی برای کنترل کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده
- ۳-۴- پاداش به عوامل موثر در ارتقای بهره وری منابع فیزیکی مالی و انسانی
- ۳-۵- تهیه و انتشار گزارش های عمومی و تخصصی عملکردها برای سطوح مختلف تصمیم گیری
- ۴-۱- شناخت و مستند سازی کاربرد ها و فرآیند ها و گزارش ها و مبانی قانونی و سازمانی هر فعالیت
- ۴-۲- تحلیل فعالیت های سازمان در قالب سامانه های مرتبط
- ۴-۳- طراحی مفهومی وضعیت مطلوب و قابل دسترس
- ۴-۴- طراحی منطقی وضعیت مطلوب
- ۴-۵- پیاده سازی و آموزش همه کاربران درون و بیرون سازمان
- ۵-۱- بازنگری برنامه ها و فعالیت های دستگاه های اجرایی صرفا بر اساس وظایف قانونی آن ها
- ۵-۲- اصلاح قوانین و مقررات مرتبط با نظام بودجه ریزی بر مبنای عملکرد
- ۵-۳- اصلاح نظام حسابداری بودجه دولتی براساس نظام بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد
- ۵-۴- تعیین بودجه مورد نیاز دستگاه های اجرایی براساس هزینه یابی فعالیت ها، خدمات و محصولات

<p>۵-۵- گزارش مقایسه‌ای هزینه‌های ثابت و متغیر فعالیت‌ها و خدمات دستگاه‌های دولتی با یکدیگر و بخش‌های مشابه غیردولتی</p> <p>۶-۱- ایجاد و راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی معاملات کشور</p> <p>۷-۱- ایجاد و راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی قراردادهای کشور.</p> <p>۸-۱- نظارت مستمر بر چگونگی پیشرفت کار پروژه‌های عمرانی دولت</p> <p>۹-۱- تهیه ضوابط مشارکت عمومی - خصوصی برای ارائه خدمات عمومی</p> <p>۱۰-۱- تهیه آیین نامه و دستور العمل‌های گشایش اعتبار اسنادی برای معاملات متوسط و بزرگ دولتی.</p> <p>۱۰-۲- آماده سازی تعدادی بانک نمونه برای اقدام لازم</p> <p>۱۰-۳- آموزش و آماده سازی تعدادی دستگاه نمونه برای برای معامله به این روش</p> <p>۱۰-۴- همگانی کردن سازوکار گشایش اعتبار اسنادی برای معاملات دولتی</p>	
نام دستگاه اصلی: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت	نام دستگاه‌های همکار:
راهبردی رییس‌جمهور	

بخش ب: جدول شماره ۱ - اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی *

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	امضاء:	امضاء:
بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

پیوست‌ها

- ۱- اسامی مشارکت‌کنندگان
- ۲- راهنمای تکمیل جداول مندرج
- در کاربرگ‌های برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی
- ۳- نمایه

اسامی گروه‌کاری، تهیه، تدوین و نظارت برنامه اجرایی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

مسئول سیاست‌گذاری و نظارت	سیدحمید پورمحمدی، معاون برنامه‌ریزی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور
مسئول تهیه و تدوین	مجتبی خالصی، رئیس امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی
مسئول هماهنگی امور اجرایی	فتح‌الله آقاسی‌زاده، معاون امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی
کارشناس ارشد امور اجرایی	رقیه ولدان، کارشناس امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی

اسامی همکاران مشارکت‌کننده دفاتر تخصصی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، در تهیه و تدوین برنامه‌های اجرایی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

ردیف	نام دستگاه	نام همکاران به تفکیک معاونت و امور
۱	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	امور برنامه‌ریزی اقتصاد کلان و ارزیابی برنامه: (امیر باقری، علاءالدین ازوجی، علیرضا فرهادی‌کیا، میناسادات بدخش) امور اجتماعی: (علی حیدر نوری، فریبا کشاورز، حسین دهستانی، ابراهیم بزرگزاد) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (رقیه ولدان، فتح‌الله آقاسی‌زاده، معصومه زواره اردستانی)
۲	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	امور فرهنگی و آموزشی: (غلامرضا گرابی‌نژاد، فریبا فهیم یحیایی) امور برنامه‌ریزی اقتصاد کلان و ارزیابی برنامه (وهاب کریمی) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (مجتبی خالصی، محمد افشاری نظری، سعید جلالی، فتح‌الله آقاسی‌زاده)
۳	وزارت جهاد کشاورزی	امور تولیدی: (محمود ملکوتی‌خواه، حمید رضا عدل، ناصر حاجی مولانا) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (حمیدحسین پور، فتح‌الله آقاسی‌زاده)
۴	وزارت راه و شهرسازی	امور زیربنایی (احمد داودی، بهنام خاقان، ساسان زاهدی، شهلا اورک، محمد امیر طباح‌ها، مرضیه یزدان) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (صمد دقیق، رقیه ولدان)
۵	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	امور تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت: (رضا معصومی راد- هادی جعفری‌نژاد) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (علی دلپذیر، رقیه ولدان)

ردیف	نام دستگاه	نام همکاران به تفکیک معاونت و امور
۶	شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	امور بنگاه‌ها و مجامع: (احمد محمدخان، مجید نهاوندی، ابوالفضل حیدرزاده) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (مجتبی خالصی، مینا ذوالقدر، محمد پریزادی، فتح‌الله آقاسی‌زاده، رقیه ولدان)
۷	وزارت نیرو	امور زیربنایی: (احمد داودی، احمد کفاشی، مجید نامنی) امور تولیدی: (محمود ملکوتی‌خواه، کیومرث سبزی، محمد حسین عابدی) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (الهام رستم‌آبادی، فتح‌الله آقاسی‌زاده)
۸	معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	امور فرهنگی و آموزشی: (غلامرضا گرای نژاد، فریبا فهیم یحیایی) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (سعید جلالی، رسول رویسی)
۹	وزارت صنعت، معدن و تجارت	امور تولیدی: (محمود ملکوتی‌خواه، حمید امانی همدانی، طیبه نسرین دوست، عبدالرضا کریم پور ملک‌شاه احسان رودساز) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (مینوعدالت‌پور)
۱۰	سازمان ملی استاندارد ایران	امور تولیدی: (حمید امانی همدانی، زهره جلالی) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (محمد پریزادی، رقیه ولدان)
۱۱	وزارت نفت	امور زیربنایی: (احمد داودی، احمد کفاشی، مجید نامنی، احمد زراعت‌کار) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (فتح‌الله آقاسی‌زاده، الهام‌فتوره‌چی)
۱۲	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	امور اقتصاد کلان و ارزیابی برنامه: (امیر باقری، انوشیروان تقی پور، علیرضا کریمی) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (مجتبی خالصی، رقیه‌السادات محمودی)
۱۳	وزارت امور اقتصاد و دارایی	امور اقتصاد کلان و ارزیابی برنامه: (امیر باقری، علاءالدین ازوجی، سیاوش جانی) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (مجتبی خالصی، نیلوفر نادری)
۱۴	وزارت امور خارجه	امور اجتماعی (علی حیدر نوری، محمد یعقوبی‌زاده، محمدرضا صادقی نژاد) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (مجتبی خالصی، فاطمه نوتاش)

ردیف	نام دستگاه	نام همکاران به تفکیک معاونت و امور
۱۵	معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (ارتقای بهره‌وری و رقابت‌پذیری اقتصاد)	سازمان ملی بهره‌وری ایران: (رویا طباطبایی یزدی، رضا وفایی یگانه، گیناچهانگیری) امور اقتصاد کلان و ارزیابی برنامه: (امیرباقری، امیر خالصی) امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی: (مجتبی خالصی، فتح‌الله آقاسی‌زاده)
۱۶	معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (شفاف‌سازی بودجه هزینه‌ای و سرمایه‌ای دولت)	معاونت نظارت راهبردی: (محمد مهدی رحمتی، مهدی مخزون، مهدی پازوکی، فرخناز صبحی، رضوان رهنورد)
۱۷	معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (انضباط مالی و بودجه)	معاونت بودجه: (فرهاد دژپسند، احمد محمد خان، احمد داودی، علی حیدر نوری، رضا گرابی‌نژاد، محمود ملکوتی‌خواه، مجید یارمند، شهین نصری، مؤگان خانلوی ساوجبلاغی، علی الهیار ترکمن، ناصر شریفی) دفتر اقتصاد کلان و ارزیابی برنامه: (حسن ورمزیار)
۱۸	معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (هدفمندی یارانه‌ها)	امور اقتصاد کلان و ارزیابی برنامه (امیر باقری، احسان طاهری فرد) امور زیربنایی: (احمد داودی)
۱۹	معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (توازن منطقه‌ای)	امور آمایش و برنامه‌ریزی منطقه‌ای (حسین آرامی، زهرا عربشاهی، سکینه اشرفی)

سایر همکاران مشارکت‌کننده معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهوری
در فرایند تهیه و تدوین برنامه‌های اجرایی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

نادر ذکریاپور: همکاری در تدوین مصوبات	سعید جلالی: همکاری در تدوین و انتشار مصوبات
حمید پوراصغری: مشاور معاونت برنامه‌ریزی	میترا بهرامی: مسئول در امور اداری، تنظیم و برگزاری جلسات
نیره قجه‌بیگلر، رضا قانونی، مهدی یدوی: همکاری در امور اجرایی	حمیده‌السادات فردوسیان، کتابون شهنفر، زهرا کاشانی، جلال امیرشکری شیخ‌جان، ناصر نجفی نیک، محمد جواد دارابی، مؤگان حمیله
زهرا حیدرزاده: همکاری در امور اداری	آمنه کبکی کندی و آذر بقایی: همکاری در امور تایپ
مهدی نجفی: همکاری در امور پشتیبانی	

◀ راهنمای تکمیل جداول کاربرگ‌های برنامه عملیاتی

◀ توضیح

- کاربرگ پیوست متضمن عناوین زیر می‌باشد. مقتضی است اقدامات را براساس مفاهیم و تعاریف صورت گرفته در ذیل، تنظیم گردد.
- عنوان برنامه عملیاتی مصوب شورای اقتصاد: برنامه‌های عملیاتی که در راستای اجرایی کردن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی توسط شورای اقتصاد مصوب گردید.
 - دستگاه اصلی: وزارتخانه یا سازمانی که طبق مصوبه شورای اقتصاد موظف به اجرایی کردن برنامه‌های عملیاتی مصوب آن شورا در خصوص اقتصاد مقاومتی است.
 - دستگاه همکار: وزارتخانه یا سازمانی که بنا به نظر دستگاه اصلی، جهت اجرایی کردن برنامه‌های عملیاتی مصوب، همکاری می‌نماید.
 - اهداف کیفی: اهدافی که دستگاه اجرایی در ارتباط با هر یک از برنامه‌های عملیاتی و اجرای ماموریت‌هایش تعریف خواهد نمود. تعداد اهداف حسب نظر دستگاه تعیین خواهد شد.
 - اهداف کمی: اهدافی که در چارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی و سیاست‌های اجرایی و برنامه‌های مصوب شورا و در راستای اهداف کیفی و برنامه عملیاتی، توسط دستگاه تعیین می‌شود.
 - اقدام: مجموعه‌ای از فعالیت‌ها که در یک دوره زمانی مشخص برای رسیدن به اهداف کیفی و کمی مندرج در جدول تعیین می‌شود.
 - شاخص: نماگرهای معرف اقدامات و اهداف کمی که برای نیل به اهداف، طراحی و تعریف می‌شوند و برای سنجش اهداف بکار گرفته می‌شوند.

◀ ملاحظات

- لازم است دستگاه اجرایی ضمن تعیین شاخص و واحد اندازه‌گیری، اقدامات خود را در برش‌های زمانی مندرج در جدول، به تفکیک سالانه و برنامه‌ای ارائه نماید.
- در بخش مربوط به منابع مالی، لازم است دستگاه، برش سالانه میزان سرمایه‌گذاری (در طی سال‌های ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط آن در طی برنامه ششم توسعه) موردنیاز را به تفکیک نحوه تأمین مالی آن (در چارچوب بودجه سنواتی دستگاه اجرایی ذی‌ربط) درج نماید. منابع مالی سال جاری در

- چارچوب بودجه جاری دستگاه، تأمین می‌گردد. درخصوص سال‌های آتی و برنامه ششم، لازم است دستگاه اجرایی در قالب بودجه سالانه خود، پیش‌بینی‌های لازم را به عمل آورد.
- دربخش مربوط به اصلاح قوانین و مقررات، چنانچه دستگاه اجرایی ذی‌ربط به منظور اجرای مناسب‌تر سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی مصوب شده، نیاز به حذف، اصلاح، و یا وضع مقررات جدید دارد، پیشنهادات خود را ارایه نماید.
- در خصوص تکمیل بند (هـ) جدول، بالاترین مقام دستگاه اجرایی اصلی موظف است پس از تایید کاربرگ مزبور، نسبت به تعیین یکی از معاونین خود به عنوان مجری برنامه عملیاتی اقدام نماید و نهایتاً به تایید معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور برساند.

◀ کاربرگ برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی

بخش الف: عنوان برنامه عملیاتی و دستگاه‌های اصلی و همکار

عنوان برنامه‌های عملیاتی:	
نام دستگاه اصلی:	نام دستگاه‌های همکار:

بخش ب: جدول شماره ۱- اهداف کیفی، کمی و نتایج مورد انتظار برنامه عملیاتی*

ردیف	عنوان اهداف کیفی	عنوان اهداف کمی	عنوان اقدامات	نام شاخص	واحد اندازه‌گیری	عملکرد در سال ۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	متوسط دوره برنامه ششم (۹۹-۱۳۹۵)
۱									
۲									

* تعداد اهداف کیفی، کمی و اقدامات بر اساس محتوای برنامه عملیاتی دستگاه تنظیم شود.

بخش ج: منابع مالی

منابع مالی متناظر اقدام/ برنامه (میلیارد ریال) (به قیمت سال ۱۳۹۳)

از محل بودجه عمومی به تفکیک سال ۱۳۹۳ (قانون بودجه سال ۱۳۹۳)، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم

منابع مالی تحقق اقدام/ برنامه (به قیمت سال ۱۳۹۳)	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴	متوسط سالانه برنامه ششم

شیوه تأمین منابع مالی موردنیاز و سهم هر یک از این روش‌ها (درصد)

سایر منابع به تفکیک سال ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و متوسط سالانه برنامه ششم اعم از منابع داخلی، تسهیلات بانکی، اوراق مشارکت ارزی و ریالی، فاینانس، صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، منابع بخش خصوصی، منابع بخش تعاونی و منابع بخش عمومی غیردولتی

اعتبارات بودجه عمومی	منابع داخلی	تسهیلات بانکی	اوراق مشارکت ارزی و ریالی	فاینانس	صندوق توسعه ملی	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	منابع بخش خصوصی	منابع بخش تعاونی	منابع بخش عمومی غیردولتی	سایر

بخش د: جدول شماره ۲- اصلاحات پیشنهادی در قوانین و مقررات

ردیف	عناوین قوانین و مقرراتی که باید اصلاح یا لغو گردد.	مواد یا تبصره مورد نظر	اصلاح پیشنهادی

بخش ه: امضاء

امضاء:	بالاترین مقام دستگاه اجرایی (تأییدکننده)	معاون دستگاه اجرایی (مجری برنامه عملیاتی)	معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (ناظر)

◀ نمایه

اختلاف طبقاتی، ۳۳، ۴۸
 اخذ مجوز، ۹۲، ۹۷
 اخلاق کار، ۷۴، ۷۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۱
 ارتباط کمی و کیفی، ۸۲، ۸۵
 ارتقاء بهره‌وری، ۱۶۱، ۱۶۵
 ارتقاء دانش، ۹۳، ۹۷
 ارتقاء درآمد، ۷، ۹۱، ۹۲
 ارتقای بهره‌وری ارائه خدمات عمومی، ۷۵
 ارتقای ظرفیت سرمایه انسانی استان‌ها، ۶۶، ۶۷
 ارتقای کارایی، ۷۳، ۷۴، ۷۷، ۸۲
 ارتقای کیفیت، ع، ۷۴، ۷۷، ۱۷۴، ۱۷۹، ۲۴۸
 ارتقای نظام نظارت بر بخش پولی و بانکی، ۱۰۴،
 ۱۰۵
 ارزش پایه، ۱۹
 ارزش‌آوری، ۷، ۱۷۳، ۱۹۵
 ارزش افزوده، ۷، ۸، ۹، ۶۵، ۹۴، ۹۷، ۱۲۰، ۱۲۵،
 ۱۷۳، ۱۹۵، ۱۹۷، ۲۰۱، ۲۳۷
 ارزی، ۹، ۵۷، ۶۳، ۷۲، ۸۰، ۸۸، ۹۱، ۱۰۰، ۱۰۳،
 ۱۱۳، ۱۱۷، ۱۲۹، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۴۴، ۱۴۷، ۱۵۶،
 ۱۵۹، ۱۶۹، ۱۷۳، ۱۸۲، ۱۸۵، ۱۹۲، ۱۹۶، ۲۰۵،
 ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۷، ۲۲۱، ۲۲۷، ۲۳۴، ۲۳۷،
 ۲۴۴، ۲۴۷، ۲۵۴، ۲۵۷، ۲۶۴، ۲۷۴
 اروپا، ۳۹، ۴۷
 استان محوری، ۶۶، ۶۹
 استاندارد، ۹، ۱۷۶، ۱۷۹، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸،
 ۱۸۹، ۱۹۰، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱

آ

آب، ط، ۳۱، ۳۶، ۳۸، ۶۶، ۶۹، ۷۳، ۱۴۸، ۱۴۹،
 ۱۵۳، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۵
 آب‌بها، ۱۶۱، ۱۶۵
 آسیای جنوب شرقی، ۳۳
 آفندی، ۹
 آلاینده‌گی، ب، ۵۹، ۶۱
 آمایش سرزمین، ۱۳۷، ۱۴۱
 آمریکا، ۲۱
 آموزش، ۷، ۵۷، ۶۶، ۶۷، ۶۹، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹،
 ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۵، ۱۴۷، ۱۴۹، ۱۵۳، ۱۷۶، ۱۷۹،
 ۱۸۶، ۱۸۹، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۱، ۲۵۹، ۲۶۰،
 ۲۶۱
 آموزش‌های فنی و تخصصی رسمی و غیررسمی،
 ۷۴
 آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، ۷۴، ۷۷
 آینده‌نگاری، ۲۴۹، ۲۵۱

ا

ابزارهای تامین مالی اسلامی، ۱۰۶، ۱۰۹
 ابزارهای متنوع بازار، ۱۰۶، ۱۰۹
 ابزارهای نوین، ۷۴، ۷۷، ۸۳، ۸۵، ۱۲۱، ۱۲۵

افزایش راندمان، ۵۸، ۶۱، ۱۳۸، ۱۴۱، ۱۶۰، ۱۶۱،	استانداردسازی مصرف انرژی، ۵۸، ۶۱
۱۶۵، ۱۶۲	استانداردهای اجباری، ۱۸۶، ۱۸۹
افزایش سرمایه، ۹۳، ۹۷، ۱۰۵، ۱۰۹	استانداردهای اولویت‌دار ملی، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۹
افزایش سهم تولید، ۷، ۲۲۷، ۲۴۷	۱۸۹
افزایش شفافیت، ۵، ۹۲، ۹۳، ۹۷	استانداردهای بومی، ۲۴۹، ۲۵۱
افزایش ضریب بازیافت، ۱۳۷، ۱۴۱	استانداردهای زیست محیطی، ۱۴۹، ۱۵۳
افزایش کارآمدی نظام بانکی، ۱۰۵، ۱۰۹	استانداردهای ملی، ک، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۹
افزایش مالکیت و نقش طبقات متوسط و کم درآمد، ۹۲	استان‌های مرزی، ۵۹، ۶۱
افزایش نرخ مالیات، ۹۴، ۹۷	استقرض، ۸۲، ۸۵
افشای اطلاعات، ۹۳، ۹۷	اسراف، ۱۶، ۱۹، ۳۵، ۳۶، ۴۷
اقتصاد آمریکا، ۳۹	اسکاپ، ۱۷۵، ۱۷۹
اقتصاد پیشرفته، ۴۷	اشتغال، ۷، ۹، ۱۵، ۱۶، ۱۹، ۳۳، ۳۵، ۴۶، ۵۷، ۶۵
اقتصاد جهانی، ۳۲	۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۷۳، ۲۲۹، ۲۳۱، ۲۳۷، ۲۳۹
اقتصاد دانش‌بنیان، ۷، ۲۲۷، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹	۲۴۱
۲۵۱	اشتغال مولد، ۹، ۵۷، ۲۳۷، ۲۳۹، ۲۴۱
اقتصاد درون‌زا، ۴۳	اصلاح الگوی مصرف، ۷، ۳۵، ۱۵۹، ۱۷۶، ۱۷۹
اقتصاد سرمایه‌داری، ۳۲، ۴۴	۲۳۹، ۲۴۱
اقتصاد غرب، ۳۹	اصلاح نظام تخصیص منابع ملی، ۶۵، ۶۷
اقتصاد غیرمقاوم، ۳۳	اصلاح و روزآمد نمودن چارچوب بازار بین‌بانکی،
اقتصاد کلان، ۱۰۴، ۱۰۹	۱۰۴، ۱۰۵
اقتصاد مقاوم، ۲۳، ۴۲	اضافه برداشت از بانک مرکزی، ۱۰۶، ۱۰۹
اقتصاد ملی، ۷، ۱۰۳، ۱۵۹	اعتبار اسنادی، ۲۶۰، ۲۶۱
افشار کم‌درآمد، ۹۳، ۹۷	اعتبارات خرد، ۱۰۶، ۱۰۹
الگو، ۲۴، ۳۲، ۳۹، ۷۴، ۷۷، ۲۳۹، ۲۴۱	افزایش بهره‌وری، ف، ۳۳، ۹۳، ۹۷، ۲۲۹، ۲۳۱
الگوی اقتصادی، ۵	افزایش درآمدهای مالیاتی، ۹۲، ۹۳

اوراق مشارکت ارزی و ریالی، ۶۳، ۷۲، ۸۰، ۸۸	الگوی بومی، ۳۱
۱۰۰، ۱۱۳، ۱۲۹، ۱۴۴، ۱۵۶، ۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲	الگوی مصارف آب، ۱۶۰
۲۰۵، ۲۲۱، ۲۳۴، ۲۴۴، ۲۵۴، ۲۶۴، ۲۷۴	الگوی مصرف، ۱۵، ۳۵، ۳۸
ایجاد بستر مناسب برای توسعه درون‌زای هر منطقه، ۶۵، ۶۶	الگوی مصرف مسکن، ۱۷۶، ۱۷۹
ایجاد تحرک و پویایی، ۳۳	الگوی معماری و شهرسازی، ۱۷۶، ۱۷۹
	املاک مازاد، ۹۳، ۹۷
	امنیت اقلام راهبردی و اساسی، ۳۵
	امنیت غذایی، ۵۸، ۶۱، ۶۴، ۱۴۷، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۹۷
	۲۰۱
	اموال، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۹۳، ۹۷، ۱۰۵، ۱۰۹
	امور تصدی‌های اجتماعی، ۸۳، ۸۵
	امور مالیاتی، ۹۳، ۹۴، ۹۷
	انتظام‌بخشی، ۱۰۴، ۱۰۹
	انجمن‌های تخصصی، ۱۸۷، ۱۸۹
	انجمن‌های علمی کشور، ۵۰
	اندازه بهینه، ۲۲۹، ۲۳۱
	اندازه دولت، ۸، ۸۱
	انرژی هسته‌ای، ۳۸، ۳۹
	انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر، ۱۶۰
	انرژی‌های تجدیدپذیر، ۱۶۲، ۱۶۵
	انرژی‌های نو و تجدید پذیر، ۵۸، ۵۹
	انضباط مالی، ۷۴، ۷۷، ۸۱، ۸۲
	انضباط مالی و بودجه، د، ۲۶۹
	انعطاف‌پذیری، ۳۲
	انواع گوشت، ۱۴۹، ۱۵۳
باروری ابرها، ۱۶۰، ۱۶۵	
بازار، ب، و، ط، ل، ا، ۹، ۲۵، ۴۵، ۴۸، ۵۷، ۵۸، ۵۹	
۶۱، ۶۵، ۶۶، ۶۹، ۷۵، ۷۷، ۹۳، ۹۷، ۱۰۳، ۱۰۴	
۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۱، ۱۲۲	
۱۲۵، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۴۱، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۳	
۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۲۰۰، ۲۰۱	
۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۷، ۲۲۸، ۲۳۱، ۲۴۸، ۲۵۱	
بازار ارز، و، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۰۹	
بازار انرژی، ۵۷	
بازار انرژی، ۵۸، ۶۱، ۱۶۲، ۱۶۵	
بازار بین‌بانکی، و، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۹	
بازار جهانی سرمایه، ۱۰۷، ۱۰۹	
بازار سرمایه، ۶۶، ۶۹، ۹۳، ۹۷، ۱۰۶، ۱۰۹	
بازار غیررسمی ارز، ۱۰۶، ۱۰۹	
بازار گواهی ظرفیت، ۱۶۲، ۱۶۵	
بازار محور، ۵۹، ۶۱، ۲۱۳، ۲۱۷	
بازارهای پول و سرمایه، و، ۱۰۴، ۱۰۶	

ب

بازارهای جدید، ۸، ۱۷۳، ۱۹۵	۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲، ۲۰۵، ۲۲۱، ۲۳۴، ۲۴۴، ۲۵۴
بازارهای جهانی، ۱۳۶	۲۶۴، ۲۷۴
بازارهای خارجی، ل، ۱۹۶، ۱۹۸	بخش غیردولتی، ۵۷، ۷۵، ۷۷، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۲۵۸
بازارهای صادراتی، ۱۳۶	۲۶۱
بازارهای محلی، ۱۶۱، ۱۶۵	بخش فرهنگ و هنر، س، ۲۳۸
بازارهای منطقه‌ای، ۶۶، ۶۹، ۱۶۲، ۱۶۵	بخش کشاورزی، ۵۱
بازارهای هدف، ۸، ۱۷۳، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷	بر خط شدن، ۸۳، ۸۵
بازدهی بهینه، ۱۳۶	برداشت آب، ۱۶۰، ۱۶۵
بازیافتی، ۵۹، ۶۱	برداشت صیانتی، ۸، ۱۳۵، ۱۳۶
بانک محوری، ۱۰۶، ۱۰۹	برداشت‌های غیرمجاز، ۱۶۱، ۱۶۵
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ۱۱، ۵۷	برق، ۸، ۶۶، ۶۹، ۱۳۵، ۱۴۱، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱
۹۱، ۱۰۳، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۱۱، ۱۳۵، ۱۴۷، ۱۷۳	۱۶۲، ۱۶۵، ۲۱۰، ۲۱۴
۱۹۵، ۲۰۹، ۲۲۷، ۲۴۷	برق حرارتی، ۱۳۸
بانک‌ها، ۹۳، ۹۷، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۹	برقراری ثبات در سطح کلان اقتصاد، ۷۳، ۷۴
بانک‌های توسعه‌ای، ۹۳، ۹۷	برنامه ششم، ۱، ۴۹، ۵۰، ۶۲، ۶۳، ۷۱، ۷۲، ۷۹
بانک‌های دولتی، ۱۰۵، ۱۰۹	۸۰، ۸۷، ۸۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۲۸، ۱۲۹
بانک‌های تجاری خارجی، ۹۳	۱۴۳، ۱۴۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۸۱، ۱۸۲
بخش خصوصی، ۸، ۱۶، ۱۸، ۵۸، ۶۱، ۶۳، ۷۲، ۷۴	۱۹۱، ۱۹۲، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۳۳، ۲۳۴
۷۷، ۸۰، ۸۱، ۸۳، ۸۵، ۸۸، ۹۲، ۹۳، ۹۷، ۱۰۰	۲۴۳، ۲۴۴، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۷۱، ۲۷۳
۱۱۳، ۱۲۹، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۴۱، ۱۴۴	۲۷۴
۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۵۶، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۹	برنج، ۱۴۹، ۱۵۳
۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۹، ۱۸۲، ۱۹۲، ۱۹۹، ۲۰۱، ۲۰۵	برندسازی، ۱۵۰، ۱۵۳، ۲۴۷
۲۲۱، ۲۳۴، ۲۴۴، ۲۵۴، ۲۷۴	برندهای ملی، ۲۴۹، ۲۵۱
بخش خصوصی و تعاونی، ۵۸، ۶۱	برون‌سپاری، ۹۴، ۹۷، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۹، ۲۵۸، ۲۶۱
بخش عمومی، ۶۳، ۷۲، ۷۵، ۷۷، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳	برون‌شهری، ۵۸، ۶۱
۸۴، ۸۵، ۸۸، ۱۰۰، ۱۱۳، ۱۲۹، ۱۴۴، ۱۵۶	برون‌گرا، ۵، ۷، ۴۳، ۴۸

بلاهای طبیعی، ۳۳	بهره‌وری، ج، ط، ۱۲، ۱۱، ۷، ۹، ۳۸، ۴۶، ۵۷، ۷۳،
بنزین، ۱۶، ۲۰	۷۴، ۷۵، ۷۷، ۸۱، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۴۸، ۱۶۱، ۱۷۳،
بنگاه‌های اقتصادی، ۲۰۰، ۲۰۱	۲۳۷، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۱، ۲۶۹
بنگاه‌های اقتصادی اولویت دار، ۵۸، ۶۱	بهینه کردن اندازه بخش عمومی و دستگاه اجرایی،
بنگاه‌های کوچک و متوسط، ۶۶، ۶۹، ۱۲۱، ۱۲۵	۸۴
بنگاه‌های واگذار شده، ۹۳، ۹۷	بهینه‌سازی، ح، ط، ۱۰۶، ۱۰۹، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۶۱،
بودجه برمبنای عملکرد، ۲۵۸	۱۶۲، ۱۶۵
بودجه عملیاتی، ۲۲۹، ۲۳۱	بهینه‌سازی مصرف انرژی، ۱۳۶، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۵،
بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، ۸۲، ۸۵، ۲۵۹، ۲۶۱	بیابان‌زایی، ۱۴۸، ۱۵۰
بودجه‌های عمرانی، ۷۴، ۷۷	بیکاری، ۱، ۳۸
بورس، ۵۸، ۶۱، ۹۳، ۹۷، ۱۳۸، ۱۴۱، ۱۶۲، ۱۶۵،	بیمه، ۹۲، ۹۳، ۹۷، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۷۶، ۱۷۹، ۱۹۷،
۲۱۲، ۲۱۷	۲۰۱
بورس انرژی، ۵۸، ۶۱، ۱۳۸، ۱۴۱، ۱۶۲، ۱۶۵	بیمه سلامت، ۵۸، ۶۱
بومی‌سازی، ۷۴، ۷۷، ۱۸۷، ۱۸۹	
بهبود پوشش تامین مالی، ۱۰۶، ۱۰۹	
بهبود راندمان تاسیسات آبی، ۱۶۱، ۱۶۵	
بهبود کیفیت، ج، ۷۴، ۷۵، ۷۷	
بهبود محیط کسب و کار، ۹۲، ۱۹۷، ۲۰۱	
بهبود وضعیت دسترسی عموم به تامین مالی خرد،	
۱۰۴، ۱۰۶	
بهداشت، ۵۷، ۶۶، ۶۹، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۲۵، ۱۴۷،	
۱۸۶، ۱۸۹، ۲۴۹، ۲۵۱	
بهره‌برداری، ح، ۱۱، ۱۲، ۱۴۸، ۱۵۰، ۱۹۹، ۲۰۱،	
۲۵۸، ۲۶۱	

پ

پارس جنوبی، ۱۳۷، ۱۴۱

پاکستان، ۲۱۲، ۲۱۷

پالایشگاه‌های میعانات گازی، ۱۳۸، ۱۴۱

پایش کیفیت منابع خاک، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۳

پایگاه اطلاع رسانی معاملات کشور، ۲۵۹، ۲۶۱

پایگاه اطلاع‌رسانی قراردادهای کشور، ۲۵۹، ۲۶۱

پایگاه‌های اطلاعاتی، ۹۴، ۹۷

پایه‌های اقتصاد، ۳۲، ۴۴، ۴۷

پایه‌های جدید مالیاتی، ۹۳، ۹۷

پایه‌های مالیاتی، ۹۴، ۹۷

تبادلات مالی، ۱۰۶، ۱۰۹	پتانسیل‌های آبی کوچک، ۵۹، ۶۱
تبعیض، ۳۳، ۴۸، ۷۵، ۷۷	پتروشیمی، ۸، ۶۶، ۶۹، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۴۱
تثبیت و روان‌سازی، ۱۵۳	۱۹۸، ۲۰۱، ۲۱۲، ۲۱۷
تجارت الکترونیکی، ۱۹۹، ۲۰۱	پخش سیلاب، ۱۶۰، ۱۶۵
تجارت خارجی، ۸، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۷۳، ۱۹۵، ۱۹۶	پرداخت الکترونیکی، ۱۰۶، ۱۰۹
۲۰۱، ۱۹۷	پروژه‌های عمرانی دولت، ف، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۱
تجاری، ۹، ۹۱، ۱۰۳، ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۵۹	پروژه‌های نیمه تمام، ۷۵، ۷۷، ۸۳، ۸۵
۲۰۹، ۲۰۱، ۱۹۹، ۱۹۸، ۱۹۷، ۱۹۶، ۱۸۵، ۱۷۳	پژوهش‌های کاربردی، ک، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۳، ۱۸۶
۲۵۷، ۲۴۷، ۲۳۷، ۲۲۷، ۲۱۷، ۲۱۶، ۲۱۵، ۲۱۲	۱۸۷، ۲۳۹، ۲۴۱
تجاری، ۶۶، ۶۹، ۹۷، ۱۰۴، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۸۶، ۱۸۷	پنبه، ۱۴۹، ۱۵۳
۲۰۱، ۱۹۷، ۱۸۹	پنجره واحد، ۱۷۵، ۱۷۹، ۲۱۵، ۲۱۷
تجاری‌سازی ایده‌ها، ۷۴، ۷۷	پوشش ریسک، ۱۹۷، ۲۰۱
تجميع ادارات، ۸۳، ۸۵	پولشویی، ۱۰۶، ۱۰۹
تجهیز و نوسازی، ۱۴۹، ۱۵۳	پولی، ۹، ۹۱، ۹۳، ۹۷، ۱۰۳، ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۴۷
تجهیزات آزمایشگاهی، ۲۲۹، ۲۳۱	۱۵۹، ۱۷۳، ۱۸۵، ۱۹۶، ۲۰۹، ۲۲۷، ۲۳۷، ۲۴۷
تجهیزات کم‌انرژی‌بر، ۵۸، ۶۱	۲۵۷
تحریم، ۹	
تحریم‌های بین‌المللی، ۱۰۷، ۱۰۹	
تخصیص، ۷۴، ۷۷، ۸۱، ۸۴، ۸۵	
تخم مرغ، ۱۴۹، ۱۵۳	
تراز جهانی، ۲۳۰، ۲۳۱	
ترازنامه، ۵، ۱۰۴، ۱۰۵	
ترانزیت، ۸، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۹، ۱۹۵، ۱۹۶	
۲۱۷، ۲۱۲، ۱۹۷	
ترانزیت انرژی، ۱۳۶	
تسهیلات اعطائی، ۱۰۴، ۱۰۹	
	ت
	تامین امنیت غذا و درمان، ۱۲
	تأمین سرمایه، ۸۱، ۲۴۹، ۲۵۱
	تأمین مالی، ۵۹، ۶۱، ۸۲، ۸۳، ۸۵، ۹۳، ۹۷، ۲۱۰
	۲۱۵، ۲۱۷، ۲۷۱
	تامین مالی اولیه، ۱۰۶، ۱۰۹
	تامین مالی خرد، ۱۰۶، ۱۰۹
	تبادل و اشتراک اطلاعات، ۹۴، ۹۷

تسهیلات بانکی، ۶۳، ۷۲، ۸۰، ۸۸، ۱۰۰، ۱۱۳،	تنوع بخشی منابع درآمدی و روش‌های تامین مالی،
۱۲۹، ۱۴۴، ۱۵۶، ۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲، ۲۰۵، ۲۲۱،	۸۲، ۸۳
۲۳۴، ۲۴۴، ۲۵۴، ۲۶۴، ۲۷۴	توازن منطقه‌ای، ج، ۶۵، ۲۶۹
تسهیلات‌دهی، ۹۳، ۹۷	توانمندی‌سازی عامل کار، ۷۳، ۷۴
تشکل‌ها، ۱۴۸، ۱۶۱، ۱۶۵	توجیه اقتصادی، ۷۴، ۷۵، ۷۷
تشویق سرمایه‌گذاری خارجی، ۱۲	توربین‌های انبساطی، ۵۹، ۶۱
تصدی‌گری، ۲۵۷	تورم، ۱۰۳
تصمیم‌گیری‌های کلان، ۱۸	تورم مزمن، ۳۸
تضامین، ۸۳، ۸۵	توسعه ابزارها، ۹۳، ۹۷
تضمین‌های هدفمند، ۵۹، ۶۱	توسعه ابزارها و نهادهای تامین مالی، ۹۳
تعادل در مصرف، ۱۶	توسعه پایدار، ۱۳۶
تعادل منطقه‌ای، ۶۵	توسعه غیرضرور، ۸۳، ۸۵
تعاملات الکترونیکی، ۹۳، ۹۷	توسعه کارآفرینی، ۷، ۹۱، ۱۱۷، ۱۲۲، ۱۲۵
تعرفه‌های فروش تکلیفی، ۱۶۱، ۱۶۵	توسعه مشارکت عمومی، ۹۳، ۹۷
تعریف مناطق همگن، ۶۵، ۶۶	توسعه و یکپارچه‌سازی الکترونیکی امور مالی،
تعهد مازاد بر منابع درآمدی، ۸۲، ۸۵	بودجه‌ای و اموال بخش عمومی، ۸۲، ۸۳
تعیین الگوی کشت بهینه ملی و منطقه‌ای، ۱۵۳	تولید، ا، ج، ه، ز، ح، ک، ل، ۷، ۸، ۹، ۱۱، ۱۲، ۲۲،
تغییر تکنولوژی، ۵۸، ۵۹، ۶۱	۳۱، ۳۳، ۳۵، ۳۸، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۸، ۵۱، ۵۷،
تقسیمات کشوری، ۸۳، ۸۵	۵۸، ۵۹، ۶۱، ۶۲، ۱۰۳، ۱۱۸، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۳۵،
تقویت آبخوان، ۱۶۰، ۱۶۵	۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۵۹، ۱۷۳، ۱۷۶،
تقویت فرآیند واسطه‌گری مالی، ۵، ۱۰۴، ۱۰۵	۱۷۹، ۱۸۶، ۱۸۹، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹،
تکالیف مالیاتی، ۹۴، ۹۷	۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۹، ۲۱۱، ۲۱۴، ۲۱۷، ۲۳۷، ۲۴۸،
تکانه‌های اقتصادی، ۳۳	۲۴۹، ۲۵۱
تنظیم بازار، ح، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۳	تولید ثروت، ۹، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۸، ۲۵۱
تنقیح قوانین، ۹۲، ۹۷	تولید خارجی، ۳۸، ۴۶، ۱۵۰، ۱۵۳
	تولید داخل، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۱

ح

حاکمیت شرکتی، ۱۰۵، ۱۰۹
 حامل‌های انرژی، ۵۸، ۶۱، ۱۶۱، ۱۶۵
 حبوبات، ۱۴۹، ۱۵۳
 حدنگاری، ۱۵۰، ۱۵۳
 حسابداری تعهدی، ۸۲، ۸۵
 حسابرسی شده، ۱۰۵، ۱۰۹
 حساب‌های دولتی، ۸۴، ۸۵
 حق‌النظاره، ۱۶۱، ۱۶۵
 حقوق بشر، ۳۹، ۵۱
 حقوق و مالکیت فکری و معنوی، ۲۳۹، ۲۴۱
 حماسه‌ی اقتصادی، ۲۲، ۲۵، ۴۰، ۴۱، ۴۲
 حماسه‌ی سیاسی، ۲۲، ۴۱
 حمل و نقل جاده‌ای، ۷۵، ۷۷، ۱۷۴
 حمل‌ونقل عمومی، ۵۸، ۶۱

خ

خدمات برجسته، س، ۹، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹
 خدمات دانش‌بنیان، ۷، ۲۲۷، ۲۴۷
 خدمات راهبردی، ۷، ۱۴۷، ۱۹۵
 خدمات زیربنایی، ۶۶، ۶۹
 خدمات عمومی، ف، ۲۵۸، ۲۶۰، ۲۶۱
 خدمات فنی و مهندسی، ۶۶، ۶۹، ۱۶۲، ۱۶۵
 خرید تضمینی، ۱۶۲، ۱۶۵

تولید ملی، ل، ۸، ۱۶، ۱۹، ۲۵، ۳۱، ۳۳، ۴۶، ۱۷۳،
 ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۸
 تولید ناخالص ملی، ۴۴
 تولیدات داخل، ۶۶، ۶۹
 تولیدات داخلی، ۲۰، ۲۲، ۵۸، ۶۱
 تهدیدهای اقتصادی خارجی، ۳۹

ث

ثبات پایدار، و، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۶
 ثروت‌آفرینی، ن، ۹۱، ۲۲۸، ۲۲۹

ج

جریان منابع مالی، ۵۸، ۶۱
 جمع‌آوری باران، ۱۶۰، ۱۶۵
 جنس خارجی، ۲۰، ۲۲
 جنگ اقتصادی، ۳۶، ۳۹
 جنگل‌ها و مراتع کشور، ۱۵۰
 جهاد اقتصادی، ۱۶

چ

چابهار، ۲۱۲، ۲۱۷
 چرخه‌ی علم، ۳۶

دانه‌های روغنی، ۱۵۳	خزانه، ۸۴، ۸۵
دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۱	خزانه‌داری الکترونیک، ۸۴، ۸۵
دبیرخانه مناطق آزاد و ویژه تجاری و صنعتی، ۱۲	خزانه‌داری کل، ۱۰۶، ۱۰۹
درآمدهای مالیاتی، ۸، ۸۳، ۸۵، ۹۱	خشکسالی، ۱۵۰، ۱۵۳
درآمدهای نفتی، ۷۵، ۷۷	خصوصی‌سازی، ۹۳، ۹۷
درآمدهای وصول شده، ۹۴، ۹۷	خط لوله، ۱۳۷، ۱۴۱
درون‌زا، ۷، ۴۳، ۴۸	خطوط اعتباری، ۹۳، ۹۷
درون‌شهری، ۵۸، ۶۱	خودرو، ۶۶، ۶۹
درون‌گرا، ۴۳	خودروهای فرسوده، ۵۹، ۶۱
دریافت‌ها و پرداخت‌ها، ۸۴، ۸۵	خودکفا، ۳۵
دریایی، ۷۵، ۷۷، ۲۱۱، ۲۱۷	خوشه‌ها، ۲۴۸، ۲۵۱
دسترسی آزاد به اطلاعات، ل، ۱۹۷، ۱۹۹	خوشه‌های صنعتی، ۶۶، ۶۹
دستگاه‌های کمک بگیر، ۸۳، ۸۵	
دستگاه‌های موازی، ۸، ۸۱	د
دستورالعمل اجرایی انتشار انواع صکوک اسلامی (ارزی و ریالی)، ۱۰۶، ۱۰۹	دارایی‌های راکد و مازاد، ۸۳، ۸۵
دوره اتمام پروژه‌ها، ۸۳، ۸۵	دارایی‌های مولد و قابل استفاده، ۸۳، ۸۵
دوره‌های آموزشی، ن، ۱۲۰، ۱۲۵، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۱	دارو، ۳۵، ۳۶، ۵۸، ۶۱
دوره‌های دو گرایشی، ۲۲۸، ۲۳۱	دامنه نوسان، ۱۰۳
دولت الکترونیک، ۸۳، ۸۵، ۱۹۹، ۲۰۱	دانش‌بنیان، ن، ۱۱، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۶۶، ۶۹، ۷۴، ۷۷، ۱۲۱، ۱۲۵، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱
دهک‌های پایین درآمدی، ۹۳، ۹۷	۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۱
دیپلماسی، ۸	دانشگاه شریف، ۱۵
	دانشگاه‌های برتر، ۲۲۹، ۲۳۱
ذ	دانشگاه‌های کارآفرین، ۲۲۸، ۲۳۱
ذخایر خارجی، ۱۰۶، ۱۰۹	دانش محوری، ۳۶

ریاضت، ۳۵	ذخایر راهبردی، ۷، ۸، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۴۱،
ریخت‌وپاش، ۳۵، ۳۶	۱۴۷
ریزگردها، ۱۵۰، ۱۵۳	ذی‌حسابی‌ها، ۱۰۶، ۱۰۹
ریسک، ۷۴، ۷۷، ۱۰۳	
ریسک‌های صادراتی، ۱۹۸، ۲۰۱	ر
ریلی، ۷۵، ۷۷، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۹	رؤسای قوا، ۳۲، ۴۰
رییس‌جمهور، ۱۲	راندمان آبیاری، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۳
	رد دیون دولت، ۹۳، ۹۷
ز	رشد اقتصادی، ۱۶، ۱۸، ۳۳
زمینه‌های فسادزا، ۹	رشد بهره‌وری، ۷، ۶۵، ۷۳، ۱۱۷، ۱۵۹
زنجیره ارزش، ۸، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۵، ۱۳۵، ۱۴۸	رشد ملی، ۴۴
۱۹۹، ۲۰۱	رفاه عمومی، ۳۳
زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، ۱۳۶	رفاه ملی، ۱۵
زنجیره تولید، ۷، ۷۴، ۷۷، ۱۱۷، ۱۵۰، ۱۵۳	رقابت‌پذیری، ۷، ۶۵، ۷۳، ۱۱۷، ۱۵۹
زنجیره تولید، و، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۶۰	رقابتی بودن، ۷۴، ۷۷
زنجیره تولید تا مصرف، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۶۰	روش‌های انتخاب، ۸۳، ۸۵
زنجیره‌های تولید، ۶۶، ۶۹	روش‌های تامین مالی، ۱۰۴، ۱۰۹
زیربناهای سخت افزاری، ۶۶، ۶۹	روش‌های فروش، ۸، ۱۳۵
زیربناهای نرم‌افزاری، ۶۶، ۶۹	روش‌های نوین آبیاری، ۱۴۹، ۱۵۳
زیرساخت اقتصادی، ۳۶	رونق اقتصادی، ۳۳، ۴۵، ۷۴، ۷۷
زیرساخت‌های تولید و انتقال برق، ۱۶۰	رویکرد جهادی، ۳۴
زیرساخت‌های موردنیاز، ک، ۸، ۱۷۳، ۱۹۵، ۱۹۶	رویکردهای دستوری، ۱۰۵، ۱۰۹
	رهبر معظم انقلاب، ا، ۱، ۵، ۱۵، ۳۱، ۵۷، ۶۵، ۷۳،
	۸۱، ۹۱، ۱۰۳، ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۴۷، ۱۵۹، ۱۷۳،
	۱۸۵، ۱۹۵، ۲۰۹، ۲۲۷، ۲۳۷، ۲۴۷، ۲۵۷

س	
سرفصل دروس، ۱۲۲، ۱۲۵، ۲۲۸، ۲۳۱	ساختار، ۷۴، ۷۵، ۷۷، ۸۳، ۸۵، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۳۷،
سرکوب مالی، ۵، ۱۰۴، ۱۰۵	۱۴۱، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۶۰، ۱۸۷، ۱۸۹، ۲۳۸، ۲۴۹،
سرکوب مستمر قیمت‌ها، ۱۰۴، ۱۰۹	۲۵۱
سرمایه خطرپذیر، ۲۴۹، ۲۵۱	ساختار بودجه‌ریزی، ۷۴، ۷۷
سرمایه‌گذاران خارجی، ۸۳، ۸۵، ۱۹۸	ساختارهای اداری - اجرایی، ن، ۲۲۸
سرمایه‌گذاران داخلی، ۸۳، ۸۵	ساختارهای زائد، ۲۳۱، ۲۲۸
سرمایه‌گذاری، ۸، ۹، ۶۳، ۷۴، ۷۷، ۱۳۷، ۱۴۱	ساختمان، ۶۶، ۶۹، ۱۴۱، ۱۷۴، ۱۷۶، ۱۷۹، ۱۸۶،
۱۷۳، ۱۷۵، ۱۷۹، ۱۹۵، ۱۹۸، ۲۰۱، ۲۱۰، ۲۱۴	۲۱۳، ۲۱۷، ۱۸۹
۲۱۵، ۲۱۷، ۲۷۱	سازمان‌های دولتی، ۸۳، ۸۵
سرمایه‌گذاری خارجی، ل، ۸، ۱۷۳، ۱۹۵، ۱۹۶	سالم‌سازی، ۹
۱۹۸	سالم‌سازی اقتصادی، ۲۵۷
سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، ۶۳، ۷۲، ۸۰، ۸۸	ساماندهی اراضی کشاورزی، ۱۴۹، ۱۵۳
۱۰۰، ۱۱۳، ۱۲۹، ۱۴۴، ۱۵۶، ۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲	ساماندهی واگذاری‌ها، ۹۳، ۹۷
۲۰۵، ۲۲۱، ۲۳۴، ۲۴۴، ۲۵۴، ۲۶۴، ۲۷۴	سامانه ارزیابی و تحلیل شاخص‌های مالی، ۸۲، ۸۵
سرمایه‌های خارجی، ۹۳، ۹۷	سامانه جامع اموال منقول و غیر منقول، ۸۴، ۸۵
سرمایه‌های معدنی، ۳۸	سامانه مالی یکپارچه الکترونیک، ۸۴، ۸۵
سرمایه‌ی ایرانی، ۱۶	سامانه‌های پارک‌های علم و فناوری، ۲۲۹، ۲۳۱
سلامت نظام مالی، ۵، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۹	سامانه‌های مالی، ۸۳، ۸۴، ۸۵
سند جامع و نقشه راه توسعه کارآفرینی، ۱۱۹	سایر درآمدها، ۸۳، ۸۵
سند چشم‌انداز بیست‌ساله، ۷، ۵	سپرده‌پذیری، ۱۰۶، ۱۰۹
سوخت‌های فسیلی، ۱۶۲، ۱۶۵	سپرده‌گذاری، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۹
سوخت‌های گران و آلاینده، ۵۹، ۶۱	ستاد اقتصاد مقاومتی کشور، ۱۲
سوخت‌های مایع، ۱۳۸، ۱۴۱	ستاد مبارزه با فساد، ۱۱
سهام دارایی‌های ثابت، ۱۰۵، ۱۰۹	ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، ۱۲
سه‌میه‌بندی، ۱۶	
سیاست امنیت سرمایه‌گذاری، ۳۱	

سیاست انرژی، ۳۱	شاخص‌های جهانی، ۴۴
سیاست تولید ملی، ۳۱	شاخص‌های سرانه نیروی انسانی، ۹۴، ۹۷
سیاست راهبردی، ۳۷	شاخص‌های عدالت، ۷، ۵۷، ۵۸، ۱۷۳
سیاست‌گذاری پولی، ۵، ۱۰۴	شاخص‌های عدالت اجتماعی، ۷، ۵۷، ۱۷۳
سیاست‌های آب، ۳۱	شاخص‌های کلان، ۳۳
سیاست‌های ارزی، ۱۰۴، ۱۰۹	شبکه فن بازار ملی، ۲۴۸
سیاست‌های پایدار، ۷۴، ۷۷	شبکه‌های اصلی و فرعی، ۱۴۹، ۱۵۳
سیاست‌های پولی، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۹	شبکه‌های توزیع، ل، ۱۹۷، ۱۹۹
سیاست‌های حمایتی، ۲۴۸، ۲۵۱	شبکه‌های حمل و نقل، ی، ۱۷۴، ۱۷۵
سیاست‌های حمایتی دولت، ۱۰۵، ۱۰۹	شبکه‌های انتقال و توزیع، ۱۶۱، ۱۶۵
سیاست‌های فرهنگی، ۲۳۸، ۲۴۱	شرکت‌های بازرسی، ۱۸۷، ۱۸۹
سیاست‌های قیمتی، ۱۶۱، ۱۶۵	شرکت‌های دانش‌بنیان، ل، ۳۶، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۴۸
سیاست‌های کلی اصل ۴۴، ۵، ۱۶، ۱۸، ۳۱، ۳۵	۲۵۱
۴۵، ۸۴، ۸۵	شرکت‌های دولتی، ۸۳، ۸۵، ۹۳، ۹۷، ۱۰۶، ۱۰۹
سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج	شرکت‌های غیراِزبازی، ۹۳، ۹۷
مصرف کالاها داخلی، ۷، ۱۳۶، ۱۵۹	شرکت‌های مشمول واگذاری، ۹۳، ۹۷
سیب زمینی، ۱۴۹، ۱۵۳	شفاف سازی بودجه هزینه‌ای و سرمایه‌ای دولت،
سیستم بانکی، ۱۶، ۸۲، ۸۵	۲۶۹
سیستم یکپارچه و الکترونیکی گمرکی، ۹۲، ۹۷	شفاف‌سازی اقتصاد، ۹، ۹۱، ۱۰۳، ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۳۶،
سیکل ترکیبی، ۱۶۲، ۱۶۵	۱۴۷، ۱۵۹، ۱۷۳، ۱۸۵، ۱۹۶، ۲۰۹، ۲۲۷، ۲۳۷،
ش	
شاخص سلامت اداری، ۹۴، ۹۷	۲۴۷، ۲۵۷
شاخص شدت مصرف انرژی، ۱۳۶	شفاف‌سازی عملیات بانکی و کاهش زمینه‌های
شاخص کلیدی، ۳۳	فساد، ۱۰۴، ۱۰۶
	شکر، ۱۴۹، ۱۵۳
	شناور مدیریت شده، و، ۱۰۴، ۱۰۶
	شورای عتف، ۲۲۹، ۲۳۱

شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و

ویژه اقتصادی، ۲۰۹، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۹

شهرداری‌ها، ۱۰۶، ۱۰۹

شیر، ۱۴۹، ۱۵۳

ص

صاحبان سرمایه، ۳۴، ۴۶

صاحبان مهارت، ۳۴

صادرات، ۷، ۸، ۹، ۱۱، ۱۲، ۵۷، ۸۱، ۹۲، ۹۷، ۱۰۴،

۱۱۹، ۱۲۵، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۴۱، ۱۴۸،

۱۵۰، ۱۵۳، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۲، ۱۶۵، ۱۷۳، ۱۸۶،

۱۸۷، ۱۸۹، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۲۰۱، ۲۰۹،

۲۱۰، ۲۱۳، ۲۱۷، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۴۷، ۲۴۸،

۲۵۱

صادرات کالاها و خدمات، ۷، ۱۷۳، ۱۹۵، ۱۹۶

صادرات محصولات، ۷، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۴۱، ۱۵۰،

۱۵۳، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۴۷

صدا و سیما، ۲۰

صدور ضمانت نامه، ۲۴۹، ۲۵۱

صرفه‌جویی، ی، ۸، ۲۰، ۳۵، ۸۱، ۱۷۴، ۱۷۷

صکوک، ۱۰۶، ۱۰۹

صندوق توسعه ملی، ۹، ۶۳، ۷۲، ۷۴، ۷۷، ۸۰، ۸۱

۸۳، ۸۵، ۸۸، ۱۰۰، ۱۱۳، ۱۲۹، ۱۴۴، ۱۵۶،

۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲، ۲۰۵، ۲۲۱، ۲۳۴، ۲۴۴، ۲۵۴،

۲۶۴، ۲۷۴

صندوق نوآوری و شکوفایی، ۲۴۹، ۲۵۱

صنعت، ۸، ۱۱، ۱۲

صنعت آب و آبفا، ۱۶۱

صنعت برتر، ۲۳

صورت‌های مالی، ۱۰۵، ۱۰۹

ض

ضریب خوداتکایی، ۱۴۹، ۱۵۳

ط

طبقات کم‌درآمد و متوسط، ۷

طبقات محروم، ۳۳

طراحی مفهومی، ۲۵۹، ۲۶۱

طرح توسعه توانمندی‌های بخش خصوصی و

تعاونی، ۹۳، ۹۷

طرح جامع مالیاتی، ۹۴، ۹۷

طرح سهام عدالت، ۹۳، ۹۷

طرح‌های تغذیه مصنوعی، ۱۶۰، ۱۶۵

طرح‌های توسعه کشاورزی، ۱۶۰، ۱۶۵

طرح‌های زیربنایی، ۹۳، ۹۷

طرح‌های عمرانی، ۷۴، ۷۷، ۸۳، ۸۵

طرح‌های عمرانی بزرگ ملی، ۶۷، ۶۹

طرح‌های نوآورانه، ۹۳، ۹۷

طرح‌های نیمه تمام، ۷۴، ۷۷، ۱۶۱، ۱۶۵

ف	ظ	
<p>فارغ التحصیلان دانشگاهی، ۱۱۸، ۱۱۹</p> <p>فاینانس، ۶۳، ۷۲، ۸۰، ۸۸، ۱۰۰، ۱۱۳، ۱۲۹، ۱۴۴،</p> <p>۱۵۶، ۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲، ۲۰۵، ۲۲۱، ۲۳۴، ۲۴۴،</p> <p>۲۵۴، ۲۶۴، ۲۷۴</p>	<p>ظرفیت داخلی، ۲۴</p> <p>ظرفیت‌های داخلی، ۳۴</p> <p>ظرفیت‌های فرهنگی، س، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱</p> <p>ظرفیت‌های مازاد، ۲۲۸، ۲۳۱</p> <p>ظرفیت‌های موجود، ۷۵، ۷۷</p>	
<p>فرآورده‌های نفتی، ۸، ۵۷، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۴۱</p> <p>فرآیندهای بودجه‌ریزی، ۸۲، ۸۵</p> <p>فرار مالیاتی، ۹۴، ۹۷</p> <p>فرآورده‌های نفتی</p> <p>فرسایش آبی و بادی، ۱۵۰، ۱۵۳</p> <p>فروش تکلیفی، ۱۶۲، ۱۶۵</p> <p>فرهنگ انقلابی و اسلامی، ۳۲</p> <p>فرهنگ جهادی، س، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۱</p> <p>فرهنگ مالیاتی، ۹۲</p> <p>فرهنگ‌سازی، ۱۹، ۲۰</p> <p>فسادستیزی، ۳۶</p> <p>فضای رقابت، ۱۶۲، ۱۶۵</p> <p>فضای کسب و کار، ۹۲، ۹۷، ۲۱۱، ۲۱۵</p> <p>فعالیت اقتصادی، ۳۵، ۴۳</p> <p>فعالیت‌های اصلی حاکمیتی، ع، ۲۵۸</p> <p>فعالیت‌های تصدی‌گری، ۹۴، ۹۷</p> <p>فعالیت‌های غیرضرور، ۲۵۸</p> <p>فعالیت‌های فرهنگی، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱</p> <p>فعالیت‌های موازی، ۸۳، ۸۵</p>	<th data-bbox="655 685 1118 763">ع</th> <p>عدالت اجتماعی، ب، ۳۳، ۴۴، ۵۷، ۷۳، ۸۱</p> <p>عدالت بنیان، ۵</p> <p>عدالت‌محور، ۴۴</p> <p>عزم ملی، ۴۲، ۴۷</p> <p>عملیات آبخیزداری، ۱۵۰، ۱۵۳</p> <p>عوارض، ۵۹، ۶۱، ۱۹۷، ۲۰۱</p> <p>عوامل تولید، ۷، ۶۵، ۷۳، ۷۴، ۷۷، ۱۱۷، ۱۴۸،</p> <p>۱۴۹، ۱۵۳، ۱۵۹</p> <p>عوامل تهدیدزا، ۳۳</p>	ع
	<th data-bbox="655 1295 1118 1373">غ</th> <p>غذا، ۷، ۱۲، ۳۵، ۱۴۷</p> <p>غیر قیمتی، ۷۴، ۷۷</p> <p>غیرجاری، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۹</p>	غ

قوهی مجریه، ۱۸، ۱۹، ۲۴	فناوری اطلاعات، ف، ۷۵، ۷۷، ۲۱۲، ۲۱۷، ۲۵۸،
قوهی مقننه، ۱۶، ۳۶، ۳۹، ۴۰	۲۵۹
قیمت تمام شده، و، ۱۱۸، ۱۲۰، ۱۶۲، ۱۶۵	فناوری اطلاعات و ارتباطات، ۷۷، ۷۵
قیمت نسبی، ۵۸، ۶۱	فناوری‌های پیشرفته، ۸، ۲۰۹
قیمت نهایی، ل، ۱۹۷، ۱۹۹، ۲۰۱	فناوری‌های جدید، ۷۴، ۷۷، ۱۶۰، ۱۶۵
قیمت‌گذاری، ۹، ۱۷۵، ۱۷۹، ۱۹۶	فناوری‌های نو، ف، ۸۲، ۸۵، ۱۷۶، ۱۷۹، ۲۵۸، ۲۵۹
	فناوری‌های نوین، ۵۹، ۶۱، ۸۲، ۸۵، ۱۶۱، ۱۶۵.
	۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۹، ۱۸۶، ۱۸۹

ک

کاداستر، ۱۵۰، ۱۵۳
کارآفرینان، ۳۴، ۴۱
کارآفرینی، ۷، ۹، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۵،
۳۳۷
کارایی مالیاتی، ۹۲
کارگزاران بانکی خارجی، ۱۰۷، ۱۰۹
کالاهای اساسی، ۷، ۱۴۷، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۹، ۲۰۱
کالاهای حساس، ک، ۱۹۶، ۱۹۷
کالاهای وارداتی، ۷، ۱۴۷، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷
کالای دانش بنیان، ۲۴۹، ۲۵۱
کاهش تلفات، ط، ۵۸، ۶۱، ۱۶۰، ۱۶۱
کاهش تورم، ۳۳
کاهش خطرپذیری، ۱۵۰، ۱۵۳
کاهش ریسک (خطر)، ۷۴، ۷۷
کاهش شدت انرژی، ۷، ۵۷، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۷۳
کاهش مانده بدهی دولت، ۱۰۴، ۱۰۹
کاهش وابستگی، ک، ۷، ۳۵، ۱۴۷، ۱۹۵، ۱۹۶

ق

قاچاق سوخت، ۵۹، ۶۱
قانون ارزش افزوده، ۹۴
قانون برنامه پنجم توسعه، ف، ۱۰۵، ۱۰۹، ۲۵۸،
۲۵۹
قانون برنامه و بودجه، ۵۷، ۶۵، ۷۳، ۸۱، ۹۱، ۱۰۳،
۱۱۷، ۱۳۵، ۱۴۷، ۱۵۹، ۱۷۳، ۱۸۵، ۱۹۵، ۲۰۹،
۲۲۷، ۲۳۷، ۲۴۷، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۶۱
قانون مالیات بر درآمد، ۹۴، ۹۷
قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ۱۷۵، ۱۷۹
قانون هدفمندی یارانه‌ها، ۱۳۸
قراردادهای دو یا چندجانبه، ۵۸، ۶۱
قرض الحسنه، ۱۰۶، ۱۰۹
قطب‌های بزرگ اقتصادی، ۶۷، ۶۹
قوای سه‌گانه، ۱۶
قوهی قضائیه، ۱۶، ۱۹، ۳۹، ۴۰

کسب و کار محوری، ۲۱۰	کاهش شدت انرژی، ۵۸، ۶۱، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۳۶،
کسب و کارهای خرد، ۱۱۸، ۱۲۱	۱۴۱، ۱۳۸
کسب و کار محوری، ۲۱۲	کاهش هزینه‌ها، ۲۲۸، ۲۳۱
کسری بودجه، ۸۲، ۸۵	کرسی‌های بین‌المللی، ۲۳۰، ۲۳۱
کسری تراز عملیاتی بودجه، ۸۱	کرسی‌های علمی بین‌المللی، ن، ۲۲۸، ۲۳۰
کشت فراسرزیمینی، ۱۵۰، ۱۵۳	کشاورزی برتر، ۳۳
کشورهای منطقه، ۸، ۱۷۳، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۸، ۲۰۱	کمک‌های غیر نقدی، ۵۸، ۶۱
کشورهای هدف، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۹۸، ۲۰۱، ۲۱۴،	کمیسیون‌های ذی‌ربط دولت، ۱۱
۲۱۷	کنسرسیوم‌های بین‌المللی، ۱۹۸، ۲۰۱
کشورهای همسایه، ۱۹۶، ۱۹۸، ۲۰۱، ۲۱۰، ۲۱۲،	کیمیا شهرهای تخصصی، ۱۳۷، ۱۴۱

گ

کم آب‌بر، ۱۶۱، ۱۶۵	گاز، ز، ۸، ۹، ۲۶، ۳۸، ۴۵، ۵۹، ۶۱، ۶۶، ۶۹، ۸۱
کمک به بخش غیردولتی، ۸۲	۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۴۱
کمک زیان شرکت‌های دولتی، ۸۳، ۸۵	گزارش توجیه فنی - مالی - اقتصادی طرح، ۱۰۴،
کمیسیون‌های تخصصی مجلس، ۵۰	۱۰۹
کمیسیون‌های مشترک اقتصادی، ۱۹۸، ۲۰۱	گسترش زیرساخت‌ها، ۷۴، ۷۵، ۷۷
کنترل تورم، ۷۴، ۷۷	گسترش مالیات بر مصرف به جای مالیات بر درآمد
کیش، ۲۱۲، ۲۱۷	و تولید، ۹۲، ۹۴
	گسترش نظام تامین مالی، ۹۲، ۹۳
	گسترش و توسعه بخش خصوصی و تعاونی، ۹۲،
	۹۳
	گفتمان‌سازی، س، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۱
	گمرک، ۹۳، ۹۷
	گندم، ۱۴۹، ۱۵۳

ک

کار مضاعف، ۱۶
کالاهای اساسی، ۱۹۷، ۲۰۱
کالاهای واسطه‌ای، ۱۹۷، ۲۰۱
کاهش آلاینده‌ها، ۵۷، ۵۸، ۵۹

محصولات کشاورزی، ح، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۳

مداخله موثر، ۱۰۶، ۱۰۹

مدیریت پروژه‌های عمرانی، ۸۳، ۸۵

مدیریت تقاضای آب، ۱۶۰

مدیریت جهادی، ۳۴، ۴۲، ۴۷، ۴۹

مدیریت ریسک، ۹۲، ۹۷

مدیریت مرزی، ۶۶، ۶۹

مدیریت مصرف، ب، ۷، ۱۶، ۱۹، ۵۸، ۶۱، ۱۳۶،

۱۵۹

مدیریت مصرف انرژی در ساختمان‌ها، ۵۸، ۶۱

مدیریت مصرف انرژی و کاهش شدت انرژی، ۵۸

مدیریت منابع، ۱۵۰، ۱۵۳، ۲۵۷

مدیریت موثر، ۱۰۵، ۱۰۹

مدیریت موثرتر ریسک، ۱۰۵، ۱۰۹

مدیریت نقدینگی، ۱۰۶، ۱۰۹

مراجعات حضوری، ۹۳، ۹۷

مراحل تنظیم و تصویب بودجه، ۸۲، ۸۵

مردم نهاد، ۷۵، ۷۷

مردم‌محوری، ۳۴

مرکز پژوهش‌های مجلس، ۵۰

مزیت رقابتی، ۶۶، ۶۹، ۱۲۱، ۱۲۵، ۱۹۸، ۲۰۱

مزیت‌های مناطق کشور، ۷، ۶۵، ۷۳، ۱۱۷، ۱۵۹

مزیت‌های نسبی، ۱۹۸، ۲۰۱

مشارکت عمومی، ۹۳، ۹۷، ۲۶۰، ۲۶۱

مشتریان راهبردی، ۸، ۱۳۵، ۱۳۶

مشوق‌های ترجیحی، ۶۷، ۶۹

گواهی‌های کیفی، ۱۸۶، ۱۸۹

ل

لایحه جامع نظام مالی علم و فناوری کشور، ۲۴۸،

۲۵۱

م

مابه التفاوت نرخ سود، ۱۰۵، ۱۰۹

مالکیت معنوی، ۲۴۹، ۲۵۱

مالیات‌های مشاغل و شرکت‌ها، ۹۳، ۹۷

مانده بدهی دولت، ۸۲، ۸۵

مبادلات تهاتری، ۸، ۱۷۳، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۸

مبتکران، ۳۴، ۴۱

مجمع تشخیص مصلحت نظام، ۵، ۳۱، ۳۲، ۴۰

مجوز، ۹۳، ۹۷، ۱۰۵، ۱۰۹، ۲۱۱، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۷

محصول نهایی، ۱۴۸

محصولات اساسی، ۱۴۹، ۱۵۳

محصولات باغی، ۱۴۸، ۱۵۰، ۱۵۳

محصولات جایگزین وارداتی، ۶۶، ۶۹

محصولات داخلی، ۹، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۹، ۲۴۸،

۲۵۱

محصولات راهبردی، ح، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۳

محصولات سالم، ۱۴۹، ۱۵۳

محصولات سالم، طبیعی و ارگانیک، ۱۴۹، ۱۵۳

محصولات صادراتی، ۶۶، ۶۹، ۱۹۸، ۲۰۱

مشوق‌های لازم، ک، ۸، ۱۷۳، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷	ملاحظات اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی، ۱۶۵، ۱۶۱
مصارف هزینهای، ۲۵۷	
مصرف انرژی، ی، ۸، ۵۸، ۵۹، ۶۱، ۱۳۵، ۱۳۶	ملاحظات ملی و منطقه‌ای، ۸۳، ۸۵
۱۷۴، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۹	منابع آب، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۵
مطالبات غیرجاری بانک‌ها، ۱۰۵	منابع آب زیرزمینی، ۱۶۰
مطالبات مالیاتی معوق، ۹۴، ۹۷	منابع ارزی، ۱۹، ۱۰۴، ۱۰۷، ۱۰۹، ۲۲۸، ۲۲۹
مطالبات معوق، ۱۰۴، ۱۰۹	منابع بانک مرکزی، ۱۰۴، ۱۰۹
مطالبات معوق و غیرجاری نظام بانکی، ۱۰۴، ۱۰۹	منابع بخش تعاونی، ۶۳، ۷۲، ۸۰، ۸۸، ۱۰۰، ۱۱۳
معافیت‌های مالیاتی، ۹۴، ۹۷	۱۲۹، ۱۴۴، ۱۵۶، ۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲، ۲۰۵، ۲۲۱
معاملات دولتی، ۲۵۸، ۲۵۹	۲۳۴، ۲۴۴، ۲۵۴، ۲۶۴، ۲۷۴
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی، ب، ۱، ۵۷	منابع بخش خصوصی، ۶۳، ۷۲، ۸۰، ۸۸، ۱۰۰
۵۹، ۶۵، ۶۷، ۷۰، ۷۳، ۷۵، ۷۸، ۸۱، ۸۴، ۹۱	۱۱۳، ۱۲۹، ۱۴۴، ۱۵۶، ۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲، ۲۰۵
۹۵، ۱۰۳، ۱۰۷، ۱۱۷، ۱۲۲، ۱۳۵، ۱۳۹، ۱۴۷	۱۲۱، ۲۳۴، ۲۴۴، ۲۵۴، ۲۶۴، ۲۷۴
۱۵۱، ۱۵۹، ۱۶۳، ۱۷۳، ۱۷۷، ۱۸۵، ۱۸۸، ۱۹۵	منابع بخش عمومی غیردولتی، ۶۳، ۷۲، ۸۰، ۸۸
۲۰۰، ۲۰۹، ۲۱۵، ۲۲۷، ۲۳۰، ۲۳۷، ۲۴۰، ۲۴۷	۱۰۰، ۱۱۳، ۱۲۹، ۱۴۴، ۱۵۶، ۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲
۲۵۰، ۲۵۷، ۲۶۰، ۲۶۲	۲۰۵، ۲۲۱، ۲۳۴، ۲۴۴، ۲۵۴، ۲۶۴، ۲۷۴
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس	منابع پایه، ۱۴۸
جمهوری، ۱۱، ۶۷، ۷۶، ۸۴، ۹۵، ۱۰۸، ۱۲۳، ۱۳۵	منابع تجدیدپذیر، ۱۶۲، ۱۶۵
۱۳۹، ۱۵۱، ۱۶۳، ۱۷۷، ۱۸۵، ۱۸۸، ۲۰۰، ۲۱۶	منابع جدید درآمدی، ۸۳، ۸۵
۲۳۰، ۲۴۰، ۲۵۰، ۲۶۰	منابع داخلی، ۶۳، ۷۲، ۸۰، ۸۸، ۱۰۰، ۱۱۳، ۱۲۹
معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، ۱۱	۱۴۴، ۱۵۶، ۱۶۹، ۱۸۲، ۱۹۲، ۲۰۵، ۲۲۱، ۲۳۴
۲۲۷، ۲۴۷، ۲۵۰، ۲۵۲	۲۴۴، ۲۵۴، ۲۶۴، ۲۷۴
معدن، ۱۱، ۱۲	منابع طبیعی، ح، ۴۵، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۹۸
معیشت مردم، ۴۸	۲۰۱
مقاوم‌سازی اقتصاد، ۳۲، ۴۷	منابع عمومی، ۶۷، ۶۹
مقررات ملی ساختمان، ۱۳۸، ۱۷۴، ۱۷۶	منابع مالی بودجه، ۸۳، ۸۵

نیوود عدالت، ۳۳	منابع مالی خارجی، ۹۳
نتیجه محوری، ۷۴، ۷۷	منابع و مصارف، د، ۸۲، ۸۵، ۱۰۶، ۱۰۹
نرخ ارز، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۹	منابع و مصارف کشور، ۸۲، ۸۵
نرخ رشد مصرف، ۱۶۱، ۱۶۵	منابع و مصارف ملی و استانی، ۸۲، ۸۵
نرخ سود ترجیحی پروژه‌ها، ۱۰۵، ۱۰۹	مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، ۸، ۶۶، ۶۹، ۲۰۹
نرخ سود تسهیلات، ۱۰۵، ۱۰۹	مناطق صنعتی و فناوری، ۲۴۸، ۲۵۱
نرخ کفایت سرمایه، ۱۰۵، ۱۰۹	مناطق کمتر توسعه‌یافته، ۶۷، ۶۹
نرخ معاملات بازار، ۱۰۵، ۱۰۹	منطقه‌بندی، ۶۶
نرخ‌های کلیدی، ۱۰۴، ۱۰۹	مواد اولیه داخلی، ۶۶، ۶۹
نسبت کفایت ذخایر خارجی، ۱۰۷	مواد غذایی، ۳۶
نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی، ۹۲	مودیان جدید، ۹۳، ۹۷
نسبت‌های نظارتی، ۱۰۵، ۱۰۹	مودیان مالیاتی، ۹۴، ۹۷
نشان اقتصاد مقاومتی، س، ۲۳۷.۹، ۲۳۸، ۲۳۹	موسسات اعتباری، ۵، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۹
۳۴۱	موسسات اعتباری غیرمجاز، ۱۰۴، ۱۰۹
نظارت، ۹، ۱۱	موسسات پولی و بانکی، ۱۰۵، ۱۰۹
نظارت و ارزشیابی سیستمی، ع، ۲۴۸، ۲۴۹	موسسات صدور گواهی، ۱۸۷، ۱۸۹
نظام آموزش عمومی و فنی‌وحرفه‌ای، ۶۷، ۶۹	مهارت‌آموزی، ن، ۲۲۸، ۲۳۱
نظام آموزشی، ۷۴، ۷۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۵	مهارت‌ها، ۴۳، ۱۲۱، ۱۲۵
نظام اجرایی، ۲۲۹، ۲۳۱	مهندسی مجدد، ۸۲، ۸۵
نظام ارزیابی مبتنی بر الگوهای منطقه‌ای (RIS) و	میادین مشترک، ۸، ۱۳۵، ۱۳۶
فناورانه (TIS)، ۲۴۹، ۲۵۱	میان رشته‌ای، ۲۲۸، ۲۳۱
نظام اعتبارسنجی مشتریان، ۱۰۵، ۱۰۹	میدان‌های مشترک، ۱۳۷، ۱۴۱
نظام اندازه‌شناسی، ۱۸۷، ۱۸۹	
نظام بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد، ۲۵۹، ۲۶۱	
نظام پایش، ۸۲، ۸۵	
نظام تامین مالی، ۱۰۶، ۱۰۹	

نقشه جامع علمی کشور، ۷، ۲۲۷، ۲۴۷	نظام تایید صلاحیت کشور، ۱۸۷، ۱۸۹
نقشه راه، ۵، ۱۱، ۳۱، ۳۹، ۴۰، ۵۰، ۱۱۹، ۱۲۵	نظام تخصیص منابع، ۷۴، ۷۷
نقشه علمی کشور، ۱۱	نظام تعرفه‌ای مؤثر، ۱۵۰
نقل و انتقال ارز، ۱۰۷، ۱۰۹	نظام تعرفه‌ای مؤثر بر واردات، ۱۵۳
نقل و انتقالات ارزی، و، ۱۰۴، ۱۰۷	نظام تعرفه‌گذاری، ۱۶۱، ۱۶۵
نگهداشت نیروی انسانی، ۶۷، ۶۹	نظام توزیع، ۹، ۱۹۶
نهادسازی، ۲۴۸	نظام جامع ارزیابی نوآوری، ۲۴۹، ۲۵۱
نهادهای عمومی غیردولتی، ۸۳، ۸۵، ۹۳، ۹۷، ۱۸۶، ۱۸۹	نظام جامع اطلاعات، ۹۴، ۹۷
نهادها، ۷، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۹۵، ۱۹۶	نظام جامع دامپروری، ۱۴۹، ۱۵۳
نیازهای اساسی، ۶۶، ۶۹	نظام جامع نوین نظارت، ۸۲، ۸۵
نیازهای کوتاه‌مدت، ۱۰۶، ۱۰۹	نظام حسابداری بودجه دولتی، ۲۵۹، ۲۶۱
نیازهای وارداتی، ۱۰۷، ۱۰۹	نظام درآمد و هزینه‌ها، ۲۵۷
نیروی کار، ۷، ۶۵، ۷۳، ۷۴، ۷۷، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹	نظام درآمدی دولت، ۸، ۸۳، ۸۵، ۹۱
۱۲۰، ۱۲۵، ۱۵۹	نظام قیمت‌گذاری، ۱۷۴، ۱۷۹
	نظام مالی، ۷، ۸۵، ۱۰۳، ۱۵۹، ۲۴۹، ۲۵۱
	نظام مالی اقتصاد، ۱۰۳
و	نظام مالی و محاسباتی کشور، ۸۴
واحد‌های کوچک و متوسط، ۱۹	نظام ملی نوآوری، ۷، ۱۱، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۴۷
واقعی نمودن نرخ فروش، ۱۶۲، ۱۶۵	نظام نوآوری، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۱
واگذاری‌ها، ۹۳، ۹۷	نظام نوین مدیریت طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی، ۸۲، ۸۵
وزارت آموزش و پرورش، ۱۱	نفت، ز، م، ن، ۱، ۸، ۹، ۱۶، ۲۶، ۳۳، ۳۵، ۳۸، ۴۵
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، ۶۵	۴۷، ۵۷، ۶۶، ۶۹، ۸۱، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۳۹
۲۴۹، ۲۵۲	۱۴۱، ۲۱۰، ۲۱۲، ۲۱۴، ۲۱۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۴۹
	۲۵۱، ۲۶۸
	نفت‌خام، ۳۵، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۴۱

ویژگی‌های الگوی اقتصاد مقاومتی، ۳۳

هـ

هاب (Hub)، ۲۴۸، ۲۵۱

هدفمند سازی یارانه‌ها، ۷، ۵۷، ۹۳، ۹۷، ۲۶۹

هدفمند کردن یارانه‌ها، ۱۶

هدفمندسازی یارانه‌ها، ۱۲۱

هزینه تمام شده، ۱۶۱، ۱۶۵

هزینه محوری، ۷۴، ۷۷

هزینه‌های تحقیق و توسعه، ۷۴، ۷۷

هزینه‌های تمام شده، ۲۲۹، ۲۳۱

هزینه‌های جاری، ع، ۲۵۸

هزینه‌های عمومی، ۸، ۸۱، ۹۲، ۲۵۷

هسته‌های کلیدی، ۶۶، ۶۹

همت جهادی، ۳۴

همت مضاعف، ۱۶

همکاری‌های جمعی، ۹۱

هوایی، ۷۵، ۷۷، ۱۷۴، ۱۷۶، ۲۱۱، ۲۱۷

ی

یارانه مستقیم، ۵۸، ۶۱

یارانه نرخ سود، ۱۰۵، ۱۰۹

وزارت امور اقتصادی و دارایی، ۱۱، ۱۲، ۵۷، ۸۱

۹۱، ۹۴، ۹۵، ۱۰۳، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۷، ۱۳۵

۱۴۷، ۱۷۳، ۱۹۵، ۲۰۹، ۲۳۷، ۲۵۷

وزارت امور خارجه، ۱۲، ۱۳۵، ۱۵۹، ۲۱۴، ۲۱۹

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۵۷

۱۱۷، ۱۴۷، ۱۸۶، ۱۸۹، ۲۵۲

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ۵۷، ۶۵، ۱۱۷

۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۷

وزارت جهادکشاورزی، ۱۱، ۵۷، ۹۱، ۱۴۷، ۱۵۰

۱۵۱، ۱۵۴، ۱۸۵، ۱۹۵، ۲۲۷، ۲۳۷، ۲۴۷، ۲۶۵

وزارت راه و شهرسازی، ۶۵، ۱۷۳، ۱۷۷، ۱۸۰

وزارت صنعت، معدن و تجارت، م، ۱۱، ۱۲، ۵۷، ۹۱

۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۴۷، ۱۵۹

۱۸۵، ۱۸۶، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۲، ۲۰۳

۲۰۹، ۲۲۷، ۲۳۷، ۲۴۷

وزارت علوم و آموزش عالی، ۱۱

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۱۱۷، ۱۸۶، ۱۸۹

۱۹۵، ۲۲۷، ۲۳۰، ۲۳۲، ۲۴۷

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۱، ۹۱، ۲۳۷

۲۳۸، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۷

وزارت نفت، ۱۱، ۵۷، ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۲

۱۴۷، ۱۵۹

وزارت نیرو، ۱۱، ۶۵، ۱۵۹، ۱۶۳، ۱۶۷

وظایف حاکمیتی، ۸۳، ۸۵

وظایف عمومی، ۴۷، ۸۴، ۸۵

وظایف و اختیارات، ۱۰۵، ۱۰۹

